

Propunerea

Face urmatorul comentariu:

Alternativa la minerit este turismul. Cea mai mare bogatie a unei tari sta in turism, nu in aur. In cazul Muntilor Apuseni putem vorbi de complexul turistic Muntii Apuseni, cu urmatoarele argumente: pesteri, fenomene carspice, locuri istorice, locuri peisagistice, traditii, activitati economice care adunate si puse in valoare pot aduce un beneficiu local. Pentru populatia din zona, de-a lungul istoriei mineritul a fost un blestem. A fost benefic pentru oficialitati, pentru administratie si cei care conduceau. Solicita sprijinul companiei pentru promovarea unui proiect turistic privitor la festivalul "Muntele Gaina".

Este adevărat că turismul poate fi o sursă de venituri și dezvoltare durabilă pentru Roșia Montană și regiune. Există, totuși, o mare diferență între a propune turismul ca alternativă sau substitut pentru un proiect industrial major – și dezvoltarea de-a lungul timpului, susținută de investiții în infrastructură, generate de un proiect industrial complex.

Prima opțiune – pentru Roșia Montană, „turismul fără dezvoltarea minei” – nu este viabilă în sine și, cu siguranță, nu în comparație cu un plan de dezvoltare a turismului de-a lungul timpului, cu ajutorul investiției în infrastructură.

Datorită faptului că Proiectul Roșia Montană (RMP) afectează numai 4 din cele 16 localități ale comunei Roșia Montană, dezvoltarea potențialului turistic al Roșiei Montane poate avea loc în paralel cu operațiunile miniere. Capitolul 5 din raportul la studiul de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM) identifică și evaluează alternativele proiectului, inclusiv turismul. Important este că EIM concluzionează că proiectul nu exclude dezvoltarea altor ramuri industriale. Dimpotrivă, proiectul minier ar elimina unele dintre impedimentele semnificative deja existente în calea creării altor ramuri industriale, cum ar fi poluarea, căile necorespunzătoare de acces și alte probleme care au apărut din lipsa unor investiții din interior. Așa cum se descrie în Volumul 14, 4.8 Mediul social și economic, și Volumul 31, Planul de dezvoltare durabilă a comunității, în prezent există unele activități turistice în Roșia Montană. Totuși, industria turistică nu este în prezent un motor economic puternic.

Soluția de
rezolvare

Roșia Montană ar putea să-și dezvolte, în continuare, potențialul. Există inițiative de a face acest lucru, cum ar fi „Modelul de dezvoltare a turismului și contribuția sa la dezvoltarea durabilă din Zlatna, Bucium, Roșia Montană și Baia de Arieș ca alternativă la activitățile miniere mono-industriale”, întocmit de Institutul Național pentru Cercetare și Dezvoltare în Turism (INCDT) și publicat în aprilie 2006, chiar când raportul EIM era depus la Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor (MMGA).

Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) a dispus, de asemenea, realizarea unui studiu care stabilește modalitatea de promovare a potențialului turistic și modalitatea de abordare a aspectelor legate de turism printr-un proiect integrat:

„Din experiență, putem afirma că turismul va fi însă posibil și profitabil numai atunci când va exista ceva de oferit turiștilor sub aspectul unui mediu curat, a unei infrastructuri adecvate (drumuri de calitate, cazare, restaurante, apă curentă, canalizare corespunzătoare, instalații de eliminare a deșeurilor etc.) puncte de atracție (muzee, alte obiective de vizitat, precum monumentele istorice etc.). Un proiect minier precum cel propus de RMGC va oferi, prin impozite și dezvoltarea industriei serviciilor, fondurile necesare pentru îmbunătățirea infrastructurii. Prin proiectul Roșia Montană și planurile sale de gestionare a patrimoniului, vor fi investite de către companie 25 milioane de USD pentru protecția patrimoniului cultural de o manieră propice dezvoltării turismului. Printr-un program de instruire vor fi asigurate deprinderile necesare dezvoltării activităților turistice, iar Roșia Montană Micro Credit va susține financiar persoanele care doresc să deschidă pensiuni, restaurante etc., toate acestea fiind necesare pentru a atrage turiști. La încheierea proiectului, va exista un sat nou, plus centrul vechi, restaurat, al comunei Roșia Montană, cu un muzeu, hoteluri, restaurante și infrastructură modernizată, plus galerii de mină restaurate (ex. cea de la Cătălina Monulești) și monumente conservate precum cel de la Tăul Găuri – care, toate, vor

reprezenta atracții turistice. În plus, se înțelege că guvernul va acționa la nivel local pentru a încuraja creșterea economică” (vezi Roșia Montană Propunere Inițială pentru Turism, Raportul Gifford 13658.R01).

Pentru mai multe informații, vă rugăm consultați anexa 4 – Roșia Montană Dezvoltarea Durabilă și proiectul Roșia Montană.

Număr crt.

351

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Sustine proiectul

Soluția de
rezolvare

RMGC apreciază sprijinul petentului. Noi suntem de părere că locuitorii din Roșia Montană ar trebui să fie foarte optimiști în legătură cu avantajele pe care proiectul le va crea comunității - în special remedierea daunelor aduse anterior mediului și crearea unor oportunități economice extrem de necesare.

În termeni ai reabilitării mediului înconjurător, Roșia Montană este deja profund afectată de poluare datorită practicilor poluante de exploatare minieră din trecut. Acest lucru este clar demonstrat de studiile asupra condițiilor inițiale care sunt incluse în EIM.

Proiectul Roșia Montană, așa cum este el propus din EIM, va duce la atenuarea poluării în zona Roșia Montană deoarece se vor utiliza cele mai performante tehnici disponibile (BAT). Proiectul se va conforma în totalitate cu toate reglementările europene și românești, precum și cu cele mai performante practici internaționale. EIM detaliază de asemenea procedurile de închidere a minei, care includ o reabilitare majoră a mediului înconjurător.

În ceea ce privește crearea unor noi oportunități economice pentru locuitorii din zonă, RMGC are în prezent aproape 500 de angajați, dintre care peste 80% locuiesc în Roșia Montană, Abrud și Câmpeni. RMP va angaja în medie 1200 persoane pe parcursul perioadei de construcție de 2 ani și 634 persoane, inclusiv personalul care lucrează pe bază de contract în securitate, transport și curățenie, pe parcursul celor 16 ani de exploatare. Scopul este folosirea cu prioritate a forței de muncă disponibile pe plan local. Sunt în curs de desfășurare programe de instruire pentru a sprijini membrii comunităților locale din jurul zonei RMP în calificarea pentru diferite posturi și meserii, atât pe timpul fazei de construcție, cât și de exploatare. Dacă specializările necesare nu sunt disponibile pe plan local, se vor face oferte de angajare către locuitorii de pe o rază de 100km în jurul RMP, acordându-se prioritate locuitorilor din județul Alba. Pe baza evaluărilor noastre preliminare, ne așteptăm ca majoritatea locurilor de muncă atât pe durata construcției, cât și a activității de exploatare, să fie ocupate de forță de muncă din comunitatea locală.

RMGC a stabilit deja un protocol cu autoritățile locale pentru a se asigura că locuitorii din comunitățile locale vor fi preferați pentru aceste posturi.

Număr crt.

352

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Sustine proiectul

Soluția de
rezolvare

RMGC apreciază sprijinul petentului. Noi suntem de părere că locuitorii din Roșia Montană ar trebui să fie foarte optimiști în legătură cu avantajele pe care proiectul le va crea comunității - în special remedierea daunelor aduse anterior mediului și crearea unor oportunități economice extrem de necesare.

În termeni ai reabilitării mediului înconjurător, Roșia Montană este deja profund afectată de poluare datorită practicilor poluante de exploatare minieră din trecut. Acest lucru este clar demonstrat de studiile asupra condițiilor inițiale care sunt incluse în EIM.

Proiectul Roșia Montană, așa cum este el propus din EIM, va duce la atenuarea poluării în zona Roșia Montană deoarece se vor utiliza cele mai performante tehnici disponibile (BAT). Proiectul se va conforma în totalitate cu toate reglementările europene și românești, precum și cu cele mai performante practici internaționale. EIM detaliază de asemenea procedurile de închidere a minei, care includ o reabilitare majoră a mediului înconjurător.

În ceea ce privește crearea unor noi oportunități economice pentru locuitorii din zonă, RMGC are în prezent aproape 500 de angajați, dintre care peste 80% locuiesc în Roșia Montană, Abrud și Câmpeni. RMP va angaja în medie 1200 persoane pe parcursul perioadei de construcție de 2 ani și 634 persoane, inclusiv personalul care lucrează pe bază de contract în securitate, transport și curățenie, pe parcursul celor 16 ani de exploatare. Scopul este folosirea cu prioritate a forței de muncă disponibile pe plan local. Sunt în curs de desfășurare programe de instruire pentru a sprijini membrii comunităților locale din jurul zonei RMP în calificarea pentru diferite posturi și meserii, atât pe timpul fazei de construcție, cât și de exploatare. Dacă specializările necesare nu sunt disponibile pe plan local, se vor face oferte de angajare către locuitorii de pe o rază de 100km în jurul RMP, acordându-se prioritate locuitorilor din județul Alba. Pe baza evaluărilor noastre preliminare, ne așteptăm ca majoritatea locurilor de muncă atât pe durata construcției, cât și a activității de exploatare, să fie ocupate de forță de muncă din comunitatea locală.

RMGC a stabilit deja un protocol cu autoritățile locale pentru a se asigura că locuitorii din comunitățile locale vor fi preferați pentru aceste posturi.

Număr crt.

353

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Sustine proiectul

Soluția de
rezolvare

RMGC apreciază sprijinul petentului. Noi suntem de părere că locuitorii din Roșia Montană ar trebui să fie foarte optimiști în legătură cu avantajele pe care proiectul le va crea comunității - în special remedierea daunelor aduse anterior mediului și crearea unor oportunități economice extrem de necesare.

În termeni ai reabilitării mediului înconjurător, Roșia Montană este deja profund afectată de poluare datorită practicilor poluante de exploatare minieră din trecut. Acest lucru este clar demonstrat de studiile asupra condițiilor inițiale care sunt incluse în EIM.

Proiectul Roșia Montană, așa cum este el propus din EIM, va duce la atenuarea poluării în zona Roșia Montană deoarece se vor utiliza cele mai performante tehnici disponibile (BAT). Proiectul se va conforma în totalitate cu toate reglementările europene și românești, precum și cu cele mai performante practici internaționale. EIM detaliază de asemenea procedurile de închidere a minei, care includ o reabilitare majoră a mediului înconjurător.

În ceea ce privește crearea unor noi oportunități economice pentru locuitorii din zonă, RMGC are în prezent aproape 500 de angajați, dintre care peste 80% locuiesc în Roșia Montană, Abrud și Câmpeni. RMP va angaja în medie 1200 persoane pe parcursul perioadei de construcție de 2 ani și 634 persoane, inclusiv personalul care lucrează pe bază de contract în securitate, transport și curățenie, pe parcursul celor 16 ani de exploatare. Scopul este folosirea cu prioritate a forței de muncă disponibile pe plan local. Sunt în curs de desfășurare programe de instruire pentru a sprijini membrii comunităților locale din jurul zonei RMP în calificarea pentru diferite posturi și meserii, atât pe timpul fazei de construcție, cât și de exploatare. Dacă specializările necesare nu sunt disponibile pe plan local, se vor face oferte de angajare către locuitorii de pe o rază de 100km în jurul RMP, acordându-se prioritate locuitorilor din județul Alba. Pe baza evaluărilor noastre preliminare, ne așteptăm ca majoritatea locurilor de muncă atât pe durata construcției, cât și a activității de exploatare, să fie ocupate de forță de muncă din comunitatea locală.

RMGC a stabilit deja un protocol cu autoritățile locale pentru a se asigura că locuitorii din comunitățile locale vor fi preferați pentru aceste posturi.

Propunerea

Formuleaza urmatoarele observatii, comentarii si intrebari:

1. In raportul la EIA se vorbeste despre beneficii dar nu se spune nimic de costuri: costul pentru populatie, costul de a pierde apele, de a pierde pamant, padurea, costul de a pierde resursele turistice potentiale, costul de a pierde vestigiile culturale unice in lume.
2. Nu este prezentata o analiza costuri – beneficii si o comaparatie intre beneficiile pentru Romania cu proiect si fara proiect. S-ar observa ca in cazul realizarii proiectului costul pentru Romania va fi de cel putin 3 miliarde US\$ si va fi platit de generatiile viitoare.
3. In raportul la EIA compania a luat in calcul 70 de milioane US\$ pentru reabilitare mediului, pentru toata durata, inclusiv 40 de milioane pentru inchiderea minei. Dar costurile de inchidere a minei, oriunde in lume, pentru o astfel de mina cu iazul de 500 de hectare si cu tonele de steril pe care le produce este de minim 3 miliarde. Aceasta suma va fi platita de Romania pentru ca reabilitare mediului nu este un lux, in Uniunea Europeana exista obligatia de reabilitare a mediului. Dupa 15 ani, cand se va termina exploatarea, toti contribuabilii romani vor plati, cum platesc astazi pentru Baia Mare.
4. RMGC nu a dat niciun raspuns, in EIA, la intrebarile puse de Guvernul roman referitoare la ceea ce se va intampla cu turismul, agricultura, cu alte activitati alternative la Rosia Montana.
5. RMGC sustine ca fara proiect va continua saracia, dar de 10 ani ei au facut un program de saracie la Rosia Montana. In anul 2000 compania a schimbat planul de urbanism general, pentru ca in zona industriala miniera este interzis sa se deschida o pensiune, un restaurant. Este o saracie programata pentru ca oamenii sa plece. Uniunea Europeana va aloca in cadrul bugetului 2007 -2013, 3 miliarde de euro pentru turism durabil cum se poate face si la Rosia Montana! Dar la Rosia Montana nu se poate deschide o pensiune pentru ca este interzis. Daca cineva doreste, face o cerere la primaria Rosia Montana si va primi raspunsul ca activitatile de turism sunt incompatibile cu activitate miniera.

Proiectul Roșia Montană (RMP), ca investiție majoră, va acționa ca un catalizator pentru dezvoltarea locală și regională.

La fel ca și în alte cazuri de realizare a unor obiective industriale majore, impactul va fi atât pozitiv cât și negativ. În cazul Roșiei Montane, impactul benefic va fi intensificat la maximum prin implicarea administrației locale și județene și a altor terțe părți relevante din cadrul comunității în dezvoltarea inițiativelor, ca parte a unei abordări participative. Impactul negativ va fi diminuat la minimum prin măsurile descrise în raportul EIM.

Soluția de
rezolvare

Pentru a privi problema într-un context mai larg, construcția și funcționarea proiectului Roșia Montană presupune achiziționarea de proprietăți în 4 din cele 16 sate ce compun comuna Roșia Montană. Astfel, în cea mai mare parte, deținerea de proprietăți în Roșia Montană nu va fi afectată de proiect. De fapt, numărul de locuințe pe care societatea trebuie să le achiziționeze pentru a construi și pentru funcționarea proiectului pe toata durata sa de viață – 379 locuințe – este mult mai mic decât cifra pe care o avansează de regula oponenții proiectului, adică 1.000 de locuințe.

Pentru a reduce impactul social creat de programul de relocare, o zonă a satului Roșia Montană a fost desemnată drept zonă protejată, propunerea incluzând renovarea și restaurarea centrului istoric al Roșiei Montane și construirea a două noi amplasamente de strămutare: unul în zona Piatra Albă (situată la aproximativ 6 km de centrul istoric), celălalt la Dealul Furcilor, un cartier în vecinătatea capitalei județului, Alba Iulia. Amplasamentul de la Piatra Albă va avea noul centru civic al comunei, care poate fi numit cel mai modern din România. Pe lângă locuințele individuale, se vor construi un sediu nou și modern pentru Primărie, centru comunitar și cultural, o secție de poliție, un dispensar, o școală și alte clădiri. Acest amplasament nou și modern va păstra caracterul și tradiția satelor de munte din Munții Apuseni, dar va beneficia de toate avantajele și utilitățile construcțiilor din secolul al XXI-lea. Școala va fi singura clădire care va fi construită în stil architectural modern. Trebuie menționat faptul că programul de achiziție de terenuri al RMGC a fost planificat conform liniilor directe ale Băncii Mondiale, fiind bazat pe un model "vânzare voluntară, achiziționare voluntară", care oferă oportunități de dezvoltare individuală și diverse

programe de asistență. Din această perspectivă, RMGC a oferit pachete compensatorii corecte locuitorilor din zona afectată, în deplină conformitate cu politicile Băncii Mondiale în acest domeniu, descrise și în Planul de Acțiune pentru Strămutare și Relocare (Resettlement and Relocation Action Plan - RRAP) al RMGC, care poate fi consultat pe pagina de internet a RMGC.

În ceea ce privește patrimoniul cultural a satului, este important să ne amintim că societatea a cheltuit, de asemenea, aproximativ 10 milioane USD pentru a derula cel mai costisitor program de cercetare și dezvoltare arheologică în zona istorică Roșia Montană, pentru a conserva și dezvolta potențialul arheologic și cultural-arhitectural.

Prin RMP și planurile sale de management al patrimoniului, societatea va investi 25 milioane USD în protejarea patrimoniului cultural în așa fel încât acest lucru să susțină dezvoltarea turismului. Un program de pregătire va oferi toate abilitățile necesare pentru dezvoltarea activităților turistice iar instituția Micro Credit Roșia Montană va sprijini localnicii în înființarea de pensiuni, restaurante etc. pentru atragerea turiștilor. La sfârșitul proiectului, va exista un nou sat, precum și vechiul centru restaurat în Roșia Montană, împreună cu un muzeu, hoteluri, restaurante și infrastructuri modernizate, la care se vor adăuga galeriile restaurate (de ex. Cătălina Monulești) și monumentele conservate, cum ar fi monumentul de la Tău Găuri – toate acestea urmând să funcționeze ca puncte de atracție turistică.

Ținând cont de faptul că RMGC s-a angajat să-și deruleze activitatea în conformitate cu cele mai stricte standarde de mediu internaționale și ale UE, posibilitatea unui impact negativ asupra apelor este, practic, inexistentă.

RMGC s-a angajat, din cele mai timpurii stagii de proiectare și dezvoltare, să se conformeze legislației române, directivelor UE și Îndrumărilor și Recomandărilor internaționale, astfel că la realizarea proiectului Roșia Montană au fost folosite BAT (cele mai Bune Tehnici Disponibile) și BMP (cea mai Bună Practică de Management).

Roșia Montană ar putea să-și dezvolte, în continuare, potențialul turistic. Există inițiative de a face acest lucru, cum ar fi „Modelul de dezvoltare a turismului și contribuția sa la dezvoltarea durabilă din Zlatna, Bucium, Roșia Montană și Baia de Arieș ca alternativă la activitățile miniere mono-industriale”, întocmit de Institutul Național pentru Cercetare și Dezvoltare în Turism (INCDT) și publicat în aprilie 2006, chiar când raportul la studiul EIM era deus la Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor (MMGA).

Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) a dispus, de asemenea, realizarea unui studiu care stabilește modalitatea de promovare a potențialului turistic și modalitatea de abordare a aspectelor legate de turism printr-un proiect integrat:

„Din experiență, putem afirma că turismul va fi însă posibil și profitabil numai atunci când va exista ceva de oferit turiștilor sub aspectul unui mediu curat, a unei infrastructuri adecvate (drumuri de calitate, cazare, restaurante, apă curentă, canalizare corespunzătoare, instalații de eliminare a deșeurilor etc.) puncte de atracție (muzee, alte obiective de vizitat, precum monumentele istorice etc.). Un proiect minier precum cel propus de RMGC va oferi, prin impozite și dezvoltarea industriei serviciilor, fondurile necesare pentru îmbunătățirea infrastructurii. Prin proiectul Roșia Montană și planurile sale de gestionare a patrimoniului, vor fi investite de către companie 25 milioane de USD pentru protecția patrimoniului cultural de o manieră propice dezvoltării turismului. Printr-un program de instruire vor fi asigurate deprinderile necesare dezvoltării activităților turistice, iar Roșia Montană Micro Credit va susține financiar persoanele care doresc să deschidă pensiuni, restaurante etc., toate acestea fiind necesare pentru a atrage turiști. La încheierea proiectului, va exista un sat nou, plus centrul vechi, restaurat, al comunei Roșia Montană, cu un muzeu, hoteluri, restaurante și infrastructură modernizată, plus galerii de mină restaurate (ex. cea de la Cătălina Monulești) și monumente conservate precum cel de la Tăul Găuri – care, toate, vor reprezenta atracții turistice. În plus, se înțelege că guvernul va acționa la nivel local pentru a încuraja creșterea economică” (vezi Roșia Montană Propunere Inițială pentru Turism, Raportul Gifford 13658.R01).

*

Afirmațiile făcute aici nu sunt corecte. În primul rând, o analiză economică costuri – beneficii a fost realizată în beneficiul Statului roman. De asemenea, există un studiu separat de fezabilitate, pus la

dispoziția publicului, care arată în mod limpede, că proiectul este sigur din punct de vedere economic. Costurile financiare ale acestui proiect pentru România sunt nule. De fapt, cota de proprietate a Statului român de 19,3%, este deținută în totalitate și duce la obținerea unui profit de 306 milioane USD pentru statul român. Beneficiile directe totale, în numerar, pentru statul român, inclusiv cota-parte din profit ce revine statului, plățile de impozite pe profit, redevențe și alte impozite, cum ar fi impozitele pe ștutul de plată, sunt de 1.032 milioane USD.

Pe lângă beneficiile financiare directe, există și beneficii indirecte, legate de activitatea economică generată. Suma de 2.523 milioane USD va fi cheltuită în România pe durata de funcționare a proiectului. Aprobarea proiectului va duce, de asemenea, la eliminarea poluării generate de practicile miniere incorecte din trecut, fără nici un cost din partea statului român. În cazul în care proiectul nu este aprobat, costul aferent eliminării poluării va fi suportat de statul român.

*

Cifra de 3 miliarde USD este atât nefundamentată cât și neplauzibil de mare. Costurile estimate de RMGC pentru închidere, care au fost calculate de un colectiv de experți independenți cu experiență internațională și vor fi evaluate de experți terți, se bazează pe ipoteza că proiectul poate fi realizat conform planului, fără întreruperi, faliment, etc. Aceste costuri reprezintă calcule și estimări rezultate din proiectul tehnic pe baza angajamentelor actuale din planul de închidere și sunt sintetizate în Planul de închidere și reabilitare a minei din cadrul studiului EIM (Planul J din studiul EIM). Anexa 1 din Planul J va fi actualizată folosind o abordare mai de detaliu, cu analizarea fiecărui an în parte și calcularea valorii garanției financiare care trebuie rezervată an de an pentru refacerea ecologică a obiectivului minier înainte ca RMGC să fie eliberată de toate obligațiile sale legale. În plus, estimările actuale presupun aplicarea celor mai bune practici internaționale, celor mai bune tehnici disponibile (BAT) și respectarea tuturor legilor și reglementărilor românești și europene.

Lucrările de închidere și refacere ecologică la Roșia Montană cuprind următoarele activități:

- Acoperirea cu covor vegetal a haldelor de steril, în măsura în care acestea nu sunt folosite ca rambleu în cariere;
- Rambleierea carierelor, cu excepția carierei Cetate care va fi inundată și transformată într-un lac;
- Acoperirea cu covor vegetal a iazului de sterile și a suprafețelor barajelor;
- Demontarea instalațiilor de producție scoase din uz și refacerea ecologică a suprafețelor dezafectate;
- Epurarea apelor prin sisteme semi-pasive (cu sisteme de epurare clasice ca sisteme de rezervă) până când nivelul indicatorilor tuturor efluenților se încadrează în limitele admise și nu mai necesită continuarea procesului de epurare;
- Întreținerea vegetației, combaterea fenomenului de eroziune și monitorizarea întregului amplasament până când RMGC demonstrează că toate obiectivele de refacere au fost realizate în mod durabil.

Deși aspectele legate de închidere și refacere ecologică sunt numeroase, RMGC are încredere în costurile estimate deoarece costul cel mai mare – cel aferent lucrărilor de terasamente necesare remodelării peisajului - poate fi estimat la un nivel ridicat de siguranță. Dimensiunea suprafețelor care trebuie remodelate și refăcute se poate determina utilizând documentația tehnică a proiectului. De asemenea, există numeroase studii și experimente științifice care permit specialiștilor să determine grosimea stratului de sol vegetal necesar unei bune refaceri ecologice. Înmulțind dimensiunea suprafețelor cu grosimea necesară a stratului de sol vegetal și cu prețul unitar (rezultat, de asemenea, din studierea lucrărilor de terasamente de la alte amplasamente similare), se poate estima costul potențial al acestui element major al activității de refacere. Lucrările de terasamente, care vor însuma aproximativ 65 milioane USD, reprezintă 87% din costurile de închidere și refacere ecologică.

De asemenea, la actualizarea estimării garanției financiare pentru refacerea mediului (GFRM) se va prezenta necesitatea unor soluții tehnologice suplimentare, ceea ce conduce la o majorare a sumelor alocate refacerii iazului de decantare a sterilelor, în special în cazul în care acesta este închis prematur și fără aplicarea unui regim optimizat de depozitare a sterilelor. Cifrele exacte depind de detaliile privind strategia de închidere a iazului de decantare a sterilelor, care poate fi stabilită definitiv numai pe parcursul funcționării.

În ceea ce privește paralela dintre proiectul Roșia Montană și cel de la Baia Mare, legislația românească s-a modificat de atunci, pentru a proteja contribuabilii români. Conform Legii Minelor nr. 85/2003, articolul 53 alineatele (1) și (2), RMGC este obligată să efectueze toate activitățile din Planul de închidere a minei pe propria cheltuială și răspundere. RMGC este eliberată de toate obligațiile legale numai când toate cerințele sunt îndeplinite. În conformitate cu articolul 20, alineatul (4) din Legea minelor și prevederile corespunzătoare din Directiva UE nr. 2006/21/CE privind deșeurile miniere, RMGC este obligată să constituie o garanție financiară pentru refacerea mediului (GFRM). RMGC va putea obține autorizația de funcționare de la autoritatea competentă numai după constituirea GFRM.

Constituirea unei garanții financiare pentru refacerea mediului este obligatorie în România pentru a se asigura că operatorul minier dispune de fonduri adecvate pentru refacerea mediului. GFRM este reglementată de Legea Minelor (nr. 85/2003) și de Instrucțiunile și Normele de aplicare a Legii Minelor emise de Agenția Națională pentru Resurse Minerale (nr. 1208/2003). Există, de asemenea, două directive ale Uniunii Europene care au efect asupra GFRM: Directiva privind deșeurile miniere („DSM”) și Directiva privind răspunderea de mediu („DRM”).

Directiva privind deșeurile miniere are scopul de a asigura că există acoperire pentru 1) toate obligațiile ce derivă din autorizația acordată pentru eliminarea deșeurilor rezultate ca urmare a activităților miniere și 2) toate costurile aferente reabilitării terenurilor afectate de depozitul de deșeuri. Directiva privind răspunderea de mediu reglementează activitățile de remediere și măsurile care urmează a fi luate de autoritățile de mediu în cazul în care activitățile miniere produc daune mediului, în scopul asigurării că operatorul minier dispune de suficiente resurse financiare pentru acțiunile de refacere ecologică. Deși aceste directive nu au fost încă transpuse în legislația românească, termenele pentru implementarea mecanismelor de aplicare sunt 30 aprilie 2007 (DRM) și 1 mai 2008 (DSM) - deci, înainte de începerea exploatarei la Roșia Montană.

RMGC a inițiat deja procesul de conformare cu aceste directive, iar în momentul în care normele de punere în aplicare vor fi adoptate de guvernul român, RMGC va fi în deplină conformitate.

Conform legislației din România, există două GFRM separate și diferite.

Prima garanție, care se actualizează anual, se axează pe acoperirea costurilor preconizate pentru refacerea ecologică aferente funcționării obiectivului minier în anul următor. Aceste costuri sunt nu mai puțin de 1,5% pe an din costurile totale, reflectând lucrările anuale angajate.

Cea de-a doua garanție, de asemenea actualizată anual, definește costurile estimative ale închiderii minei de la Roșia Montană. Valoarea din GFRM destinată acoperirii costului de refacere finală a mediului se determină ca o cotă anuală din valoarea lucrărilor de refacere a mediului prevăzute în programul de monitorizare pentru elementele de mediu post-închidere. Acest program face parte din Programul tehnic pentru închiderea minei, un document ce trebuie aprobat de Agenția Națională pentru Resurse Minerale („ANRM”).

Toate GFRM vor respecta regulile detaliate elaborate de Banca Mondială și Consiliul Internațional pentru Minerit și Metale.

Costurile actuale de închidere a proiectului Roșia Montană se ridică la 76 milioane USD, calculate pe baza funcționării minei timp de 16 ani. Actualizările anuale vor fi stabilite de experți independenți, în colaborare cu ANRM, în calitate de autoritate guvernamentală competentă în domeniul activităților miniere. Actualizările asigură că în cazul puțin probabil de închidere prematură a proiectului, în orice moment, GFRM reflectă întotdeauna costurile aferente refacerii ecologice. (Aceste actualizări anuale vor avea ca rezultat o valoare estimativă care depășește costul actual de închidere de 76 milioane USD, din cauză că în activitatea obișnuită a minei sunt incluse anumite activități de refacere ecologică).

Actualizările anuale cuprind următoarele patru elemente variabile:

- Modificări aduse proiectului care afectează obiectivele de refacere ecologică;
- Modificări ale cadrului legislativ din România inclusiv punerea în aplicare a directivelor UE;
- Tehnologii noi care îmbunătățesc metodele și practicile de refacere ecologică;
- Modificări ale prețului unor produse și servicii esențiale pentru refacerea ecologică.

Odată finalizate aceste actualizări, noile costuri estimate pentru lucrările de închidere vor fi incluse în situațiile financiare ale companiei RMGC și vor fi făcute publice.

Sunt disponibile mai multe instrumente financiare care să asigure că RMGC este capabilă să acopere toate costurile de închidere. Aceste instrumente, păstrate în conturi protejate la dispoziția statului român cuprind:

- Depozite în numerar;
- Fonduri fiduciare;
- Scrisori de credit;
- Garanții ;
- Polițe de asigurare.

În condițiile acestei garanții, autoritățile române nu vor avea nici o răspundere financiară cu privire la reabilitarea proiectului Roșia Montană.

*

Contrar celor susținute de petent, informațiile privind ramurile industriale deja existente, cum ar fi agricultura și turismul, apar în raportul la studiul de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM). Capitolul 5 din Raportul asupra Studiului EIM (Analiza Alternativelor) identifică și evaluează alternativele proiectului, inclusiv turismul. Important este că raportul la studiul EIM concluzionează că proiectul nu exclude dezvoltarea altor ramuri industriale. Dimpotrivă, proiectul minier ar elimina unele dintre impedimentele semnificative deja existente în dezvoltarea altor ramuri industriale, cum ar fi poluarea, căile de acces necorespunzătoare și alte probleme care au apărut din lipsa unor investiții din interior. Așa cum se descrie în Volumul 14, 4.8 Mediul social și economic, și Volumul 31, Planul de dezvoltarea durabilă a comunității, în prezent există unele activități turistice în Roșia Montană. Totuși, industria turistică nu este în prezent un motor economic puternic. Aceste informații au fost prezentate mai ales pentru a se putea realiza o evaluare cu privire la posibilele efecte ale proiectului propus asupra acestor ramuri industriale. Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) nu se află în postura de a comenta în mod autoritar cu privire la opțiunile dezvoltării alternative. Totuși, compania s-a angajat să promoveze oportunități de dezvoltare pe termen lung, în cadrul planului său de dezvoltare durabilă. Sperăm că, sub auspiciile Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) vor fi create câteva grupuri de lucru, dintre care unul se va ocupa de explorarea oportunităților de dezvoltare. Aceste grupuri de lucru vor include reprezentanți ai guvernului, ai comunității și ai RMGC și vor fi deschise la sugestii și contribuții din partea tuturor celor interesați.

În ceea ce privește activitățile agricole, în prezent, aproximativ 7% din terenurile din Roșia Montană sunt arabile. În Roșia Montană, altitudinea, pantele abrupte și solurile sărace (și poluate) reduc semnificativ rolul pe care agricultura comercială îl joacă în cadrul economiei. Activitățile agricole se desfășoară mai ales pentru subzistență și pentru rotunjirea veniturilor obținute din salarii. Acestea pot continua în Roșia Montană chiar dacă mina începe să funcționeze, în zonele în care Planul de Urbanism General (PUG) permite. Pe durata de funcționare a minei, dacă locuitorii vor dori să dezvolte agricultura ca o practică durabilă din punct de vedere economic, RMGC – în cooperare cu actorii interesați din cadrul comunității – vor oferi asistență. În Planul de dezvoltare durabilă a comunității au fost prezentate, ca posibilități, mijloacele de trai bazate pe resursele naturale, inclusiv agricultura organică, dar părțile interesate din comunitate trebuie să le dorească în mod real. Activitățile agricole pot continua să se desfășoare chiar și după închiderea minelor, dacă oamenii vor dori să le practice.

Pentru mai multe informații, vă rugăm consultați anexa 4 – Roșia Montană Dezvoltarea Durabilă și proiectul Roșia Montană.

*

Planul de Urbanism General (PUG), întocmit în 2000 și aprobat în 2002, este un document vizat de Consiliul Local după ce a fost depus spre consultare de publicul din comunitate. PUG a fost prezentat și discutat în 11 adunări de consiliu și dezbateri publice. Zona industrială este evidențiată prin acest PUG, dar această regiune nu este adecvată pentru activități turistice. În acest sens vă rugăm să observați faptul că există prevederi legale care restricționează dezvoltarea altor proiecte decât cele de exploatare și procesare a resurselor naturale în zonele unde aceste resurse au fost identificate:

- i. art 41 (2) din Legea Minelor nr. 85/2003 “[...] consiliile județene și consiliile locale vor modifica

- și/sau vor actualiza planurile de amenajare a teritoriului și planurile urbanistice generale existente, pentru a permite executarea tuturor operațiunilor necesare desfășurării activităților miniere concesionate”;
- ii. art 6 (1) a Hotărârii Guvernamentale nr. 525/1996 pentru aprobarea Regulamentului general de urbanism (HG nr. 525/1996) “Autorizarea executării construcțiilor definitive, altele decât cele industriale, necesare exploatării și prelucrării resurselor în zone delimitate conform legii, care conțin resurse identificate ale subsolului, este interzisă”;
  - iii. art 4.4. al Regulamentului local de urbanism al comunei Roșia Montană cu privire la Planul de Urbanism General 2002 “Autorizarea executării construcțiilor definitive, altele decât cele industriale, necesare exploatării și prelucrării resurselor în zone delimitate conform legii, care conțin resurse identificate ale subsolului, este interzisă”.

Pe cale de consecință, vă rugăm să aveți în vedere faptul că prevederile legale menționate anterior sunt obligatorii și aplicabile oricărui proiect similar, propus de orice entitate de drept public sau privat.

Este esențial însă faptul că Planul de Urbanism Zonal (PUZ), care prezintă în detaliu suprafața de teren necesară pentru Proiectul Roșia Montană (RMP), afectează doar aproximativ 25% din comuna Roșia Montană. Deși unele afaceri s-au înființat deja pe restul de 75% din comună, după finalizarea PUZ, dezvoltarea afacerilor va fi încurajată și mai mult. În același timp, a fost evidențiată și o zonă protejată. După ce PUZ-ul este aprobat de Consiliul Local din Roșia Montană, în această zonă se pot dezvolta activități turistice (pensiuni, restaurante, etc.).

În ceea ce privește acuzația că Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) este responsabilă pentru sărăcia din Roșia Montană, RMGC are cel mai mare număr de angajați din Roșia Montană și orașele învecinate, peste 500 de persoane. Salariile plătite de companie angajaților săi totalizează aproximativ 4 milioane de Euro pe an; doar impozitele pe veniturile angajaților se ridică la aproximativ 1,5 milioane Euro. Deci, beneficiile Proiectului Roșia Montană nu vor fi resimțite doar de angajați și familiile lor, ci și de membrii comunității locale, care primesc ajutor social, beneficiază de programe de sănătate și calificare profesională etc.

În ceea ce privește problema turismului, Roșia Montană ar putea să-și dezvolte, în continuare, potențialul. Există inițiative în acest sens, cum ar fi „Modelul de dezvoltare a turismului și contribuția sa la dezvoltarea durabilă a localităților Zlatna, Bucium, Roșia Montană și Baia de Arieș ca alternativă la activitățile de minerit mono-industriale”, întocmit de Institutul Național pentru Cercetare și Dezvoltare în Turism (INCDT) și publicat în aprilie 2006, chiar când raportul la studiul de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM) era depus la Ministerul Mediului și Gospodării Apelor (MMGA).

RMGC a dispus, de asemenea, realizarea unui studiu care stabilește modalitatea de promovare a potențialului turistic și modalitatea de abordare a aspectelor legate de turism printr-un proiect integrat:

„Din experiență, putem afirma că turismul va fi însă posibil și profitabil numai atunci când va exista ceva de oferit turiștilor sub aspectul unui mediu curat, a unei infrastructuri adecvate (drumuri de calitate, cazare, restaurante, apă curentă, canalizare corespunzătoare, instalații de eliminare a deșeurilor etc.) puncte de atracție (muzee, alte obiective de vizitat, precum monumentele istorice etc.). Un proiect minier precum cel propus de RMGC va oferi, prin impozite și dezvoltarea industriei serviciilor, fondurile necesare pentru îmbunătățirea infrastructurii. Prin proiectul Roșia Montană și planurile sale de gestionare a patrimoniului, vor fi investite de către companie 25 milioane de USD pentru protecția patrimoniului cultural de o manieră propice dezvoltării turismului. Printr-un program de instruire vor fi asigurate deprinderile necesare dezvoltării activităților turistice, iar Roșia Montană Micro Credit va susține financiar persoanele care doresc să deschidă pensiuni, restaurante etc., toate acestea fiind necesare pentru a atrage turiști. La încheierea proiectului, va exista un sat nou, plus centrul vechi, restaurat, al comunei Roșia Montană, cu un muzeu, hoteluri, restaurante și infrastructură modernizată, plus galerii de mină restaurate (ex. cea de la Cătălina Monulești) și monumente conservate precum cel de la Tăul Găuri – care, toate, vor reprezenta atracții turistice. În plus, se înțelege că guvernul va acționa la nivel local pentru a încuraja creșterea economică” (vezi Roșia Montană Propunere Inițială pentru Turism, Raportul Gifford 13658.R01).

Proiectul Roșia Montană (RMP) va fi catalizatorul dezvoltării economice locale și regionale. Impactul beneficiilor va fi maxim prin implicarea autorităților locale și regionale și a altor factori relevanți din cadrul

comunității în inițiativele de dezvoltare, în cadrul unei metode participative de abordare a Planului de dezvoltare durabilă a comunității. Impactul negativ va fi diminuat prin măsurile prezentate în raportul la studiul EIM. RMGC s-a angajat să acționeze proactiv pentru crearea unui mediu de afaceri care să promoveze dezvoltarea locală pe durata proiectului și să funcționeze independent după închiderea minei.

Pentru mai multe informații, vă rugăm consultați anexa 4 – Roșia Montană Dezvoltarea Durabilă și proiectul Roșia Montană.

Număr crt.

355

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Face urmatoarele observatii si comentarii:

1. Anul acesta vor fi 10.000 de tineri la Roșia Montană pentru a arata ca turismul reprezinta o solutie viabila pentru aceasta zona si pentru a arata ca tineretul reprezinta aurul tarii.
2. Propune ca exploatarea zonei sa se faca prin forme de minerit nepoluante, defrisarea si exproprierea sa fie interzise in orice variante, bisericile, casele si monumentele sa se pastreze intacte, sa nu se foloseasca nicio picatura de cianura, consemnat in acte.

Proiectul Roșia Montană oferă potențial pentru încurajarea turismului, iar planurile de management și diminuare a impactului încearcă să promoveze acest lucru. Fără îndoială, tinerii reprezintă viitorul în Roșia Montană, iar turismul poate fi una din ramurile industriale care îi poate atrage și reține. Însă Roșia Montană are în prezent o activitate turistică nesemnificativă. Permițând reabilitarea terenului exploatat abandonat și împiedicând poluarea apei, proiectul Roșia Montană va permite și conservarea corespunzătoare a părții istorice a Roșia Montană și o va face accesibilă pentru turiști și vizitatori. Societatea RMGC recunoaște că prosperitatea pe termen lung a comunităților afectate trebuie oferită prin canalizarea investiției provenită din proiectul Roșia Montană pe plan intern, către dezvoltarea altor ramuri industriale precum turismul. *Planul de Management al Dezvoltării Durabile a Comunității* recunoaște că tinerii din cadrul comunității vor avea asigurat viitorul pe termen lung – în funcție de activitatea minieră.

Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului analizează potențialul pentru dezvoltarea altor ramuri industriale – incluzând agricultura și pășunatul, prelucrarea cărnii, turismul, silvicultura și produse forestiere, industria artizanală și exploatarea florei și faunei în scop farmaceutic – concluzionând că niciuna din aceste activități nu poate să ofere beneficiile economice, culturale și de mediu pe care le aduce proiectul Roșia Montană.

Studiul pe tema *Propuneri Inițiale pentru Turism în Roșia Montană* poate fi găsit în Anexă.

*

Soluția de
rezolvare

Orice activitate umană implică un impact potențial asupra factorilor de mediu. Depinde doar de tehnologia propusă și de modul în care riscurile asociate sunt ținute sub control pentru a se preveni/elimina impactul respectiv. Orice activitate minieră determină modificări ale formelor de relief, generează un impact semnificativ la nivel local asupra factorilor de mediu, însă, prin utilizarea celor mai bune tehnologii disponibile și a unei strategii de reconstrucție ecologică progresivă, impactul și riscurile, care rezidă din activitățile miniere, pot fi ținute sub control, minimize/eliminate.

În cazul proiectului Roșia Montană, tehnologia propusă este rezultatul unei analize multi criteriale care a ținut cont de condițiile de amplasament și de cele de zăcământ. Factorii care au determinat alegerea tehnologiilor propuse au luat în considerare defrișarea unor suprafețe cât mai reduse, afectarea unui număr cât mai mic posibil de proprietăți și compensarea echitabilă a proprietarilor, pe principiul egalității. În consecință, impactul semnificativ se suprapune peste zonele deja afectate de activitățile miniere vechi de 2000 de ani.

În ceea ce privește protejarea bisericilor și a monumentelor istorice, au fost stabilite zone de protecție și propuse planuri de management care vizează restaurarea, conservarea și punerea în valoare a acestora.

Toate tehnologiile alternative au fost analizate în detaliu în capitolul 5 al raportului EIM, iar impactul asupra factorilor de mediu și cel asupra sănătății populației au fost cele mai importante criterii care au determinat soluțiile propuse.

Număr crt.

356

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

1. Doreste sa stie daca cercetarile geologice in zona continua si daca, in afara de rezerva pusa in evidenta, mai exista posibilitatea de a fi evidentiata si alta rezerva, pentru ca exploatarea sa continue mai mult de cei 14-17 ani?
2. Referitor la alimentarea cu energie electrica vrea sa stie daca linia de inalta tensiune care va fi construita a fost astfel calculata incat sa reziste atat pentru exploatarea de la Rosia Montana, cat si pentru cea de la Rosia Poieni, fiindca mai demult se punea problema sa fie minim 2 linii de inalta tensiune in zona.

Soluția de
rezolvare

Raportul de Evaluare a Impactului asupra Mediului descrie rezervele care vor fi exploatare în cadrul proiectului minier Roșia Montană. Orice extindere înseamnă o nouă solicitare de acord de mediu și un nou proces de evaluare a impactului asupra mediului. De asemenea o cantitate suplimentară de rezerve necesită o nouă omologare de rezerve de la Agenția Națională pentru Resurse Minerale și un nou plan de dezvoltare al exploatării. Zăcămintul Roșia Montană prezintă un bun potențial de creștere a resurselor și rezervelor cunoscute, dar pentru promovarea acestora la un grad ridicat de cunoaștere este necesară efectuarea unor programe de cercetare adiționale, care trebuie sa obțină avizul de la Agenția Națională pentru Resurse Minerale.

În etapa de exploatare cercetarea geologică va continua, însă la un ritm mai scăzut, cu scopul de a îmbunătăți continuu modelul geologic al zăcămintului ce delimitează zonele mineralizate de zonele "sterile".

*

În prezent există două linii de înaltă tensiune în zonă: una care vine de la Alba Iulia – Zlatna – Preparare (cariera de la Roșia Poieni) și care traversează zona proiectului Roșia Montană, și o alta care vine de la Deva – Brad – Campeni – Lupșa. Existența a două surse de alimentare este obligatorie, deoarece dacă apare o avarie la una din linii să existe rezerva celei de a doua. Prin închiderea majorității exploatărilor din zonă, precum și a uzinelor metalurgice de la Zlatna, există capacitatea de a furniza energie atât pentru proiectul Roșia Montană cât și pentru Cuprumin, deși aceasta din urmă este închisă încă din decembrie 2006. Niciuna din hidrocentralele care furnizează curent în sistem nu lucrează la capacitatea maximă, funcționarea acestora fiind limitată de consumul industrial redus din zonă.

Număr crt.

357

Nr. de
identificare a
observațiilor
publiculuiBucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Face urmatoarele comentarii si observatii:

1. Atrage atentia ca RMGC minte cand sustine ca solurile din Rosia Montana sunt poluate si nu se poate practica agricultura ecologica. In studiul de impact asupra solurilor, vol IV scrie clar, la pagina 32, ca invelisul de sol analizat in zona Rosia Montana nu este poluat cu metale grele.

2. De ce a cumparat compania case in Rosia Montana inainte de a fi demarat proiectul? Casele cumparate de Rosia Montana Gold Corporation sunt intr-o stare din ce in ce mai precara, de la an la an, aproape ca nu mai exista. Compania a zis ca le va conserva, ca va avea grija de patrimoniu. Sunt case din sec. XVIII, XIX, sunt 9 biserici, de care RMGC nu a avut grija pana acum si nu va avea grija nici daca va demara proiectul.

Capitolul "Poluarea solului" din cadrul studiului EIA se bazează pe rezultatele obținute în urma analizelor probelor de sol (153 de probe) din profil ne-deranjat și a altor 70 de probe de sol colectate din zone afectate antropice.

O hartă a zonelor de colectare a acestor probe este atașată acestui document. Astfel se va putea observa și faptul că probele de sol au fost colectate și din perimetrul viitoarelor cariere.

Analizele chimice efectuate pe cele 153 de probe de sol au cuprins 21 de indicatori (pH-ul apei, pH-ul NaF, CaCO₃, SB, SH, T, V, conținutul de materie organică, azot total, metale grele -Fe, Mn, Cd, Cu, Cr, Co, Pb, Zn - conținutul în forme mobile de fosfor, potasiu și aluminiu). În total s-au efectuat 1.521 de determinări chimice.

Analizele de laborator ale celor 70 de probe de sol, din diferite zone afectate de lucrările miniere, au urmărit determinarea a 17 elemente chimice considerate relevante activității analizate (Mo, Cu, Ba, Ni, Mn, Cr, Zn, Pb, Co, Cd, Ag, Se, As, Sb, Sn, Be, V). În cazul evaluării fertilității solului s-au determinat: umiditatea, pH, N-azotat, raportul C/N, fosforul mobil, potasiul mobil.

În urma analizelor tuturor documentelor avute la dispoziție:

"Bilanț de mediu nivel II și raport cu privire la bilanțul de mediu nivel II pentru CNCAF Minvest SA Deva- AGRARO, 2003"

"Studiu privind raportul acid-bază pentru zona Roșia Montană- Knight Piesold Limited, July 2001"

"Studiu de condiții inițiale privind evaluarea impactului asupra solurilor – ICPA, 2003"

s-a ajuns la concluziile trase în capitolul 4.4 „Solul”.

Soluția de
rezolvare

Repartiția procentuală a probelor de sol (n= 153) din zona Roșia Montana, în funcție de gradul de prezență a metalelor grele

Elementul chimic	Clase de valori			
	normale	Pana la limita pragului de alerta (PA)	Mari, intre limita pragului de alerta (PA) si de interventie (PI)	Peste limita pragului de interventie (PI)
Cd		97	1	2
Co		34	53	13
Cr	50	50	-	-
Cu	64	36	-	-
Mn	80	17	3	-
Ni	-	83	17	-
Pb	-	84	16	-
Zn	52	48	-	-

Repartiția procentuala în funcție de gradul de încărcare/poluare cu metale grele a solurilor (orizontul A) din zona Roșia Montana

	Cd	Co	Cr	Cu	Ni	Pb	Zn
<i>Grad de incarcare</i> : scazut			38,5			5,1	
mediu		5,1	56,4	46,1	7,7	51,3	25,6
ridicat	2,6	10,3	5,1	43,8	15,4	33,3	51,3
foarte ridicat	7,7		-		15,4	7,7	1,8
<i>Grad de poluare</i> : scazut	76,9	66,7	-	2,6	53,8	2,6	10,3
mediu	12,8	17,9	-	-	7,7	-	-

Prin analiza datelor se observă că procente apreciabile din toate probele analizate (77% pentru Cd, 67% pentru Co și 54% pentru Ni), aparțin unui domeniu de poluare slabă. În cazul celorlalte elemente chimice: Cr, Cu, Pb și Zn, majoritatea probelor aparțin domeniului de încărcare de la slabă la puternică.

Concluzia care se desprinde din cele prezentate este că învelișul de sol, în prezent, este în mică măsură poluat geogen cu Cd, Co și Ni. În cea mai mare parte solul are un nivel de încărcare cu metale grele echivalent fondului pedogeochimic al regiunii, ceea ce înseamnă o cantitate mai mare de metale grele în această arie decât într-o zonă agricolă de șes sau deluroasă unde materialul parental are conținut mult mai scăzut în metale grele. (subcapitolul 4.1.1 „Poluarea cu metale grele” – pag 27, vol. 13 EIA). Totodată, va fi dificil de obținut o certificare pentru produsele obținute în această zonă, ca produse organice.

Datele analitice ale conținutului unor metale grele din rocile purtătoare de mineralizație auro – argentiferă relevă valori ușor superioare clarkului (concentrația unui element în rocă sau mineral proporțional cu conținutul lui în crusta terestră). Astfel, valorile coeficientului de îmbogățire, care reprezintă raportul dintre valoarea medie a datelor analitice și valoarea clarkului, arată că rocile analizate conțin de 3,4 ori mai mult Cd decât valoarea clarkului, de 1,75 ori Hg, de 2,8 ori mai mult Pb și de 1,64 ori mai mult Zn.

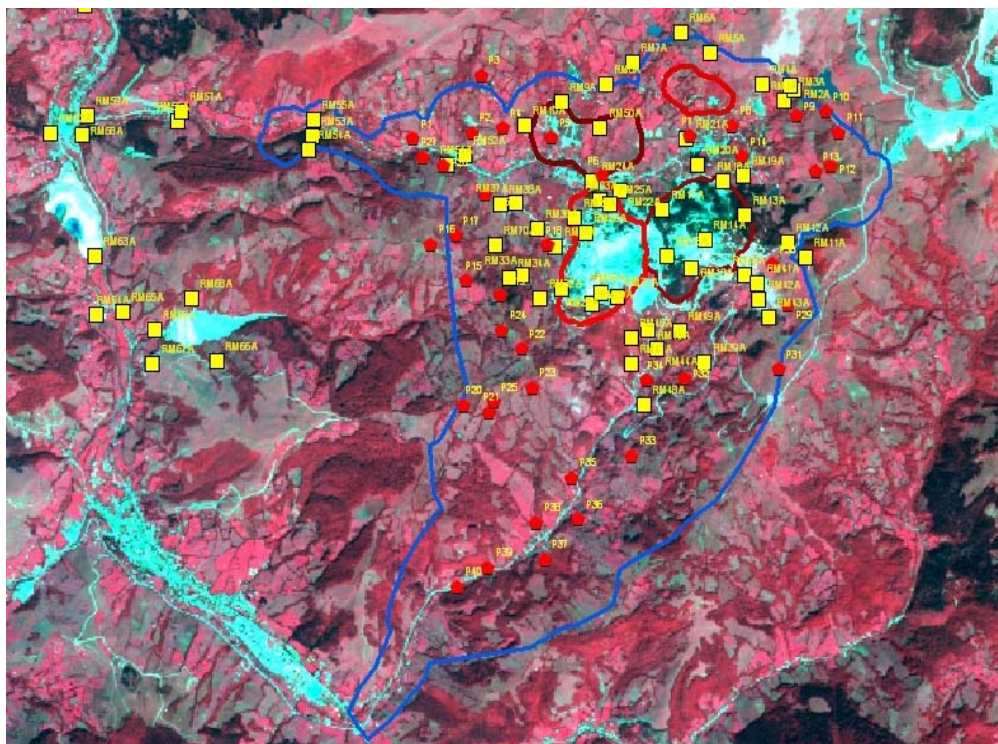
În rocile sterile valorile medii ale conținuturilor de metale grele sunt mai mici pentru Cd, Pb și Zn și mai mari pentru Co, comparativ cu valorile concentrațiilor aceluiași elemente chimice din rocile purtătoare de mineralizație. Drept urmare, factorii de îmbogățire vor fi de: 2,08 (Cd); 1,81 (Pb); 1,40 (Zn); și 0,78 (Co).

Migrația acestor elemente chimice din roci în sol s-a produs odată cu fenomenul de alterare a rocilor și de formare a orizonturilor de sol, în condițiile influenței factorilor pedogenetici. Datorită mobilității mai ridicate a unora din aceste metale grele (Cd) sau a afinității altora pentru componentă organică a solului (Co, Ni), în sol s-a produs, așa cum s-a arătat mai sus, o oarecare concentrare a acestor elemente chimice, astfel încât în medie, conținuturile lor sunt mai mari decât în roci. Astfel, valoarea medie a Cd este de 1,1 mg/kg, a Co 28 mg/kg, a Ni 44 mg/kg. Dacă raportăm conținutul mediu al acestor elemente chimice din sol la valoarea medie din ambele categorii de roci (purtătoare de mineralizație și sterile) constatăm că solul este mai bogat în Cd de 3,1 ori, în Co de 2,3 ori și în Ni de 1,8 ori. Celelalte elemente chimice (Cr, Cu, Mn, Pb și Zn) s-au concentrat mai puțin în sol, astfel că rocile sunt mai bogate de 1,3 ori în Cr, de 2,9 ori în Mn, de 1,1 ori în Pb și de 1,2 ori în Zn.

Având în vedere abundența acestor elemente chimice în rocile purtătoare de mineralizație și în rocile sterile, precum și tehnologia care se va aplica, există o probabilitate redusă ca solul din zonele rămase nedecopertate să se polueze la un nivel ridicat pe parcursul operațiunilor de construcție și exploatare, astfel încât să atingă valorile pragurilor de alertă sau intervenție.

Cu toate acestea, bazat pe o atare analiză, nu se poate spune că zona Roșia Montană este o zonă propice pentru dezvoltarea extensivă și intensivă a agriculturii organice. Încărcarea peste normal a solurilor cu metale grele (încărcare naturală de altfel) nu poate duce la o certificare organică a produselor obținute în urma cultivării acestor terenuri. Testarea produselor obținute în urma cultivării terenurilor în Roșia Montană va arăta un conținut de metale grele ridicat. Este normal ca o parte din metalele grele existente pe cale naturală în solurile din zonă Roșia Montană să se regăsească în plante.

Amplasamentul profilelor de sol prelevate din zona de influență a proiectului RM și din zonele învecinate, cu scopul de a fi analizate.

*

Dobândirea dreptului de folosință, de către titularul proiectului, asupra tuturor terenurilor necesare pentru dezvoltarea activităților miniere, în conformitate cu articolul 6 din Legea Minelor nr. 85/2003, este un proces de durată, care se desfășoară în paralel cu procesul de obținere a autorizațiilor necesare, astfel încât compania să poată să respecte termenele stabilite.

Practic, cererea proprietarilor de a le fi cumpărate proprietățile aflate în zona protejată se bazează pe faptul că aceștia dețineau alte proprietăți în perimetrul proiectului, care au fost deja cumpărate de RMGC.

RMGC s-a angajat să conserve patrimoniul cultural din Roșia Montană, prin urmare, proiectul a fost conceput în așa fel încât să nu afecteze cele 41 de clădiri monument istoric existente în Roșia Montană. Contrar celor afirmate de acest petent, procesul de conservare a clădirilor, situate atât în zona protejată, cât și în afara ei, a început deja. A fost angajată o echipă de arhitecți în vederea restaurării a 11 clădiri monument istoric din zona protejată, precum și o echipă de 10 persoane pentru efectuarea de lucrări de întreținere a proprietăților din zona protejată și din afara ei, și în special a clădirilor monument istoric. Compania și-a propus să desfășoare un amplu și cuprinzător program de restaurare/conservare, pe toată durata de viață a proiectului, acest program fiind deja în curs de desfășurare.

Număr crt.

358

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Sustine proiectul

Soluția de
rezolvare

RMGC apreciază sprijinul petentului. Noi suntem de părere că locuitorii din Roșia Montană ar trebui să fie foarte optimiști în legătură cu avantajele pe care proiectul le va crea comunității - în special remedierea daunelor aduse anterior mediului și crearea unor oportunități economice extrem de necesare.

În termeni ai reabilitării mediului înconjurător, Roșia Montană este deja profund afectată de poluare datorită practicilor poluante de exploatare minieră din trecut. Acest lucru este clar demonstrat de studiile asupra condițiilor inițiale care sunt incluse în EIM.

Proiectul Roșia Montană, așa cum este el propus din EIM, va duce la atenuarea poluării în zona Roșia Montană deoarece se vor utiliza cele mai performante tehnici disponibile (BAT). Proiectul se va conforma în totalitate cu toate reglementările europene și românești, precum și cu cele mai performante practici internaționale. EIM detaliază de asemenea procedurile de închidere a minei, care includ o reabilitare majoră a mediului înconjurător.

În ceea ce privește crearea unor noi oportunități economice pentru locuitorii din zonă, RMGC are în prezent aproape 500 de angajați, dintre care peste 80% locuiesc în Roșia Montană, Abrud și Câmpeni. RMP va angaja în medie 1200 persoane pe parcursul perioadei de construcție de 2 ani și 634 persoane, inclusiv personalul care lucrează pe bază de contract în securitate, transport și curățenie, pe parcursul celor 16 ani de exploatare. Scopul este folosirea cu prioritate a forței de muncă disponibile pe plan local. Sunt în curs de desfășurare programe de instruire pentru a sprijini membrii comunităților locale din jurul zonei RMP în calificarea pentru diferite posturi și meserii, atât pe timpul fazei de construcție, cât și de exploatare. Dacă specializările necesare nu sunt disponibile pe plan local, se vor face oferte de angajare către locuitorii de pe o rază de 100km în jurul RMP, acordându-se prioritate locuitorilor din județul Alba. Pe baza evaluărilor noastre preliminare, ne așteptăm ca majoritatea locurilor de muncă atât pe durata construcției, cât și a activității de exploatare, să fie ocupate de forță de muncă din comunitatea locală.

RMGC a stabilit deja un protocol cu autoritățile locale pentru a se asigura că locuitorii din comunitățile locale vor fi preferați pentru aceste posturi.

Număr crt.

359

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Sustine proiectul

Soluția de
rezolvare

RMGC apreciază sprijinul petentului. Noi suntem de părere că locuitorii din Roșia Montană ar trebui să fie foarte optimiști în legătură cu avantajele pe care proiectul le va crea comunității - în special remedierea daunelor aduse anterior mediului și crearea unor oportunități economice extrem de necesare.

În termeni ai reabilitării mediului înconjurător, Roșia Montană este deja profund afectată de poluare datorită practicilor poluante de exploatare minieră din trecut. Acest lucru este clar demonstrat de studiile asupra condițiilor inițiale care sunt incluse în EIM.

Proiectul Roșia Montană, așa cum este el propus din EIM, va duce la atenuarea poluării în zona Roșia Montană deoarece se vor utiliza cele mai performante tehnici disponibile (BAT). Proiectul se va conforma în totalitate cu toate reglementările europene și românești, precum și cu cele mai performante practici internaționale. EIM detaliază de asemenea procedurile de închidere a minei, care includ o reabilitare majoră a mediului înconjurător.

În ceea ce privește crearea unor noi oportunități economice pentru locuitorii din zonă, RMGC are în prezent aproape 500 de angajați, dintre care peste 80% locuiesc în Roșia Montană, Abrud și Câmpeni. RMP va angaja în medie 1200 persoane pe parcursul perioadei de construcție de 2 ani și 634 persoane, inclusiv personalul care lucrează pe bază de contract în securitate, transport și curățenie, pe parcursul celor 16 ani de exploatare. Scopul este folosirea cu prioritate a forței de muncă disponibile pe plan local. Sunt în curs de desfășurare programe de instruire pentru a sprijini membrii comunităților locale din jurul zonei RMP în calificarea pentru diferite posturi și meserii, atât pe timpul fazei de construcție, cât și de exploatare. Dacă specializările necesare nu sunt disponibile pe plan local, se vor face oferte de angajare către locuitorii de pe o rază de 100km în jurul RMP, acordându-se prioritate locuitorilor din județul Alba. Pe baza evaluărilor noastre preliminare, ne așteptăm ca majoritatea locurilor de muncă atât pe durata construcției, cât și a activității de exploatare, să fie ocupate de forță de muncă din comunitatea locală.

RMGC a stabilit deja un protocol cu autoritățile locale pentru a se asigura că locuitorii din comunitățile locale vor fi preferați pentru aceste posturi.

Număr crt.

360

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Sustine proiectul

Soluția de
rezolvare

RMGC apreciază sprijinul petentului. Noi suntem de părere că locuitorii din Roșia Montană ar trebui să fie foarte optimiști în legătură cu avantajele pe care proiectul le va crea comunității - în special remedierea daunelor aduse anterior mediului și crearea unor oportunități economice extrem de necesare.

În termeni ai reabilitării mediului înconjurător, Roșia Montană este deja profund afectată de poluare datorită practicilor poluante de exploatare minieră din trecut. Acest lucru este clar demonstrat de studiile asupra condițiilor inițiale care sunt incluse în EIM.

Proiectul Roșia Montană, așa cum este el propus din EIM, va duce la atenuarea poluării în zona Roșia Montană deoarece se vor utiliza cele mai performante tehnici disponibile (BAT). Proiectul se va conforma în totalitate cu toate reglementările europene și românești, precum și cu cele mai performante practici internaționale. EIM detaliază de asemenea procedurile de închidere a minei, care includ o reabilitare majoră a mediului înconjurător.

În ceea ce privește crearea unor noi oportunități economice pentru locuitorii din zonă, RMGC are în prezent aproape 500 de angajați, dintre care peste 80% locuiesc în Roșia Montană, Abrud și Câmpeni. RMP va angaja în medie 1200 persoane pe parcursul perioadei de construcție de 2 ani și 634 persoane, inclusiv personalul care lucrează pe bază de contract în securitate, transport și curățenie, pe parcursul celor 16 ani de exploatare. Scopul este folosirea cu prioritate a forței de muncă disponibile pe plan local. Sunt în curs de desfășurare programe de instruire pentru a sprijini membrii comunităților locale din jurul zonei RMP în calificarea pentru diferite posturi și meserii, atât pe timpul fazei de construcție, cât și de exploatare. Dacă specializările necesare nu sunt disponibile pe plan local, se vor face oferte de angajare către locuitorii de pe o rază de 100km în jurul RMP, acordându-se prioritate locuitorilor din județul Alba. Pe baza evaluărilor noastre preliminare, ne așteptăm ca majoritatea locurilor de muncă atât pe durata construcției, cât și a activității de exploatare, să fie ocupate de forță de muncă din comunitatea locală.

RMGC a stabilit deja un protocol cu autoritățile locale pentru a se asigura că locuitorii din comunitățile locale vor fi preferați pentru aceste posturi.

Număr crt.

361

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Sustine proiectul

Soluția de
rezolvare

RMGC apreciază sprijinul petentului. Noi suntem de părere că locuitorii din Roșia Montană ar trebui să fie foarte optimiști în legătură cu avantajele pe care proiectul le va crea comunității - în special remedierea daunelor aduse anterior mediului și crearea unor oportunități economice extrem de necesare.

În termeni ai reabilitării mediului înconjurător, Roșia Montană este deja profund afectată de poluare datorită practicilor poluante de exploatare minieră din trecut. Acest lucru este clar demonstrat de studiile asupra condițiilor inițiale care sunt incluse în EIM.

Proiectul Roșia Montană, așa cum este el propus din EIM, va duce la atenuarea poluării în zona Roșia Montană deoarece se vor utiliza cele mai performante tehnici disponibile (BAT). Proiectul se va conforma în totalitate cu toate reglementările europene și românești, precum și cu cele mai performante practici internaționale. EIM detaliază de asemenea procedurile de închidere a minei, care includ o reabilitare majoră a mediului înconjurător.

În ceea ce privește crearea unor noi oportunități economice pentru locuitorii din zonă, RMGC are în prezent aproape 500 de angajați, dintre care peste 80% locuiesc în Roșia Montană, Abrud și Câmpeni. RMP va angaja în medie 1200 persoane pe parcursul perioadei de construcție de 2 ani și 634 persoane, inclusiv personalul care lucrează pe bază de contract în securitate, transport și curățenie, pe parcursul celor 16 ani de exploatare. Scopul este folosirea cu prioritate a forței de muncă disponibile pe plan local. Sunt în curs de desfășurare programe de instruire pentru a sprijini membrii comunităților locale din jurul zonei RMP în calificarea pentru diferite posturi și meserii, atât pe timpul fazei de construcție, cât și de exploatare. Dacă specializările necesare nu sunt disponibile pe plan local, se vor face oferte de angajare către locuitorii de pe o rază de 100km în jurul RMP, acordându-se prioritate locuitorilor din județul Alba. Pe baza evaluărilor noastre preliminare, ne așteptăm ca majoritatea locurilor de muncă atât pe durata construcției, cât și a activității de exploatare, să fie ocupate de forță de muncă din comunitatea locală.

RMGC a stabilit deja un protocol cu autoritățile locale pentru a se asigura că locuitorii din comunitățile locale vor fi preferați pentru aceste posturi.

Număr crt.

362

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Sustine proiectul

Soluția de
rezolvare

RMGC apreciază sprijinul petentului. Noi suntem de părere că locuitorii din Roșia Montană ar trebui să fie foarte optimiști în legătură cu avantajele pe care proiectul le va crea comunității - în special remedierea daunelor aduse anterior mediului și crearea unor oportunități economice extrem de necesare.

În termeni ai reabilitării mediului înconjurător, Roșia Montană este deja profund afectată de poluare datorită practicilor poluante de exploatare minieră din trecut. Acest lucru este clar demonstrat de studiile asupra condițiilor inițiale care sunt incluse în EIM.

Proiectul Roșia Montană, așa cum este el propus din EIM, va duce la atenuarea poluării în zona Roșia Montană deoarece se vor utiliza cele mai performante tehnici disponibile (BAT). Proiectul se va conforma în totalitate cu toate reglementările europene și românești, precum și cu cele mai performante practici internaționale. EIM detaliază de asemenea procedurile de închidere a minei, care includ o reabilitare majoră a mediului înconjurător.

În ceea ce privește crearea unor noi oportunități economice pentru locuitorii din zonă, RMGC are în prezent aproape 500 de angajați, dintre care peste 80% locuiesc în Roșia Montană, Abrud și Câmpeni. RMP va angaja în medie 1200 persoane pe parcursul perioadei de construcție de 2 ani și 634 persoane, inclusiv personalul care lucrează pe bază de contract în securitate, transport și curățenie, pe parcursul celor 16 ani de exploatare. Scopul este folosirea cu prioritate a forței de muncă disponibile pe plan local. Sunt în curs de desfășurare programe de instruire pentru a sprijini membrii comunităților locale din jurul zonei RMP în calificarea pentru diferite posturi și meserii, atât pe timpul fazei de construcție, cât și de exploatare. Dacă specializările necesare nu sunt disponibile pe plan local, se vor face oferte de angajare către locuitorii de pe o rază de 100km în jurul RMP, acordându-se prioritate locuitorilor din județul Alba. Pe baza evaluărilor noastre preliminare, ne așteptăm ca majoritatea locurilor de muncă atât pe durata construcției, cât și a activității de exploatare, să fie ocupate de forță de muncă din comunitatea locală.

RMGC a stabilit deja un protocol cu autoritățile locale pentru a se asigura că locuitorii din comunitățile locale vor fi preferați pentru aceste posturi.

Număr crt.

363

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Sustine proiectul

Soluția de
rezolvare

RMGC apreciază sprijinul petentului. Noi suntem de părere că locuitorii din Roșia Montană ar trebui să fie foarte optimiști în legătură cu avantajele pe care proiectul le va crea comunității - în special remedierea daunelor aduse anterior mediului și crearea unor oportunități economice extrem de necesare.

În termeni ai reabilitării mediului înconjurător, Roșia Montană este deja profund afectată de poluare datorită practicilor poluante de exploatare minieră din trecut. Acest lucru este clar demonstrat de studiile asupra condițiilor inițiale care sunt incluse în EIM.

Proiectul Roșia Montană, așa cum este el propus din EIM, va duce la atenuarea poluării în zona Roșia Montană deoarece se vor utiliza cele mai performante tehnici disponibile (BAT). Proiectul se va conforma în totalitate cu toate reglementările europene și românești, precum și cu cele mai performante practici internaționale. EIM detaliază de asemenea procedurile de închidere a minei, care includ o reabilitare majoră a mediului înconjurător.

În ceea ce privește crearea unor noi oportunități economice pentru locuitorii din zonă, RMGC are în prezent aproape 500 de angajați, dintre care peste 80% locuiesc în Roșia Montană, Abrud și Câmpeni. RMP va angaja în medie 1200 persoane pe parcursul perioadei de construcție de 2 ani și 634 persoane, inclusiv personalul care lucrează pe bază de contract în securitate, transport și curățenie, pe parcursul celor 16 ani de exploatare. Scopul este folosirea cu prioritate a forței de muncă disponibile pe plan local. Sunt în curs de desfășurare programe de instruire pentru a sprijini membrii comunităților locale din jurul zonei RMP în calificarea pentru diferite posturi și meserii, atât pe timpul fazei de construcție, cât și de exploatare. Dacă specializările necesare nu sunt disponibile pe plan local, se vor face oferte de angajare către locuitorii de pe o rază de 100km în jurul RMP, acordându-se prioritate locuitorilor din județul Alba. Pe baza evaluărilor noastre preliminare, ne așteptăm ca majoritatea locurilor de muncă atât pe durata construcției, cât și a activității de exploatare, să fie ocupate de forță de muncă din comunitatea locală.

RMGC a stabilit deja un protocol cu autoritățile locale pentru a se asigura că locuitorii din comunitățile locale vor fi preferați pentru aceste posturi.

Număr crt.

364

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Sustine proiectul

Soluția de
rezolvare

RMGC apreciază sprijinul petentului. Noi suntem de părere că locuitorii din Roșia Montană ar trebui să fie foarte optimiști în legătură cu avantajele pe care proiectul le va crea comunității - în special remedierea daunelor aduse anterior mediului și crearea unor oportunități economice extrem de necesare.

În termeni ai reabilitării mediului înconjurător, Roșia Montană este deja profund afectată de poluare datorită practicilor poluante de exploatare minieră din trecut. Acest lucru este clar demonstrat de studiile asupra condițiilor inițiale care sunt incluse în EIM.

Proiectul Roșia Montană, așa cum este el propus din EIM, va duce la atenuarea poluării în zona Roșia Montană deoarece se vor utiliza cele mai performante tehnici disponibile (BAT). Proiectul se va conforma în totalitate cu toate reglementările europene și românești, precum și cu cele mai performante practici internaționale. EIM detaliază de asemenea procedurile de închidere a minei, care includ o reabilitare majoră a mediului înconjurător.

În ceea ce privește crearea unor noi oportunități economice pentru locuitorii din zonă, RMGC are în prezent aproape 500 de angajați, dintre care peste 80% locuiesc în Roșia Montană, Abrud și Câmpeni. RMP va angaja în medie 1200 persoane pe parcursul perioadei de construcție de 2 ani și 634 persoane, inclusiv personalul care lucrează pe bază de contract în securitate, transport și curățenie, pe parcursul celor 16 ani de exploatare. Scopul este folosirea cu prioritate a forței de muncă disponibile pe plan local. Sunt în curs de desfășurare programe de instruire pentru a sprijini membrii comunităților locale din jurul zonei RMP în calificarea pentru diferite posturi și meserii, atât pe timpul fazei de construcție, cât și de exploatare. Dacă specializările necesare nu sunt disponibile pe plan local, se vor face oferte de angajare către locuitorii de pe o rază de 100km în jurul RMP, acordându-se prioritate locuitorilor din județul Alba. Pe baza evaluărilor noastre preliminare, ne așteptăm ca majoritatea locurilor de muncă atât pe durata construcției, cât și a activității de exploatare, să fie ocupate de forță de muncă din comunitatea locală.

RMGC a stabilit deja un protocol cu autoritățile locale pentru a se asigura că locuitorii din comunitățile locale vor fi preferați pentru aceste posturi.

Număr crt.

365

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

1. Doreste sa stie daca RMGC dispune de sumele necesare derularii proiectului? Sau poate aduce acesti bani in Romania stiind ca este vorba de o investitie uriasa?
2. RMGC va sustine logistic si alti investitori interesati de zacamintele sarace din Romania?

Gabriel Resources Ltd. este singura care răspunde de strângerea capitalului necesar pentru finalizarea acestui proiect și este într-adevăr în stare să facă acest lucru. Costul estimativ de capital necesar pentru finalizarea proiectului Roșia Montană -- inclusiv dobânzile, finanțarea și costurile societății – este de aproximativ 750 milioane USD. Societatea anticipează că va finanța aceste costuri cu o cotă de aproximativ 20% (150 milioane USD), iar 80% vor fi împrumuturi, care pot fi împrumuturi majore și medii sau cu randament mare. Societatea a mărit deja participația de 150 milioane USD și este în curs de a finaliza negocierile pentru partea de împrumut. După depunerea EIM, experții tehnici reprezentând câteva bănci internaționale din sectorul privat și instituții de garantare a creditelor au concluzionat că acesta respectă Principiile Equator, menite să promoveze creditarea responsabilă, de către instituțiile financiare, pentru proiecte care ridică probleme sociale și legate de mediu.

*

Soluția de
rezolvare

RMGC și reprezentanții săi se dedică dezvoltării Roșiei Montane ca un proiect care va servi de model în industrie, în toată lumea, din punct de vedere al dezvoltării responsabile în minerit. În același timp, dată fiind magnitudinea și complexitatea proiectului și necesitatea conformării depline la noile norme ale Uniunii Europene și propriul nostru angajament de a dezvolta un nou model pentru dezvoltare responsabilă a mineritului, RMGC ajută, indirect, alți investitori din industrie care ne vor călca pe urme.

Pe măsură ce proiectul Roșia Montană se derulează respectând cele mai înalte standarde, vom depune toate eforturile să ne situăm la standarde înalte printr-o gestionare corectă, o comunicare deschisă și transparentă, operațiuni și activități de reabilitare bazate pe Cele Mai Bune Tehnici Existente (BAT) – toate acestea în sprijinul unei dezvoltări responsabile. Proiectul va fi primul aprobat în contextul noilor legi ale UE, mult mai restrictive privitoare la mediul înconjurător. Acest lucru va crea un precedent pentru un proiect minier model, nu numai pentru România și UE dar și pentru întreaga lume.

În concluzie, sperăm că viitorii investitori în resursele minerale din România ni se vor alătura în aplicarea deontologiei internaționale și vor folosi BAT în dezvoltarea altor proiecte similare.

Număr crt.

366

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Prezinta fragmente dintr-o scrisoare oficiala adresata Ministerului Mediului de una de firma SC OPUS Atelier de arhitectura SRL, prezentata in Capitolul 1 - Informatii Generale, sectiunea 2 - Autori atestati ai studiului de impact asupra mediului. Scrisoare acuza RMGC ca documentatia realizata de OPUS cu privire la planul de management al patrimoniului cultural privind centrul istoric al localitatii Rosia Montana a fost preluata partial in EIA, ceea ce reprezinta o dovada clara ca RMGC manipuleaza opinia publica si autoritatile.

Dintre expertii care au fost angajati unii au facut studii care au fost incluse exact in EIA pentru ca stiau pentru ce este facut acest studiu. Dar se vede clar ca atunci cand cineva face un studiu independent el este trunchiat, se iau doar bucatile care scoase din context creeza o imagine pozitiva acestui proiect.

În legătură cu punctul de vedere formulat de către petent referitor la documentul redactat de către S.C. OPUS - Atelier de Arhitectură S.R.L sunt necesare o serie de precizări.

Conform îndrumarului de definire a domeniului evaluării impactului asupra mediului transmis cu adresa nr. 8070/24.05.2005 („Îndrumarul”) emisă de Ministerul Mediului și Gospodării Apelor (MMGA) către S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC), se solicita titularului de proiect prezentarea unui Plan de Management pentru Monumentele Istorice și Zonele Protejate din Roșia Montană, ca anexă a Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului pentru proiectul Roșia Montană.

Ținând cont de aceste cerințe, titularul de proiect a contractat această lucrare cu Muzeul Național de Istorie a României (MNIR), instituție desemnată drept coordonator al tuturor cercetărilor și studiilor de patrimoniu legate de proiectul Roșia Montană, conform prevederilor OMCC nr. 2504/07.03.2001.

Prin contractul de prestări servicii, încheiat între MNIR și RMGC, MNIR, în calitate de consultant de specialitate, reprezentat prin dr. Paul Damian, director adjunct științific, se angaja ”să pregătească o documentație de specialitate în vederea includerii în cuprinsul Studiului de Evaluare a Impactului asupra Mediului pentru proiectul Roșia Montană, secțiunea Patrimoniu Cultural.” Această documentație de specialitate trebuia întocmită „în conformitate cu standardele românești, europene și internaționale în vigoare pentru studiile de evaluare a impactului asupra mediului.”

Soluția de
rezolvare

La rândul său, MNIR a subcontractat S.C. OPUS – Atelier de Arhitectură S.R.L. pentru a realiza „o documentație cu referire exclusivă la zona de studiu a Centrului Istoric Roșia Montană”, practic doar o parte din documentul general solicitat de MMGA prin adresa referitoare la stabilirea îndrumarului de definire a domeniului evaluării. În acest context, OPUS a redactat documentul intitulat “Centru Istoric Roșia Montană – Plan de management al patrimoniului cultural. Redactarea I. Document pentru consultarea părților”.

Ținem să precizăm că redactarea finală a „Planului de management pentru monumentele istorice și zonele protejate din Roșia Montană” a luat în considerare normele editoriale și instrucțiunile enunțate de echipa de elaboratori atestați EIM coordonată de d-na Marilena Pătrășcu, expert evaluator principal, în scopul de a răspunde cerințelor legale enunțate prin Îndrumar.

Menționăm faptul că evaluarea impactului asupra mediului pentru proiectul exploatării miniere Roșia Montană a fost realizată de către “persoane fizice și juridice independente de titularul [...] proiectului” și “atestată de autoritatea competentă pentru protecția mediului” [1]. “Răspunderea pentru corectitudinea informațiilor puse la dispoziția autorităților competente pentru protecția mediului și a publicului revine titularului [...] proiectului”, iar răspunderea pentru corectitudinea evaluării impactului asupra mediului revine autorilor acesteia [2].

Lista persoanelor fizice și juridice atestate care au participat la realizarea Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului a fost prezentată în capitolele 1 (Introducere) și 9 (Rezumat fără caracter tehnic).

În continuarea listei persoanelor fizice și juridice atestate, care au contribuit la realizarea raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului, a fost inclusă, ca dovadă a recunoașterii efortului depus și o listă de persoane fizice și juridice neatestatate care au asistat laboratorii atestați. Responsabilitatea pentru realizarea evaluării impactului de mediu și a corectitudinii interpretării informațiilor prezentate în raport revine însă **doar** “persoanelor fizice atestate la cel mai înalt nivel de competență” și “persoanelor juridice atestate” [3], care au participat la executarea evaluării impactului asupra mediului în baza contractului încheiat cu titularul proiectului și nicidecum consultanților asistenți. **Prin urmare, decizia privind selectarea și utilizarea informațiilor furnizate de către consultanții asistenți, revine de asemenea, experților atestați.**

Semnarea Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (sau a “părților” acestuia) de către experții atestați nu este o cerință legală [4].

Pentru clarificările necesare legate de modificările aduse conținutului documentației redactate de către S.C. OPUS – Atelier de Arhitectură S.R.L., vă prezentăm în anexă o comparație a textului predat de către OPUS prin procesul verbal nr. 1007/09.05.2006 către Muzeul Național de Istorie a României, cu forma care a fost publicată în versiunea finală a Raport la studiul de evaluare a impactului asupra mediului, respectiv vol. 33 - Plan de Management pentru Monumentele Istorice și Zonele Protejate din Roșia Montană, care a fost depusă în luna mai 2006 la Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor.

Referințe:

[1] În conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 195 din 22 decembrie 2005 privind protecția mediului, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 1.196 din 30 decembrie 2005, aprobată cu modificări prin Legea nr. 265 din 29 iunie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 586 din 6 iulie 2006, art. 21, lit. (a).

[2] Idem 2, art. 21, lit. (d).

[3] Conform art. 5 din Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor, apelor și mediului nr. 97 din 18 mai 2004 pentru modificarea și completarea Ordinului ministrului agriculturii, pădurilor, apelor și mediului nr.978/2003 privind Regulamentul de atestare a persoanelor fizice și juridice care elaborează studii de evaluare a impactului asupra mediului și bilanțuri de mediu, publicat în Monitorul Oficial nr. 504 din 4 iunie 2004.

[4] Prevederea privind angajarea, “sub semnătura” **expertului coordinator**, a răspunderii pentru “calitatea studiilor și rapoartelor întocmite”, stipulată în art. 5 (2) din Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor, apelor și mediului nr. 978 din 2 decembrie 2003 (publicat în Monitorul Oficial nr. 3 din 5 ianuarie 2004) **a fost eliminată** prin Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor, apelor și mediului nr. 97 din 18 mai 2004 (pentru modificarea și completarea Ordinului ministrului agriculturii, pădurilor, apelor și mediului nr.978/2003 privind Regulamentul de atestare a persoanelor fizice și juridice care elaborează studii de evaluare a impactului asupra mediului și bilanțuri de mediu, publicat în Monitorul Oficial nr. 504 din 4 iunie 2004).

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Formuleaza urmatoarele observatii, comentarii si intrebari:

1. Compania se dezice foarte usor de OPUS, dupa ce aceasta a facut un studiu, si spune ca firma nu este acreditata. Asta inseamna ca RMGC a folosit firme neacreditate pentru realizarea studiului de impact asupra mediului? Ce siguranta are studiul de impact asupra mediului?
2. Reprezentantii companiei au declarat ca in momentul in care nu vor fi proprietari 100% pe terenuri in Corna, Cetate si Orlea vor cauta alte locatii, vor face alt proiect. Vorbitorul considera ca e cazul sa inceapa alt proiect pentru ca localnicii nu vor pleca din Rosia Montana niciodata.
3. In studiul de prefezabilitate compania a spus ca iazul de pe Valea Cornei va avea 800 de hectare. In EIA cantitatea de minereu a ramas aceiasi si suprafata iazului de decantare a scazut. Unde va fi dusa diferenta, intrucat cantitatea de minereu nu a scazut?

În legătură cu punctul de vedere formulat de către petent referitor la documentul redactat de către S.C. OPUS - Atelier de Arhitectură S.R.L sunt necesare o serie de precizări.

Conform îndrumarului de definire a domeniului evaluării impactului asupra mediului transmis cu adresa nr. 8070/24.05.2005 („Îndrumarul”) emisă de Ministerul Mediului și Gospodării Apelor (MMGA) către S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC), se solicita titularului de proiect prezentarea unui Plan de Management pentru Monumentele Istorice și Zonele Protejate din Roșia Montană, ca anexă a Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului pentru proiectul Roșia Montană.

Ținând cont de aceste cerințe, titularul de proiect a contractat această lucrare cu Muzeul Național de Istorie a României (MNIR), instituție desemnată drept coordonator al tuturor cercetărilor și studiilor de patrimoniu legate de proiectul Roșia Montană, conform prevederilor OMCC nr. 2504/07.03.2001.

Prin contractul de prestări servicii, încheiat între MNIR și RMGC, MNIR, în calitate de consultant de specialitate, reprezentat prin dr. Paul Damian, director adjunct științific, se angaja ”să pregătească o documentație de specialitate în vederea includerii în cuprinsul Studiului de Evaluare a Impactului asupra Mediului pentru proiectul Roșia Montană, secțiunea Patrimoniu Cultural.” Această documentație de specialitate trebuia întocmită „în conformitate cu standardele românești, europene și internaționale în vigoare pentru studiile de evaluare a impactului asupra mediului.”

Soluția de
rezolvare

La rândul său, MNIR a subcontractat S.C. OPUS – Atelier de Arhitectură S.R.L. pentru a realiza „o documentație cu referire exclusivă la zona de studiu a Centrului Istoric Roșia Montană”, practic doar o parte din documentul general solicitat de MMGA prin adresa referitoare la stabilirea îndrumarului de definire a domeniului evaluării. În acest context, OPUS a redactat documentul intitulat “Centru Istoric Roșia Montană – Plan de management al patrimoniului cultural. Redactarea I. Document pentru consultarea părților”.

Ținem să precizăm că redactarea finală a „Planului de management pentru monumentele istorice și zonele protejate din Roșia Montană” a luat în considerare normele editoriale și instrucțiunile enunțate de echipa de elaboratori atestați EIM coordonată de d-na Marilena Pătrășcu, expert evaluator principal, în scopul de a răspunde cerințelor legale enunțate prin Îndrumar.

Menționăm faptul că evaluarea impactului asupra mediului pentru proiectul exploatării miniere Roșia Montană a fost realizat de către “persoane fizice și juridice independente de titularul [...] proiectului” și “atestat de autoritatea competentă pentru protecția mediului” [1]. “Răspunderea pentru corectitudinea informațiilor puse la dispoziția autorităților competente pentru protecția mediului și a publicului revine titularului [...] proiectului”, iar răspunderea pentru corectitudinea evaluării impactului asupra mediului revine autorilor acesteia [2].

Lista persoanelor fizice și juridice atestate care au participat la realizarea Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului a fost prezentată în capitolele 1 (*Introducere*) și 9 (*Rezumat fără caracter tehnic*). În continuarea listei persoanelor fizice și juridice atestate, care au contribuit la realizarea raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului, a fost inclusă, ca dovadă a recunoașterii efortului depus și o listă de persoane fizice și juridice neatestatate care au asistat elaboratorii atestați. Responsabilitatea pentru realizarea evaluării impactului de mediu și a corectitudinii interpretării informațiilor prezentate în raport revine însă **doar** “persoanelor fizice atestate la cel mai înalt nivel de competență” și “persoanelor juridice atestate” [3], care au participat la executarea evaluării impactului asupra mediului în baza contractului încheiat cu titularul proiectului și nicidecum consultanților asistenți. **Prin urmare, decizia privind selectarea și utilizarea informațiilor furnizate de către consultanții asistenți, revine de asemenea, experților atestați.**

Semnarea Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (sau a “părților” acestuia) de către experții atestați nu este o cerință legală [4].

Pentru clarificările necesare legate de modificările aduse conținutului documentației redactate de către S.C. OPUS – Atelier de Arhitectură S.R.L., vă prezentăm în anexă o comparație a textului predat de către OPUS prin procesul verbal nr. 1007/09.05.2006 către Muzeul Național de Istorie a României, cu forma care a fost publicată în versiunea finală a Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului, respectiv vol. 33 - Plan de Management pentru Monumentele Istorice și Zonele Protejate din Roșia Montană, care a fost depusă în luna mai 2006 la Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor.

Referințe:

[1] În conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 195 din 22 decembrie 2005 privind protecția mediului, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 1.196 din 30 decembrie 2005, aprobată cu modificări prin Legea nr. 265 din 29 iunie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 586 din 6 iulie 2006, art. 21, lit. (a).

[2] Idem 2, art. 21, lit. (d).

[3] Conform art. 5 din Ordinului ministrului agriculturii, pădurilor, apelor și mediului nr. 97 din 18 mai 2004 pentru modificarea și completarea Ordinului ministrului agriculturii, pădurilor, apelor și mediului nr.978/2003 privind Regulamentul de atestare a persoanelor fizice și juridice care elaborează studii de evaluare a impactului asupra mediului și bilanțuri de mediu, publicat în Monitorul Oficial nr. 504 din 4 iunie 2004.

[4] Prevederea privind angajarea, “sub semnătura” **expertului coordinator**, a răspunderii pentru “calitatea studiilor și rapoartelor întocmite”, stipulată în art. 5 (2) din Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor, apelor și mediului nr. 978 din 2 decembrie 2003 (publicat în Monitorul Oficial nr. 3 din 5 ianuarie 2004) **a fost eliminată** prin Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor, apelor și mediului nr. 97 din 18 mai 2004 (pentru modificarea și completarea Ordinului ministrului agriculturii, pădurilor, apelor și mediului nr.978/2003 privind Regulamentul de atestare a persoanelor fizice și juridice care elaborează studii de evaluare a impactului asupra mediului și bilanțuri de mediu, publicat în Monitorul Oficial nr. 504 din 4 iunie 2004).

*

SC Roșia Montană Gold Corporation SA (RMGC) a inițiat un vast proces de consultări publice, inclusiv cu populația din Roșia Montană. În urma acestor eforturi suntem încrezători în faptul că cei mai mulți dintre locuitorii Roșiei Montane vor susține Proiectul în forma sa actuală și credem că acesta este cel mai bun mod de revitalizare a economiei locale, de înlăturare a poluării rezultate din vechile practici defectuoase aplicate în minieră și de punere a bazelor unei dezvoltări durabile în regiune.

În procesul de achiziționare a terenurilor aflate în proprietate privată, necesare pentru dezvoltarea Proiectului Roșia Montană (RMP), abordarea RMGC se bazează în primul rând pe principiul “voinței reciproce vânzător-cumpărător”. În acest sens, RMGC a pus la dispoziția locuitorilor din zona de impact pachete compensatorii adecvate, în deplină concordanță cu politicile Băncii Mondiale în acest domeniu, așa cum este detaliat în Planul de Acțiune privind Strămutarea și Relocarea, conceput de RMGC și care poate fi găsit pe site-ul oficial al companiei.

Mai mult, proiectul și localizarea instalațiilor aferente Proiectului au fost concepute astfel încât numărul persoanelor afectate să fie cât mai mic posibil.

În ceea ce privește metodele pentru achiziționarea terenurilor avute în vedere de RMGC, acestea sunt în concordanță deplină cu prevederile legale, cu art. 6 al Legii Minelor nr. 85/2003, publicată în Monitorul Oficial, Secțiunea I, nr. 197/27.03.2003, care prevede în mod expres mijloacele prin care proprietarul obține dreptul de folosință asupra terenurilor necesare pentru desfășurarea activităților miniere în perimetrul de exploatare, adică: (i) vânzare-cumpărare, la prețul acceptat de comun acord de ambele părți; (ii) schimb de terenuri, cu relocarea proprietarului afectat și reconstruirea clădirilor pe noul teren acordat, pe cheltuiala proprietarului care beneficiază de terenul eliberat, conform acordului încheiat între părți; (iii) închirierea terenului pe perioadă nedeterminată, pe baza acordului dintre părți; (iv) exproprierea din cauze de utilitate publică, conform legii; (v) concesiune de terenuri”, etc.

Totodată, art. 1 din Legea nr. 33/1994 cu privire la exproprierea pentru cauze de utilitate publică, publicată în Monitorul Oficial, Secțiunea I, nr. 139/02.06.1994, prevede că *“exproprierea de proprietăți imobile poate fi făcută numai pentru cauze de utilitate publică”*, iar art. 6 al aceleiași legi prevede că *“intră în categoria cauzelor de expropriere pentru utilitate publică și următoarele activități: prospectare și exploatare geologică; extracție și prelucrare de substanțe minerale utile”*.

În concluzie, exproprierea, făcută în concordanță cu prevederile legale și constituționale, reprezintă una dintre modalitățile de obținere a dreptului de folosință asupra terenurilor necesare pentru dezvoltarea unui proiect minier, fiind prevăzută în mod expres în cadrul art. 6, Legea Minelor nr. 85/2003 și art. 6 din Legea nr. 33/1994.

*

Întreg iazul de decantare a sterilului (IDS) are o suprafață totală de 363 ha, inclusiv barajul, cuveta, acumularea de sterile din spatele barajului secundar de retenție (BSR), bazinul secundar de retenție și lagunele pentru epurarea debitelor de exfiltrații, în aval de baraje. Suprafața este prezentată în documentația de urbanism (PUZ pentru zona industrială și Certificatul de urbanism nr. 78/26.04.2006). Studiile de fezabilitate au avut în vedere numai cantități nu și cerințe cu privire la suprafețe. De fapt, ca urmare a rezultatelor dezbaterilor publice, cantitatea de minereu ce va fi exploatată la Roșia Montană a scăzut.

În Studiul de fezabilitate din anul 2006 (o etapă de proiectare mai avansată decât studiul de fezabilitate întocmit de S.C. Ipromin S.A. - proiectant general pentru Proiectul Roșia Montană), se prevede că iazul va înmagazina o cantitate de 250 milioane tone de steril. Cantitatea totală de minereu procesată pe durata de viață a minei este de 215 milioane tone. Aceasta lasă un surplus de capacitate de aproximativ 35 milioane tone în iazul principal. Capacitatea suplimentară poate acoperi posibilele variații ale densității sterilelor din iaz, sau poate fi folosită în cazul procesării unor rezerve adiționale din cadrul limitelor actuale ale carierelor, în cazul în care acestea sunt identificate în perioada de funcționare a exploatării miniere.

Propunerea

Formuleaza urmatoarele observatii, comentarii si intrebari:

1. Doreste ca titularul de proiect sa ii comunice daca firma SANTEC este acreditata de Ministerul Mediului pentru a elabora studii de impact si daca nu este acreditata, de ce apare ca firma ce a efectuat studiul de conditii initiale privind biodiversitatea?
2. Unde se gaseste in EIA o analiza financiara din care sa reiasa foarte clar care sunt investitiile, care sunt costurile de operare, care este profitul si daca nu gasesc aceasta analiza, de ce nu o gasesc?
3. Solicita ca, in cazul in care titularul de proiect nu a considerat necesara includerea unei astfel de analize, comisia tehnica de evaluare a studiului de impact sa nu ia in considerare nici o alta cifra vehiculata de catre companie atat la nivelul investitiilor cat si la nivelul beneficiilor statului roman.
4. Doreste sa i se comunice cifra finala, suma, pe care compania a prevazut-o pentru reecologizarea zonei, avand in vedere ca ea nu este in EIA, sau daca este – unde, la ce pagina?
5. Tot referitor la costurile de reecologizare, doreste sa stie exact care este semnificatia expresiei "mai departe" din contextul costurilor anuale de tratare a apei operare/monitorizare: acestea sunt in anul 16 de 1.252.000 dolari, similar in anii 19, 21 si mai departe. Pana unde mergem cu numaratoarea? Ce inseamana "mai departe", unde in EIA este specificat acest lucru si daca nu este specificat de ce?
6. Pana in ce an se mentine responsabilitatea companiei privind monitorizarea si reecologizarea si in momentul in care va inceta, cine va prelua aceasta responsabilitate? Pe baza carui buget? Unde in EIA se gasesc aceste informatii si daca nu se gasesc, de ce?
7. Referitor la dezbaterile publice, doreste sa stie unde scrie in lege ca nu este posibil un dialog intre oamenii care participa la dezbateri si titularul de proiect? Unde scrie in lege care este modalitatea legala prin care compania le da in cadrul dezbaterilor publice.

În conformitate cu prevederile Ordinului Ministrului Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului nr. 978/2003 privind Regulamentul de atestare a persoanelor fizice și juridice care elaborează studii de evaluare a impactului asupra mediului și bilanțuri de mediu („Ordinul 978/2003”) responsabilitatea pentru realizarea studiului de evaluare a impactului și pentru corectitudinea interpretării informațiilor prezentate în cadrul Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului revine experților atestați în acest sens de Ministerul Mediului și Gospodării Apelor.

Precizăm că Raportul privind condițiile inițiale pentru biodiversitate, a fost redactat, pe baza informațiilor puse la dispoziție de titularul de proiect, de către Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice (ICAS) și Unitatea de Suport pentru Integrare (USI), societăți care dețin certificat de atestare pentru realizarea evaluării impactului asupra mediului, emis de Ministerul Mediului și Gospodării Apelor.

Soluția de
rezolvare

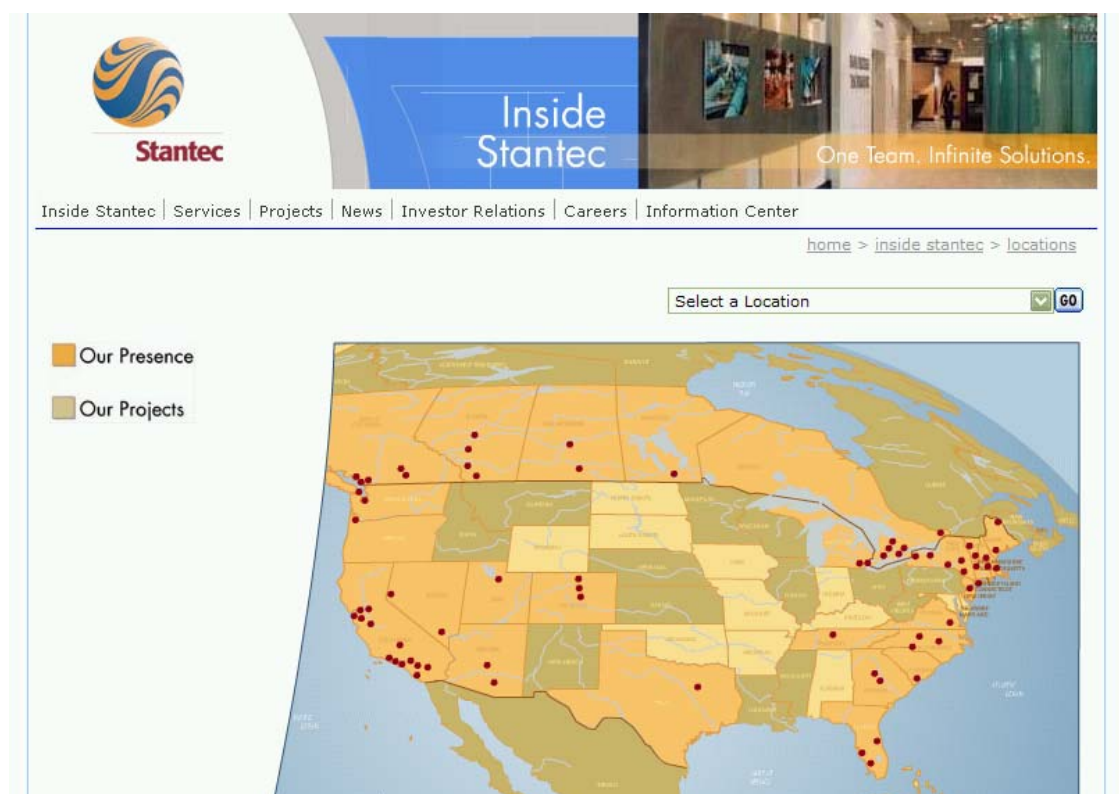
Totodată, conform Ordinului 978/2003, titularul de proiect răspunde de autenticitatea informațiilor pe care le furnizează experților atestați în vederea realizării evaluării impactului asupra mediului.

Studiile de condiții inițiale privind biodiversitatea au fost demarate de titularul de proiect din 1999 sub coordonarea Knight Piesold. Pe parcursul perioadei 2000 - 2006 în elaborarea/revizuirea/completarea condițiilor inițiale pentru biodiversitate STANTEC a implicat mai multe echipe de experți români. Prima versiune a studiului a fost elaborat sub coordonarea Stantec (o companie multinațională cu sediul în Canada specializată în studii de evaluare a impactului asupra mediului (vezi www.stantec.com). Compania a fost înființată în 1954 și oferă o paletă largă de servicii începând de la proiectare, consultanță, reconstrucție ecologică, management de proiect, etc. Are peste 6000 de angajați și 80 de birouri/puncte de lucru în America de Nord și Caraibe.

Încă din faza inițială STANTEC a contractat experți români care au colaborat la elaborarea și recoltarea informațiilor aferente studiilor de condiții inițiale pentru biodiversitate (biolog Călin Hodor, Acad. Mircea Gomoiu, biolog dr. Mihai Vâlcu, biolog Virgil Iordache).

Detalii despre companiile implicate în studiul de impact pot fi găsite la începutul Rezumatului fără caracter

tehnic. Cele 5 pagini dedicate tuturor organizațiilor implicate cuprind numele companiilor, numele reprezentanților acestora și adresele de Internet.

*

Informațiile financiare privitoare la proiect se află în planul de Dezvoltare Responsabilă a Comunității (CSDP) pe care RMGC l-a furnizat, în mod voluntar, împreună cu EIM și în sumarul non-tehnic al EIM. Termenii de Referință (TOR) pentru EIM au pus accentul pe impactul asupra mediului și nu au necesitat o analiză detaliată a costurilor și beneficiilor.

În rezumat, statul român va primi cota sa de 19.3% din acțiuni și va obține un profit de 306 milioane USD. Veniturile financiare directe totale ale statului român, inclusiv cota parte din profituri, impozitele pe profit, drepturile și alte taxe însumează 1.032 milioane USD.

Incluzând veniturile financiare directe enumerate mai sus, RMP va aduce investiții de 2.523 milioane USD în economia din România pe durata derulării proiectului.

*

Costurile estimative ale RMGC, recent majorate pe baza unor date suplimentare de la suma de 73 milioane USD precizată în studiul EIM, totalizează în prezent 76 milioane USD.

Costurile estimate de RMGC pentru închidere, care au fost calculate de un colectiv de experți independenți cu experiență internațională și vor fi evaluate de experți terți, se bazează pe ipoteza că proiectul poate fi realizat conform planului, fără întreruperi, faliment, etc. Aceste costuri reprezintă calcule și estimări rezultate din proiectul tehnic pe baza angajamentelor actuale din planul de închidere și sunt sintetizate în Planul de închidere și reabilitare a minei din cadrul studiului EIM (Planul J din studiul EIM). Anexa 1 din Planul J va fi actualizată folosind o abordare mai de detaliu, cu analizarea fiecărui an în parte și calcularea valorii garanției financiare care trebuie rezervată an de an pentru refacerea ecologică a obiectivului minier înainte ca RMGC să fie eliberată de toate obligațiile sale legale. În plus, estimările actuale presupun aplicarea celor mai bune practici internaționale, celor mai bune tehnici disponibile (BAT) și respectarea tuturor legilor și reglementărilor românești și europene.

Lucrările de închidere și refacere ecologică la Roșia Montană cuprind următoarele activități:

- Acoperirea cu covor vegetal a haldelor de steril, în măsura în care acestea nu sunt folosite ca rambleu în cariere;
- Rambleierea carierelor, cu excepția carierei Cetate care va fi inundată și transformată într-un lac;
- Acoperirea cu covor vegetal a iazului de sterile și a suprafețelor barajelor;
- Demontarea instalațiilor de producție scoase din uz și refacerea ecologică a suprafețelor dezafectate;
- Epurarea apelor prin sisteme semi-pasive (cu sisteme de epurare clasice ca sisteme de rezervă) până când nivelul indicatorilor tuturor efluenților se încadrează în limitele admise și nu mai necesită continuarea procesului de epurare;
- Întreținerea vegetației, combaterea fenomenului de eroziune și monitorizarea întregului amplasament până când RMGC demonstrează că toate obiectivele de refacere au fost realizate în mod durabil.

Deși aspectele legate de închidere și refacere ecologică sunt numeroase, RMGC are încredere în costurile estimate deoarece costul cel mai mare – cel aferent lucrărilor de terasamente necesare remodelării peisajului - poate fi estimat la un nivel ridicat de siguranță. Dimensiunea suprafețelor care trebuie remodelate și refăcute se poate determina utilizând documentația tehnică a proiectului. De asemenea, există numeroase studii și experimente științifice care permit specialiștilor să determine grosimea stratului de sol vegetal necesar unei bune refaceri ecologice. Înmulțind dimensiunea suprafețelor cu grosimea necesară a stratului de sol vegetal și cu prețul unitar (rezultat, de asemenea, din studierea lucrărilor de terasamente de la alte amplasamente similare), se poate estima costul potențial al acestui element major al activității de refacere. Lucrările de terasamente, care vor însuma aproximativ 65 milioane USD, reprezintă 87% din costurile de închidere și refacere ecologică.

*

Costurile de închidere pe termen lung, care sunt în majoritate aferente epurării apelor, reprezintă o parte însemnată din costurile estimative totale de închidere și reabilitare. În timp ce mare parte din costurile estimative de închidere ale RMGC sunt calculate relativ exact, specialiștii pot realiza numai estimări aproximative cu privire la cât de mult va trebui să continue epurarea apelor. Pe baza experienței experților care au elaborat EIM, RMGC a prezentat în Secțiunea 4.7 din Planul de închidere și reabilitare a minei (Planul J din EIM) cele mai exacte calcule estimative.

Fluxurile care necesită epurare pe cele mai lungi perioade de timp sunt exfiltrațiile prin barajul iazului de decantare a sterilului (IDS) și apa colectată din lucrările miniere subterane din valea Cetate. Ambele perioade de timp sunt estimate la cel puțin 50 de ani. Abordarea utilizată în studiul EIM pentru estimarea duratei a fost acoperitoare. Abordarea supraestimează timpul necesar pentru ca nivelul de calitate al apelor acide să se îmbunătățească și să devină corespunzător pentru epurare semi-pasivă în lagunele prevăzute în zona din aval de barajul Cetate și ca acestea să ajungă în final la o calitate acceptabilă pentru a putea fi evacuate în emisar fără să necesite epurare în continuare. Cu toate acestea, având în vedere scopul studiului EIM, se păstrează abordarea acoperitoare, respectiv că este necesară continuarea procesului de epurare.

În ciuda incertitudinii cu privire la durata necesară, RMGC va pune deoparte fonduri - în prezent, așa cum a remarcat interpelatorul estimate la 1,25 milioane USD pe an - pentru a acoperi costurile de epurare până când aceasta nu mai este necesară. Proiectul Roșia Montană propus de RMGC va diferi față de practicile miniere anterioare care au dus la abandonarea amplasamentelor miniere fără realizarea unei închideri și reabilitări corespunzătoare. Vom acționa în deplină conformitate cu legislația minieră din România (Legea 85/2003, articolul 53 alineatele (1) și (2)) care impune ca RMGC să execute toate activitățile menționate în Planul de închidere și reabilitare a minei (Planul J din EIM) pe propria cheltuială.

*

În termeni generali, programul de monitorizare pentru proiectul Roșia Montană se va desfășura conform celor mai bune practici descrise în Documentul de referință IPPC [1], "Principiile generale de monitorizare".

Există o serie de prevederi în legislația în vigoare în Uniunea Europeană și în România privind sectorul

minier, care precizează foarte clar că responsabilitățile pentru monitorizarea postînchidere revin titularului/operatorului, care este Roșia Montană Gold Corporation.

Cu privire la aspectele menționate mai sus, prevederile **Legii minelor 85/2003** sunt următoarele:

CAPITOLUL IV DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILOR TITULARULUI, ART. 39 - (1) Titularul licenței/permisului are următoarele obligații:

(p) *La încetarea concesiunii, să execute lucrările de conservare și/sau închidere a minei/carierei, după caz, conform planului de încetare a activității, inclusiv monitorizarea factorilor de mediu postînchidere.*

CAPITOLUL VII ÎNCHIDEREA MINELOR, ART 53 - (1) Responsabilitatea urmării obligațiilor rezultate din planul de încetare a activității minei sau a carierei aparține autorității competente. Pentru companiile și societățile naționale miniere această urmărire se va face împreună cu ministerul de resort.

(2) *În timpul implementării planului de încetare a activității minei sau a carierei titularul trebuie să îndeplinească condițiile impuse de autoritățile legale care au acordat avize.*

(3) *Punerea în aplicare a programului de monitorizare a factorilor de mediu postînchidere se va face de către titular, cu fonduri proprii; pentru companiile și societățile naționale miniere monitorizarea factorilor de mediu postînchidere se va face de către ministerul de resort, prin direcțiile de specialitate, cu fonduri bugetare.*

Prevederile Directivei UE 2006/21/CE privind deșeurile miniere sunt următoarele:

Se va stabili o perioadă postînchidere pentru monitorizarea și controlul depozitelor de deșeurii din categoria A, proporțională cu riscul prezentat de respectivul depozit de deșeurii, în mod similar cerințelor Directivei UE [2] 2006/21/CEE – articolul 12, punctul 4, “Operatorul este responsabil de întreținerea, monitorizarea, controlul și adoptarea măsurilor corective în faza postînchidere atâta timp cât consideră necesar autoritatea competentă, ținând seama de natura și de durata riscului, în afară de cazul în care autoritatea competentă decide să preia aceste sarcini de la operator, după închiderea definitivă a unui depozit de deșeurii și fără a aduce atingere altor acte normative naționale sau comunitare care reglementează răspunderea deținătorului deșeurilor.

S-au stabilit garanții financiare complete, sub forma GFRM, care obligă Roșia Montană Gold Corporation („RMGC”) să prevadă fonduri adecvate pentru refacerea mediului. GFRM este actualizată anual și va reflecta întotdeauna costurile aferente refacerii ecologice. Costurile actuale de închidere a proiectului Roșia Montană se ridică la 76 milioane USD, calculate pe baza funcționării minei timp de 16 ani.

GFRM este reglementată de Legea Minelor (nr. 85/2003) și de Instrucțiunile și Normele de aplicare a Legii Minelor emise de Agenția Națională pentru Resurse Minerale (nr. 1208/2003).

Există, de asemenea, două directive ale Uniunii Europene care au efect asupra GFRM: Directiva privind deșeurile miniere („DSM”) și Directiva privind răspunderea de mediu („DRM”).

Directiva privind deșeurile miniere are scopul de a asigura că există acoperire pentru 1) toate obligațiile ce derivă din autorizația acordată pentru eliminarea deșeurilor rezultate ca urmare a activităților miniere și 2) toate costurile aferente reabilitării terenurilor afectate de depozitul de deșeurii. Directiva privind răspunderea de mediu reglementează activitățile de remediere și măsurile care urmează a fi luate de autoritățile de mediu în cazul în care activitățile miniere produc daune mediului, în scopul asigurării că operatorul minier dispune de suficiente resurse financiare pentru acțiunile de refacere ecologică. Deși aceste directive nu au fost încă transpuse în legislația românească, termenele pentru implementarea mecanismelor de aplicare sunt 30 aprilie 2007 (DRM) și 1 mai 2008 (DSM) - deci, înainte de începerea exploatarea la Roșia Montană.

RMGC a inițiat deja procesul de conformare cu aceste directive, iar în momentul în care normele de punere în aplicare vor fi adoptate de guvernul român, RMGC va fi în deplină conformitate.

Toate GFRM vor respecta regulile detaliate elaborate de Banca Mondială și Consiliul Internațional pentru Minerit și Metale.

Actualizările anuale vor fi stabilite de experți independenți, în colaborare cu ANRM, în calitate de autoritate guvernamentală competentă în domeniul activităților miniere. Actualizările asigură că în cazul

puțin probabil de închidere prematură a proiectului, în orice moment, GFRM reflectă întotdeauna costurile aferente refacerii ecologice. (Aceste actualizări anuale vor avea ca rezultat o valoare estimativă care depășește costul actual de închidere de 76 milioane USD, din cauză că în activitatea obișnuită a minei sunt incluse anumite activități de refacere ecologică).

Sunt disponibile mai multe instrumente financiare care să asigure că RMGC este capabilă să acopere toate costurile de închidere. Aceste instrumente, păstrate în conturi protejate la dispoziția statului român cuprind:

- Depozite în numerar;
- Fonduri fiduciare;
- Scrisori de credit;
- Garanții;
- Polițe de asigurare.

În condițiile acestei garanții, autoritățile române nu vor avea nici o răspundere financiară cu privire la reabilitarea proiectului Roșia Montană.

Costurile estimative ale RMGC, recent majorate pe baza unor date suplimentare de la suma de 73 milioane USD precizată în studiul EIM, totalizează în prezent 76 milioane USD.

Costurile estimate de RMGC pentru închidere, care au fost calculate de un colectiv de experți independenți cu experiență internațională și vor fi evaluate de experți terți, se bazează pe ipoteza că proiectul poate fi realizat conform planului, fără întreruperi, faliment, etc. Aceste costuri reprezintă calcule și estimări rezultate din proiectul tehnic pe baza angajamentelor actuale din planul de închidere și sunt sintetizate în Planul de închidere și reabilitare a minei din cadrul studiului EIM (Planul J din studiul EIM). Anexa 1 din Planul J va fi actualizată folosind o abordare mai de detaliu, cu analizarea fiecărui an în parte și calcularea valorii garanției financiare care trebuie rezervată an de an pentru refacerea ecologică a obiectivului minier înainte ca RMGC să fie eliberată de toate obligațiile sale legale. În plus, estimările actuale presupun aplicarea celor mai bune practici internaționale, celor mai bune tehnici disponibile (BAT) și respectarea tuturor legilor și reglementărilor românești și europene.

Lucrările de închidere și refacere ecologică la Roșia Montană cuprind următoarele activități:

- Acoperirea cu covor vegetal a haldelor de steril, în măsura în care acestea nu sunt folosite ca rambleu în cariere;
- Rambleierea carierelor, cu excepția carierei Cetate care va fi inundată și transformată într-un lac;
- Acoperirea cu covor vegetal a iazului de sterile și a suprafețelor barajelor;
- Demontarea instalațiilor de producție scoase din uz și refacerea ecologică a suprafețelor dezafectate;
- Epurarea apelor prin sisteme semi-pasive (cu sisteme de epurare clasice ca sisteme de rezervă) până când nivelul indicatorilor tuturor efluenților se încadrează în limitele admise și nu mai necesită continuarea procesului de epurare;
- Întreținerea vegetației, combaterea fenomenului de eroziune și monitorizarea întregului amplasament până când RMGC demonstrează că toate obiectivele de refacere au fost realizate în mod durabil.

Referințe;

[1] Cele mai bune tehnici disponibile pentru managementul sterilelor de procesare și a rocilor sterile în cadrul activităților miniere. COMISIA EUROPEANĂ, DIRECȚIA GENERALĂ JRC CENTRU DE CERCETARE COMUN, Institutul pentru Studii tehnologice de viitor, Tehnologii pentru dezvoltare durabilă, Biroul European IPPC, Raport final, iulie 2004 (<http://eippcb.jrc.es/pages/FActivities.htm>)

[2] DIRECTIVA 2006/21/CE privind gestionarea deșeurilor din industria extractivă.

*

Există multe modalități de a purta un dialog cu părțile interesate de proiect, inclusiv consultările publice și depunerea în scris a întrebărilor.

Regulile de desfășurare a consultărilor publice sunt stabilite de Ministerul Apelor și Protecției Mediului, în

baza competențelor atribuite de lege, respectiv de Ordinul Ministrului Apelor și Protecției Mediului nr. 860/2002 privind procedura de evaluare a impactului asupra mediului și de emitere a acordului de mediu ("Ordinul nr. 860/2002").

Conform prevederilor Ordinului nr. 860/2002:

„Art. 42. - Înaintea ședinței de dezbateri publice titularul proiectului și autoritatea publică competentă pentru protecția mediului desemnează un președinte și un secretar care înregistrează participanții. Părerile participanților se consemnează într-un proces-verbal/minută. Procesul-verbal/minuta al/a ședinței se semnează de președinte, secretar și, la cererea publicului, de unul sau de mai mulți reprezentanți ai acestuia.”

„Art. 44. - (1) În timpul ședinței de dezbateri publice titularul proiectului descrie proiectul propus și evaluarea făcută în studiul de impact asupra mediului, răspunde întrebărilor publicului și răspunde argumentat la propunerile justificate ale publicului, pe care le-a primit în formă scrisă înaintea respectivei ședințe de audiere.

(2) Autoritatea competentă pentru protecția mediului înregistrează propunerile bine justificate ale publicului, exprimate în cadrul acestei ședințe, pe formularul prevăzut în anexa nr. IV.1, pe care a consemnat și propunerile bine justificate primite înainte de data dezbaterii publice.

(3) În baza rezultatelor dezbaterii publice, autoritatea competentă pentru protecția mediului evaluează propunerile/comentariile motivate ale publicului și solicită titularului completarea raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului cu o anexă care conține soluții de rezolvare a problemelor semnalate, conform formularului prezentat în anexa nr. IV.2.”

Număr crt.

369

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

1. Titularul de proiect a spus pe parcursul dezbaterilor publice ca, dacă doar un singur locuitor din Roșia Montana refuza să parasească zona, acest proiect nu se va face. Atunci de ce se continuă această tevdura, toate aceste dezbateri publice care sunt ilegale?
2. S-a spus că iazul de decantare se va construi pe Valea Corna, dar acolo sunt localnici care nu vor să se mute. Compania a spus ulterior că există un plan B, că există 10 variante, adică 10 văi în care poate fi construit acest iaz. Dar pentru aceasta este nevoie de un al doilea proiect și va începe din nou tot acest cerc cu dezbaterile publice.
3. Este normal ca populația să dorească locuri de muncă, dar acest viitor durează 14 ani, timp în care se va exploata, vor exista câteva sute de muncitori, de mineri care vor muncii acolo. Ce se va întâmpla cu restul de câteva sute de locuitori?
4. După 14 ani, ce va face compania pentru zona, cum o va reecologiza? Cum are comunitatea siguranța că RMGC va fi cea care va reecologiza zona?

Dorim să găsim împreună cu publicul interesat cea mai bună soluție pentru mineritul de la Roșia Montană, acesta este motivul pentru care vrem să vorbim despre proiect acum și nu când vom avea dreptul de proprietate asupra terenurilor. De asemenea, trebuie să știm cine nu vrea să plece, pentru a putea modifica proiectul. Există un mecanism în acest proces de evaluare a impactului asupra mediului care permite trecerea de la opțiunea principală la alternative.

*

Valea Corna este locația preferată, selectată pe baza analizei atente a numeroase alternative de amplasament, evaluate în funcție de influența lor asupra populației și a mediului, precum și a costurilor. Capitolul 5 din Raportul la studiul de evaluarea a impactului asupra mediului (EIM) (*Analiza alternativelor*) prezintă munca depusă de RMGC pentru identificarea opțiunii preferate. Au fost studiate multe opțiuni și subopțiuni.

Soluția de
rezolvare

Este important să ținem cont de gradul de acceptare a proiectului de către rezidenții din zonă pentru derularea proiectului. Dintre proprietățile necesare construirii proiectului și demarării operațiunilor miniere, 98% au fost prezentate pentru ridicări topografice de către proprietarii acestora – un pas ce implică un interes aparte în vânzarea proprietății către societate. Ridicările topografice efectuate sugerează faptul că o mică parte de proprietăți sunt deținute de persoane care ar putea să nu dorească să le vândă.

Dintre aceștia, care sunt în număr restrâns, unii sunt așezați în zone care nu sunt necesare construcției și primilor ani de funcționare a minei.

În cazul celor al căror număr este și mai mic, ale căror gospodării se află în zone în care se va construi și va funcționa mina în primii ani, societatea va căuta soluții pentru reproiectarea planului minei pentru a le permite acelor deținători să-și păstreze proprietatea, neafectată de mină.

Bineînțeles că la finele acestor eforturi, s-ar putea dovedi că un număr foarte mic de proprietari – probabil câteva familii – vor refuza să-și vândă proprietatea. În acel moment, decizia va aparține autorităților Guvernului României în privința exercitării instrumentelor legale de expropriere a proprietăților. Decizia va consta în întrebarea dacă un număr restrâns de persoane, numai câteva, vor prevala (printr-o putere de veto dată de împrejurări) asupra voinței majorității rezidenților locali și a intereselor naționale ale României, în general, de a beneficia de crearea a 600 locuri de muncă directe, a 6.000 locuri de muncă indirecte și de infuzia de 2,5 miliarde USD spre profitul României, inclusiv de o sumă semnificativă în zona rurală desemnată drept "zonă defavorizată", care în prezent nu cunoaște decât sărăcia.

Bineînțeles, în eventualitatea în care proiectul nu poate fi derulat în Valea Corna, RMGC va lua în considerare alte locații. Orice astfel de propunere necesită consultări publice, în conformitate cu

prevederile din *Convenția Aarhus* asupra accesului la informații de mediu și cu legislația românească, și anume *Ordinul Ministerial* nr. 860/2002, Articolul 37, litera c.

*

Investiția pe care o implică Proiectul Roșia Montană (RMP) va genera oportunități semnificative pentru ocuparea locurilor de muncă disponibile în afara minei de la Roșia Montană, pe lângă programele companiei, menite să încurajeze diversificarea locurilor de muncă create.

Infuzia de investiții în zonă trebuie să stimuleze alte forme de dezvoltare, dacă este gestionată corect. Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) s-a angajat să promoveze oportunități de dezvoltare pe termen lung, în cadrul planului său de dezvoltare durabilă.

Se estimează că programele de pregătire profesională oferite de RMGC și partenerii săi și experiența acumulată în timpul RMP vor duce la obținerea unei forțe de muncă foarte pregătită și calificată într-o serie de discipline. Astfel localnicii ar putea ocupa o poziție competitivă de angajare în alte companii miniere. Aceste aptitudini se pot folosi, de asemenea, și în sectorul ne-minier.

În plus, vă reamintim faptul că în conformitate prevederile Art. 52 (1) din Legea Minelor nr. 85/2003, pentru încetarea activităților miniere, companiile ar trebui să înainteze autorităților competente o cerere însoțită de planul de încetare a activităților miniere, cu descrierea detaliată a acțiunilor necesare pentru o închidere eficientă a minei. Planul de Închidere a Minei ar trebui să conțină, printre altele, un program, de protecție socială pentru personal.

Prezența RMP ca investiție majoră va îmbunătăți climatul economic din zonă, încurajând și promovând dezvoltarea activităților ne-miniere. Se estimează că acest climat de investiții îmbunătățit, combinat cu o economie de piață funcțională, va duce la identificarea de noi oportunități de afaceri care se pot dezvolta în paralel cu RMP.

Care sunt noile afaceri care se vor dezvolta, depinde de cererea de piață, de viabilitatea și fezabilitatea afacerii pe piață și de inițiativa oamenilor din comunitate pentru dezvoltarea acestora. Pe durata de viață a minei, RMGC se angajează să deruleze o campanie proactivă pentru crearea unui mediu de afaceri permisiv, care să promoveze dezvoltarea durabilă la nivel local.

Elementele acesteia vor include: disponibilitatea micro-finanțării accesibile, un incubator de afaceri care să asigure consultanță de afaceri, intensificarea programelor de pregătire și calificare și oportunități pentru educație. Obiectivul este acela de a se realiza – cu mult timp înainte de închiderea minei – o economie robustă, care să nu depindă de mină și să poată continua să existe și după închiderea acesteia.

În plus, RMP poate sprijini dezvoltarea și competitivitatea acestor Întreprinderi Mici și Mijlocii, prin modernizarea logisticii și a infrastructurii și prin campanii de conștientizare a atractivității regiunii pentru alți investitori.

Pentru mai multe informații, vă rugăm consultați anexa 4 – Roșia Montană Dezvoltarea Durabilă și proiectul Roșia Montană.

*

RMGC are un plan detaliat pentru reabilitarea mediului în zona Roșia Montană și, înainte ca mina să obțină autorizațiile legale, se va constitui o Garanție financiară pentru refacerea mediului ("GFRM") pentru a asigura locuitorii din Roșia Montană și contribuabilii români că RMGC dispune de fondurile necesare pentru realizarea planului de reabilitare.

Planul de închidere și refacere a minei (Planul J din cadrul studiului EIM) elaborat de RMGC stabilește o serie de măsuri care să asigure că activitatea minieră va afecta cât mai puțin posibil peisajul din zona Roșia Montană. Aceste măsuri cuprind:

- Acoperirea cu covor vegetal a haldelor de steril, în măsura în care acestea nu sunt folosite ca rambleu în cariere;
- Rambleierea carierelor, cu excepția carierei Cetate care va fi inundată și transformată într-un lac;

- Acoperirea cu covor vegetal a iazului de sterile și a suprafețelor barajelor;
- Demontarea instalațiilor de producție scoase din uz și refacerea ecologică a suprafețelor dezafectate;
- Epurarea apelor prin sisteme semi-pasive (cu sisteme de epurare clasice ca sisteme de rezervă) până când nivelul indicatorilor tuturor efluenților se încadrează în limitele admise și nu mai necesită continuarea procesului de epurare;
- Întreținerea vegetației, combaterea fenomenului de eroziune și monitorizarea întregului amplasament până când RMGC demonstrează că toate obiectivele de refacere au fost realizate în mod durabil.

Nivelul de refacere ecologică a obiectivului minier va îndeplini sau depăși cerințele stabilite de Directiva UE privind deșeurile miniere care impune firmei RMGC să "refacă terenul la o stare satisfăcătoare, cu acordarea unei atenții speciale calității solului, speciilor sălbatice, habitatelor naturale, rețelelor hidrografice, peisajului și folosințelor avantajoase corespunzătoare".

După finalizarea lucrărilor de închidere și refacere ecologică, cele 584 hectare (din totalul de 1646 hectare cuprinse în PUZ) care compun zonele dintre carierele miniere și instalațiile de procesare a minereului, precum și zona tampon, nu vor prezenta urme vizibile ale existenței proiectului minier. Lucrările de infrastructură (drumuri, stații de epurare ape uzate, etc.) vor rămâne în folosința comunității. În cazul celor 1062 hectare rămase (vezi capitolul 4, secțiunea 4.7 Peisaj, tabelul 3.1 din raportul EIM), deși vor suferi modificări, acestea vor fi, la rândul lor, refăcute (reprofilate, tratate cu un sistem de acoperire cu sol fertil și înierbate) pentru a se integra, cât mai bine posibil, în peisajul înconjurător.

Referitor la întrebarea cu privire la "cum poate fi comunitatea sigură că RMGC va reabilita mediul în zonă", în România este obligatorie constituirea unei garanții financiare pentru refacerea mediului pentru a se asigura că operatorul minier dispune de fonduri adecvate pentru refacerea mediului. GFRM este reglementată de Legea Minelor (nr. 85/2003) și de Instrucțiunile și Normele de aplicare a Legii Minelor emise de Agenția Națională pentru Resurse Minerale (nr. 1208/2003). Există, de asemenea, două directive ale Uniunii Europene care au efect asupra GFRM: Directiva privind deșeurile miniere („DSM”) și Directiva privind răspunderea de mediu („DRM”).

Directiva privind deșeurile miniere are scopul de a asigura că există acoperire pentru 1) toate obligațiile ce derivă din autorizația acordată pentru eliminarea deșeurilor rezultate ca urmare a activităților miniere și 2) toate costurile aferente reabilitării terenurilor afectate de depozitul de deșeuri. Directiva privind răspunderea de mediu reglementează activitățile de remediere și măsurile care urmează a fi luate de autoritățile de mediu în cazul în care activitățile miniere produc daune mediului, în scopul asigurării că operatorul minier dispune de suficiente resurse financiare pentru acțiunile de refacere ecologică. Deși aceste directive nu au fost încă transpuse în legislația românească, termenele pentru implementarea mecanismelor de aplicare sunt 30 aprilie 2007 (DRM) și 1 mai 2008 (DSM) - deci, înainte de începerea exploatarei la Roșia Montană.

RMGC a inițiat deja procesul de conformare cu aceste directive, iar în momentul în care normele de punere în aplicare vor fi adoptate de guvernul român, RMGC va fi în deplină conformitate.

Conform legislației din România, există două GFRM separate și diferite.

Prima garanție, care se actualizează anual, se axează pe acoperirea costurilor preconizate pentru refacerea ecologică aferente funcționării obiectivului minier în anul următor. Aceste costuri sunt nu mai puțin de 1,5% pe an din costurile totale, reflectând lucrările anuale angajate.

Cea de-a doua garanție, de asemenea actualizată anual, definește costurile estimative ale închiderii minei de la Roșia Montană. Valoarea din GFRM destinată acoperirii costului de refacere finală a mediului se determină ca o cotă anuală din valoarea lucrărilor de refacere a mediului prevăzute în programul de monitorizare pentru elementele de mediu post-inchidere. Acest program face parte din Programul tehnic pentru închiderea minei, un document ce trebuie aprobat de Agenția Națională pentru Resurse Minerale ("ANRM").

Toate GFRM vor respecta regulile detaliate elaborate de Banca Mondială și Consiliul Internațional pentru Minerit și Metale.

Costurile actuale de închidere a proiectului Roșia Montană se ridică la 76 milioane USD, calculate pe baza funcționării minei timp de 16 ani. Actualizările anuale vor fi stabilite de experți independenți, în colaborare cu ANRM, în calitate de autoritate guvernamentală competentă în domeniul activităților miniere. Actualizările asigură că în cazul puțin probabil de închidere prematură a proiectului, în orice moment, GFRM reflectă întotdeauna costurile aferente refacerii ecologice. (Aceste actualizări anuale vor avea ca rezultat o valoare estimativă care depășește costul actual de închidere de 76 milioane USD, din cauză că în activitatea obișnuită a minei sunt incluse anumite activități de refacere ecologică).

Actualizările anuale cuprind următoarele patru elemente variabile:

- Modificări aduse proiectului care afectează obiectivele de refacere ecologică;
- Modificări ale cadrului legislativ din România inclusiv punerea în aplicare a directivelor UE;
- Tehnologii noi care îmbunătățesc metodele și practicile de refacere ecologică;
- Modificări ale prețului unor produse și servicii esențiale pentru refacerea ecologică.

Odată finalizate aceste actualizări, noile costuri estimate pentru lucrările de închidere vor fi incluse în situațiile financiare ale companiei RMGC și vor fi făcute publice.

Sunt disponibile mai multe instrumente financiare care să asigure că RMGC este capabilă să acopere toate costurile de închidere. Aceste instrumente, păstrate în conturi protejate la dispoziția statului român cuprind:

- Depozite în numerar;
- Fonduri fiduciare;
- Scrisori de credit;
- Garanții;
- Polițe de asigurare.

În condițiile acestei garanții, autoritățile române nu vor avea nici o răspundere financiară cu privire la reabilitarea proiectului Roșia Montană.

Propunerea

1. Cum s-a stabilit procentul de 80% pentru RMGC si numai de 19,3 pentru statul Roman. Cine a participat la negocierile cu corporatia canadiana? Niciodata nu s-a raspuns la aceasta intrebare. Cu ce guvern si cu ce personalitati a negociat compania?
2. Dupa estimarile tuturor, este vorba de 350 t aur si de 1700 t argint pe care, orice companie ar fi agreata si ar castiga, ar urma sa le exploateze. Cum se asigura protectia galeriilor vechi romane, care sunt protejate de lege? Dl autor de proiect a spus ca, dupa 15-20 de ani, se va reface calculul si proiectul. Dar populatia trebuie sa stie de acum daca aceste galerii si siturile dacice, la care romanii tin foarte mult, se vor pastra. Cum poate fi estimat acest lucru in momentul in care se va dinamita toata zona utilizandu-se mii de tone de explozibil?
3. Academia Romana nu a fost de acord cu acest proiect, ca si multi alti specialistit. Cine va suporta cheltuielile pricinuite de un eventual dezastru, prin ruperea barajului de 184 m inaltat pe Valea Cornei? Acest lucru nu este stipulat in proiect.
4. Cu ce cistig ramane statul roman dupa terminarea exploatarii zacamintelor de aur si de argint, dupa 10-15 ani, daca detine numai 19,3 %?

Asocierea dintre Gabriel Resources și Regia Autonomă a Cuprului Deva (în prezent, CNCAF Minvest SA) a fost stabilită în temeiul Legii nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 98/08.08.1990, cu modificările și completările ulterioare. Art. 35 al acestei legi prevedea posibilitatea regiilor autonome de a se asocia cu terțe persoane juridice, române sau străine, în scopul creării de noi societăți comerciale.

Societatea Roșia Montană Gold Corporation SA a fost înființată în anul 1997 în conformitate cu prevederile legale în vigoare la acea dată, constituirea acesteia făcându-se cu respectarea tuturor condițiilor impuse de Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale și Legea nr. 26/1990 privind registrul comerțului în ceea ce privește înființarea societăților comerciale pe acțiuni cu capital mixt.

Precizăm că Actul Constitutiv al Roșia Montană Gold Corporation SA, care reprezintă rezultatul acordului de voință cu privire la termenii și condițiile în care se desfășoară asocierea dintre statul român și investitor. reprezintă un document la care accesul publicului este permis, fiind inclus în categoria documentelor care, potrivit Legii nr. 26/1990 privind registrul comerțului, sunt publicate în Monitorul Oficial al României și de pe care Oficiul Registrului Comerțului este obligat să elibereze, pe cheltuiala persoanei care a făcut cererea, copii certificate.

Soluția de
rezolvare

În ceea ce privește acordul cu privire la crearea societății mixte împreună cu Gabriel Resources Ltd, acesta a fost exprimat de către Ministerul Industriei și Comerțului, condițiile impuse pentru crearea societății mixte fiind următoarele: (i) asigurarea locurilor de muncă la nivelul existent în momentul încheierii contractului privind crearea societății mixte; (ii) cheltuielile ocazionate de realizarea fazei de explorare să fie suportate integral de Gabriel; (iii) obținerea avizului Agenției Naționale pentru Resurse Minerale de către Regia Autonomă a Cuprului Deva și (iv) respectarea tuturor prevederilor legale în vigoare privind constituirea societăților mixte cu parteneri străini. Aceste condiții au fost pe deplin respectate la data constituirii societății și pe parcursul derulării activității acesteia.

Totodată, menționăm că stabilirea cotelor de participare ale acționarilor la beneficiile și la pierderile Roșia Montană Gold Corporation SA s-a făcut în funcție de cota lor de contribuție la capitalul social al societății. Procentul actual de 80% pentru Gabriel Resources Ltd și de 19,31% pentru CNCAF Minvest SA a rezultat în urma aportului inițial și a contribuțiilor ulterioare ale acționarilor la capitalul societății, Gabriel Resources Ltd. avansând toate cheltuielile și costurile aferente activităților de dezvoltare-exploatare și autorizare a Proiectului Minier Roșia Montană.

Prevederile Actului Constitutiv al Roșia Montană Gold Corporation SA cu privire la condițiile de majoritate și cvorum necesare pentru luarea deciziilor în cadrul Adunării Generale a Acționarilor și participarea la

beneficiile și la pierderile societății sunt preluate din Legea nr. 31/1990, neexistând nicio derogare sub acest aspect.

*

Până în anul 1999, galeriile romane de la Roșia Montană nu au fost studiate de către specialiști în domeniul arheologiei miniere, deși existența lor era cunoscută de mai bine de 150 de ani. Practic, acest tip de vestigii arheologice erau înainte de anul 2000 o necunoscută din perspectiva unei abordări științifice, referirile legate de acestea fiind de cele mai multe ori empirice. Nici vestigiile arheologice de suprafață nu erau mai bine cunoscute anterior anului 2000, nefiind efectuate aici cercetări arheologice în adevăratul sens al cuvântului, ci informațiile provenind din descoperiri întâmplătoare ocazionate de lucrări agricole, activități de construire, etc.

Ca urmare, până la începutul anului 2000, despre Roșia Montană ca sit antic minier de epocă romană se putea spune că este o zonă cu potențial arheologic semnificativ, în care nu se efectuaseră săpături arheologice propriu-zise, necesare pentru a contura în detaliu diversele elemente componente și caracteristici, precum și localizarea și distribuția spațială a vestigiilor miniere antice din cadrul sitului.

În ciuda acestor realități, la Roșia Montană statul român a derulat – vreme de mai bine de 60 de ani - exploatarea zăcămintului auro-argintifer, chiar și după ratificarea Legii nr. 5/2000 unde sunt menționate ca valori de patrimoniu cultural și galeriile romane ale exploatărilor miniere aurifere, fără a fi date alte precizări privind localizarea, caracteristicile și distribuția acestora.

În contextul implementării unui nou proiect minier în această zonă, cercetările arheologice preventive la Roșia Montană au demarat în anul 2000 prin participarea colectivelor de arheologi de la Muzeul Național al Unirii Alba Iulia și de la Institutul Național al Monumentelor Istorice, București, iar în ceea ce privește studiul galeriilor antice s-a apelat la expertiza unei echipe de arheologi minieri de la Universitatea Toulouse Le Mirail din Franța, coordonată de dr. Beatrice Cauuet. Începând cu anul 2001, luând în considerare concluziile studiilor preliminare din anul precedent, a fost instituit Programul Național de Cercetare “Alburnus Maior” prin Ordinul Ministrului Culturii și Cultelor nr. 2504 din 07.03.2001, unul dintre obiectivele acestuia fiind investigarea de către specialiști a galeriilor miniere romane și medievale din acest areal, precum și inventarierea și propunerea de soluții de conservare/restaurare a porțiunilor reprezentative. Astfel, administrația centrală, respectiv Ministerul Culturii și Cultelor s-a implicat din anul 2000 și până în prezent, conform atribuțiilor sale legale, în ceea ce privește problematica galeriilor romane de la Roșia Montană.

Conform prevederilor legale în vigoare în România, compania a asigurat resursele financiare necesare pentru evaluarea și studierea acestor tipuri de vestigii arheologice. Respectând opiniile și concluziile cercetătorilor care au efectuat aceste studii și deciziile autorităților competente – Ministerul Culturii și Cultelor și Comisia Națională de Arheologie, respectiv Comisia Națională a Monumentelor Istorice, compania a asigurat și o serie de cheltuieli materiale – dotări, echipamente de lucru și de protecția muncii, cheltuieli cu forța de muncă – constituirea unui colectiv permanent de minieri pentru acces și asistența în subteran a echipei de arheologi minieri, întreținere lucrări subterane. Astfel, în contextul elaborării Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului, a fost elaborat un buget dedicat acestor tipuri de lucrări.

În decursul a opt ani de cercetări la Roșia Montană, au fost explorați peste 140 km de lucrări miniere subterane din toate epocile, două treimi fiind localizate în masivele Cârnic și Cetate, din care aproape 7 km cumulați sunt lucrări miniere antice săpate cu unelte de fier (daltă și ciocan) sau cu focul. Lucrările moderne și recente, identificabile în urma studierii pereților lor (urme de împușcare prin perforare, forma generală a lucrărilor, comparație cu planurile miniere de arhivă, etc.), se datează fără alte detalii între secolele al XVII-lea și începutul secolului al XX-lea, prin intermediul analizelor de carbon radioactiv pe cărbune de lemn sau pe lemn conservat. Cei 7 km de galerii datate în epoca romană reprezintă suma tuturor lucrărilor de acest tip identificate și cartate, în toate masivele în care s-a efectuat cercetarea, nefiind vorba despre un tot unitar. Astfel, conform concluziei echipei care a efectuat cercetarea, marea majoritate a lucrărilor vechi au fost revizitate și parțial reexploatare de minierii care s-au succedat de-a lungul secolelor.

Menționăm, de asemenea, că săpătura arheologică care permite restituirea, datarea și interpretarea,

contribuie în același timp la creșterea vulnerabilității galeriilor. Mai precis, degajarea lucrărilor vechi le face accesibile tuturor și, în consecință, le expune unor degradări. În egală măsură, executarea unor săpături arheologice exhaustive determină, cum este și firesc, dispariția „zăcămintului arheologic”, deoarece, în momentul finalizării săpăturilor, nu rămân decât structurile goale (galerii și alte lucrări), informațiile cronologice (inventarul arheologic) în totalitatea lor fiind recuperate în timpul săpăturilor.

Informații de detaliu asupra descoperirilor arheologice întâmplătoare și a cercetărilor arheologice preliminare (de suprafață și subteran) din zona masivului Orlea, au fost publicate în Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului pentru Proiectul Roșia Montană, vol. 6 – Studiu de condiții inițiale asupra patrimoniului cultural, Anexa I, p. 219-222.

În Studiul de condiții inițiale asupra patrimoniului cultural se precizează – vol. 6, p. 45 - că în ceea ce privește zona masivului Orlea, este planificată continuarea cercetării arheologice preventive de suprafață și subteran, respectiv într-o zonă cu potențial arheologic reperat. De asemenea, se specifică faptul că cercetările întreprinse până în acest moment în zona acestui masiv au avut un caracter preliminar. Amintim că în cadrul studiului se face precizarea: “Cum dezvoltarea Proiectului în zona Orlea este preconizată pentru o dată mai târzie, investigațiile de arheologie de suprafață se vor concentra în acest perimetru începând cu 2007”. Astfel, activitățile de construcție implicate de dezvoltarea Proiectului, nu vor putea fi inițiate înainte de finalizarea cercetărilor arheologice, desfășurate în conformitate cu prevederile legislative românești și recomandările și practicile internaționale.” (Studiul de condiții inițiale asupra patrimoniului cultural, vol. 16, p. 43).

Conform prevederilor legale, RMGC va finanța în perioada 2007 – 2012 un program de cercetări arheologice preventive desfășurat de către specialiști abilitați. În baza analizei rezultatelor acestor cercetări se va putea apoi decide aplicarea sau nu a procedurii de descărcare de sarcină arheologică. Nu există prevederi legale care să interzică desfășurarea cercetărilor arheologice cu caracter preventiv în cazul zonelor cu patrimoniu arheologic reperat, așa cum este cazul zonei Orlea.

Cum în cadrul zonelor protejate conturate actualmente în perimetrul proiectului minier Roșia Montană, respectiv Cătălina Monulești, Coș, Piatra Corbului și Păru Carpeni, arheologii francezi au precizat că au pus în evidență majoritatea tipurilor de lucrări miniere care există și în celelalte sectoare miniere care vor fi afectate totuși, după cercetarea lor, de către proiectul minier, compania și-a asumat susținerea financiară și logistică a lucrărilor de conservare și restaurare în aceste perimetre. RMGC va pune la dispoziție resursele financiare necesare pentru cercetarea arheologică ce va continua în sectorul minier Păru Carpeni și pentru realizarea atât a conservării *in situ* a camerelor ce adăpostesc roțile hidraulice, cât și a instalațiilor hidraulice și a echipamentelor auxiliare propriu-zise care vor fi, la rândul lor, restaurate. Suplimentar sunt prevăzute fonduri din partea companiei pentru construirea unor noi roți hidraulice, identice cu cele antice. Toate aceste acțiuni prevăzute de RMGC credem că vor spori spectrul de atracții turistice din zonă.

În ceea ce privește galeriile miniere istorice, datând din epoca romană, descoperite în sectoarele miniere Cătălina Monulești și Păru Carpeni, sunt prevăzute ample lucrări de redeschidere, consolidare și amenajare care să permită conservarea lor *in situ* și amenajarea lor pentru un circuit public de vizitare. Această decizie a luat în considerare valoarea și semnificația vestigiilor arheologice excepționale păstrate în aceste galerii, respectiv instalații romane din lemn realizate în epoca romană pentru evacuarea apelor de mină (așa numitele „roți romane”). În același timp, galeria Cătălina Monulești are faima de a fi cea în care – la mijlocul secolului al XIX-lea s-au găsit – a fost descoperit cel mai semnificativ lot de tăblițe cerate (conform surselor de arhivă istorică fiind vorba de peste 11 piese, dintr-un total cunoscut până astăzi de 32 de astfel de artefacte).

Cea mai mare parte a lucrărilor miniere antice din masivul Cărnăc, dar și din celelalte sectoare miniere, sunt accesibile, în condiții dificile, doar specialiștilor, fiind practic aproape inaccesibile publicului larg. Mai mult, normele de securitate ce reglementează desfășurarea unor activităților publice de vizitare în muzeele din Uniunea Europeană și care vor fi adoptate și în România, nu sunt compatibile cu transformarea integrală a galeriilor romane, expuse în permanență unor factori de risc ridicat, într-un spațiu public destinat turiștilor. Menționăm faptul că vor exista însă porțiuni consistente de galerii romane care vor fi păstrate *in situ*. Ca o măsură de minimizare a impactului asupra acestei categorii de vestigii arheologice, pe lângă cercetarea deplină și publicarea rezultatelor acesteia, specialiștii au considerat că este necesară realizarea unui model grafic tridimensional al acestor structuri, cât și realizarea unor replici la scara de 1:1 a acestora în cadrul viitorului muzeu al mineritului care va fi construit în curând la Roșia Montană. Ținând

cont de caracteristicile rețelelor studiate, este vorba de operațiuni de restaurare extrem de ample, foarte costisitoare, la care trebuie adăugat un cost de întreținere deloc de neglijat pe termen lung.

În conformitate cu cerințele Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor, respectiv ale Ministerului Culturii și Cultelor în cadrul documentației privind Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului pentru proiectul Roșia Montană au fost elaborate planuri de management specifice pentru gestionarea și conservarea valorilor de patrimoniu din zona Roșia Montană, în contextul implementării proiectului minier, implicit în ceea ce privește galeriile miniere istorice (vezi Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului, vol. 32-33, Plan M – Plan de management al patrimoniului cultural, partea I – Plan de management pentru patrimoniul arheologic din zona Roșia Montană, partea II-a – Plan de management pentru monumentele istorice și zonele protejate din Roșia Montană, partea III-a – Plan de management pentru patrimoniul cultural). În aceste planuri de management sunt prezentate pe larg obligațiile și responsabilitățile pe care compania, conform deciziilor administrației culturale centrale, și le asumă în contextul implementării proiectului său minier – în ceea ce privește protejarea și conservarea valorilor de patrimoniu din zona Roșia Montană: vestigii arheologice de suprafață și subteran, clădiri monument istoric, zone protejate, elemente de patrimoniu imaterial, elemente de peisaj cultural etc.

Menționăm că în afara obligațiilor asumate de către RMGC, în privința protejării și conservării vestigiilor arheologice și a monumentelor istorice, există o sumă întreagă de obligații care revin atât autorităților publice locale din Roșia Montană și județul Alba, cât și autorităților publice centrale, respectiv statului român. Planurile de management pentru patrimoniu cultural din cadrul Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului aduc precizări asupra acestor aspecte (vezi Raport la studiul de evaluare a impactului asupra mediului, vol. 32, Plan de Management pentru patrimoniul arheologic din zona Roșia Montană, p. 21-22, 47, 52-53, 66-67 și Raport la studiul de evaluare a impactului asupra mediului, vol. 33, Plan de Management pentru monumentele istorice și zonele protejate din zona Roșia Montană, p. 28-29, 48-50, 52-53, 64-65, p. 98 – Anexa 1).

Ținând cont de importanța patrimoniului cultural de la Roșia Montană și de prevederile legale în vigoare, S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. a alocat în perioada 2001-2006 un buget pentru cercetarea patrimoniului de peste 10 milioane USD. Mai mult decât atât, ținând cont de rezultatele cercetărilor, de opiniile specialiștilor și deciziile autorităților competente, bugetul prevăzut de către companie pentru cercetarea, conservarea și restaurarea patrimoniului cultural al Roșiei Montane în viitorii ani, în condițiile implementării proiectului minier, este de 25 de milioane de dolari, așa cum a fost făcut public în Studiul de Impact asupra Mediului în mai 2006 (vezi Raport la Studiul de Impact asupra Mediului, vol. 32, Plan de Management pentru patrimoniul arheologic din zona Roșia Montană, p. 78-79). Astfel, se are în vedere continuarea cercetărilor în zona Orlea, dar în special crearea – conform unuia dintre obiectivele enunțate ale Programul Național de Cercetare “Alburnus Maior” - unui **Muzeu modern al Mineritului** cu expoziții de **geologie, arheologie, patrimoniu industrial și etnografic**, precum și amenajarea accesului turistic în galeria **Cătălina-Monulești** și la monumentul de la **Tău Găuri**, cât și **conservarea și restaurarea celor 41 de clădiri monument istoric și a zonei protejate Centru Istoric Roșia Montană**.

Potrivit recomandărilor formulate de echipa de cercetători francezi și a practicilor internaționale în domeniu decizia de a păstra cele mai importante vestigii arheologice din cadrul sitului Roșia Montană *in situ* sau sub forma unor replici fidele pare fi soluția care servește cel mai bine punerii în valoare a patrimoniului. În cazul replicilor lucrărilor miniere vor fi recreate și condițiile existente în subteran, respectând însă normele naționale și ale Uniunii Europene în ceea ce privește securitatea, astfel încât vor fi accesibile publicului larg. De asemenea, se vor păstra și instalațiile miniere de tipul roților hidraulice, atât sub formă de piese originale - ce vor fi stabilizate prin lucrări specifice de conservare și restaurare -, cât și de reconstituiri realizate la scara 1:1.

Ca o alternativă s-a avut în vedere și elaborarea unui studiu de specialitate prin care s-au făcut estimări financiare legate de conservarea integrală și punerea în circuit turistic a galeriilor situate în Masivul Cărnic. Astfel trebuie precizat că investițiile necesare pentru amenajarea și întreținerea unui circuit public de vizitare în acest masiv se ridică la un nivel nejustificabil economic (vezi în anexă broșura informativă intitulată *Evaluarea costurilor lucrărilor de amenajare a rețelelor miniere istorice din masivul Cărnic* elaborată în colaborare de către firmele britanice Gifford, Geo-Design și Forkers Ltd.).

În ceea ce privește invocarea unor galerii și situri dacice trebuie să precizăm că rezultatele cercetării arheologice nu au evidențiat, până în acest moment, prezența unor vestigii care să poată fi atribuite - în

baza unor dovezi certe - acestui neam antic. Nicăieri în cuprinsul acestor galerii sau în cercetările de suprafață desfășurate în tot perimetrul Roșiei Montane nu au fost descoperite materiale arheologice care să pună în evidență cu certitudine o prezență dacică, cu atât mai mult o exploatare auriferă efectuată anterior cuceririi romane.

În concluzie, precizăm că galeriile vechi romane au fost investigate în ultimii 8 ani de către o echipă specializată. Cercetarea de acest tip – cunoscută sub denumirea de cercetare arheologică preventivă/de salvare - se face însă, peste tot în lume, în conexiune cu interesul economic pentru anumite zone, iar costurile acesteia, ca și costurile de punere în valoare și întreținere a zonelor păstrate, sunt asigurate de cei care fac investiția, realizându-se un parteneriat public–privat în sensul protejării patrimoniului cultural, conform prevederilor Convenției europene de la Malta (1992) cu privire la protejarea patrimoniului arheologic [1].

Pentru informații de sinteză asupra istoricului cercetărilor și al principalelor descoperiri legate de galeriile istorice de la Roșia Montană, precum și pentru a cunoaște concluziile specialiștilor în această chestiune, dar și evaluările făcute pentru realizarea unui traseu turistic dedicat structurilor miniere istorice din masivul Cârnic sau opiniile formulate în anul 2004 de către Edward O’Hara, raportor pe probleme de patrimoniu al Adunării Parlamentare a Consiliului Europei vă rugăm să consultați anexa intitulată „Informații cu privire la patrimoniul cultural al Roșiei Montane și gestionarea acestuia”, precum și versiunea anexată, în limba română a raportului O’Hara. Informații de detaliu asupra problematicei complexe a studiului lucrărilor miniere vechi de la Roșia Montană, a rezultatelor acestor cercetări și a perspectivelor de punere a lor în valoare sunt disponibile în Raport la studiul de evaluare a impactului asupra mediului pentru proiectul Roșia Montană, vol. 6 – Studiu de condiții inițiale, p. 26, 32-53, 79-105.

Referințe:

[1] Textul convenției este disponibil la adresa web:

<http://conventions.coe.int/Treaty/Commun/QueVoulezVous.asp?NT=143&CM=8&DF=7/6/2006&CL=ENG>

*

Părerile specialiștilor au fost luate în considerare pe parcursul procesului de dezbatere publică. Aprecieri sugestiile pe care le-am primit în timpul dezbaterilor publice, inclusiv cele din partea membrilor Academiei Române și altor specialiști.

Cea mai recentă poziție a Academiei Române cu privire la proiectul Roșia Montană a fost făcută publică în data de 27 februarie 2006, cu aproape trei luni înainte de depunerea studiului de evaluare a impactului asupra mediului la Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor, iar afirmațiile altor specialiști au fost făcute cu mult înainte de 2006.

Înainte de depunerea studiului EIM, RMGC a adus multe modificări la conceptul proiectului, pe baza chestiunilor ridicate de factorii interesați, inclusiv oameni de știință, cele mai importante fiind reducerea dimensiunilor mai multor cariere propuse, precum și extinderea activităților pentru dezvoltare durabilă, precum și un angajament mai puternic față de conservarea patrimoniului cultural, inclusiv reducerea impactului asupra bisericilor din zonă, ca răspuns la consultările cu factorii interesați, inclusiv cu membri ai Academiei și alți oameni de știință. Prin urmare, poziția oamenilor de știință nu reflectă modificările aduse proiectului sau o analiză a variantei studiului EIM depusă efectiv la minister.

Acceptăm bucuros să ne întâlnim cu specialiști, inclusiv din cadrul Academiei pentru a le răspunde la orice întrebări cu privire la proiect. În plus, este important de reținut că studiul EIM a fost elaborat de peste 100 de experți independenți, inclusiv membri ai Academiei.

Este foarte puțin probabil să aibă loc un “dezastru” cauzat de cedarea barajului din Valea Corna. Studiul EIM descrie modul în care se va construi barajul din rocă solidă, acesta fiind proiectat de MWH, una dintre cele mai renumite firme de proiectare a barajelor din lume și analizat și avizat de experți atestați în iazuri din România (membrii ai Comisiei ICOLD). Înainte de exploatare, barajul trebuie autorizat pentru funcționare de către Comisia Națională pentru Siguranța Barajelor (CONSIB). RMGC a angajat cei mai renumiți experți din lume pentru a asigura securitatea muncitorilor din cadrul proiectului și a comunităților învecinate.

Iazul de decantare a sterilului (IDS) din cadrul proiectului Roșia Montană este proiectat riguros, ținând seama de toate criteriile UE, românești și internaționale pentru a reduce riscul de accidente. Criteriile de proiectare asigură capacitatea de înmagazinare a volumelor de apă rezultate ca urmare a unor precipitații abundente și prevenirea fenomenului de cedare a barajului datorită deversării peste baraj.

În mod concret, iazul a fost proiectat pentru două fenomene de precipitații maxime probabile și a viiturilor maxime probabile aferente. Criteriul de proiectare pentru iazul de decantare a sterilului prevede o capacitate de înmagazinare a viiturilor în 24 de ore cu probabilitatea de apariție de 1:10.000 ani, reprezentând un volum de precipitații mai mare decât a fost vreodată înregistrat în zonă. În cadrul barajului va fi construit un deversor de siguranță, pentru cazul puțin probabil în care pompele se opresc din funcționare ca urmare a unor întreruperi de curent sau avarie, simultan cu un al doilea fenomen de precipitație maximă probabilă. Prin urmare, normele de proiectare a iazului de decantare a sterilului depășesc în mod semnificativ cerințele legale privind siguranța în funcționare. Aceasta pentru a se asigura că riscurile asociate utilizării văii Corna pentru depozitarea sterilului sunt mult sub ceea ce este considerat ca sigur în viața de zi cu zi.

Secțiunea 7 din studiul EIM cuprinde o evaluare și o analiză a riscurilor și include mai multe scenarii de rupere a barajului. Modelarea ruperii barajului a indicat că, în cazul extrem de puțin probabil în care barajele, descărcătoarele de siguranță și bazinul de colectare sunt pline, atunci scurgerea de steril ar fi extrem de diluată și nu ar trece dincolo de confluența dintre pârâul Corna și râul Abrud. Prin urmare, chiar și în cazul cel mai puțin probabil, scenariul cel mai pesimist, orașul Abrud ar rămâne în siguranță și intact.

Pe baza scenariilor de rupere realizate de echipa de elaborare a studiului de evaluare a impactului asupra mediului (EIM), distanța de scurgere a sterilului este conservator estimată la valori între 0,6 și 1,6 km. Acest model indică faptul că sterilele nu vor ajunge în râul Abrud.

Cu toate acestea, proiectul recunoaște necesitatea implementării unui Plan de intervenție în caz de avarie/accident pentru cazul foarte improbabil de cedare a barajului. Acest plan a fost depus împreună cu documentația EIM, ca Planul I, volumul 28.

S-au stabilit garanții financiare complete, sub forma GFRM, care obligă Roșia Montană Gold Corporation („RMGC”) să prevadă fonduri adecvate pentru refacerea mediului. GFRM este actualizată anual și va reflecta întotdeauna costurile aferente refacerii ecologice. Costurile actuale de închidere a proiectului Roșia Montană se ridică la 76 milioane USD, calculate pe baza funcționării minei timp de 16 ani.

GFRM este reglementată de Legea Minelor (nr. 85/2003) și de Instrucțiunile și Normele de aplicare a Legii Minelor emise de Agenția Națională pentru Resurse Minerale (nr. 1208/2003).

Există, de asemenea, două directive ale Uniunii Europene care au efect asupra GFRM: Directiva privind deșeurile miniere („DSM”) și Directiva privind răspunderea de mediu („DRM”).

Directiva privind deșeurile miniere are scopul de a asigura că există acoperire pentru 1) toate obligațiile ce derivă din autorizația acordată pentru eliminarea deșeurilor rezultate ca urmare a activităților miniere și 2) toate costurile aferente reabilitării terenurilor afectate de depozitul de deșeuri. Directiva privind răspunderea de mediu reglementează activitățile de remediere și măsurile care urmează a fi luate de autoritățile de mediu în cazul în care activitățile miniere produc daune mediului, în scopul asigurării că operatorul minier dispune de suficiente resurse financiare pentru acțiunile de refacere ecologică. Deși aceste directive nu au fost încă transpuse în legislația românească, termenele pentru implementarea mecanismelor de aplicare sunt 30 aprilie 2007 (DRM) și 1 mai 2008 (DSM) - deci, înainte de începerea exploatarea la Roșia Montană.

RMGC a inițiat deja procesul de conformare cu aceste directive, iar în momentul în care normele de punere în aplicare vor fi adoptate de guvernul român, RMGC va fi în deplină conformitate.

Toate GFRM vor respecta regulile detaliate elaborate de Banca Mondială și Consiliul Internațional pentru Minerit și Metale.

Actualizările anuale vor fi stabilite de experți independenți, în colaborare cu ANRM, în calitate de autoritate guvernamentală competentă în domeniul activităților miniere. Actualizările asigură că în cazul

puțin probabil de închidere prematură a proiectului, în orice moment, GFRM reflectă întotdeauna costurile aferente refacerii ecologice. (Aceste actualizări anuale vor avea ca rezultat o valoare estimativă care depășește costul actual de închidere de 76 milioane USD, din cauză că în activitatea obișnuită a minei sunt incluse anumite activități de refacere ecologică).

Sunt disponibile mai multe instrumente financiare care să asigure că RMGC este capabilă să acopere toate costurile de închidere. Aceste instrumente, păstrate în conturi protejate la dispoziția statului român cuprind:

- Depozite în numerar;
- Fonduri fiduciare;
- Scrisori de credit;
- Garanții;
- Polițe de asigurare.

În condițiile acestei garanții, autoritățile române nu vor avea nici o răspundere financiară cu privire la reabilitarea proiectului Roșia Montană.

*

Cota-parte pe profit pentru Guvernul României este o dobândă de 19,3% din 306 milioane USD. Mai mult, dacă includem și plata impozitelor pe profit, redevențele și alte impozite, cum ar fi impozitele pe salarii, cota-parte totală din profit, pentru Guvernul României, este, de 1.023 milioane USD sau 45%.

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

1. Soluția oferită de Gold este cianura. De ce compania ignora poziția Bisericii Ortodoxe Române și a Academiei Române?
2. De ce nu s-a respectat legea și acest studiu de impact nu ține cont de certificatul de urbanism eliberat de Consiliul Județean Alba?
3. Ce experiență are RMGC în extracția aurului și argintului? Unde a lucrat până acum în acest domeniu? Nu a lucrat nicaieri, nu a extras niciodată aur și argint și vrea să facă din români cobai.
4. Ce face compania cu proprietățile private, cu cele publice, cu bisericile și cimitirele?
5. Ce garanții oferă RMGC și Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor ca nu se va produce vreun accident și din cele 200 milioane kg cianura nu vor ajunge macar câteva kg în apa freatică sau în atmosferă?
6. De ce nu dezvoltă compania acest proiect în Canada, în SUA sau în Spania?
7. Este adevărat că RMGC cheltuiește 500-600 milioane \$ și câștigă 12 miliarde \$ din această afacere?
8. Vorbitorul informează că a adresat o plângere penală Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casă și Justiție și că se va adresa Comisiei pentru cercetarea abuzurilor.

SC Roșia Montană Gold Corporation SA (RMCG) a ținut cont de punctele de vedere atât ale liderilor spirituali, cât și ale Academiei Române. Propunerea de proiect depusă la Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor (MMGA) are în vedere aceste puncte de vedere.

Pe baza comentariilor Sfântului Sinod și ale liderilor spirituali ai diverselor culte religioase, exprimate în 2003, Proiectul Roșia Montană (RMP) a fost re-proiectat pentru a se diminua impactul asupra bisericilor din comunitate. Drept urmare, numai două biserici și două case de rugăciune dintre cele 10 lăcașe de cult din zona de influență a RMP trebuie strămutate sau reconstruite conform planului de dezvoltare a minei. Strămutarea va avea loc ținând seama de dorințele membrilor parohiei, pe cheltuiala societății RMGC. Construirea de biserici reprezintă un element central al procesului de creare a unei noi comunități în Piatra Albă, cu fonduri acordate de RMGC.

Faptul că 98% din populația zonei industriale a satului a programat monitorizări asupra proprietăților lor dovedește că se gândesc la vânzarea gospodăriilor lor. Avem credința că, în măsura în care comunitatea va sprijini RMP, bisericile vor reflecta dorințele congregațiilor lor. Bisericile au urmat comunitățile umane oferindu-le servicii religioase și sprijin.

Soluția de
rezolvare

Cea mai recentă poziție a Academiei Române referitoare la proiectul Roșia Montană a fost făcută publică în 27 februarie 2006, cu aproape trei luni înainte de prezentarea raportului asupra Studiului privind Evaluarea Impactului asupra Mediului (EIM) către Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor (MMGA). RMGC a modificat structura proiectului pentru a include opiniile întreprinzătorilor, inclusiv pe cele menționate de petent, îndeosebi reducerea dimensiunii mai multor cariere propuse precum și susținerea dezvoltării durabile, și o mai mare angajare în conservarea patrimoniului cultural, inclusiv prin diminuarea impactului asupra bisericilor locale, drept răspuns la consultările cu întreprinzătorii, inclusiv cu membrii Academiei, înainte de prezentarea EIM. Astfel, opinia nu reflectă modificările aduse proiectului și nu este o analiză a EIM depusă la MMGA.

*

Concluziile dumneavoastră privind nerespectarea legii și faptul că studiul de impact nu ține cont de certificatul de urbanism nu sunt argumentate și nu fac referire concretă la presupusele încălcări ale legii. În ciuda acestor aspecte, întrucât S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. dorește să clarifice orice eventuale elemente care ar pune la îndoială legalitatea procedurii parcurse, facem următoarele precizări:

Procedura de emitere a acordului de mediu în cazul proiectului Roșia Montană a demarat la data de 14 decembrie 2004 prin depunerea memoriului tehnic și a Certificatului de urbanism nr. 68 din 26 august 2004 (certificat valabil la data respectivă). S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC) a solicitat și

obținut de la Consiliul Județean Alba un nou certificat de urbanism - nr. 78 din 26.04.2006 - pentru întregul proiect minier Roșia Montană, valabil la data depunerii EIM (15 mai 2006) și anterior începerii consultării publicului (iunie 2006).

Certificatul de urbanism nr. 78 din 26.04.2006 prevede la Secțiunea 1. *Lucrări de construire*, poziția 10 - "Uzina de procesare și construcții conexe" - care include, la categoria construcții conexe, iazul de decantare a sterilelor fără de care uzina nu poate funcționa. Iazul de decantare este, de asemenea, prezent pe planurile de situație, părți integrante ale certificatului de urbanism, ștampilate spre neschimbare de către Consiliul Județean Alba.

Certificatul de urbanism este un document emis în scop informativ și este destinat numai a aduce la cunoștința solicitantului regimul juridic, economic și tehnic al terenurilor și clădirilor existente și de a stabili cerințele de urbanism și avizele necesare pentru obținerea autorizației de construire (inclusiv acordul de mediu), conform articolul 6 din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată și art. 27 alin. 2 din Normele de aplicare a legii 50/1991- M.Of. 825 bis/13.09.2005).

Evaluarea impactului asupra mediului identifică, descrie și evaluează efectele directe și indirecte ale unui proiect asupra factorilor de mediu (ființe umane, sol, aer, apă etc.), așa cum este precizat în Hotărârea Guvernului nr. 918/2002 [1] privind stabilirea procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului și pentru aprobarea listei proiectelor publice sau private supuse acestei proceduri ("HG 918/2002").

Avizele și acordurile necesare pentru realizarea unui proiect sunt prevăzute de legislația care guvernează fiecare domeniu supus autorizării (acordul de mediu este prevăzut de legislația privind protecția mediului, cerințele urbanistice sunt reglementate de legislația privind urbanismul și amenajarea teritoriului), aceste autorizații fiind doar menționate și sumarizate în cuprinsul Certificatului de urbanism.

Referințe:

[1] Precizăm faptul că, HG nr. 918/2002 a fost abrogată prin HG nr. 1213/2006 privind stabilirea procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului pentru anumite proiecte publice și private, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 802 din 25/09/2006 ("HG nr. 1213/2006").

Cu toate acestea, având în vedere prevederile art. 29 din HG nr. 1213/2006 în care se specifică faptul că "Proiectele transmise unei autorități competente pentru protecția mediului în vederea obținerii acordului de mediu și supuse evaluării impactului asupra mediului, înainte de intrarea în vigoare a prezentei hotărâri, se supun procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și de emitere a acordului de mediu aflate în vigoare la momentul depunerii solicitării" menționăm că în privința proiectului RMGC sunt încă incidente dispozițiile HG nr. 918/2002.

*

Ne opunem categoric acuzației că RMGC intenționează să folosească populația României pe post de șoareci de laborator. Conducerea Gabriel Resources Ltd., principalul acționar al RMGC, are peste 60 de ani de experiență în cadrul a șapte proiecte miniere derulate pe patru continente, inclusiv operațiuni de exploatare a aurului și argintului. Aceasta reprezintă o bază extrem de solidă pe care este construit Proiectul Roșia Montană. RMGC se angajează să deruleze Proiectul în deplină conformitate cu legislația română și europeană, cu legea protecției mediului înconjurător și conform codului deontologic internațional care se referă în mare parte la protecția mediului înconjurător. Am lucrat cu experți independenți și unele dintre cele mai mari companii internaționale de consultanță în domeniul minier, pentru a asigura cel mai înalt standard de protecție și reabilitare a mediului în zona de impact.

Spre exemplu, la Roșia Montană, Iazul de Decantare (TMF) va fi construit la cele mai înalte standarde internaționale. Va fi o construcție fără riscuri de mediu, pentru depozitarea permanentă a sterilului decontaminat rezultat din procesarea minereului. Echipamente sofisticate vor fi folosite pentru monitorizarea nivelului apei și a celui geotehnic. Datorită faptului că decontaminarea va avea loc înainte de depozitarea sterilelor în TMF, acestea vor avea un conținut scăzut de cianura (5-7 părți per milion sau ppm sau mg/l), care sunt sub limita legală de 10 ppm adoptată recent de Uniunea Europeană în Directiva privind Deșeurile Miniere. Astfel, în timp, apele care în prezent sunt poluate, cum ar fi Râul Arieș, vor deveni mai puțin poluate datorită Proiectului.

RMGC a proiectat de asemenea și norme privind exploziile și vibrațiile datorate zgomotelor, planuri de management de mediu și social, precum și planuri pentru diminuarea cantităților de deșeuri și depozitarea deșeurilor solide periculoase.

*

Articolul 6 din Legea Minelor nr. 85/2003 prevede diferite metode legale pentru obținerea dreptului de folosință asupra terenurilor necesare pentru dezvoltarea proiectului minier, metode aplicabile atât în domeniul public cât și în cel privat, după cum urmează:

- (i) vânzarea-cumpărarea, la prețul convenit de părți;
- (ii) schimbul de terenuri, însoțit de strămutarea proprietarului afectat și de reconstrucția clădirilor pe terenul nou acordat, pe cheltuiala titularului care beneficiază de terenul eliberat, conform convenției dintre părți;
- (iii) închirierea terenului pe durată determinată, pe bază de contracte încheiate între părți;
- (iv) concesiunea terenurilor”, etc.

Proprietățile deținute de stat, necesare proiectului, vor fi obținute folosindu-se instrumentele legale, prin încheierea de contracte de concesiune și/sau realizarea de achiziții directe, în urma organizării de licitații publice, procedură folosită în toate administrațiile locale din România.

Două biserici și două case de rugăciune dintre cele 10 lăcașe de cult din zona de influență a proiectului Roșia Montană trebuie strămutate sau reconstruite conform planului de dezvoltare a minei. Strămutarea va avea loc ținând seama de dorințele membrilor parohiei, pe cheltuiala societății RMGC. Construirea de biserici reprezintă un element central al procesului de creare a unei noi comunități în Piatra Albă, cu fonduri acordate de RMGC.

În ceea ce privește mormintele, marea majoritate a acestora nu vor fi afectate, deoarece compania a făcut tot posibilul pentru ca activitățile de exploatare proiectate să nu modifice amplasamentul cimitirelor existente. Totuși, 410 morminte trebuie strămutate pe parcursul duratei de viață a proiectului. Reînhumările se vor face la cererea familiilor și pe cheltuiala companiei RMGC, în deplină conformitate cu legislația românească cu privire la reînhumări [1], compania angajându-se să acționeze cu respect și considerație. Mormintele abandonate vor fi, de asemenea, strămutate, cu tot respectul și considerația din partea companiei, în noul cimitir de la Piatra Albă.

Proiectul Roșia Montană oferă generațiilor viitoare șansa de a continua să trăiască într-o localitate a cărui viitor este, în momentul de față, în pericol, ținând seama de rata actuală a șomajului - 70 %, care se va ridica la peste 90 % dacă proiectul de exploatare auriferă propus de RMGC nu va fi aprobat. În cazul în care comunitatea din Roșia Montană se va destrăma, mormintele și bisericile existente vor fi, fără îndoială, părăsite, așa cum s-a întâmplat în alte sate miniere abandonate din România. Proiectul Roșia Montană va menține satul în viață, la propriu și la figurat, și va crea oportunități economice în regiune.

Referinte:

[1] în cazul strămutării mormintelor și cimitirelor se aplică următoarele legi:

- (i) Legea nr. 489/2006 *privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor*, publicată în Monitorul oficial Partea I, nr. 11/8.01.2007;
- (ii) Legea nr.98/1994 *privind stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele legale de igienă și sănătate publică*, publicată în Monitorul Oficial, Partea 1, nr. 317/16.11.1994, completată și modificată ulterior (Legea nr. 98/1994);
- (iii) Ordinul nr.536 din 23 iunie 1997 pentru aprobarea normelor de igienă și recomandările privind mediul de viață al populației, publicate în Monitorul Oficial, Partea 1, nr. 317/16.11.1994, modificat și completat ulterior (“Ordinul 536/1997”);
- (iv) Hotărârea Guvernului nr.955/2004 pentru aprobarea reglementărilor-cadru de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 71/2002 privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat de interes local, publicată în Monitorul Oficial , Partea 1, nr. 660/22.07.2004;
- (v) Ordinul nr. 261/1982 pentru aprobarea regulamentului tip privind administrarea cimitirelor și crematoriilor localităților, publicat în Monitorul Oficial nr.67/11/03.1983;

- (vi) Regulamentul pentru organizarea și funcționarea cimitirelor parohiale și mănăstirești din cuprinsul eparhiilor Bisericii Ortodoxe Române, aprobat prin Decizia Departamentului Cultelor nr. 16.285/31.12.1981.

*

Acuzația conform căreia „câteva kilograme din cele 200 de milioane de kilograme de cianură vor fi descărcate în pânza freatică sau în aer” este total nefondată.

RMGC a semnat declarația de conformare cu Codul internațional de Management al Cianurii, care impune utilizarea celor mai bune practici în domeniul managementului cianurii. RMGC va procura cianura de la un producător care, de asemenea, se conformează acestui Cod. Studiul EIM evaluează alternativele la cianură din punct de vedere economic, aplicabilității în procesul tehnologic și al mediului. Studiul a concluzionat că utilizarea cianurii în modul în care se va face la Roșia Montană este BAT, așa cum este prevădută legislația UE.

Cianura este utilizată în sute de exploatări miniere aurifere și în multe ale industriei din lume.

Este un compus toxic și trebuie manipulat cu grijă. Totuși, în condiții atmosferice normale, se descompune rapid în substanțe nepericuloase. Proiectul Roșia Montană va utiliza cele mai bune tehnici disponibile pentru extracția aurului și gestionarea deșeurilor și se va conforma Directivei UE privind managementul deșeurilor cu conținut de cianură.

Iazul de decantare a sterilului (IDS) din Roșia Montană va fi construit la cele mai înalte standarde internaționale. Va fi o construcție sigură din punct de vedere al mediului pentru depozitarea permanentă a sterilelor denocvizate rezultate din procesarea minereurilor. Pentru monitorizarea geotehnică și a nivelului apei vor fi utilizate echipamente sofisticate. Având în vedere că denocvizarea va avea loc înainte de depozitarea sterilelor în iazul de decantare, acestea vor conține concentrații foarte scăzute de cianură (5-7 ppm), valoare sub limita admisă de 10 ppm adoptată recent în Directiva UE privind deșeurile miniere. În prezent, în UE, deșeurile miniere pot avea o concentrație de cianură de 50 ppm, pe care Directiva o reduce la 10 ppm pentru minele noi. Iazul de decantare a sterilului de la Roșia Montană va avea o concentrație de 5-7 ppm.

Detaliile cu privire la garanția financiară pentru refacerea mediului (GFRM) oferită de Roșia Montană Gold Corporation (“RMGC”) sunt prezentate în capitolul din Evaluarea Impactului asupra Mediului intitulat “Planuri ale sistemului de management de mediu și social” (Anexa 1 din subcapitolul “Planul de închidere și reabilitare a minei”).

Constituirea unei garanții financiare pentru refacerea mediului este obligatorie în România pentru a se asigura că operatorul minier dispune de fonduri adecvate pentru refacerea mediului. GFRM este reglementată de Legea Minelor (nr. 85/2003) și de Instrucțiunile și Normele de aplicare a Legii Minelor emise de Agenția Națională pentru Resurse Minerale (nr. 1208/2003). Există, de asemenea, două directive ale Uniunii Europene care au efect asupra GFRM: Directiva privind deșeurile miniere („DSM”) și Directiva privind răspunderea de mediu („DRM”).

Directiva privind deșeurile miniere are scopul de a asigura că există acoperire pentru 1) toate obligațiile ce derivă din autorizația acordată pentru eliminarea deșeurilor rezultate ca urmare a activităților miniere și 2) toate costurile aferente reabilitării terenurilor afectate de depozitul de deșeuri. Directiva privind răspunderea de mediu reglementează activitățile de remediere și măsurile care urmează a fi luate de autoritățile de mediu în cazul în care activitățile miniere produc daune mediului, în scopul asigurării că operatorul minier dispune de suficiente resurse financiare pentru acțiunile de refacere ecologică. Deși aceste directive nu au fost încă transpuse în legislația românească, termenele pentru implementarea mecanismelor de aplicare sunt 30 aprilie 2007 (DRM) și 1 mai 2008 (DSM) - deci, înainte de începerea exploatării la Roșia Montană.

RMGC a inițiat deja procesul de conformare cu aceste directive, iar în momentul în care normele de punere în aplicare vor fi adoptate de guvernul român, RMGC va fi în deplină conformitate.

RMGC a angajat pe unul dintre cei mai renumiți brokeri de asigurări din lume, care este bine reprezentat

în România și are o lungă și remarcabilă experiență în realizarea de evaluări de risc pentru proiecte miniere. Brokerul va colabora cu cei mai buni specialiști în asigurări de bunuri și asigurări pentru cazurile de avarii accidentale ale utilajelor, pentru a efectua analize de risc și evaluări ale strategiei de prevenire a pierderilor pe parcursul activităților de construcție și exploatare de la Roșia Montană, în vederea minimizării pericolelor. Brokerul va stabili suma asigurată și va colabora cu cele mai bine cotate societăți de asigurare pentru a pune la punct acest program pentru RMGC, pentru toate fazele proiectului, de la construcție, exploatare și apoi închidere.

RMGC se angajează să adopte cele mai înalte standarde cu privire la securitatea și sănătatea în muncă pentru personalul său și furnizorii de servicii. Faptul că RMGC utilizează cele mai bune tehnici disponibile (BAT-uri) asigură realizarea acestui obiectiv. Nici o firmă nu câștigă din pierdere, iar în acest scop vom avea în vedere implementarea de soluții tehnice pentru reducerea riscului, deoarece acestea sunt mult superioare soluțiilor de asigurare împotriva riscului. Se poate elimina până la 75% din riscul de pierdere în fazele de proiectare și de construcție a unui proiect.

Totuși, recunoaștem că în cazul unui proiect atât de mare ca și cel de la Roșia Montană, este nevoie de încheierea unor polițe de asigurare cuprinzătoare (astfel de polițe reprezintă, totodată, o cerință obligatorie pentru obținerea de finanțări de la instituțiile de creditare). Asigurarea acoperă în principal bunurile, răspunderea și chestiuni speciale (de exemplu pornire întârziată, transport, bunuri în proprietatea terților). Astfel, în cazul unor pretenții legitime asupra societății, acestea vor fi achitate de asigurator.

Toți asiguratorii și polițele de asigurare încheiate în cadrul activităților miniere de la Roșia Montană vor respecta în totalitate reglementările românești cu privire la asigurări.

*

RMGC este o companie românească. Suntem angajați în dezvoltarea economică și în realizarea prosperității României. Suntem încântați de perspectiva conform căreia potențialul Proiectului va servi drept catalizator al dezvoltării economice durabile a zonei Roșia Montană. Chiar cu acele cariere de dimensiuni mai mici propuse în raportul EIM, în urma consultărilor cu întreprinzătorii locali în vederea diminuării impactului asupra zonei protejate și chiar prin lărgirea zonei tampon, monitorizarea întreprinsă de RMGC calculează o rezervă de 215 milioane tone minereu cu un conținut mediu de 1,46 g/t Au și, respectiv, 6,9 g/t Ag pentru un total de 314,11 tone aur și 1480,36 tone argint. Zăcămintul de minereu Roșia Montană este printre primele zece zăcăminte de aur neexploatate din lume.

*

Nu. Pe durata proiectului, S.C Roșia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC) va investi un capital de 922 milioane USD. Pe baza unui preț pentru aur de 600 USD/uncie și a prețului argintului de 10,50 USD/uncie, indicele de profit al RMGC este estimat la 1.258 milioane USD.

*

Potrivit prevederilor legale relevante, publicul interesat poate înainta propuneri justificate privind evaluarea impactului asupra mediului, art. 44 (3) din Ordinul nr. 860/2002 privind Procedura de evaluare a impactului asupra mediului și de emiterie a acordului de mediu prevăzând în acest sens ca *"în baza rezultatelor dezbaterii publice, autoritatea competentă pentru protecția mediului valuează propunerile/comentariile motivate ale publicului și solicită titularului completarea raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului cu o anexă care conține soluții de rezolvare a problemelor semnlate".*

Întrucât afirmația participantului la consultările publice (i) face referire la angajarea răspunderii penale a unor persoane, fără a conține indicații precise cu privire la obiectul plângerii despre care vorbitorul a informat, și (ii) nu identifică și nici nu semnalează probleme în legătură cu proiectul inițiat de RMGC și supus procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, RMGC nu este în măsură să se pronunțe și nici nu are calitatea să formuleze un răspuns sau să facă vreun comentariu în acest sens.

Număr crt.

372

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

1. Reprezentantii RMGC cred ca ar putea deveni o speranta – in cazul in care proiectul Rosia Montana se va derula in parametrii prezentati – si pentru alte zone miniere care nu exploateaza acum, sau care nu vor mai exploata de maine, dar care exploateaza acum cupru, spre exemplu? Ar avea compania interese si spre alte substante minerale?
2. Care sunt efectele nespuse, care va fi noua situatie atunci cand reprezentantii companiei se vor gandi la o exploatare subterana?

Soluția de
rezolvare

S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC) este o companie care se angajează să construiască o nouă exploatare minieră la cele mai ridicate standarde care să revigoreze economia locală și să conserve patrimoniul cultural, stabilind în același timp standarde de nivel mondial pentru protecția mediului și de responsabilitate socială. Regiunea Roșia Montană suferă astăzi ca urmare a impacturilor avute asupra mediului de exploatarea miniere necontrolate ce au fost efectuate timp de 2.000 ani. Prin construcția unei exploatare miniere pe baza celor mai bune tehnici existente și prin implementarea celor mai ridicate standarde de mediu, proiectul RMGC va oferi șansa reabilitării acestei poluări existente, lăsând în urma sa atât râurile cât și solurile mai curate decât erau inițial la începutul proiectului. Proiectul va fi primul proiect care va fi avizat în baza noilor legi de protecție a mediului ale Uniunii Europene care sunt mai stricte - creându-se un proiect model de exploatare minieră nu numai pentru România și pentru Uniunea Europeană, ci și pentru viitoarele proiecte miniere din întreaga lume. RMGC explorează în mod activ și alte zone în afară de Roșia Montană și continuă să investească în viitorul României.

*

Compania nu se gândește la o exploatare în subteran deoarece toate datele economice, de mediu și de securitate sunt împotriva acestei alternative (vezi capitolul 5 Alternative explicate detaliate). Zăcămintul de la Roșia Montană este unul de mari dimensiuni dar cu conținut sărac în aur. Ca urmare, singura metodă care este viabilă din punct economic este cea de exploatare în cariere, la suprafață, fiind necesară extracția și procesarea unei mari cantități de minereu pentru a obține o cantitate de aur, a cărui comercializare să asigure acoperirea cheltuielilor de producție și obținerea unui profit. Exploatarea în subteran nu asigură acest deziderat, fiind aplicată în cazul unor zăcăminte bogate în aur, cu concentrarea acestuia în filoane sau zone de îmbogățire care necesită extragerea unor cantități reduse de minereu. O asemenea metodă implică și o exploatare nerațională a zăcămintului, fiind obligatorie păstrarea unor pilieri de protecție, deci imobilizarea unor rezerve, pentru a asigura siguranța în exploatare.

De asemenea, exploatarea în subteran prezintă riscuri mult mai mari de accidente, din cauza unor prăbușiri sau apariția unor gaze. Crearea unor noi goluri imense în subteran va avea drept consecință fenomene de tasare la suprafață cu consecințe negative asupra clădirilor și construcțiilor din localitate. O altă consecință a golurilor este generarea naturală a apelor acide, acestea fiind rezultatul unor reacții chimice produse de libera circulație a apei de infiltrație, a oxigenului și a piritei (o sulfură de fier) prin aceste goluri și care duc la formarea acizilor.

Printr-o exploatare la suprafață se evită toate aceste consecințe negative, deci este exclusă o exploatare în subteran.

Număr crt.

373

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Face urmatoarele comentarii si observatii:

1. Romania a mai trecut prin astfel de promisiuni din partea unor companii straine privitor la locuri de munca si calitatea serviciilor care vor fi oferite, dupa care acestea s-au dovedit a fi doar pacaleli iar autoritatile care au negociat acele contracte deveneau subit mult mai bine situate financiar si companiile respective isi vedeau de treaba lor.

2. Vorbitorul subliniaza ca RMGC sustine ca certificatul de urbanism nu este necesar in cadrul obtinerii autorizatiei de construire, cand – pe baza certificatului de urbanism – se observa ca nu poate sa construiasca ceea ce a promis. Doreste sa intrebe titularul de proiect daca are intentia sa construiasca fara autorizatie? Daca exista certificat de urbanism, acesta permite realizarea iazurilor?

Soluția de
rezolvare

RMGC are toate motivațiile financiare pentru a colabora, la Roșia Montană, cu Guvernul României până la finalizarea exploatării și la îndeplinirea obligațiilor companiei referitor la reabilitarea mediului înconjurător după închidere. RMGC a lucrat la acest proiect din 1998 și a investit peste 200 de milioane USD până în prezent. În momentul demarării activităților productive, compania va fi investit aproape 1,0 miliard USD. România va primi o cotă de 45% din proiect, prin participarea la profit și în urma plății de către RMGC a impozitului pe profit, și a altor taxe și impozite. Dar RMGC va obține un profit bun de pe urma vânzării aurului și argintului produse în cadrul exploatării și nu va avea nici un motiv să abandoneze proiectul fără a-și recupera investiția.

Mai mult, RMGC își va dezvolta activitatea în deplină conformitate cu legislația română și europeană și cu codul deontologic internațional. RMGC colaborează la acest proiect cu Guvernul României, care are, la rândul său, un interes direct și puternic privind îndeplinirea de către RMGC a obligațiilor asumate în cadrul Proiectului.

*

S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC) s-a angajat să respecte dispozițiile legale incidente în materie stabilite în cuprinsul legislației interne, a legislației Uniunii Europene și a Băncii Mondiale în vigoare și nu are intenția să construiască fără o autorizație valabilă.

RMGC a solicitat și obținut de la Consiliul Județean Alba un certificat de urbanism nr. 78 din 26.04.2006 pentru întregul proiect minier Roșia Montană, care include și iazul de decantare a sterilelor.

Legislația în vigoare prevede că procedura de obținere a unei autorizații de construire se demarează prin obținerea unui certificat de urbanism valabil. Acest certificat este practic o listă a tuturor avizelor și/sau acordurilor și autorizațiilor pe care RMGC trebuie să le obțină pentru a putea solicita autorizația de construire.

Număr crt.

374

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Sustine proiectul

Soluția de
rezolvare

RMGC apreciază sprijinul petentului. Noi suntem de părere că locuitorii din Roșia Montană ar trebui să fie foarte optimiști în legătură cu avantajele pe care proiectul le va crea comunității - în special remedierea daunelor aduse anterior mediului și crearea unor oportunități economice extrem de necesare.

În termeni ai reabilitării mediului înconjurător, Roșia Montană este deja profund afectată de poluare datorită practicilor poluante de exploatare minieră din trecut. Acest lucru este clar demonstrat de studiile asupra condițiilor inițiale care sunt incluse în EIM.

Proiectul Roșia Montană, așa cum este el propus din EIM, va duce la atenuarea poluării în zona Roșia Montană deoarece se vor utiliza cele mai performante tehnici disponibile (BAT). Proiectul se va conforma în totalitate cu toate reglementările europene și românești, precum și cu cele mai performante practici internaționale. EIM detaliază de asemenea procedurile de închidere a minei, care includ o reabilitare majoră a mediului înconjurător.

În ceea ce privește crearea unor noi oportunități economice pentru locuitorii din zonă, RMGC are în prezent aproape 500 de angajați, dintre care peste 80% locuiesc în Roșia Montană, Abrud și Câmpeni. RMP va angaja în medie 1200 persoane pe parcursul perioadei de construcție de 2 ani și 634 persoane, inclusiv personalul care lucrează pe bază de contract în securitate, transport și curățenie, pe parcursul celor 16 ani de exploatare. Scopul este folosirea cu prioritate a forței de muncă disponibile pe plan local. Sunt în curs de desfășurare programe de instruire pentru a sprijini membrii comunităților locale din jurul zonei RMP în calificarea pentru diferite posturi și meserii, atât pe timpul fazei de construcție, cât și de exploatare. Dacă specializările necesare nu sunt disponibile pe plan local, se vor face oferte de angajare către locuitorii de pe o rază de 100km în jurul RMP, acordându-se prioritate locuitorilor din județul Alba. Pe baza evaluărilor noastre preliminare, ne așteptăm ca majoritatea locurilor de muncă atât pe durata construcției, cât și a activității de exploatare, să fie ocupate de forță de muncă din comunitatea locală.

RMGC a stabilit deja un protocol cu autoritățile locale pentru a se asigura că locuitorii din comunitățile locale vor fi preferați pentru aceste posturi.

Număr crt.

375

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Sustine proiectul

Soluția de
rezolvare

RMGC apreciază sprijinul petentului. Noi suntem de părere că locuitorii din Roșia Montană ar trebui să fie foarte optimiști în legătură cu avantajele pe care proiectul le va crea comunității - în special remedierea daunelor aduse anterior mediului și crearea unor oportunități economice extrem de necesare.

În termeni ai reabilitării mediului înconjurător, Roșia Montană este deja profund afectată de poluare datorită practicilor poluante de exploatare minieră din trecut. Acest lucru este clar demonstrat de studiile asupra condițiilor inițiale care sunt incluse în EIM.

Proiectul Roșia Montană, așa cum este el propus din EIM, va duce la atenuarea poluării în zona Roșia Montană deoarece se vor utiliza cele mai performante tehnici disponibile (BAT). Proiectul se va conforma în totalitate cu toate reglementările europene și românești, precum și cu cele mai performante practici internaționale. EIM detaliază de asemenea procedurile de închidere a minei, care includ o reabilitare majoră a mediului înconjurător.

În ceea ce privește crearea unor noi oportunități economice pentru locuitorii din zonă, RMGC are în prezent aproape 500 de angajați, dintre care peste 80% locuiesc în Roșia Montană, Abrud și Câmpeni. RMP va angaja în medie 1200 persoane pe parcursul perioadei de construcție de 2 ani și 634 persoane, inclusiv personalul care lucrează pe bază de contract în securitate, transport și curățenie, pe parcursul celor 16 ani de exploatare. Scopul este folosirea cu prioritate a forței de muncă disponibile pe plan local. Sunt în curs de desfășurare programe de instruire pentru a sprijini membrii comunităților locale din jurul zonei RMP în calificarea pentru diferite posturi și meserii, atât pe timpul fazei de construcție, cât și de exploatare. Dacă specializările necesare nu sunt disponibile pe plan local, se vor face oferte de angajare către locuitorii de pe o rază de 100km în jurul RMP, acordându-se prioritate locuitorilor din județul Alba. Pe baza evaluărilor noastre preliminare, ne așteptăm ca majoritatea locurilor de muncă atât pe durata construcției, cât și a activității de exploatare, să fie ocupate de forță de muncă din comunitatea locală.

RMGC a stabilit deja un protocol cu autoritățile locale pentru a se asigura că locuitorii din comunitățile locale vor fi preferați pentru aceste posturi.

Număr crt.

376

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Face urmatoarele comentarii si observatii:

1. Din surse neconventionale de informare unii dintre clerici sunt informati ca in solul Rosieii Montane e doar urma unui mare zacamant aurifer care a existat in antichitate si ca toata tevatura se face de dragul bursei internationale a aurului.
2. Compania sustine ca e cel mai mare zacamant din lume. Dar in solul Rosieii Montane poate nu exista nimic. Acest zacamant cade pe mana oricui vrea sa-l exploateze. Nu se stie, inasa, ce efecte va avea asupra populatiei tot acest timp in care compania va exploata.

Soluția de
rezolvare

În urma activității de explorare întreprinse de compania RMGC în perioada 1997 – 2006, a fost pusă în evidență, de către experți independenți, o rezervă de 215 milioane t de minereu cu un conținut mediu de 1,46 g/t aur și 6,9 g/t argint și un conținut total de 314,11 t Au și 1480,36 t Ag *in situ*. Calculul de rezerve întocmit pentru zăcămintul de la Roșia Montană se bazează pe un program foarte elaborat de cercetare în urma căruia s-au prelevat 191.320 de probe din foraje, rețele subterane și de la suprafață. Se poate spune că este cel mai extins și cel mai detaliat program de cercetare a unui zăcămint care s-a realizat vreodată în România și că acest zăcămint se cunoaște în cel mai mic detaliu. Persoane independente și autorizate au supervizat întregul program și au validat datele folosite în estimările de resurse.

Fiecare metru probat a fost analizat pentru aur și argint. Baza de date, care conține peste 400.000 de analize, a fost verificată de experți independenți, atât din România cât și din străinătate. Dintre companiile românești amintim Ipromin SA care a efectuat trei studii de fezabilitate pentru proiectul Roșia Montană. Aceste studii de fezabilitate includ și calcule de resurse și rezerve și, practic, atât ei cât și auditorii externi au confirmat rezultatele pe care RMGC SA le-a pus în evidență.

Atât resursele cât și rezervele au fost confirmate independent în concordanță cu Legea Minelor (85/2003) din România, codurile UE (Codul de raportare a mineralelor, 2002) și legile internaționale (NI 43-101). Aceste rezultate au fost verificate și auditate independent așa cum este cerut de toate aceste legi.

În ceea ce privește comentariul făcut de petiționar referitor la bursa internațională a aurului, există un mecanism (Legea NI 43-101) și de asemenea reguli foarte stricte de raportare a informațiilor la bursă. Toate rapoartele tehnice se întocmesc de către persoane autorizate, independente de la companii internaționale care verifică și validează toate datele și informațiile obținute de către compania noastră înainte ca acestea să fie încorporate în rapoartele respective. De asemenea organizațiile financiare care finanțează dezvoltarea proiectului au auditat datele și estimările de resurse și rezerve făcute de experții independenți ai RMGC și au confirmat validitatea acestora.

Zăcămintul de aur de la Roșia Montană nu este cel mai mare zăcămint de aur din lume și compania niciodată nu a pretins acest lucru. Cel mai mare zăcămint de aur din lume este Grasberg din Indonezia care este de 10 ori mai mare decât zăcămintul Roșia Montană și care prin comparație pare relativ mic. Roșia Montană este cel mai mare zăcămint din Europa.

*

În cazul Proiectului Roșia Montană (RMP), procedura de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM) este o prevedere cu caracter obligatoriu conform legislației române în domeniul minier, legislație care a fost armonizată cu legislația UE. Aceasta este susținerea legală cea mai puternică și asigurarea bazată pe o politică asupra faptului că proiectul se va derula astfel încât să fie respectate toate măsurile de securitate în plan local, regional și chiar transfrontalier, indiferent cine este proprietarul proiectului.

Raportul la studiul EIM, prezentat de S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC), respectă întru totul Condițiile de Referință propuse de Ministerul Mediului și Gospodării Apelor (MMGA). Peste 100 experți independenți și specialiști, atestați de statul român și recunoscuți pe plan național, european și

chiar internațional, au întocmit acest raport. Suntem încrezători că EIM oferă suficiente detalii și motivații referitoare la concluzii încât să permită MMGA să ia decizia asupra Proiectului Roșia Montană. Urmare prezentării EIM, aceasta a fost analizată în două rânduri, de experți. Experții tehnici reprezentând mai multe bănci din sectorul privat internațional și instituții de garantare a creditelor au tras concluzia că EIM se conformează Principiilor Equator desemnate pentru promovarea angajării de împrumuturi în mod responsabil, de către instituții financiare pentru proiecte care ridică probleme de mediu și sociale, iar un comitet ad hoc al experților europeni (Grupul Internațional de Experți Independenți – GIEI) a declarat public că EIM a fost bine întocmit.

O copie a raportului GIEI și un răspuns al RMGC este inclus ca document de referință în anexa prezentă la EIM.

Propunerea

Formuleaza urmatoarele comentarii, observatii si intrebari:

1. Mentioneaza ca a transmis o scrisoare deschisa catre 6 ministrii ai Romaniei si – sub forma de contestatie – companiei Rosia Montana Gold Corporation, la care nu am primit niciun raspuns.
2. Partidul Ecologist Roman, prin conducerea centrala si birourile executive judetene, isi exprima profunda ingrijorare fata de iminenta avizare a proiectului de la Rosia Montana si cere ministrului mediului si gospodarii apelor si specialistilor din minister sa analizeze cu mare responsabilitate raportul la studiului de evaluare a impactului asupra mediului pentru proiectul minier de exploatare de la Rosia Montana.
3. Partidul Ecologist Roman avertizeaza asupra pierderilor majore de mediu, sociale, culturale, economice si de imagine externa pe care deja Romania le are si pe care le va avea si in viitor daca acest proiect va fi acceptat de autoritatile romanesti. Vorbitorul subliniaza ca proiectul implica dezvoltarea celei mai mari exploatare de aur si argint din Europa, avand ca scop obtinerea de beneficii materiale uriase pentru Rosia Montana Gold Corporation intr-un interval de timp foarte scurt si este realizat pe principiul exploatarei si utilizarii excesive a resurselor zonei, nefiind un proiect de dezvoltare durabila. 16 ani inseamna nimic. Impactul asupra bunastarii sociale este limitat iar mediul natural si peisajul sunt compromise.
4. Impactului potential a fost realizat superficial iar planurile de management prezentate in scopul diminuarii impactului sunt pline de generalitati fara a se prezenta nici macar costurile estimative pentru toate domeniile si, cel mai grav, sunt facute pe termen scurt, pe durata de viata a minei, respectiv: 2007 autorizare, 2009 constructie, 2026 exploatare si inchidere.
5. O analiza obiectiva a studiului de evaluare a impactului asupra mediului demonstreaza negru pe alb ca proiectul nu reprezinta o lucrare de interes public pentru statul roman. Cine isi asuma riscurile implicate in acest proiect?
6. Din cele 3500 de pagini ale EIA, multe sunt reluari, o repetare inutila a datelor prezentate in diferite volume. Exemplu concret: volumul 13 are aceleasi informatii prezentate si in volumele 4 si 27, iar volumul 4 este continut in volumul 27.
7. Studiul de impact este ilegal. El nu are clar cine si ce capitole a scris, el nu are precizat cine raspunde de evaluarea impactului asupra mediului. Este un studiu semnat de beneficiar. Studiul analizeaza conditiile initiale in amanunt, dar cand se exalueaza impactul in toate cazurile se ajunge la concluzia ca este nesemnificativ, numai la nivel local si, drept urmare, masurile si recomandarile pentru diminuarea impactului sunt incorect fundamentate, pline de lipsuri si ineficiente.

RMGC este angajată într-o politică de deschidere și răspuns și a depus un efort conștient angajând un dialog cu toate părțile interesate. Regretăm că petentul nu a primit răspuns la scrisoare în cadrul acestui efort de angajare în consultări publice.

Soluția de
rezolvare

Cu siguranță, RMGC a participat în vastul proces de consultări publice în conformitate cu legislația română și europeană ca parte a procesului Evaluării Impactului asupra Mediului. Compania a organizat 14 întruniri publice în România și două în Ungaria. RMGC a înființat 45 centre de informații unde sunt puse la dispoziție copii ale EIM și a tipărit 5.000 exemplare din EIM. În plus, Compania s-a angajat în lungul proces de consultări publice înainte de aprobarea proiectului. Aceasta nu este o campanie de relații cu publicul, ci parte integrantă a procesului serios de consultări publice înainte de aprobarea proiectului. RMGC susține acest proces și crede că este important într-o societate democratică.

Mai mult, consultările în care s-a angajat RMGC au fost reale, nu doar o campanie de imagine. Punctele de vedere exprimate de populație și de organizații au impact asupra planurilor companiei. Înainte de prezentarea EIM, RMGC a modificat anumite părți ale propunerii, în special reducerea dimensiunilor carierelor propuse precum și susținerea dezvoltării durabile, și angajamentul mai ferm în procesul de conservare a patrimoniului cultural inclusiv diminuarea impactului asupra bisericilor locale, drept răspuns la consultările cu întreprinzătorii locali.

Încă o dată, RMGC este interesată să asculte opiniile tuturor rezidenților din regiune și din România asupra oricăror și a tuturor aspectelor pe această temă. Suntem încrezători că propunerea rezistă testului dezbaterii publice.

*

Compania apreciază faptul că Partidul Ecologist Român și conducătorii săi înțeleg că angajamentele privind conservarea mediului înconjurător reprezintă un standard foarte înalt de evaluare a rezultatelor. Într-adevăr, nereușita de a atinge standardele de mediu pe care cineva le propune pentru ceilalți ar distruge credibilitatea acestuia.

Din aceste motive, S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC) tratează cu maximă seriozitate declarațiile sale privind impactul ecologic al Proiectului Roșia Montană (RMP).

Raportul la Studiul de Evaluare a Impactului de Mediu (EIM) pe care RMGC l-a prezentat a respectat în totalitate Termenii de Referință propuși de Ministerul Mediului și Gospodării Apelor (MMGA). Peste 100 de experți și specialiști (certificați) independenți, recunoscuți la nivel național, european și chiar internațional, au contribuit la elaborarea acestui raport. Suntem încrezători că EIM oferă informații suficient de detaliate precum și explicații care să permită MMGA să ia o decizie în legătură cu RMP. În urma prezentării EIM, acesta a fost revizuit de două grupuri independente de experți. Experții tehnici care reprezintă mai multe bănci internaționale din sectorul privat și instituții de garantare a creditelor au ajuns la concluzia că EIM se conformează principiilor Equator, proiectate pentru a promova acordarea cu responsabilitate, de către instituțiile financiare, a împrumuturilor către proiectele care prezintă riscuri sociale și de mediu, iar un comitet de experți europeni întrunit în acest scop (Grupul Internațional de Experți Independenți - GIEI) a declarat public faptul că EIM a fost elaborat în mod corespunzător, ținând cont de recomandările și sugestiile lor. Un exemplar din raportul IGIE și răspunsul RMGC sunt incluse drept document de referință în prezența anexa la EIM.

A oferi răspunsuri părților interesate constituie parte integrantă a procesului EIM.

Înainte de prezentarea EIM, RMGC a modificat diverse componente ale propunerii, în mod notabil reducând considerabil dimensiunea unor cariere proiectate precum și potențarea unor activități de dezvoltare eficiente, având în același timp o preocupare intensă și constantă privind păstrarea patrimoniului cultural, inclusiv prin reducerea impactului asupra bisericilor locale, ca reacție la consultările părților interesate. Astfel, afirmația că RMGC nu a răspuns problemelor ridicate de persoanele implicate nu este adevărată.

RMGC s-a implicat într-un proces de angajare de consultare publică, în conformitate cu legislația română și europeană, ca parte a procesului EIM. Compania a organizat 14 întruniri publice în România și două în Ungaria. Aceasta nu este o campanie de relații publice, ci mai degrabă o parte integrantă a unui serios proces de consultare publică, premergător aprobării proiectului. RMGC sprijină acest proces și crede că este unul foarte important într-o societate democratică.

*

Petentul șterge cu buretele, fără să clipească, aproape 20 de ani (2 ani de construcții, 16 ani de exploatare și 2 ani de închidere) de dezvoltare, care vor aduce locuri de muncă într-o zonă cu o rată extrem de mare a șomajului, precum și infuzia de 2,5 miliarde USD în economia românească. Petentul are, cu siguranță, dreptate atunci când spune că orice persoană fizică sau juridică, ce pretinde că vorbește în numele protecției mediului, are un standard foarte ridicat de atins. Într-adevăr, nerespectarea standardelor de mediu impuse de cineva asupra altora, ar însemna distrugerea credibilității.

Din aceste motive, Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) tratează cu foarte mare seriozitate declarațiile de mediu pe care le face în legătură cu impactul Proiectului Roșia Montană (RMP).

Toate aspectele pe care le implică această întrebare sunt dezbătute în raportul studiului de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM), care prezintă motivele și datele pe care se bazează concluziile raportului. Raportul la studiul EIM dezbate Termenii de Referință impuși asupra EIM, iar formatul și conținutul respectă cerințele României, (Ordinul 863/2002 - Anexa 2 - Ghid Metodologic al etapei de

monitorizare a finalizării raportului la studiul EIM – Partea II (structura raportului la studiul EIM). care sunt în conformitate cu cele din Uniunea Europeană și standardele și normele internaționale pentru EIM.

Raportul include și un Program de dezvoltare durabilă a comunității, care este menit să cuprindă beneficiile economice pe termen scurt și să asigure un viitor economic durabil și prosper pentru localitățile afectate. Programul inclus în Raportul EIM este conceput ca un document supus modificărilor, care va fi întocmit și modificat prin consultări cu comunitatea, înainte de construirea minei și pe durata de funcționare a minei, adăugând planuri și programe detaliate, concrete, și monitorizând evoluția acestora, pentru a permite ajustări dacă este cazul.

Pentru mai multe informații, vă rugăm consultați anexa 4 – Roșia Montană Dezvoltarea Durabilă și proiectul Roșia Montană.

*

Suntem împotriva afirmației “impactul potențial a fost evaluat în mod superficial.” Raportul la Studiul de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM) prezentat de către S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC) respectă pe deplin, Termenii de Referință propuși de Ministerul Mediului și Gospodării Apelor (MMGA). Peste 100 de experți și specialiști (certificați) independenți, recunoscuți la nivel național, european și chiar internațional, au contribuit la elaborarea acestui raport. Suntem încrezători că EIM oferă informații suficient de detaliate precum și explicații care să permită MMGA să ia o decizie în legătură cu Proiectul Roșia Montană (RMP). În urma prezentării EIM, acesta a fost revizuit de două grupuri independente de experți. Experții tehnici care reprezintă mai multe bănci internaționale din sectorul privat și instituții de garantare a creditelor au ajuns la concluzia că EIM se conformează principiilor Equator, proiectate pentru a promova acordarea cu responsabilitate, de către instituțiile financiare, a împrumuturilor pentru proiectele care prezintă riscuri sociale și de mediu, iar un comitet de experți europeni independenți (Grupul Internațional de Experți Independenți - GIEI) întrunit în acest scop a declarat public faptul că EIM a fost elaborat în mod corespunzător, ținând cont de recomandările și sugestiile lor. Un exemplar din raportul IGIE și răspunsul RMGC este inclus ca și document de referință în anexa prezentă la EIM.

RMGC a pregătit, de asemenea, o analiză financiară în beneficiul statului român. Printre alte aspecte, estimăm că la un preț al aurului de 600 USD/uncie și un preț al argintului de 10,50 USD/uncie, statului român îi vor reveni 1.032 milioane USD drept cotă parte din profit și din plata de către RMGC a impozitului pe profit, a altor taxe și impozite cum ar fi impozitul pe salarii.

Folosind tehnici miniere moderne, inclusiv Cele mai Bune Tehnici Disponibile (BAT), care vor fi folosite în România pentru prima oară, suntem încrezători că RMGC va respecta programul atât pentru operare cât și pentru închiderea minei. RMGC va derula proiectul până la terminarea operațiunilor miniere și la îndeplinirea integrală a obligațiilor asumate prin planul de închidere a minei, inclusiv reabilitarea mediului înconjurător, conform legislației române și europene. La Roșia Montană lazul de Decantare (TMF) va fi construit la cele mai înalte standarde internaționale. Va fi o construcție fără riscuri de mediu destinată depozitării permanente a sterilului neutralizat rezultat din procesarea minereului. Echipamente sofisticate vor fi folosite pentru monitorizarea nivelului apei și nivelelor geotehnice. Datorită faptului că neutralizarea va avea loc înainte de depunerea sterilului în TMF, acesta va avea concentrații foarte scăzute de cianură (5-7 părți per milion sau ppm sau mg/l), valoare care se află sub limita legală de 10 ppm adoptată recent de UE prin Directiva 2006/21/EC privind Deșeurile Miniere. Astfel, în timp, apele care sunt în prezent poluate, cum ar fi Râul Arieș, vor deveni, datorită proiectului, mai puțin poluate.

*

Întrucât afirmațiile dumneavoastră fac referire la două chestiuni distincte, respectiv (i) analiza raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului și (ii) asumarea riscurilor pe care le implică proiectul inițiat de RMGC, vă rugăm să aveți în vedere următoarele aspecte:

(i) analiza raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului.

Potrivit prevederilor art. 11 (3) din Hotărârea Guvernului nr. 918/2002 privind stabilirea procedurii cadru de evaluare a impactului asupra mediului și pentru aprobarea listei proiectelor publice sau private suspuse

acestei proceduri ("HG nr. 918/2002") [1] "autoritatea competentă pentru protecția mediului, împreună cu autoritățile participante în colectivul de analiză tehnică, analizează calitatea raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului și ia decizia de acceptare sau de refacere a raportului și de emitere, respectiv de respingere motivată a emiterii acordului de mediu".

Având în vedere (a) afirmațiile dumneavoastră în legătură cu proiectul inițiat de RMGC și (b) faptul că până la acest moment raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului nu a fost supus analizei finale a autorităților de mediu competente, apreciem că solicitarea dumneavoastră nu poate să implice un răspuns din partea RMGC întrucât aceasta constituie o afirmație care nu menționează eventuale probleme și/sau observații motivate în legătură cu raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului.

(ii) asumarea riscurilor pe care le implică proiectul inițiat de RMGC.

În privința asumării riscurilor proiectului, vă rugăm să aveți în vedere faptul că, titularul proiectului este răspunzător pentru activitățile desfășurate atât în perioada de construcție – operare, cât și după încetarea activităților miniere.

Astfel, potrivit prevederilor art. 39 (1) din Legea Minelor nr. 85/2003 ("Legea nr. 85/2003"), titularul licenței are următoarele obligații: (i) să mențină pe toată perioada exploatării garanția financiară pentru refacerea mediului, (ii) să execute și să finalizeze lucrările de refacere a mediului în perimetrul afectat de activități miniere, (iii) să suporte cheltuielile aferente transferului de tehnologie și perfecționării profesionale.

De asemenea, conform dispozițiilor art. 37 (5) din Legea nr. 85/2003 "titularul licenței rămâne ținut, potrivit regulilor răspunderii civile extracontractuale, la repararea prejudiciilor cauzate altor persoane fizice sau juridice din culpa sa prin activitățile miniere efectuate până la data expirării ori renunțării, chiar dacă asemenea prejudicii sunt constatate după încetarea concesiunii sau a administrării".

Totodată, potrivit principiului "poluatorul plătește" instituit de Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului ("OUG nr. 195/2005") răspunderea pentru eventualele daune sau poluări aduse mediului revine titularului unei licențe, entității care a produs poluarea sau deteriorarea elementelor de mediu.

Față de aceste aspecte, apreciem faptul că, atât riscurile aferente desfășurării activităților miniere, cât și răspunderea revin titularului de proiect.

Referință:

[1] - HG nr. 918/2002 a fost abrogată prin HG nr. 1213/2006 privind stabilirea procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului pentru anumite proiecte publice și private, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 802 din 25/09/2006 ("HG nr. 1213/2006").

Cu toate acestea, având în vedere prevederile art. 29 din HG nr. 1213/2006 în care se specifică faptul că "Proiectele transmise unei autorități competente pentru protecția mediului în vederea obținerii acordului de mediu și supuse evaluării impactului asupra mediului, înainte de intrarea în vigoare a prezentei hotărâri, se supun procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și de emitere a acordului de mediu aflate în vigoare la momentul depunerii solicitării" menționăm că în privința proiectului RMGC sunt încă incidente dispozițiile HG nr. 918/2002.

*

SC Roșia Montană Gold Corporation SA (RMGC) s-a angajat să respecte legislația română, directivele Uniunii Europene, dar și ghidurile și recomandările internaționale. Astfel, informațiile care se repetă în Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM), sunt prezente pentru că documentația depusă la Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor (MMGA) conține, în plus față de cerințele legislației române, și studiile de condiții inițiale (elaborate cu date de monitorizare din perioada 1999 – 2006) și planurile de management elaborate în procesul EIM.

Prin urmare, în criteriile de proiectare, s-a ținut cont de cele mai bune tehnici și practici disponibile în domeniu (BAT – "Best Available Techniques" și BMP – „Best Management Practices”).

*

Conform cerințelor legale în vigoare, evaluarea impactului asupra mediului pentru proiectul exploatării miniere Roșia Montană a fost realizată de către “persoane fizice și juridice independente de titularul [...] proiectului” și “atestare de autoritatea competentă pentru protecția mediului” [1].

Precizarea implicării autorilor în dezvoltarea capitolelor nu constituie o cerință legală. În conformitate cu prevederile legale în vigoare [2], Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului conține în Capitolul 1. *Informații generale*, Secțiunea 2, date de contact despre autorii atestați ai studiului de evaluare a impactului asupra mediului și ai raportului la acest studiu, informații care sunt preluate succint în Capitolul 9. *Rezumat fără caracter tehnic*.

Din luna iunie 2004, semnarea Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (sau a “părților” acestuia) de către experții atestați nu (mai) este o cerință conținută în legislația în vigoare [3].

“Răspunderea pentru corectitudinea informațiilor puse la dispoziția autorităților competente pentru protecția mediului și a publicului revine titularului [...] proiectului”, iar răspunderea pentru corectitudinea evaluării impactului asupra mediului revine autorilor acesteia [4], respectiv, în cadrul echipei de experți atestați, revine “persoanelor fizice atestate la cel mai înalt nivel de competență” și “persoanelor juridice atestate” [5], care au participat la executarea evaluării impactului asupra mediului în baza contractului încheiat cu titularul proiectului.

Distinct de cele menționate mai sus și având în vedere faptul că prin afirmația dumneavoastră susțineți faptul că Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului este ilegal, va rugăm să aveți în vedere următoarele aspecte:

Conform art. 44(1) din Ordinul Ministrului Apelor și Protecției Mediului nr. 860/2002 privind Procedura de evaluare a impactului asupra mediului și de emitere a acordului de mediu (“Ordinul nr. 860/2002”) *”în timpul ședinței de dezbatere titularul proiectului [...], răspunde argumentat la propunerile justificate ale publicului pe care le-a primit în formă scrisă înaintea respectivei ședințe de audiere”*;

Totodată, art. 44(3) din Ordinul nr. 860/2002 prevede că *”în baza rezultatelor dezbaterii publice, autoritatea competentă pentru protecția mediului evaluează propunerile/comentariile motivate ale publicului și solicită titularului completarea raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului cu o anexă care conține soluții de rezolvare a problemelor semnalate”*.

De asemenea, în considerarea dispozițiilor legale relevante incidente în materie, menționăm faptul că singura autoritate competentă să se pronunțe asupra legalității Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului este doar instanța de judecată.

Referințe:

[1] În conformitate cu prevederile art. 21, al. (1), lit. (a) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 195 din 22 decembrie 2005 privind protecția mediului, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 1196 din 30 decembrie 2005, aprobată cu modificări prin Legea nr. 265 din 29 iunie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 586 din 6 iulie 2006.

[2] Anexa 2, partea II la Ordinul Ministrului Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului nr. 863/2002 privind aprobarea Ghidurilor metodologice aplicabile etapelor procedurii cadru de evaluare a impactului asupra mediului, publicat în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 52 din 30 ianuarie 2003.

[3] Prevederea privind angajarea, “sub semnătura” expertului coordinator, a răspunderii pentru “calitatea studiilor și rapoartelor întocmite”, stipulată în art. 5 (2) din Ordinul Ministrului Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului nr. 978 din 2 decembrie 2003 (publicat în Monitorul Oficial nr. 3 din 5 ianuarie 2004) a fost eliminată prin Ordinul Ministrului Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului nr. 97 din 18 mai 2004 (pentru modificarea și completarea Ordinului Ministrului Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului nr.978/2003 privind Regulamentul de atestare a persoanelor fizice și juridice care elaborează studii de evaluare a impactului asupra mediului și bilanțuri de mediu, publicat în Monitorul Oficial nr. 504 din 4 iunie 2004).

[4] Art. 21, al.(4) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 195 din 22 decembrie 2005 privind protecția mediului, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 1196 din 30 decembrie 2005, aprobată cu modificări prin Legea nr. 265 din 29 iunie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 586 din 6 iulie 2006.

[5] Conform art. 5 din Ordinului Ministrului Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului nr. 97/din 18 mai 2004 pentru modificarea și completarea Ordinului Ministrului Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului nr. 978/2003 privind Regulamentul de atestare a persoanelor fizice și juridice care elaborează studii de evaluare a impactului asupra mediului și bilanțuri de mediu, publicat în Monitorul Oficial nr. 504 din 4 iunie 2004.

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Reprezinta Partidul Ecologist Roman si face urmatoarele propuneri:

1. Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului depus de compania Rosia Montana sa fie analizat de experti straini recunoscuti pe plan international, care s-au confruntat cu aceleasi probleme. Rezultatul analizei sa fie facut public.

3. Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului sa fie analizat de Parlamentul Romaniei, prin comisiile de specialitate, iar rezultatele sa fie supuse dezbaterilor parlamentare. Rezultatul analizelor sa fie facut public.

4. Acordul de mediu sa nu fie emis in nici un caz de Ministerul Mediului si Gospodarii Apelor si, pe cat posibil, nici de Guvern, ci sa reprezinte rezultatul dezbaterilor parlamentare

Conform protocolului bilateral româno – maghiar, comisia mixtă a solicitat unui grup de 6 experți independenți analiza Raportului EIM pentru proiectul Roșia Montană. Documentul a fost făcut public și poate fi consultat pe pagina de Internet a MMGA www.mediu.ro.

Astfel s-au respectat prevederile legislative specifice, prin care autoritatea competentă de mediu poate solicita opinia unor experți independenți asupra Raportului EIM.

*

Vă rugăm să aveți în vedere faptul că, potrivit prevederilor art. 11(1) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului („OUG nr. 195/2005”) *„solicitarea și obținerea acordului de mediu sunt obligatorii pentru proiecte publice sau private sau pentru modificarea ori extinderea activităților existente, inclusiv pentru proiecte de dezafectare, care pot avea impact semnificativ asupra mediului”*.

Titularul de proiect realizează un Raport la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM), raport care este adus la cunoștința publicului interesat, public care poate formula propuneri justificate în acest sens.

Soluția de
rezolvare

Analiza Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului este realizată de autoritățile publice competente pentru protecția mediului împreună cu Colectivul de Analizare Tehnică pe baza posibilităților de punere în aplicare a proiectului și a evaluării motivate a propunerilor publicului (art. 2 coroborat cu art. 45 din Ordinul Ministrului Apelor și protecției Mediului nr. 860/2002 privind procedura de evaluare a impactului asupra mediului și de emitere a acordului de mediu „Ordinul nr. 860/2002”).

Actualele prevederi legale în vederea reglementării acestui gen de activități, nu presupun ca emiterea acordului de mediu să fie subiectul dezbaterilor în Parlamentul României.

Acordul de mediu și autorizația/autorizația integrată de mediu pentru activitățile miniere care utilizează substanțe periculoase în procesul de prelucrare și concentrare, pentru capacități de producție mai mari de 5 milioane tone pe an și/sau dacă suprafața pe care se desfășoară activitatea este mai mare de 1.000 ha, se promovează prin hotărâre de Guvern, la propunerea autorității publice centrale pentru protecția mediului (ordonanța de urgență nr. 195 din 22/12/2005 Art. 19).

Ministerul Mediului și Gospodării Apelor are un important rol de coordonare a procedurii de reglementare din punct de vedere al protecției mediului. Decizia finală aparține însă Guvernului României. Întrucât (i) prevederile legale relevante stabilesc în mod exhaustiv competența entităților abilitate să realizeze o analiză obiectivă asupra Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului, iar (ii) dreptul publicului interesat de a formula obiecțiuni asupra raportului este garantat prin lege și respectat de RMGC, apreciem că alternativa propusă de dumneavoastră constituie o derogare de la dispozițiile imperative ale legii, derogare care nu poate fi acceptată de titularul de proiect decât în măsura în care cadrul legislativ va stabili obligativitatea titularului de a proceda în acest sens.

*

Vă rugăm să aveți în vedere faptul că, potrivit prevederilor art. 11(1) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului („OUG nr. 195/2005”) *„solicitarea și obținerea acordului de mediu sunt obligatorii pentru proiecte publice sau private sau pentru modificarea ori extinderea activităților existente, inclusiv pentru proiecte de dezafectare, care pot avea impact semnificativ asupra mediului”*.

Titularul de proiect realizează un Raport la studiul de evaluare a impactului asupra mediului, raport care este adus la cunoștința publicului interesat, public care poate formula propuneri justificate în acest sens.

Analiza Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului este realizată de autoritățile publice competente pentru protecția mediului împreună cu Colectivul de Analizare Tehnică pe baza posibilităților de punere în aplicare a proiectului și a evaluării motivate a propunerilor publicului (art. 2 coroborat cu art. 45 din Ordinul Ministrului Apelor și protecției Mediului nr. 860/2002 privind procedura de evaluare a impactului asupra mediului și de emitere a acordului de mediu „Ordinul nr. 860/2002”).

Actualele prevederi legale în vederea reglementării acestui gen de activități, nu presupun ca emiterea acordului de mediu să fie subiectul dezbaterilor în Parlamentul României.

Acordul de mediu și autorizația/autorizația integrată de mediu pentru activitățile miniere care utilizează substanțe periculoase în procesul de prelucrare și concentrare, pentru capacități de producție mai mari de 5 milioane tone pe an și/sau dacă suprafața pe care se desfășoară activitatea este mai mare de 1.000 ha, se promovează prin hotărâre de Guvern, la propunerea autorității publice centrale pentru protecția mediului (ordonanța de urgență nr. 195 din 22/12/2005 Art. 19).

Ministerul Mediului și Gospodării Apelor are un important rol de coordonare a procedurii de reglementare din punct de vedere al protecției mediului. Decizia finală aparține însă Guvernului României.

Întrucât (i) prevederile legale relevante stabilesc în mod exhaustiv competența entităților abilitate să realizeze o analiză obiectivă asupra Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului, iar (ii) dreptul publicului interesat de a formula obiecțiuni asupra raportului este garantat prin lege și respectat de RMGC, apreciem că alternativa propusa de dumneavoastră. constituie o derogare de la dispozițiile imperative ale legii, derogare care nu poate fi acceptată de Societate decât în măsura în care cadrul legislativ va stabili obligativitatea titularului de a proceda în sensul celor indicate de dumneavoastră.

Formuleaza urmatoarele comentarii, observatii si intrebari, ca director al ONG "Terra Mileniul III":

1. Din punct de vedere al procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, concluziile cu privire la impactul potential al proiectului asupra mediului arata ca un proiect minier de asemenea dimensiuni poate fi derulat chiar si in intravilanul unor capitale de stat deoarece nu sunt depasite concentratiile maxime admise la emisiile de poluanti de orice fel. Iar riscurile sunt reduse sau moderate, in special datorita implementarii unor diverse tehnici si tehnologii si datorita managementului performant al unei companii miniere fara experienta.

2. Tinand cont de faptul ca fundamentul Vaii Cornea, unde este propusa amplasarea iazului de decantare, este alcătuit din formatiuni sedimentare in fascii de flis cu gresii nicacee permeabile, contestam concluzia prezentata in raportul la EIA, conform careia nu este posibila poluarea apelor subterane si trecerea acestora dincolo de sistemul de baraj al iazului de decantare.

3. Conform raportului, depunerile aluvionare din albia Corna au aproximativ 12 metri grosime si nu sunt prezente depozite coluviale. De asemenea, roca de baza din lungul Vaii Corna, in zona de amplasare a iazului, e prezentata ca fiind o alternanta de sisturi de stratificare uniforma si neuniforma, lamelare, faliate si rupte, cu intercalatii de gresii, pregii si argile nisipoase. In aceste conditii nu suntem de acord cu concluzia conform careia iazul de decantare, sistemul secundar de retentie si bazinul de depozitare a sterilului au la baza o roca cu permeabilitate foarte redusa in stare naturala care sa limiteze curgerea apei subterane la stratul subtire din apropierea suprafetei. De asemenea, nu consideram valabile masurile care au fost proiectate pentru a se adresa acestui punct

4. Care este probabilitatea de a nu fi generate ape acide in iazul de decantare? Care este probabilitatea ca apele acide sa nu aiba un impact asupra mediului? Pentru ce perioada de timp ar avea loc producerea de ape acide si respectiv cat timp ar trebui sa functioneze statii de tratare a acestora?

5. Cat timp se preconizeaza sa functioneze sistemul iaz de decantare, baraj, iaz secundar, baraj secundar, statii de tratare a apelor acide?

6. Proiectul implica procedura de expropriere in interes public. Avand in vedere consideratiile de beneficii versus riscuri si costuri pentru statul roman, care este interesul public in acest caz? De ce crede compania ca statul roman va declara acest proiect de utilitate publica?

7. Vor circula doua camioane de cianuri pe sosele romanesti in fiecare zi. Avand in vedere frecventa transporturilor, cu toate masurile de protectie care pot fi luate riscul de accident este considerabil. Cu ce drept supune RMGC populatia Romaniei la un astfel de risc?

8. Stramutarea si relocarea populatiei au un impact social, evident major. Din perspectiva castigurilor si pierderilor statului roman, in acest proiect, stramutarea populatiei nu are nicio justificare. De ce crede RMGC ca statul roman va permite acest fapt?

9. Ministerul Mediului este in posesia urmatoarelor informatii si, daca este de acord, sa le comunice publicului interesat: capacitatea tehnico-financiara a RMGC si traditia in minerit a acesteia, dovada constituirii garantiei de refacere a mediului precum si a garantiei pentru accidente de mediu, contractul de asociere intre Gabriel Resources si statul roman prin Minvest?

În cazul proiectului Roșia Montană, zonele destinate activităților industriale au fost delimitate foarte clar de cele rezidențiale, stabilindu-se limite de protecție fundamentate în baza unor analize științifice pentru a se preveni/elimina impactul potențial, ca urmare a derulării activităților miniere. Concentrațiile maxime admise, la care se face referire în întrebare, au fost estimate în urma dezvoltării unor modele de dispersie a poluanților (praf, noxe, zgomot și vibrații), metodologii consacrate la nivel mondial, fiecare expert român implicat în dezvoltarea acestor modele a lucrat alături de consultanți cu o vastă experiență internațională în proiecte similare, tocmai pentru a fi simulate, prin modelarea dispersiei poluanților, condițiile reale pe amplasament, ca urmare a derulării activităților miniere. Modelarea dispersiei poluanților a ținut cont și de măsurile de prevenire/minimizare și eliminare a impactului potențial (cum ar fi umectarea fronturilor de lucru și a drumurilor de acces, construirea unor bariere fonice de protecție sau dotarea utilajelor cu kituri în vederea ecranării nivelului de zgomot produs.

În momentul de față există o exploatare minieră la zi în centrul unui oraș din Noua Zeelandă, numit Waihi, care folosește exact aceleași tehnologii ca cele propuse la Roșia Montană fără a genera un discomfort semnificativ în comunitate, ceea ce dovedește că activitățile miniere au ajuns la un nivel la care, prin folosirea celor mai bune tehnologii disponibile, pot coabita cu activitățile cotidiene, fără a le perturba. Anexăm o fotografie efectuată în 2006, pe amplasamentul amintit, pentru a ilustra cele menționate mai sus, precum și adresa de internet a companiei, unde pot fi văzute imagini similare: www.marthamine.co.nz.

*

Sistemul complex al iazului de decantare a sterilor (TMF) încorporează o serie de măsuri pentru protecția apei subterane, prevenirea surplusului și răspunsul în cazul unui surplus, deși producerea acestuia este foarte puțin probabilă. Acestea includ un sistem de impermeabilizare cu argilă în bazinul TMF – recunoscut ca fiind corespunzător Celor mai Bune Tehnici Disponibile (BAT) așa cum au fost definite de Directiva UE 96/61/EC – compactat pentru a se obține o permeabilitate de 1×10^{-6} cm/sec; un perete de fundație în fundația barajului inițial pentru controlul exfiltrațiilor, un nucleu cu permeabilitate redusă pentru barajului inițial, pentru controlul exfiltrațiilor; și un baraj și bazin de colectare a exfiltrațiilor sub talpa barajului iazului de decantare pentru colectarea și retenția exfiltrațiilor ce se pot extinde dincolo de axul barajului. Mai mult, o serie de puțuri de monitorizare/extracție sunt planificate sub talpa barajului secundar de retenție. Acestea vor fi utilizate pentru monitorizarea continuă a calității apei subterane și pentru extracția apei subterane în cazul în care se constată contaminarea cu apă din iazul de decantare. Proiectarea generală este susținută de studiile privind condițiile inițiale hidrogeologice care indică faptul că geologia și hidrogeologia văii Corna este favorabilă pentru construirea sistemului de retenție, colectare și monitorizare.

Proiectarea barajului TMF întrunește toate criteriile de proiectare internaționale, din UE și din România (vezi Secțiunea 3.0 și Planul de management al TMF). Va fi elaborat un program complex de monitorizare, descris în Secțiunea 6 a raportului privind TMF, pentru a confirma respectarea parametrilor de proiectare și operaționali. Sterilul depozitat în iazul de decantare va fi tratat până la obținerea unui nivel de cianuri (10 ppm) mult sub nivelurile actuale admise de Directivele UE (Directiva UE 2006/21/EC cu privire la Deșeurile Miniere) și de Codul Internațional (50 ppm) considerate sigure pentru faună.

TMF este proiectat pentru stocarea a 2 PMF (inundații maxime posibile), generate de Precipitații Maxime Posibile (PMP), așa cum sunt acestea definite în manualul WMO-1986 (World Meteorological Organization) – care depășesc volumul scurgerilor de suprafață generat de o precipitație maximă înregistrată cu o frecvență de 1:10.000 ani – într-o perioadă de 24 de ore. Deși este puțin probabil să se

producă 2 evenimente PMF, barajul TMF este prevăzut cu un descărcător pentru preluarea în condiții de siguranță a surplusului de apă și prevenirea depășirii capacității barajului inițial. Orice astfel de surplus va fi supus unei diluări semnificative în urma furtunii produse, fiind improbabilă depășirea standardelor de calitate a apei (de ex. TN001).

Nimeni nu a spus că ar fi imposibilă o revărsare a TMF. TMF a fost proiectat pentru a răspunde în condiții de siguranță unui eveniment improbabil de revărsare. Trebuie menționat că, condițiile de producere a unei revărsări sunt atât de extreme, încât o deversare din TMF ar fi minoră în comparație cu inundația care ar putea să se producă în regiune. De fapt, prin stocarea unui volum mare de apă provenită din precipitații, TMF ar ajuta la diminuarea inundației care s-ar produce ca urmare a unei furtuni de mare amplitudine.

*

Nu este corectă afirmația că în Valea Corna nu există depozite coluviale. Descrierea stratigrafică a văii Corna omite descrierea celei mai importante unități stratigrafice din zonă, care este reprezentată de depozitele coluviale, care au o capacitate redusă de înmagazinare a apei și au o conductivitate hidraulică medie de 1×10^{-6} cm/s. În continuare prezentăm detalii specifice cu privire la caracterizarea văii Corna, așa cum se regăsesc în studiul EIM (Studiu de condiții inițiale hidrogeologice):

Geologia suprafeței neperturbate din zona Proiectului constă predominant din aluvii, coluvii și aflorimente de roci. Depozitele neconsolidate pot atinge grosimi până la 12 m pe fundul văilor și de 3 până la 10 m pe versanții văilor. Aceste materiale neconsolidate din zona proiectului sunt constituite în principal din depozite aluvionare cuaternare pe fundul văilor și soluri coluviale pe versanți. Depozitele aluvionare situate pe fundul văilor conțin diverse tipuri de sedimente mergând de la argile prăfoase până la intervale limitate de nisip curat, pietriș și bolovăniș într-o matrice de granulație fină, mai ales în albiile pâraielor.

Materialul clasificat general drept coluviu este un amestec de coluviu adevărat (o masă de sol și fragmente de roci derivat prin uzura masei și mișcarea de alunecare pe pantă) și reziduuri de sol adânc rezultat în urma alterării pe loc a rocii de bază generatoare de sol și argilă prăfoasă nelitificată. Solurile coluviale și reziduale de pe versanții văilor pot avea o grosime de până la 10 m. Tipurile predominante de sol din aceste depozite au un caracter argilos c granulație fină și coeziv. Depozitele coluviale domină expunerea superficială din valea Corna. Există de asemenea, în porțiunile din amonte ale Văii Corna, depozite de steril formate pe parcursul activităților miniere istorice. Geologia suprafeței văii Roșia este similară cu cea a văii Corna, dar materialele ce constituie suprafața prezintă un grad mai ridicat de perturbare și sunt mai variabile datorită activităților miniere existente, a gradului mai mare de habitare și variabilității mai mari a geologiei rocilor de bază.

Aflorimentele de roci, constând de obicei din unități de șisturi argiloase și/sau gresii, apar din loc în loc pe crestele de pe versanții văilor. În plus, crestele aflate la altitudini mai mari, sunt adesea acoperite de andezite de origine vulcanică. Aflorimentele de roci vulcanice sunt mai frecvente în valea Roșiei.

Pentru mai multe informații cu privire la caracteristicile geologice ale amplasamentului propus, consultați EIM, capitoul 4.5.

Referitor la măsurile pentru protecția apelor subterane: Iazul de decantare a sterilelor de la Roșia Montană (IDS sau "iazul") a fost proiectat în conformitate cu prevederile Directivei UE privind apele subterane (80/68/CEE) transpusă în legislația românească prin HG 351/2005. IDS este, de asemenea, proiectat în conformitate cu Directiva UE privind deșeurile miniere (2006/21/CE), astfel cum se impune prin Termenii de referință stabiliți de MMGA în mai 2005. În alineatele următoare se prezintă unele aspecte privind modul de conformare a iazului cu prevederile acestor directive.

IDS este alcătuit dintr-o serie de componente individuale, care cuprind:

- cuveta iazului de steril,
- barajul de sterile,
- iazul secundar de colectare a infiltrațiilor,
- barajul secundar de retenție, și
- puțuri de hidroobservație / puțuri de extragere pentru monitorizarea apelor subterane, amplasate în aval de barajul secundar de retenție.

Toate aceste componente formează parte integrantă a iazului, fiind necesare pentru funcționarea acestuia la parametri proiectați.

Directivele menționate mai sus impun ca proiectul IDS să asigure protecția apelor subterane. În cazul Proiectului Roșia Montană, această cerință este îndeplinită luând în considerare condițiile geologice favorabile (strat de fundare a cuvetei IDS, a barajului IDS și a barajului secundar de retenție constituit din șisturi cu permeabilitate redusă) și realizarea unui strat de etanșare din sol cu permeabilitate redusă (1×10^{-6} cm/sec) re-compactat, sub cuveta IDS. Pentru mai multe informații, vezi Capitolul 2 din Planul F al studiului EIM intitulat "Planul de management al iazului de decantare a sterilelor".

Stratul de etanșare din sol cu permeabilitate redusă va fi în conformitate cu cele mai bune tehnici disponibile (BAT), astfel cum sunt definite de Directiva UE 96/61 (IPPC) și de Directiva UE privind deșeurile miniere. Proiectul iazului cuprinde și alte elemente de proiectare suplimentare privind protecția apelor subterane, după cum urmează:

- O diafragmă de etanșare din material cu permeabilitate redusă (1×10^{-6} cm/sec) în fundația barajului de amorsare pentru controlul infiltrațiilor;
- Un nucleu cu permeabilitate redusă (1×10^{-6} cm/sec) în barajul de amorsare pentru controlul infiltrațiilor;
- Un baraj și un iaz de colectare a infiltrațiilor sub piciorul barajului de sterile pentru colectarea și retenția debitelor de infiltrații care ajung dincolo de axul barajului;
- O serie de puțuri de monitorizare, mai jos de piciorul barajului secundar de retenție, pentru monitorizarea infiltrațiilor și pentru a asigura conformarea cu normativele în vigoare, înainte de limita iazului de steril.

Pe lângă componentele de proiectare precizate mai sus, se vor implementa măsuri operaționale specifice pentru protecția sănătății populației și a mediului. În cazul puțin probabil în care se va detecta apă poluată în puțurile de hidroobservație, mai jos de barajul secundar de retenție, aceste puțuri vor fi transformate în sonde de pompaj pentru recuperarea apei poluate și pomparea acesteia în iazul de decantare unde va fi încorporată în sistemul de recirculare a apei la uzina de procesare a minereului aparținând de Proiectul Roșia Montană, până când se revine la limitele admise de normativele în vigoare.

*

În condițiile unei administrări corespunzătoare, probabilitatea ca în iazul de decantare să fie generate ape acide este redusă. Sterilul din iazul de decantare va avea potențialul de a genera ape acide. Cu toate acestea, pentru formarea apelor acide, trebuie să fie prezente sulfuri, oxigen și apă. În timpul etapei de exploatare a proiectului, nu vor exista condiții favorabile generării de ape acide ca urmare a acumulării rapide a sterilului saturat în iazul de decantare, ceea ce va limita expunerea sulfurilor la oxigen. În plus, apa tratată care va fi conținută în steril va fi ușor alcalină, ceea ce va inhiba și mai mult formarea apelor acide. Riscul real de generare a apelor acide apare după depozitarea sterilului. Acest risc va fi atenuat prin închiderea adecvată a iazului, cu ajutorul unui strat de pământ de protecție care va limita infiltrațiile oxigenului și apei în steril.

S.C Roșia Montană Gold Corporation S.A (RMGC) depune toate eforturile pentru a se asigura că apele acide nu afectează mediul. Măsurile luate includ caracteristici suplimentare de control ale surselor (de ex. segregarea rocii sterile), de retenție și de tratare, după caz.

RMGC s-a angajat ca deversarea apelor rezultate în urma proiectului să se efectueze (inclusiv ape acide) doar dacă acestea respectă limitele de deversare prevăzute în Normele tehnice privind colectarea, epurarea și evacuarea apelor uzate orășenești NTPA 001/2005.

Când se va discuta perioada și gradul generării de apă acidă (și astfel, perioada de timp pe durata căreia este necesar tratamentul), trebuie reținut faptul că proiectul minier îndepărtează majoritatea suprafețelor de rocă cu potențial de generare de ape acide în momentul de față.

Durata necesară pentru tratarea și administrarea apei, alături de alte măsuri de întreținere pe termen lung, este estimată în Secțiunea 4.7 a *Planului de Închidere și Reabilitare a Minei*. Totuși, este greu de evaluat actualmente durata certă necesară tratării. Mai multe tehnologii, printre care controlul surselor, tratarea în carieră și sisteme de tratare pasivă pot fi folosite câte una sau în combinație pentru a elimina necesitatea unei funcționări pe termen lung a uzinei de tratare. Totuși, aceste opțiuni vor trebui evaluate și dovedite.

Din modelările făcute pentru închiderea iazului de decantare, se pot trage următoarele concluzii:
La sfârșitul fazei de operare și pe parcursul primilor ani din faza de închidere, se estimează o rată de exfiltrații de 77 m³/oră – pe baza modelelor de bilanț al apei. Dacă această rată rămâne constantă, timpul necesar pentru spălarea unui volum de pori de 63 milioane m³ este de ordinul a 90 de ani. Pentru ca exfiltrațiile să atingă nivelul de calitate necesar deversării fără epurare, este nevoie de cel puțin 3-4 astfel de cicluri de spălare, în condițiile în care nu vor interveni procese suplimentare de dizolvare sau mobilizare în corpul sterilelor de procesare. Din acest model, rezultă că exfiltrațiile vor necesita epurare continuă pentru un timp îndelungat în viitor.

Însă, în urma reabilitărilor, prin plasarea unui strat acoperitor pe suprafața sterilelor de procesare, volumul de exfiltrat colectat în sistemul secundar de retenție va scădea, în timp ce durata specifică de spălare a corpului de sterile va crește corespunzător. Se anticipează că prin aplicarea unei cuverturi de tipul celei descrise în Capitolul 4.5 al EIM, rata de infiltrație va ajunge la 10-25 % (sau 80-200 mm/an) din precipitația anuală, cu o scădere corespunzătoare a ratei de exfiltrare. Astfel, cantitatea anuală de contaminanți eliberați din sistemul iazului de decantare va fi mai redusă, dar timpul necesar aplicării metodelor de epurare pentru obținerea unor nivele compatibile cu limitele impuse prin NTPA 001/2005 va crește invers proporțional cu rata de infiltrație.

*

Iazul de decantare a sterilului (IDS) va funcționa concomitent cu mina Roșia Montană, studiul EIM estimează că activitățile miniere se vor desfășura timp de 16 ani. La finalul activităților miniere, IDS va funcționa în regim de închidere și post-închidere, ceea ce va cuprinde mai multe faze de-a lungul mai multor ani.

În continuare se prezintă mai multe detalii cu privire la activitățile din cadrul iazului de decantare a sterilului în perioada de închidere și post-închidere.

Se presupune în mod foarte acoperitor că în timpul și la finalul funcționării, calitatea debitelor de exfiltrație din IDS este aceeași cu cea a apei din iazul de decantare. Presupunând că oxidarea sterilelor potențial generatoare de acid (PGA) iese din discuție datorită stratului protector de sol descris în secțiunea 4.5.3 din EIM, care funcționează ca o barieră de oxigen, evoluția în timp a calității apei din exfiltrații este determinată în principal de următoarele:

- timpul necesar apei din pori să circule prin masa sterilului și să fie înlocuită cu apă proaspătă;
- procesele geochimice aferente din masa sterilului, care conduc la concentrații mai scăzute în exfiltrațiile prin baraj decât în cazul în care se ia în considerare numai transportul hidraulic.

La finalul activității și în primii ani de închidere, se preconizează un debit de exfiltrație de 77 m³/h, pe baza modelului bilanțului apei. Dacă debitul rămâne constant, perioada necesară înlocuirii cu apă curată a volumului de apă din porii sterilului, care se ridică la 63 million m³, este în jur de 90 de ani. Pentru a aduce calitatea exfiltrațiilor la un nivel la care să poată fi descărcate fără epurare, va trebui înlocuit cel puțin 3/4 din volumul de apă din pori, cu condiția să nu existe dizolvări suplimentare sau procese de mobilizare în masa de sterile. Din acest model rezultă că exfiltrațiile vor necesita epurare continuă pe o perioadă lungă în viitor.

Dacă peste sterile se aplică un strat acoperitor care să minimizeze infiltrațiile, cantitatea de apă din exfiltrații colectată în bazinul secundar de retenție scade, în timp ce perioadă necesară spălării masei de sterile crește în mod corespunzător. Se preconizează că stratul protector de sol descris în secțiunea 4.5 din EIM va duce la scăderea infiltrațiilor într-un interval de 10-25% (sau 80-200 mm/an) din precipitațiile anuale, cu o scădere corespunzătoare a ratei de exfiltrație. Prin urmare, cantitatea anuală de poluanți descărcată din iazul de decantare este mai mică, dar perioada de timp în care este necesară epurarea pentru a atinge toți parametrii NTPA 001/2002 (modificat) crește invers proporțional cu rata de infiltrație.

Aceasta este abordarea foarte conservatoare din studiul EIM, care ia în considerare numai transportul hidraulic fără procesele geochimice ce au loc în timp în masa de sterile.

Dar această abordare supraapreciază mult timpul necesar pentru ca apele din exfiltrații să-și îmbunătățească calitatea, astfel aceste ape vor fi epurate prin sistemul semipasiv de lagune amplasat în

aval de barajul secundar de retenție și de barajul Cetate, pentru a atinge în final un nivel acceptabil de calitate care să permită descărcarea în mediu fără o altă epurare. Cu toate acestea, pentru a servi scopului studiului EIM, se menține abordarea conservatoare, respectiv este necesară o epurare suplimentară.

Pentru a înțelege mai bine potențialul de generare de ape acide, RMGC a inițiat în 2004 un program de cercetare pentru evaluarea potențialului de generare de ape acide a rocilor sterile. RMGC va finanța programele de cercetare pentru viitoarele procese tehnologice din cadrul sistemelor de epurare semipasive/pasive. În faza de operare, RMGC va construi lagune semipasive pentru testarea și optimizarea proceselor de epurare semipasivă, pentru a atinge limitele impuse la evacuare de NTPA 001/2002 (modificat) în faza post-închidere.

*

Prin intermediul programului său de achiziții, elaborat în conformitate cu standardele Băncii Mondiale, RMGC face tot posibilul să achiziționeze proprietățile necesare în faza de construcție și exploatare a proiectului Roșia Montană. De asemenea, în măsura în care acest lucru este posibil, compania se angajează să refacă planul de dezvoltare minieră, pentru a exclude proprietățile celor care nu doresc să vândă.

În cele din urmă, este posibil ca unii proprietari de pământuri să încerce să oprească proiectul refuzând să-și vândă terenurile. În acest caz, este de competența autorităților române să facă uz de instrumentele legale pe care le au la dispoziție în vederea expropriării proprietăților. Autoritățile vor decide astfel dacă exploatarea resurselor minerale din România, la cele mai înalte standarde europene și internaționale, în cadrul unui proiect care va aduce beneficii de 2,5 miliarde USD, majoritatea într-o zonă desemnată "zonă defavorizată" reprezintă sau nu, un obiectiv de interes național strategic.

Având în vedere sărăcia înregistrată în zonele rurale din România, precum și experiența altor state în curs de dezvoltare, RMGC consideră că exploatarea rațională a resurselor minerale poate fi un catalizator pentru dezvoltarea economică în România.

Este de remarcat faptul că articolul 6 din Legea Minelor nr. 85/2003 prevede în mod expres exproprierea ca una din modalitățile legale prin care titularul licenței poate dobândi dreptul de folosință asupra terenurilor necesare efectuării activităților miniere din perimetrul de exploatare. Totodată, art. 1 din Legea nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, prevede că "exproprierea de imobile, [...], se poate face numai pentru cauză de utilitate publică", iar art. 6 din aceeași lege menționează că "sunt de utilitate publică: prospecțiuni și explorări geologice; extracția și prelucrarea substanțelor minerale utile".

În concluzie, exproprierea, în schimbul unei compensații corecte, oferite anticipat, realizată în conformitate cu prevederile legale și constituționale, reprezintă una din modalitățile de dobândire a dreptului de folosință asupra terenurilor necesare dezvoltării unui proiect minier, fiind prevăzută în mod expres de art. 6 din Legea Minelor nr. 85/2003 și de art. 6 din Legea nr. 33/1994.

*

Potentul are dreptate că, în timpul operațiunilor, va fi necesară o medie de aproximativ două camioane de cianură pe zi. Pe durata operațiunilor, planul nostru este să maximizăm utilizarea căii ferate până la o stație de cale ferată apropiată de amplasamentul proiectului ori de câte ori este posibil. Când se vor utiliza camioane, procedura noastră de operare va fi, probabil, să grupăm transportul în convoaie de 12 camioane o dată pe săptămână, pentru a reduce riscul posibil de accident. Transportul va fi efectuat numai după o apreciere a condițiilor curente și după confirmarea posibilității de primire a transportului la amplasamentul proiectului. RMGC și furnizorii vor respecta pe deplin normele UE, ADR, Acordul European referitor la transportul rutier internațional al produselor periculoase și RID, ce reglementează transportul internațional de produse periculoase pe șosele sau pe calea ferată.

Traseele de transport vor fi selectate în colaborare cu autoritățile de administrație și rutiere pentru a evita pericolele, iar comunicarea permanentă în timpul procesului de tranzit va asigura livrarea în siguranță la amplasamentul stabilit. La livrare, cianurile solide vor fi dizolvate direct într-un container sigur și nu vor părăsi amplasamentul proiectului pe toată durata desfășurării procesului. Capacitatea de înmagazinare a cianurilor din amplasamentul Roșia Montană va fi suficientă pentru a garanta continuitatea activității și, de asemenea, pentru a permite flexibilitate în livrări în scopul evitării riscurilor neprevăzute, precum

drumuri proaste sau vreme nefavorabilă.

RMGC se angajează să respecte legislația națională și UE în acest domeniu și, de asemenea, să impună aceste obligații furnizorilor săi pentru a asigura că toate cerințele pentru un transport în deplină siguranță al oricăror materiale periculoase sunt îndeplinite. De asemenea, RMGC și furnizorii săi vor adera la standardele Grupului Sectorului de Cianuri al UE (CEFIC) pentru depozitarea, manipularea și distribuția cianurilor alcaline. CEFIC stabilește standardele și cere respectarea Directivelor UE, reglementând transportul a mii de substanțe periculoase de toate tipurile care tranzitează zilnic UE. Și RMGC este semnatar al Codului Internațional de Management al Cianurilor (ICMI), o practică recunoscută pe plan internațional privind managementul cianurilor în industria minieră auriferă; RMGC va solicita, de asemenea, furnizorilor săi să semneze și să se supună ICMI, iar operațiile uzinei de prelucrare de la Roșia Montană vor fi certificate ICMI. Va urma, de asemenea, un audit periodic, riguros și independent al sistemului de management al cianurilor.

Deoarece RMGC nu va fi certificat pentru transportul cianurilor, nu va face acest lucru. O companie cu experiență, calificată conform standardelor CEFIC, normelor UE și ICMI, va fi selectată și monitorizată de către producător și utilizator. Cianura în formă solidă, de brichete (nu ca lichid), va fi transportată cu containere standard ISO special proiectate pentru a fi rezistente la accident sau deteriorare, ce vor fi certificate și verificate periodic în conformitate cu legislația pentru transportul substanțelor periculoase și vor respecta normele de circulație pe drumurile publice. Înainte de începerea funcționării va fi realizată o analiză detaliată a traseului pentru a identifica toate alternativele de traseu de transport, riscurile potențiale și măsurile necesare pentru atenuarea acestora. Analiza va fi realizată, pe cât posibil, foarte aproape de data începerii operațiunilor, pentru a beneficia de cele mai recente îmbunătățiri aduse rețelilor de cale ferată și autostrăzilor, conform standardelor UE și cu respectarea normelor, restricțiilor și recomandărilor de utilizare a traseului, impuse de administratorul drumurilor respective și alte autorități publice, în conformitate cu legislația națională în acest domeniu.

RMGC va adera la regulile stricte și deja stabilite de UE pentru transportul produselor periculoase. Ca și în cazul multor activități industriale, aderarea la normele guvernamentale de securitate demonstrate, va reduce riscul asupra comunităților și lucrătorilor.

*

Nu e un fapt neobișnuit ca unele proiecte să necesite strămutarea și relocarea populației. În ultimii 10 ani, Banca Mondială a finanțat direct peste 500 de proiecte de acest gen. Impactul social generat de astfel de proiecte este prezentat în Planul de acțiune pentru strămutare și relocare, întocmit de companie în conformitate cu recomandările Băncii Mondiale, acestea fiind cele mai bune practici disponibile.

Considerăm că proiectul va avea un impact social pozitiv, deoarece vor fi create noi oportunități economice într-o comunitate cu o rată a șomajului de 70%, iar nivelul de sănătate al locuitorilor se va îmbunătăți, datorită remedierii daunelor aduse mediului în trecut. Este, de asemenea, important de remarcat faptul că proiectul va aduce beneficii economice întregii țări.

În cele din urmă, este posibil ca unii proprietari de pământuri să încerce să oprească proiectul refuzând să-și vândă terenurile. Dacă se va întâmpla astfel, este de competența autorităților române să facă uz de instrumentele legale pe care le au la dispoziție în vederea exproprierii proprietăților. Autoritățile vor decide astfel dacă exploatarea resurselor minerale din România, la cele mai înalte standarde europene și internaționale, în cadrul unui proiect care va aduce beneficii de 2,5 miliarde USD, majoritatea într-o zonă desemnată "zonă defavorizată", reprezintă sau nu un obiectiv de interes național strategic.

În acest sens, este de remarcat faptul că articolul 6 din Legea Minelor nr. 85/2003 prevede în mod expres exproprieria ca una din modalitățile legale prin care titularul licenței poate dobândi dreptul de folosință asupra terenurilor necesare efectuării activităților miniere din perimetrul de exploatare. Totodată, art. 1 din Legea nr. 33/1994 privind exproprieria pentru cauză de utilitate publică, prevede că "exproprieria de imobile, [...], se poate face numai pentru cauză de utilitate publică" iar art. 6 din aceeași lege menționează că "sunt de utilitate publică: prospecțiuni și explorări geologice; extracția și prelucrarea substanțelor minerale utile".

În concluzie, exproprieria, în schimbul unei compensații corecte, oferite anticipat, realizată în conformitate cu prevederile legale și constituționale, reprezintă una din modalitățile de dobândire a dreptului de

folosință asupra terenurilor necesare dezvoltării unui proiect minier, fiind prevăzută în mod expres de art. 6 din Legea Minelor nr. 85/2003 și de art. 6 din Legea nr. 33/1994.

*

Relativ la comentariile dvs., vă rog să aveți în vedere următoarele aspecte:

Conform art. 44 (1) din Ordinul Ministrului Protecției Apelor și Mediului nr. 860/2002 cu privire la evaluarea impactului asupra mediului și la publicarea procedurilor de acord de mediu ("Ordinul nr. 860/2002") "în cursul întrunirii pentru dezbatere publică, titularul [...] a dat răspunsuri fundamentate la propunerile justificate ale publicului, pe care noi le-am primit sub formă scrisă, anterior audierii respective".

În același timp, art. 44 (3) din Ordinul nr. 860/2002 prevede că "pe baza rezultatelor dezbaterii publice, autoritatea vizată pentru protecția mediului evaluează propunerile/comentariile fundamentate ale publicului și solicită titularului suplimentarea raportului la studiul de impact cu o anexă care să cuprindă soluții pentru rezolvarea problemelor indicate".

Având în vedere textul legal citat mai sus, deoarece întrebarea dvs. (i) nu identifică și nici nu indică problemele legate de proiectul inițiat de RMGC, care să cadă sub incidența procedurilor de evaluare a impactului asupra mediului, (ii) se referă la capacitățile decizionale care sunt de competența unor autorități publice, probleme cărora RMGC nu este în poziția de a le oferi răspuns, menționăm că titularul proiectului nu poate și nu are capacitatea de a oferi un răspuns în acest sens.

Cu toate acestea, am dori să facem următoarele comentarii:

Ca o condiție a începerii activității productive la Roșia Montană, este necesară o Garanție Financiară de Mediu ("EFG"), pentru asigurarea disponibilității fondurilor adecvate, din partea operatorului minier, pentru reabilitarea mediului.

SC Roșia Montană Gold Corporation SA („RMGC”) a investit mult timp, multă energie și destul de multe resurse pentru evaluarea viabilității proiectului minier din valea Roșia Montană. Această evaluare a condus RMGC la concluzia că Roșia Montană reprezintă o oportunitate de dezvoltare pe termen lung – o opinie confirmată de o serie de instituții de creditare, care au efectuat diverse analize ample ale proiectului obiectivului și rentabilității acestuia. Suntem foarte încrezători că vom duce lucrurile la bun sfârșit, adică până la sfârșitul duratei de existență a proiectului, durată estimată la 16 ani, indiferent de fluctuațiile pe care prețul de pe piața aurului le-ar putea avea.

RMGC recunoaște că minierul, reprezintă – în timp ce se produc modificări permanente ale topografiei suprafeței, o utilizare temporară a terenului. Astfel, din momentul construirii și continuând pe toată durata existenței sale și pe durata etapei de închidere, activitățile desfășurate – cum ar fi reabilitarea terenurilor și a apei, asigurarea siguranței și stabilității zonei înconjurătoare – vor fi cuprinse în planurile noastre.

EFG se constituie conform Legii Minelor (nr. 85/2003) și Instrucțiunilor Agenției Naționale pentru Resurse Minerale și Normelor (nr. 1208/2003) de aplicare a Legii Minelor. Două directive elaborate de Uniunea Europeană influențează EFG: Directiva privind deșeurile miniere ("MWD") și Directiva privind responsabilitatea față de mediul înconjurător ("ELD").

Directiva privind deșeurile miniere are rolul de a cuprinde toate aspectele legate de 1) toate obligațiile legate de autorizația acordată pentru depozitarea deșeurilor rezultate din activitățile miniere și 2) toate costurile legate de reabilitarea terenului afectat de iazul de decantare. Directiva privind responsabilitatea față de mediul înconjurător reglementează remediile și măsurile ce trebuie să fie luate de autoritățile de mediu, în cazul în care se produc daune asupra mediului în urma activităților miniere, obiectivul fiind asigurarea că resursele financiare adecvate sunt puse la dispoziție de operatori pentru refacerea mediului înconjurător. În timp ce aceste directive nu au fost încă transpuse de Guvernul României, termenele limită pentru implementarea mecanismelor de aplicare a acestora sunt 30 aprilie 2007 (ELD) și respectiv, 1 mai 2008 (MWD) – deci înainte de data stabilită pentru începerea operațiunilor la Roșia Montană

RMGC a început deja procesul de conformare cu aceste directive, iar imediat după ce Guvernul României aprobă documentele de implementare a acestora, va însemna că le vom respecta în totalitate.

Conform legislației din România, există două EFG separate și distincte.

Prima, care este actualizată anual, se concentrează asupra acoperirii costurilor de reabilitare, asociate cu operațiunile miniere în următorul an. Aceste costuri sunt de cel puțin 1,5% pe an, din costurile totale, reflectate de angajamentele asumate conform programului de lucru.

A doua, actualizată tot anual, stabilește costurile fixate pentru o eventuală închidere a minei de la Roșia Montană. Valoarea EFG pentru a acoperi reabilitarea finală a mediului înconjurător este stabilită ca o cotă anuală din valoarea lucrărilor de reabilitare a mediului înconjurător derulate în cadrul programului de monitorizare pentru elementele de mediu de după închidere. Acest program face parte din Programul Tehnic pentru Închiderea minei, un document ce va fi aprobat de Agenția Națională pentru Resurse Minerale (ANRM).

Fiecare EFG va respecta instrucțiunile detaliate stabilite de Banca Mondială și Consiliul Internațional pentru industria minieră și metale.

Costul curent estimativ, privind închiderea minei Roșia Montană, este de 76 milioane USD, calculul fiind bazat pe o durată de viață de 16 ani. Actualizările anuale vor fi realizate de experți independenți, prin consultări cu ANRM, în calitate de autoritate guvernamentală competentă în domeniul activităților miniere. Aceste actualizări vor asigura că în situația puțin probabilă, în care obiectivul minier Roșia Montană se închide mai devreme, fiecare EFG va reflecta, în toate cazurile, costurile asociate refacerii mediului. (Aceste actualizări anuale vor avea ca rezultat o estimare care depășește suma stabilită de noi în prezent, și anume de 76 milioane USD, ca și costuri pentru închidere, deoarece o parte din activitatea de reabilitare este în operațiunile de rutină ale minei).

Actualizările anuale includ următoarele patru variabile:

- Modificări aduse proiectului, care influențează obiectivele lucrărilor de reabilitare;
- Modificări ale cadrului legislativ din România, inclusiv implementarea directivelor UE;
- Noi tehnologii care îmbunătățesc știința și practica aplicată în reabilitarea mediului;
- Modificări ale prețurilor produselor și serviciilor cheie, asociate reabilitării.

După ce aceste actualizări sunt finalizate, noile costuri estimative privind închiderea vor fi incluse în situațiile financiare ale RMGC și vor fi făcute publice.

Există câteva instrumente financiare pentru a da asigurări ca RMGC dispune de capacitatea de a acoperi toate costurile de închidere preconizate. Aceste instrumente care vor rămâne în conturi protejate la dispoziția statului român, includ:

- Depozite de numerar;
- Fonduri fiduciare;
- Scrisoare de credit;
- Obligațiuni de garantare;
- Poliță de asigurare.

Conform condițiilor impuse în această garanție, Guvernul României nu va avea nicio responsabilitate financiară legată de reabilitarea Proiectului Roșia Montană.

În conformitate cu termenii specificați în garanția de mediu statul român nu are nicio obligație privind reabilitarea mediului în cadrul Proiectului Roșia Montană.

RMGC se angajează să mențină cele mai înalte standarde de sănătate și securitate ocupațională a propriilor angajați și a furnizorilor de servicii. Faptul că aplicăm cele mai bune tehnici disponibile ne ajută să fim siguri că ne vom îndeplini scopul. Nicio organizație nu câștigă din pierderi, și în acest scop vom implementa soluții tehnice împotriva riscului, întrucât acestea sunt de departe superioare soluțiilor din asigurarea împotriva riscului. Până la 75% din pierderea rezultată din risc poate fi îndepărtată în timpul etapelor de proiectare și construcție ale proiectului.

Totuși, acceptăm că, în cazul unui proiect atât de vast precum cel de la Roșia Montană, sunt necesare

polițe de asigurare acoperitoare (astfel de polițe sunt și o premisă a asigurării fondurilor financiare din partea instituțiilor creditoare). RMGC cooperează cu una dintre cele mai mari firme de asigurare din lume care activează și în România și are o îndelungă experiență și rezultate pozitive în evaluarea riscurilor prezentate de activitățile miniere. Agentul de asigurări va apela la cei mai buni specialiști în evaluarea proprietății și a echipamentelor pentru a efectua analize de risc și activități de audit asupra prevenirii pierderilor, pe parcursul activităților de construcție și funcționare la Roșia Montană, în vederea diminuării evenimentelor neprevăzute. Apoi, agentul de asigurări va determina nivelul acoperirii necesare și va coopera cu societăți de asigurări clasificate la nivelul A în vederea aplicării programului RMGC, pe parcursul tuturor etapelor de derulare a proiectului, de la stadiul de construcție până la activitatea productivă și închidere.

Toți asiguratorii și conținutul asigurării referitoare la operațiunile miniere de la Roșia Montană vor fi în deplină conformitate cu reglementările legislației române în domeniul asigurărilor.

Număr crt.

380

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Sustine proiectul si doreste sa stie daca RMGC a prevazut si in proiect inlaturarea poluarii existente deja la Bucium, care inlatura investitorii sau inlatura acele persoane care vin sa faca turism in Bucium.

Soluția de
rezolvare

Apreciem susținerea pe care dumneavoastră o acordați acestui proiect și vă mulțumim pentru că luați parte la acest proces important de consultare publică. Procesul de consultare nu va înceta odată cu aprobarea proiectului, ci va continua pe durata perioadei de exploatare și după închiderea minei.

Întrucât Bucium reprezintă un proiect separat, nu face obiectul procedurii de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) derulate pentru Proiectul Roșia Montană. De aceea, problema poluării din Bucium nu a fost tratată în raportul la studiul EIM, întrucât nu intră în sfera de acoperire a acestei EIM.

În ceea ce privește Bucium, din păcate poluarea există deja, după cum observă petentul. O parte din această poluare provine de la Rodul Frasin, o fostă zonă minieră, în timp ce o altă parte provine de la o haldă de steril din Roșia Poieni. RMGC este titularul Licenței de Explorare în perimetrul Bucium și are dreptul legal de a obține în mod direct o licență de exploatare pentru Bucium, conform art. 17(1), 18(2) lit. a) și 20 din Legea Minelor nr. (85/2003). Pe baza licenței de explorare, RMGC are dreptul de a efectua numai cercetări geologice menite să evalueze resursele/rezervele perimetrului. RMGC a efectuat suficient de multe programe de foraj pentru a calcula o estimare preliminară a resurselor și pentru a întocmi un studiu preliminar de evaluare. Dacă studiile realizate de către experți independenți demonstrează fezabilitatea exploatării Bucium, RMGC va depune o cerere de acordare a unei licențe de exploatare și va demara un proces separat de obținere a aprobărilor. În cadrul acestui proces de obținere a aprobărilor se va realiza o Evaluare a Impactului asupra Mediului pentru perimetrul Bucium care va include măsuri pentru rezolvarea poluării și va evalua poluarea existentă, precum și metode de diminuare a acestei poluări.

Cu toate acestea, în prezent, RMGC are 13 angajați în Bucium care se ocupă de problemele legate de patrimoniul cultural. Ca parte a programului de "bună vecinătate" a RMGC, se acordă asistență persoanelor care se ocupă cu agricultura. De exemplu, s-a achiziționat un taur de rasă pentru a îmbunătăți calitatea fondului genetic al bovinelor din Bucium. Dar aceste eforturi, deși utile, nu sunt o soluție pentru dezvoltarea durabilă a comunei Bucium.

Propunerea

1. Referitor la campania PR a companiei, dorește să știe de ce aceasta a fost atât de agresivă la adresa unei zone frumoase? De ce trebuia ca Rosia Montana să fie prezentată ca o cocină, când este un colțisor de rai?
2. Considera proiectul ca fiind o tentativă de agresiune la siguranța și unitatea națională a României. Zona are un potențial turistic fantastic și, într-un stat civilizat, aceasta ar fi fost o bază a turismului cultural și pastoral, bazat pe bogatele vestigii ale unui oraș minier roman și pe extrem de pitoreasca Țara Motilor, precum și pe ospitalitatea recunoscută a localnicilor. O investiție în drumuri, amenajări și publicitate precum și în consilierea și creditarea localnicilor ar face din Rosia Montana o zonă turistică la fel de dinamică și bogată precum satele de la Bran.
3. Rosia Montana Gold Corporation, cu largă colaborare a autorităților române, oferă o exploatare pradalnică și devastatoare a ultimului mare zăcămant românesc – 300 de tone de aur vor parasi România, transformarea unor zone întinse în gropi gigantice, inundate de ape acide și halde sterpe de steril.
4. Jumătate de milion de tone de cianură vor trece, în decursul anilor, prin România și vor fi îngropate în Apuseni. În acest proiect, RMGC nu își asumă riscurile tranzitului cianurii prin România.
5. Pentru unii tineri, 1500 de locuri de muncă timp de 2-3 ani la construcția uzinei de macinare și cianurare și apoi, probabil, numai 500-600 de posturi la exploatare, pentru 15-16 ani, poate pareă o șansă de a parasi zona și a se muta la Alba-Iulia și chiar undeva în restul Europei. Proiectul va accelera depopularea Țării Motilor, pierderea încrederii românilor-ardeleni în guvernele de la București și va amorsa tendințe separatiste, astăzi cu totul embrionare.
6. Compania canadiană intenționează să lucreze 16 ani în condițiile în care exploatarea va începe cu cel mai bogat obiectiv, dealul Carnic, care are 52% din rezervele de minereu. Cotarea RMGC la bursele miniere din Toronto și Montreal – care sunt denumite Sodoma și Gomora lumii bursiere, din cauza imoralității și ilegalităților care se comit frecvent la aceste burse – este limitată. În această situație să ne imaginăm un scurt scenariu: compania începe exploatarea, rade tot ce este mai bogat din zonă, treaba care durează 4-5, poate 6 ani. În acel moment, acțiunile companiei vor fi foarte bine cotate.

Răspunsul la opinia petentului este acela că RMGC a efectuat studii independente referitoare la condițiile inițiale din Roșia Montană ca parte din procesul EIM. Din păcate, Raportul EIM indică faptul că aceste condiții inițiale sunt caracterizate de poluarea apei, de prezența unor zone miniere extinse care sunt abandonate, precum și de prezența haldelor de steril. Având în vedere trecutul comunității care este legat de industria minieră, precum și de prezența zăcămintelor valoroase, industria minieră este prin urmare cea mai bună oportunitate de revitalizare a activității economice din zonă și de stabilire a unei fundații pentru o dezvoltare economică durabilă. Proiectul include un plan agresiv pentru reabilitarea mediului înconjurător, inclusiv eliminarea poluării generate de practicile anterioare de exploatare ce au fost necorespunzătoare – poluarea actuală a fost ilustrată de către RMGC în cadrul prezentării făcute în fața publicului. După eliminarea poluării și după reabilitarea centrului istoric al satului, ca urmare a eforturilor depuse de RMGC, Roșia Montană va avea un alt aspect și un viitor mai bun.

Soluția de
rezolvare

*

Nu suntem deloc de acord cu afirmația că acest proiect este un atac împotriva siguranței și unității naționale a României. Proiectul a fost elaborat în baza celor mai bune tehnici disponibile (BAT), care încorporează cele mai înalte standarde internaționale de siguranță pentru toate aspectele proiectului. Aceste standarde de siguranță sunt menționate în cadrul raportului la studiul de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM) și Planurilor de Management. În ceea ce privește impactul proiectului asupra unității naționale, toate partidele politice majore au ca element al strategiilor de post-aderare pentru România, revitalizarea mineritului. Acest proiect va juca rolul de catalizator pentru proiecte viitoare de dezvoltare și exploatare în domeniul mineritului în România, prin curățarea poluării trecute și crearea de locuri de muncă în zonele rurale ale României care se confruntă cu rate ridicate ale șomajului. Ca rezultat, noi vedem acest proiect ca fiind un proiect de interes național strategic. Proiectul va aduce beneficii în valoare de \$2,5 miliarde statului român, precum și dezvoltarea mediului de afaceri din România.

Este adevărat că turismul poate fi o posibilă sursă de venituri și dezvoltare durabilă pentru Roșia Montană și regiune. Există, totuși, o mare diferență între a propune turismul ca alternativă sau substitut pentru un proiect industrial major – și dezvoltarea turismului de-a lungul timpului, susținută de investiții în infrastructură, generate de un proiect industrial complex.

Prima opțiune – pentru Roșia Montană, „turismul fără dezvoltarea minei” – nu este viabilă în sine și, cu siguranță, nu în comparație cu un plan de dezvoltare de-a lungul timpului, cu ajutorul investiției în infrastructură.

Cu siguranță, Roșia Montană ar putea să-și dezvolte în continuare, potențialul turistic, dat fiind că Proiectul Roșia Montana (RMP) afectează doar 4 din cele 16 localități ale comunei. „Pitoreașca Țară a Moșilor” completează potențialul turismului minier. Investiții semnificative sunt, totuși, necesare pentru ca o industrie de acest gen, durabilă din punct de vedere economic, la standardele ridicate impuse, să atragă numărul mare de turiști necesar. Aceste investiții sunt puțin probabile, având în vedere situația actuală din Roșia Montană. Există inițiative cum ar fi „Modelul de dezvoltare a turismului și contribuția sa la dezvoltarea durabilă din Zlatna, Bucium, Roșia Montană și Baia de Arieș ca alternativă la activitățile miniere mono-industriale”, întocmit de Institutul Național pentru Cercetare și Dezvoltare în Turism (INCDT) și publicat în aprilie 2006, chiar când raportul la studiul EIM era depus la Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor.

RMGC a dispus, de asemenea, realizarea unui studiu care stabilește modalitatea de promovare a potențialului turistic și modalitatea de abordare a aspectelor legate de turism printr-un proiect integrat.

Așa cum se descrie în Volumul 14, 4.8 Mediul social și economic, și Volumul 31, Planul de dezvoltare durabilă a comunității, în prezent există unele activități turistice în Roșia Montană. Totuși, industria turistică nu este în prezent un motor economic puternic.

Capitolul 5 din Raportul asupra Studiului EIM identifică și evaluează alternativele proiectului, inclusiv turismul. Important este că EIM concluzionează că proiectul nu exclude dezvoltarea altor ramuri industriale. Dimpotrivă, proiectul minier ar elimina unele dintre impedimentele semnificative deja existente în calea creării altor ramuri industriale, cum ar fi poluarea, căile necorespunzătoare de acces și alte probleme care au apărut din lipsa unor investiții din interior.

„Din experiență, putem afirma că turismul va fi însă posibil și profitabil numai atunci când va exista ceva de oferit turiștilor sub aspectul unui mediu curat, a unei infrastructuri adecvate (drumuri de calitate, cazare, restaurante, apă curentă, canalizare corespunzătoare, instalații de eliminare a deșeurilor etc.) puncte de atracție (muzee, alte obiective de vizitat, precum monumentele istorice etc.). Un proiect minier precum cel propus de RMGC va oferi, prin impozite și dezvoltarea industriei serviciilor, fondurile necesare pentru îmbunătățirea infrastructurii. Prin proiectul Roșia Montană și planurile sale de gestionare a patrimoniului, vor fi investite de către companie 25 milioane de USD pentru protecția patrimoniului cultural de o manieră propice dezvoltării turismului. Printr-un program de instruire vor fi asigurate deprinderile necesare dezvoltării activităților turistice, iar Roșia Montană Micro Credit va susține financiar persoanele care doresc să deschidă pensiuni, restaurante etc., toate acestea fiind necesare pentru a atrage turiști. La încheierea proiectului, va exista un sat nou, plus centrul vechi, restaurat, al comunei Roșia Montană, cu un muzeu, hoteluri, restaurante și infrastructură modernizată, plus galerii de mină restaurate (ex. cea de la Cătălina Monulești) și monumente conservate precum cel de la Tăul Găuri – care, toate, vor reprezenta atracții turistice. În plus, se înțelege că guvernul va acționa la nivel local pentru a încuraja creșterea economică” (vezi Roșia Montană Propunere Inițială pentru Turism, Raportul Gifford 13658.R01).

Pentru mai multe informații, vă rugăm consultați anexa 4 – Roșia Montană Dezvoltarea Durabilă și proiectul Roșia Montană.

*

În prezent, Proiectul Roșia Montană (RMP) se află în etapa de obținere a aprobărilor. Nici legislația română și nici cea europeană nu ar permite implementarea „unei operațiuni miniere de depozitare și devastare”, iar Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) nu are nici un interes să facă așa ceva. Într-adevăr, acesta este un motiv deosebit de important pentru care legislația română și cea europeană

stipulează obligatia depunerii unui Raport la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM), care trebuie să fie aprobat de autoritățile competente.

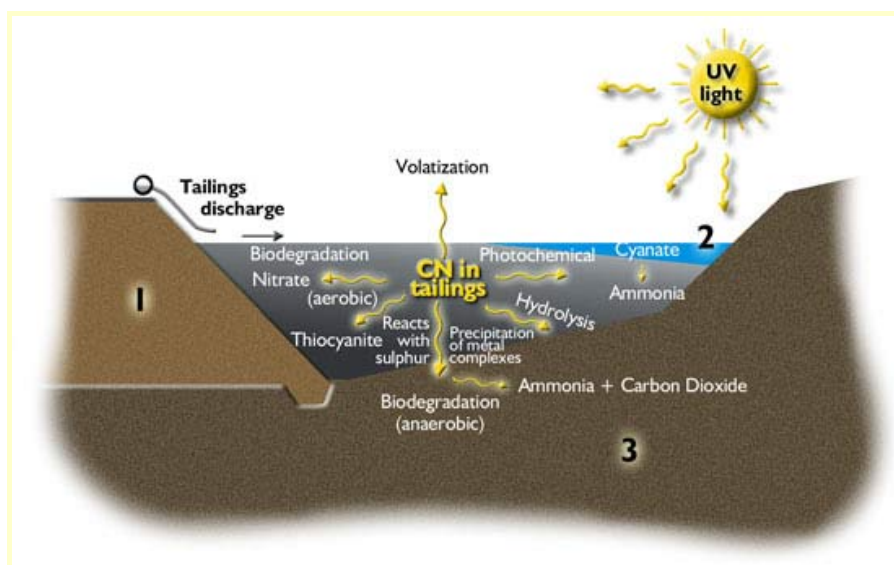
Resursele minerale foarte bogate ale României nu sunt încă suficient explorate geologic; așa că nu se poate spune cu convingere că zăcămintul de la Roșia Montană este „cel mai mare zăcămint existent în România”. De exemplu, în 1997 se știa că zăcămintul de la Roșia Montană este de aproximativ 28 de tone de aur. În 2000, conform unui program de explorare geologică modernă și de anvergură, care a durat peste trei ani și a costat peste 40 milioane USD, am putut spune cu convingere că rezervele de aur de la Roșia Montană sunt de aproximativ 330 tone, o cifră care a fost confirmată de cinci audite internaționale independente.

La fel ca și cu alte mărfuri, aurul se vinde pe piața internațională la prețul pieței. .

În legatură cu afirmația Dumneavoastră cu privire la „transformarea unor zone întinse în cariere gigant, inundate de ape acide și halde de steril.” vă rugăm să luați în considerare faptul că Raportul la Studiul de evaluare a impactului asupra mediului întocmit pentru proiect include un plan pentru închiderea minei și reabilitarea mediului înconjurător. În particular, sterilele de procesare care au fost denocizate înainte de descărcarea în iazul de decantare a sterilului va conține 5-7 părți pe milion (ppm) de cianură, ceea ce se situează sub limita de 10 ppm menționată în Directiva UE privind deșeurile miniere, care a fost publicată recent.

*

Cantitatea de cianură de sodiu ce va fi folosită în procesul cărbune-în-leșie pentru extracția aurului (CIL) va fi între 11 și 13 mii tone /an, mai puțin de 200 mii tone pe durata de viață a proiectului. Cea mai mare parte a cianurii va fi recuperată în uzină după cum este ilustrat în Planșa 4.1.15 și prezentat în Secțiunea 2.3.3, Capitolul 4.1 Apa, din Raportul EIM. Însă o cantitate reziduală va rămâne în steril. Sterilele tratate reprezintă singura sursă a Proiectului de apă reziduală de proces. Concentrațiile cianurii reziduale din turbureala de steril tratată vor trebui să se conformeze Directivei UE privind deșeurile miniere care stipulează o valoare maximă de 10 mg/l CN_{WAD} (weak acid dissociabile - cianuri ușor eliberabile). Cianura va fi prezentă ca potențial poluant al apelor de suprafață pe amplasament numai în faza de exploatare și în primii un an sau doi după închidere. Modelarea concentrațiilor previzibile din iazul de decantare a arătat că turbureala de steril tratată este de așteptat să conțină 2 – 7 mg/l cianuri totale. Prin degradarea ulterioară, concentrațiile se vor reduce până la valori sub cele din standardele pentru ape de suprafață (0,1 mg/l) în termen de 1-3 ani de la închidere. Un efect colateral acestei tratări este și îndepărtarea multora dintre metalele care ar putea apărea în fluxul apelor uzate tehnologice. Evaluarea compoziției chimice probabile a levigatului de steril, pe baza testelor efectuate, este sintetizată în Tabelul 4.1-18 (Secțiunea 4.3.), Capitolul 4.1 Apa din raportul EIM. Schița de mai jos ilustrează complexitatea proceselor de descompunere/degradare prin care trece CN după descărcare în iaz.

După decantare, apa este recirculată în proces; în iaz, pe toată perioada staționării, au loc procese: de degradare/descompunere naturală a cianurilor, de hidroliză, volatilizare, fotooxidare, biooxidare,

complexare/ decomplexare, adsorbție pe precipitate, diluție datorită precipitațiilor etc.

Conform datelor obținute pe perioada de operare în diferite mine, se evidențiază eficiențe variabile de reducere a cianurilor (de la 23-38% la 57-76% pentru cianuri totale, respectiv de la 21-42% la 71-80% pentru cianuri ușor eliberabile- WAD), funcție de anotimp (temperatură).

În medie, s-a luat în considerare o reducere de cca. 50% a concentrației de CN_i în iaz pe perioada operării. Conform modelării procesului de degradare/descompunere, după încetarea funcționării este posibilă o reducere în primii trei ani, chiar până la 0,1 mg CN_i/l.

Cea mai mare parte (90%) din cantitatea de cianuri degradată (media de 50%) se realizează prin hidroliză/volatilizare sub formă de acid cianhidric. Modelarea matematică a concentrației de acid cianhidric în zona iazului de decantare a condus la o concentrație maximă orară de 382 μg/m³ față de 5000 μg/m³, concentrație limită în emisii impusă prin *Ord. 462* al MMGA.

Cianurile nu vor fi îngropate în Munții Apuseni. Cianura folosită în etapa de procesare va fi controlată în concordanță cu standardele UE și prevederile Codului Internațional de Management al Cianurii (ICMC-www.cyanidecode.org), și păstrată în siguranță pe amplasamentul uzinei de procesare, pentru a preveni orice scurgeri potențiale. Cianura și compușii acesteia vor fi supuși detoxifierii prin procedeul INCO(DETOX) considerat Cea Mai Bună Tehnică Disponibilă (BAT - best available tehnique), conform documentul BREF [1], iar sterilele de procesare vor fi deversate în iazul de decantare conform Directivei UE privind reziduurile miniere. În condiții atmosferice normale, cianura se descompune (biodegradează sub incidența radiației ultraviolete) rapid în substanțe nepericuloase, practic inerte.

RMGC se angajează să respecte legislația națională și UE în acest domeniu și, de asemenea, să impună aceste obligații furnizorilor săi pentru a asigura că toate cerințele pentru un transport în deplină siguranță al oricărui materiale periculoase sunt îndeplinite. De asemenea, RMGC și furnizorii săi vor adera la standardele Grupului Sectorului de Cianuri al UE (CEFIC) pentru depozitarea, manipularea și distribuția cianurilor alcaline. CEFIC stabilește standardele și cere respectarea Directivelor UE, reglementând transportul a mii de substanțe periculoase de toate tipurile care tranzitează zilnic UE. Și RMGC este semnatar al Codului Internațional de Management al Cianurilor (ICMI), o practică recunoscută pe plan internațional privind managementul cianurilor în industria minieră auriferă; RMGC va solicita, de asemenea, furnizorilor săi să semneze și să se supună ICMI, iar operațiile uzinei de prelucrare de la Roșia Montana vor fi certificate ICMI. Va urma, de asemenea, un audit periodic, riguros și independent al sistemului de management al cianurilor.

Deoarece RMGC nu va fi certificată pentru transportul cianurilor, nu va face acest lucru. O companie cu experiență, care este calificată conform legislației naționale pentru transportul substanțelor periculoase și circulației pe drumurile publice, cât și conform standardelor CEFIC și ICMI, va fi selectată și monitorizată de către producător și utilizator. Cianura în formă solidă, de brichete (nu ca lichid), va fi transportată cu containere standard ISO special proiectate pentru a fi rezistente la accident sau deteriorare, ce vor fi certificate și verificate în conformitate cu legislația pentru transportul substanțelor periculoase și vor respecta normele de circulație pe drumurile publice.

Pe durata operațiunilor, planul nostru este să maximizăm utilizarea căii ferate până la o stație de cale ferată apropiată de amplasamentul proiectului. Înainte de începerea operării uzinei, se va realiza o analiză detaliată a traseului pentru a identifica toate alternativele de traseu de transport, riscurile potențiale și măsurile necesare pentru atenuarea acestora. Analiza va fi realizată, pe cât posibil, foarte aproape de începutul operațiunilor, pentru a beneficia de cele mai recente îmbunătățiri aduse rețelelor de cale ferată și autostrăzilor, conform standardelor UE și cu respectarea normelor, restricțiilor și recomandărilor de utilizare a traseului, impuse de administratorul drumurilor respective și alte autorități publice, în conformitate cu legislația națională în acest domeniu.

Când se vor utiliza camioane, procedura noastră de operare va fi, probabil, să grupăm transportul în convoaie de 12 camioane o dată pe săptămână, pentru a reduce riscul accidentelor. Transportul va fi efectuat numai după o apreciere a condițiilor curente și după confirmarea posibilității primirii transportului la amplasamentul proiectului. RMGC și furnizorii vor respecta pe deplin normele UE, ADR (*Acordul European pentru transportul rutier internațional al produselor periculoase*) și RID, ce reglementează transportul internațional de produse periculoase pe șosele sau pe calea ferată.

Traseele de transport vor fi selectate în colaborare cu autoritățile de administrație și rutiere pentru a evita pericolele, iar comunicarea permanentă în timpul procesului de tranzit va asigura livrarea în siguranță la amplasamentul stabilit. La livrare, cianurile solide vor fi dizolvate direct într-un container sigur și nu vor părăsi amplasamentul proiectului pe toată durata desfășurării procesului. Capacitatea de înmagazinare a cianurilor din amplasamentul Roșia Montană va fi suficientă pentru a garanta continuitatea activității și, de asemenea, pentru a permite flexibilitate în livrări în scopul evitării riscurilor neprevăzute, precum drumuri proaste sau vreme nefavorabilă.

Referințe:

[1] *Best Available Techniques for Management of Tailings and Waste-Rock in Mining Activities*. (Cele mai bune tehnici disponibile pentru managementul sterilelor și rocilor sărace în activități miniere) EUROPEAN COMMISSION, DIRECTORATE-GENERAL JRC JOINT RESEARCH CENTRE, Institute for Prospective Technological Studies, Technologies for Sustainable Development, European IPPC Bureau, Final Report, July 2004 (<http://eippcb.jrc.es/pages/FActivities.htm>)

*

Oamenii pot decide singuri dacă rămân în zonă sau nu, dar – ca un stimulent pentru a rămâne – S.C.Roșia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC) încurajează populația să se mute la Piatra Albă, unde se va construi un sat nou și modern. RMGC va suporta 25% din costurile totale din construcție, pentru cei care doresc să-și facă un cămin nou în Piatra Albă, iar proprietarul va achita doar diferența de 75%; compania se angajează, prin contracte de vânzare-cumpărare/ schimb, să asigure câte un loc de muncă pentru fiecare gospodărie, pe durata de construcție a minei.

Per total, infuzia de investiții în zonă trebuie să stimuleze alte forme de dezvoltare, dacă este gestionată corect. RMGC s-a angajat să promoveze oportunități de dezvoltare pe termen lung, în cadrul planului său de dezvoltare durabilă.

Cu o investiție de 2,5 miliarde USD pe durata de funcționare a proiectului, ar trebui să existe un motiv suficient pentru localnici de a-și construi un viitor aici, în loc să încerce în alte părți.

Prin Proiectul Roșia Montană (RMP) se vor crea în medie 1.200 locuri de muncă pe o perioadă de 2 ani dedicată construcțiilor, majoritatea acestora vor fi ocupate cu forță de muncă locală, 634 de locuri pe parcursul celor 16 ani de exploatare (angajare directă inclusiv pentru asigurarea serviciilor de curățenie, securitate, transport și altele), din care cele mai multe vor fi ocupate cu muncitori din zona de impact a proiectului și aproximativ 6000 de locuri de muncă indirecte, timp de 20 de ani, la nivel local și regional.

Pentru mai multe informații, vă rugăm consultați anexa 4 – Roșia Montană Dezvoltarea Durabilă și proiectul Roșia Montană.

*

Este foarte simplu, scenariul prezentat în întrebare nu ar avea sens din punct de vedere financiar. În schimb, conform propunerii noastre orice companie care își plătește datoriile și dobânda ar avea interesul de a rămâne și a continua să exploateze într-o manieră profitabilă și nu să își abandoneze proiectul. Întrebarea face referire la bursa de valori din Montreal, care nu mai există, și caracterizează, pe nedrept, Bursa din Toronto – o bursă de valori pe care se tranzacționează companii ce dețin o capitalizare pe piață de miliarde de dolari – ca fiind agent al imoralității. Zeci de milioane de angajați care lucrează pentru companiile cotate pe Bursa din Toronto sau dețin acțiuni la aceste companii, cred cu totul altceva. Atât Bursa din Toronto, cât și companiile cotate în cadrul acestei burse se află sub autoritatea Ontario Securities Commission (Comisia Bursei de Valori din Ontario), precum și a autorităților din jurisdicțiile în care își au sediul respectivele companii.

Număr crt.

382

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Sustine proiectul

Soluția de
rezolvare

RMGC apreciază sprijinul petentului. Noi suntem de părere că locuitorii din Roșia Montană ar trebui să fie foarte optimiști în legătură cu avantajele pe care proiectul le va crea comunității - în special remedierea daunelor aduse anterior mediului și crearea unor oportunități economice extrem de necesare.

În termeni ai reabilitării mediului înconjurător, Roșia Montană este deja profund afectată de poluare datorită practicilor poluante de exploatare minieră din trecut. Acest lucru este clar demonstrat de studiile asupra condițiilor inițiale care sunt incluse în EIM.

Proiectul Roșia Montană, așa cum este el propus din EIM, va duce la atenuarea poluării în zona Roșia Montană deoarece se vor utiliza cele mai performante tehnici disponibile (BAT). Proiectul se va conforma în totalitate cu toate reglementările europene și românești, precum și cu cele mai performante practici internaționale. EIM detaliază de asemenea procedurile de închidere a minei, care includ o reabilitare majoră a mediului înconjurător.

În ceea ce privește crearea unor noi oportunități economice pentru locuitorii din zonă, RMGC are în prezent aproape 500 de angajați, dintre care peste 80% locuiesc în Roșia Montană, Abrud și Câmpeni. RMP va angaja în medie 1200 persoane pe parcursul perioadei de construcție de 2 ani și 634 persoane, inclusiv personalul care lucrează pe bază de contract în securitate, transport și curățenie, pe parcursul celor 16 ani de exploatare. Scopul este folosirea cu prioritate a forței de muncă disponibile pe plan local. Sunt în curs de desfășurare programe de instruire pentru a sprijini membrii comunităților locale din jurul zonei RMP în calificarea pentru diferite posturi și meserii, atât pe timpul fazei de construcție, cât și de exploatare. Dacă specializările necesare nu sunt disponibile pe plan local, se vor face oferte de angajare către locuitorii de pe o rază de 100km în jurul RMP, acordându-se prioritate locuitorilor din județul Alba. Pe baza evaluărilor noastre preliminare, ne așteptăm ca majoritatea locurilor de muncă atât pe durata construcției, cât și a activității de exploatare, să fie ocupate de forță de muncă din comunitatea locală.

RMGC a stabilit deja un protocol cu autoritățile locale pentru a se asigura că locuitorii din comunitățile locale vor fi preferați pentru aceste posturi.

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Face următoarele comentarii:
 1. Companie a venit de la început cu minciuni la Rosia Montana. Acum 10 ani a spus ca idoreste iazul de decantare. De ce iazul de decantare?
 2. Acum doreste sa exproprieze locuitorii, sa ii mute cu forta. Subliniaza ca este locuitor al Rosiei Montane, are proprietati acolo si nu vrea sa se mute. Ce va face compania cu el?
 3. Ce face compania cu 10 biserici si 10 cimitire care sunt in Rosia Montana. Ce face cu mortii din 10 cimitire? Baga sterilul peste ei?

Tehnologia de procesare a minereului de la Roșia Montană are ca scop extragerea elementelor utile, care sunt aurul și argintul. Activitatea minieră a Proiectului Roșia Montană va genera steril de procesare la un debit nominal de 13 milioane tone/an, pentru o perioadă de 16 ani. Iazul de decantare, are menirea de a stoca și consolida sterilul de procesare a-l separa de apa tehnologică prin procesul de sedimentare în vederea limpezirii și recirculării acesteia în fluxul de procesare.

Iazul de decantare va capta și reține toate scurgerile potential contaminate din bazinul Văii Corna, rezultate din activitățile de activitățile miniere. Tulbureala de steril rezultata din uzina de procesare este tratata într-o instalație de neutralizare, în scopul reducerii concentrației de cianură și de cianuri eliberabile în acizi slabi (compuși ușor eliberabili). Prin tratarea tulburelii cu SO₂/aer se reduce concentrația de cianuri în urma oxidării și transformării în compuși ușor eliberabili (WAD) atingându-se concentrația maximă admisă de 10 mg/L, conform normelor europene, înainte ca tulbureala de steril să părăsească incinta uzinei de procesare. Frația solida a tulburelii de steril este de cca. 49%, în masă.

Întrucât conținutul în aur și argint al minereului este de ordinul a sub 10 grame/tonă, rezultă că practic întreaga cantitate de minereu după ce substanțele minerale utile Au și Ag sunt extrase sub urma procesării se regăsește sub formă de steril de procesare care trebuie să fie gestionat într-o manieră în care impactul potential pentru mediu și pentru sănătatea oamenilor să fie minim.

Soluția de
rezolvare

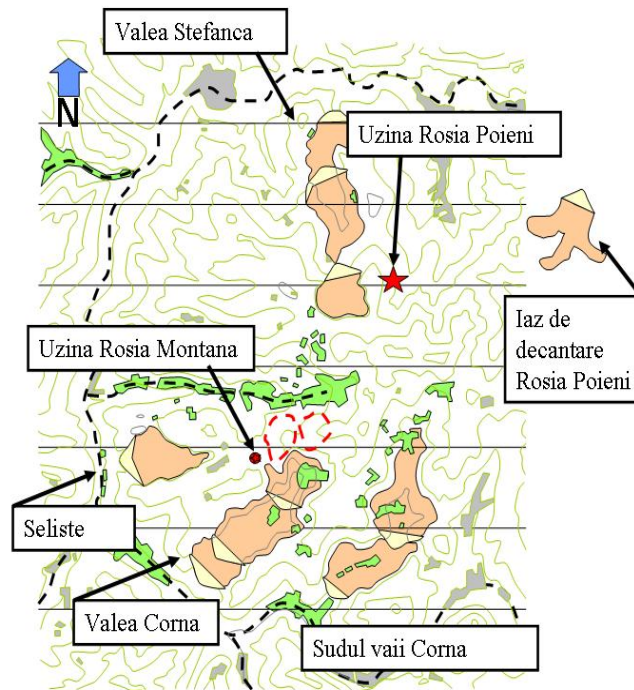
Așa cum se procedează în toată lumea în asemenea situații și la asemenea capacități, a fost aleasă metoda de gestionare, care constă în depozitarea sterilelor într-un iaz de decantare, soluția recomandată și de BAT (The Best Available Techniques for Management of Tailings and Waste-Rock in Mining Activities – Draft March 2004) și de Cele Mai Bune Practici de Mediu, menționate și în Directiva Europeană 2006/21/EC privind Managementul Deșeurilor din Industria Extractivă.

Pentru a fi aleasă varianta optima au fost analizate 13 amplasamente[1] alternative dintre acestea au fost reținute 4 amplasamente pentru o analiză multicriteriala pe baza următoarelor criterii:

- impactul de mediu;
- impactul social;
- condiții geologice și hidrogeologice;
- apropiere de amplasamentul uzinei;
- dificultăți de construcție și capacitate de stocare;
- costurile de construcție și operare;

Referițe:

[1] O descriere detaliata a tuturor alternativelor analizate pentru amplasamentul iazului de decantare precum si analiz multicriteriala pentru alegerea ampasamentului optim au fost descrise în raportul EIM, capitolul 5 Analiza Alternativelor, sectiunea 3.3 Alternative de amplasare a sistemului iazului de decantare

A fost selectata ca varianta optimă Valea Cornei, deoarece caracteristicile geologice, hidrogeologice, geotehnice și hidrologice sunt favorabile construirii iazului de decantare în plus valeda asigurata:

- Stocarea turburelii de steril de la procesarea minereului;
- Stocarea turburelii de steril și a apelor de precipitații;
- Capacitate proiectată = 250 MT;
- Capacitate necesară = 215 MT.

*

Planul de acțiune pentru relocare și strămutare, elaborat de companie în conformitate cu standardele Băncii Mondiale, prevede vânzarea, de bună voie, a proprietăților, de către proprietarii acestora. Pentru a discuta acest aspect la un nivel mai general însă, este de remarcat faptul că Proiectul Roșia Montană va necesita, în faza de construcție și exploatare, achiziționarea de terenuri în 4 din cele 16 sate de pe teritoriul comunei Roșia Montană. Prin urmare, în cea mai mare parte a comunei, regimul proprietății va rămâne neschimbat.

În vederea achiziționării proprietăților necesare, compania a elaborat un program de achiziții, în conformitate cu recomandările Băncii Mondiale privind Planul de acțiune pentru strămutare și relocare. Dat fiind că proiectul minier se va dezvolta în etape, nu este necesar ca toate proprietățile să fie achiziționate de la început. Prin urmare, compania și-a îndreptat atenția asupra terenurilor necesare pentru construirea și funcționarea exploatarea minierei în primii cinci ani. În prezent, compania deține peste 56% din terenul necesar în faza de construcție și în primii cinci ani ai fazei de exploatare.

În momentul de față, 98% dintre proprietarii terenurilor necesare proiectului, care încă nu au fost achiziționate, au solicitat evaluarea proprietăților deținute, ceea ce sugerează faptul că sunt interesați să vândă. Această cifră indică faptul că numărul proprietăților deținute de persoane care se împotrivesc ideii de a vinde este redus.

În privința numărului și mai mic de gospodării situate în zonele destinate lucrărilor de construcție și de exploatare inițială, compania va căuta soluții pentru modificarea planului de dezvoltare a minei, astfel încât casele și terenurile celor care doresc să-și păstreze proprietățile să nu fie afectate.

În cele din urmă, este posibil ca unii proprietari să încerce să oprească proiectul refuzând să-și vândă

terenurile. În această situație, este de competența autorităților române să facă uz de instrumentele legale pe care le au la dispoziție în vederea expropriării proprietăților. Autoritățile vor decide astfel dacă exploatarea resurselor minerale din România, la cele mai înalte standarde europene și internaționale, în cadrul unui proiect care va genera beneficii de 2,5 miliarde USD, majoritatea într-o zonă desemnată "zonă defavorizată", reprezintă sau nu un obiectiv de interes național strategic.

În acest sens, este de remarcat faptul că articolul 6 din Legea Minelor nr. 85/2003 prevede în mod expres exproprierea ca una din modalitățile legale prin care titularul licenței poate dobândi dreptul de folosință asupra terenurilor necesare efectuării activităților miniere din perimetrul de exploatare. Totodată, art. 1 din Legea nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, prevede că "exproprierea de imobile, [...], se poate face numai pentru cauză de utilitate publică" iar art. 6 din aceeași lege menționează că "sunt de utilitate publică: prospecțiuni și explorări geologice; extracția și prelucrarea substanțelor minerale utile".

În concluzie, exproprierea, în schimbul unei compensații corecte, oferite anticipat, realizată în conformitate cu prevederile legale și constituționale, reprezintă una din modalitățile de dobândire a dreptului de folosință asupra terenurilor necesare dezvoltării unui proiect minier, fiind prevăzută în mod expres de art. 6 din Legea Minelor nr. 85/2003 și de art. 6 din Legea nr. 33/1994.

*

Contrar afirmațiilor celor care se opun proiectului, nimeni nu dorește distrugerea bisericilor sau a cimitirelor.

Două biserici și două case de rugăciune dintre cele 10 lăcașe de cult din zona de influență a proiectului Roșia Montană trebuie strămutate sau reconstruite conform planului de dezvoltare a minei. Strămutarea va avea loc ținând seama de dorințele membrilor parohiei, pe cheltuiala societății RMGC. Construirea de biserici reprezintă un element central al procesului de creare a unei noi comunități în Piatra Albă, cu fonduri acordate de RMGC.

În ceea ce privește numărul mormintelor, numai 410 din cele 1.905 existente în Roșia Montană vor fi afectate, deoarece compania și-a proiectat activitatea de exploatare minieră în așa fel încât, în măsura în care este posibil, să nu se modifice amplasamentul cimitirelor existente. Astfel șase cimitire din totalul de doisprezece vor fi afectate de proiect.

În cazul fiecărui mormânt, trebuie să existe un motiv bine întemeiat pentru a fi strămutat. Pe parcursul dezvoltării lor, comunitățile și-au creat anumite reguli, care mai târziu au devenit legi menite să ofere o soluție în cazul unor astfel de evenimente nefericite. De asemenea, comunitățile sunt, ele însele, entități vii, și, dat fiind că rata actuală a șomajului de 70 % ar putea crește la 90 %, refuzul proiectului și implicit, al unor noi oportunități de dezvoltare în Roșia Montană, va însemna sfârșitul capacității comunității de a se întreține prin propriile mijloace.

Reînhumările se vor face la cererea familiilor și pe cheltuiala companiei RMGC, în deplină conformitate cu legislația românească cu privire la reînhumări [1], compania angajându-se să acționeze cu respect și considerație. Mormintele abandonate vor fi, de asemenea, strămutate, cu tot respectul și considerația din partea societății, în noul cimitir de la Piatra Albă.

Referințe:

[1] în cazul strămutării mormintelor și cimitirelor se aplică următoarele legi:

- (i) Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, publicată în Monitorul oficial Partea I, nr. 11/8.01.2007;
- (ii) Legea nr.98/1994 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele legale de igienă și sănătate publică, publicată în Monitorul Oficial, Partea 1, nr. 317/16.11.1994, completată și modificată ulterior (Legea nr. 98/1994);
- (iii) Ordinul nr.536 din 23 iunie 1997 pentru aprobarea normelor de igienă și recomandările privind mediul de viață al populației, publicate în Monitorul Oficial, Partea 1, nr. 317/16.11.1994, modificat și completat ulterior ("Ordinul 536/1997");
- (iv) Hotărârea Guvernului nr.955/2004 pentru aprobarea reglementărilor-cadru de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 71/2002 privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat de interes local, publicată în Monitorul Oficial , Partea 1, nr. 660/22.07.2004;

- (v) Ordinul nr. 261/1982 pentru aprobarea regulamentului tip privind administrarea cimitirelor și crematoriilor localităților, publicat în Monitorul Oficial nr.67/11/03.1983;
  - (vi) Regulamentul pentru organizarea și funcționarea cimitirelor parohiale și mănăstirești din cuprinsul eparhiilor Bisericii Ortodoxe Române, aprobat prin Decizia Departamentului Cultelor nr. 16.285/31.12.1981.
-

Număr crt.

384

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Sustine proiectul

Soluția de
rezolvare

RMGC apreciază sprijinul petentului. Noi suntem de părere că locuitorii din Roșia Montană ar trebui să fie foarte optimiști în legătură cu avantajele pe care proiectul le va crea comunității - în special remedierea daunelor aduse anterior mediului și crearea unor oportunități economice extrem de necesare.

În termeni ai reabilitării mediului înconjurător, Roșia Montană este deja profund afectată de poluare datorită practicilor poluante de exploatare minieră din trecut. Acest lucru este clar demonstrat de studiile asupra condițiilor inițiale care sunt incluse în EIM.

Proiectul Roșia Montană, așa cum este el propus din EIM, va duce la atenuarea poluării în zona Roșia Montană deoarece se vor utiliza cele mai performante tehnici disponibile (BAT). Proiectul se va conforma în totalitate cu toate reglementările europene și românești, precum și cu cele mai performante practici internaționale. EIM detaliază de asemenea procedurile de închidere a minei, care includ o reabilitare majoră a mediului înconjurător.

În ceea ce privește crearea unor noi oportunități economice pentru locuitorii din zonă, RMGC are în prezent aproape 500 de angajați, dintre care peste 80% locuiesc în Roșia Montană, Abrud și Câmpeni. RMP va angaja în medie 1200 persoane pe parcursul perioadei de construcție de 2 ani și 634 persoane, inclusiv personalul care lucrează pe bază de contract în securitate, transport și curățenie, pe parcursul celor 16 ani de exploatare. Scopul este folosirea cu prioritate a forței de muncă disponibile pe plan local. Sunt în curs de desfășurare programe de instruire pentru a sprijini membrii comunităților locale din jurul zonei RMP în calificarea pentru diferite posturi și meserii, atât pe timpul fazei de construcție, cât și de exploatare. Dacă specializările necesare nu sunt disponibile pe plan local, se vor face oferte de angajare către locuitorii de pe o rază de 100km în jurul RMP, acordându-se prioritate locuitorilor din județul Alba. Pe baza evaluărilor noastre preliminare, ne așteptăm ca majoritatea locurilor de muncă atât pe durata construcției, cât și a activității de exploatare, să fie ocupate de forță de muncă din comunitatea locală.

RMGC a stabilit deja un protocol cu autoritățile locale pentru a se asigura că locuitorii din comunitățile locale vor fi preferați pentru aceste posturi.

Număr crt.

385

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Sustine proiectul. Este membru fondator al organizatiei Pro Dreptatea Rosia Montana

Soluția de
rezolvare

Apreciam cu adevărat susținerea pe care o acordați proiectului și vă mulțumim pentru că ați participat la acest proces important de consultare publică. Procesul de consultare publică nu se va opri odată cu obținerea aprobărilor necesare Proiectului Roșia Montană, ci va continua și pe întreaga perioadă operațională și de închidere a minei.

Număr crt.

386

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Sustine proiectul

Soluția de
rezolvare

RMGC apreciază sprijinul petentului. Noi suntem de părere că locuitorii din Roșia Montană ar trebui să fie foarte optimiști în legătură cu avantajele pe care proiectul le va crea comunității - în special remedierea daunelor aduse anterior mediului și crearea unor oportunități economice extrem de necesare.

În termeni ai reabilitării mediului înconjurător, Roșia Montană este deja profund afectată de poluare datorită practicilor poluante de exploatare minieră din trecut. Acest lucru este clar demonstrat de studiile asupra condițiilor inițiale care sunt incluse în EIM.

Proiectul Roșia Montană, așa cum este el propus din EIM, va duce la atenuarea poluării în zona Roșia Montană deoarece se vor utiliza cele mai performante tehnici disponibile (BAT). Proiectul se va conforma în totalitate cu toate reglementările europene și românești, precum și cu cele mai performante practici internaționale. EIM detaliază de asemenea procedurile de închidere a minei, care includ o reabilitare majoră a mediului înconjurător.

În ceea ce privește crearea unor noi oportunități economice pentru locuitorii din zonă, RMGC are în prezent aproape 500 de angajați, dintre care peste 80% locuiesc în Roșia Montană, Abrud și Câmpeni. RMP va angaja în medie 1200 persoane pe parcursul perioadei de construcție de 2 ani și 634 persoane, inclusiv personalul care lucrează pe bază de contract în securitate, transport și curățenie, pe parcursul celor 16 ani de exploatare. Scopul este folosirea cu prioritate a forței de muncă disponibile pe plan local. Sunt în curs de desfășurare programe de instruire pentru a sprijini membrii comunităților locale din jurul zonei RMP în calificarea pentru diferite posturi și meserii, atât pe timpul fazei de construcție, cât și de exploatare. Dacă specializările necesare nu sunt disponibile pe plan local, se vor face oferte de angajare către locuitorii de pe o rază de 100km în jurul RMP, acordându-se prioritate locuitorilor din județul Alba. Pe baza evaluărilor noastre preliminare, ne așteptăm ca majoritatea locurilor de muncă atât pe durata construcției, cât și a activității de exploatare, să fie ocupate de forță de muncă din comunitatea locală.

RMGC a stabilit deja un protocol cu autoritățile locale pentru a se asigura că locuitorii din comunitățile locale vor fi preferați pentru aceste posturi.

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

1. De cand a venit RMGC in localitate s-a sesizat o crestere a nivelului de trai – ca jumatatea plina a paharului – dar isi va asuma compania si cresterea vulnerabilitatii membrilor comunitatii? Isi asuma responsabilitatea pentru o crestere a stresului la nivelul localnicilor? Dar pentru o crestere a ratei mortalitatii, comparativ cu celelalte lacoalitati invecinate Rosiei Montane: Bucium, Abrud, Campeni – asa cum reiese din datele statistice prezentate de titular in proiect?
2. In ce mod si-a pus RMGC amprenta asupra concluziilor la care au ajuns specialistii care au lucrat pentru raportului la EIA?
3. Doreste sa stie daca titularul de proiect isi informeaza salariatii din randul localnicilor, cu privire la riscurile pe care le implica locurile de munca oferite. Localnicii trebuie sa stie, trebuie sa-si asume si ei raspunderea daca unii dintre membrii comunitatii vor avea de suferit.
4. Considera ca ar trebui sa le fie rusine celor care i-au invrajbit pe locuitorii Rosiei Montane.
5. De asemenea, sa le fie rusine celor ce-si demoleaza casele pe baza acordului tacit al autoritatilor locale si care isi dezsuma mortii, mai ales pana nu exista un acord in acest sens.
6. Si rusine celor care sustin interesele economice subminand drepturile legale ale celorlalti, consacrate prin constitutie si Carta drepturilor Omului.

Se afirmă că prezența Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) în localitate a contribuit la creșterea nivelului de trai. Într-adevăr, este cunoscut faptul că o creștere a nivelului de trai conduce la o îmbunătățire a stării de sănătate a populației, creștere care se reflectă prin îmbunătățirea unor indicatori demografici, inclusiv cei reprezentați de mortalitate și, respectiv, durata medie de viață. În consecință, creșterea nivelului de trai nu conduce la o înrăutățire a stării de sănătate, ci dimpotrivă, la o îmbunătățire a acesteia.

O investiție de nivelul Proiectului Roșia Montana (RMP) într-o localitate ca Roșia Montană va avea un impact social. Acesta este resimțit cel mai acut de grupurile “vulnerabile”. RMGC a implementat un program social având ca rol principal diminuarea acestor impacturi și acordarea de asistență grupurilor vulnerabile identificate. Pe durata de viață a minei vor fi implementate măsuri suplimentare, pentru a garanta faptul că acestea nu suferă pierderi nete din punct de vedere al bunăstării, ca urmare a RMP (un exemplu fiind Programul Un Bun Vecin).

Nu a fost realizată o analiză a ratei mortalității pentru a înțelege legătura cu activitățile RMGC.

Soluția de
rezolvare

Speranța medie de viață în România, în anul 1996, era de 65,19 pentru bărbați și 73,3 pentru femei.

*

S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC) și-a propus încă de la început să respecte legislația românească și pe cea a Uniunii Europene. Plecând de la aceste considerente, putem afirma cu certitudine că RMGC nu a influențat în nici un fel Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului. Din contră, putem spune că, în acest caz, studiul de evaluare a impactului asupra mediului și-a pus amprenta asupra intențiilor inițiale ale RMGC ca titular de proiect.

În conformitate cu cerințele legale în vigoare, titularul proiectului suportă cheltuielile pentru elaborarea evaluării impactului asupra mediului [1], furnizează experților informațiile necesare și răspunde de autenticitatea informațiilor pe care le furnizează pentru elaborarea evaluării impactului asupra mediului [2]. Informațiile furnizate de către titularul proiectului sunt de natură tehnică și se referă la natura, mărimea și localizarea proiectului. Aceste informații sunt incluse sau complementare la prezentarea proiectului aflat în faza de studiu de fezabilitate [3]. Concluziile studiului de evaluare a impactului asupra mediului au determinat adoptarea unor modificări în proiectul inițial, cu scopul de a reduce/minimiza impactul asupra mediului.

Conform prevederilor legale, răspunderea pentru corectitudinea evaluării impactului asupra mediului revine autorilor acestuia [4], respectiv, în cadrul echipei de evaluatori, responsabilitatea revine persoanelor fizice atestate la cel mai înalt nivel de competență și persoanelor juridice atestate [5], angajate pe bază de contract de către titularul activității.

Referințe:

[1] Art. 21, al. (3) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 195 din 22 decembrie 2005 privind protecția mediului, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 1.196 din 30 decembrie 2005, aprobată cu modificări prin Legea nr. 265 din 29 iunie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 586 din 6 iulie 2006.

[2] Art. 5, al. (1) din Ordinul Ministrului Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului nr. 97/ din 18 mai 2004 pentru modificarea și completarea Ordinului Ministrului Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului nr.978/2003 privind Regulamentul de atestare a persoanelor fizice și juridice care elaborează studii de evaluare a impactului asupra mediului și bilanțuri de mediu, publicat în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 504 din 4 iunie 2004.

[3] Art. 4, al. (2) din Hotărârea Guvernului României nr. 1213 din 6 septembrie 2006 privind stabilirea procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului pentru anumite proiecte publice și private, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 802 din 25/09/2006.

[4] Art. 21, al. (4) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 195 din 22 decembrie 2005 privind protecția mediului, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 1.196 din 30 decembrie 2005, aprobată cu modificări prin Legea nr. 265 din 29 iunie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 586 din 6 iulie 2006.

[5] Art. 5, al. (2) din Ordinului Ministrului Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului nr. 97/ din 18 mai 2004 pentru modificarea și completarea Ordinului Ministrului Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului nr.978/2003 privind Regulamentul de atestare a persoanelor fizice și juridice care elaborează studii de evaluare a impactului asupra mediului și bilanțuri de mediu, publicat în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 504 din 4 iunie 2004.

*

Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) va derula Proiectul Roșia Montană în deplină conformitate cu legislația românească și europeană, inclusiv cu legislația privind securitatea muncii și egalitatea tuturor cetățenilor. RMGC se opune oricărei forme de discriminare de rasă sau de etnie.

Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) va oferi informații detaliate sub diverse forme tuturor angajaților săi în vederea promovării securității și protecției muncii în cadrul exploatării miniere. Pe lângă politicile pe care RMGC le-a adoptat în domenii precum pușcăriile, a zgomotului și accidentelor, se dorește susținerea implementării unei politici de anticipare și de prevenire a riscurilor pentru toate operațiunile sale. În mod similar, RMGC va implementa un sistem de monitorizare a sănătății angajaților săi. În final, este important să amintim că echipamentele și dispozitivele ce urmează a fi utilizate în timpul fazei operaționale a proiectului reprezintă cea mai bună tehnologie disponibilă la nivel mondial, ceea ce va promova un mediu de lucru sigur pentru angajații RMGC.

*

În ceea ce privește afirmațiile dvs., vă rog să aveți în vedere următoarele aspecte:

Conform art. 44 (1) din Ordinul Ministrului Apelor și Protecției Mediului nr. 860/2002 cu privire la evaluarea impactului asupra mediului și la publicarea procedurilor de acord de mediu ("Ordinul nr. 860/2002") "În timpul ședinței de dezbateri publice titularul proiectului/.../ răspunde argumentat la propunerile justificate ale publicului pe care le-a primit în forma scrisă înainte respectivei ședințe de audiere".

În același timp, art. 44 (3) din Ordinul nr. 860/2002 prevede că "În baza rezultatelor dezbaterii publice titularul proiectului pregătește o evaluare a propunerilor motivate ale publicului, conținând soluții de rezolvare a problemelor semnalate".

Având în vedere textul legal citat mai sus, deoarece afirmațiile dvs. nu identifică și nici nu semnalează probleme legate de proiectul inițiat de Roșia Montană Gold Corporation (RMGC), care este supus

procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, titularul de proiect nu poate și nu are capacitatea de a oferi un răspuns în acest sens.

Cu toate acestea, subliniem că RMGC susține procesul de consultări publice impus de legislația românească, considerând dezbateră ca fiind o parte importantă în cadrul unei societăți democratice. În ceea ce ne privește, am încercat să ne prezentăm punctele de vedere în mod civilizată și cu respectul cuvenit opiniilor celor ce se opun proiectului Roșia Montană (RMP). Sperăm ca, în timp, ei vor accepta faptul că RMP va aduce multe beneficii economice, sociale, de mediu și culturale atât Roșiei Montane, cât și României.

*

Demolarea caselor se face doar după obținerea autorizației de demolare din partea autorităților locale.

Contrar afirmațiilor celor care se opun proiectului, nimeni nu dorește distrugerea caselor sau a cimitirelor. Casele sunt vândute de bună voie, iar achiziționarea lor de către companie respectă regulile impuse de Banca Mondială.

În ceea ce privește mormintele, cea mai mare parte din cele 1.905 existente în Roșia Montană nu vor fi afectate de proiectul minier, deoarece compania și-a proiectat activitatea de exploatare minieră în așa fel încât, în măsura în care este posibil, să nu se modifice amplasamentul cimitirelor existente. Totuși, este necesară strămutarea a 410 morminte.

Reînhumările se vor face la cererea familiilor și pe cheltuiala companiei RMGC, în deplină conformitate cu legislația românească cu privire la reînhumări [1], compania angajându-se să acționeze cu respect și considerație. Mormintele abandonate vor fi, de asemenea, strămutate, cu tot respectul și considerația din partea societății, în noul cimitir de la Piatra Albă.

Proiectul Roșia Montană oferă generațiilor viitoare șansa de a continua să trăiască într-o localitate al cărei viitor este, în momentul de față, în pericol, ținând seama de rata actuală a șomajului - 70%, care se va ridica la peste 90% dacă proiectul de exploatare auriferă propus de RMGC nu va fi aprobat. În cazul în care comunitatea din Roșia Montană se va destrăma, mormintele și bisericile existente vor fi, fără îndoială, părăsite, așa cum s-a întâmplat în alte sate abandonate din România. Proiectul Roșia Montană va menține satul în viață și va crea oportunități economice în regiune.

Referințe:

[1] în cazul strămutării mormintelor și cimitirelor se aplică următoarele legi:

- (i) Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, publicată în Monitorul oficial Partea I, nr. 11/8.01.2007;
- (ii) Legea nr.98/1994 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele legale de igienă și sănătate publică, publicată în Monitorul Oficial, Partea 1, nr. 317/16.11.1994, completată și modificată ulterior (Legea nr. 98/1994);
- (iii) Ordinul nr.536 din 23 iunie 1997 pentru aprobarea normelor de igienă și recomandările privind mediul de viață al populației, publicate în Monitorul Oficial, Partea 1, nr. 317/16.11.1994, modificat și completat ulterior ("Ordinul 536/1997");
- (iv) Hotărârea Guvernului nr.955/2004 pentru aprobarea reglementărilor-cadru de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 71/2002 privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat de interes local, publicată în Monitorul Oficial , Partea 1, nr. 660/22.07.2004;
- (v) Ordinul nr. 261/1982 pentru aprobarea regulamentului tip privind administrarea cimitirelor și crematoriilor localităților, publicat în Monitorul Oficial nr.67/11/03.1983;
- (vi) Regulamentul pentru organizarea și funcționarea cimitirelor parohiale și mănăstirești din cuprinsul eparhiilor Bisericii Ortodoxe Române, aprobat prin Decizia Departamentului Cultelor nr. 16.285/31.12.1981.

*

În ceea ce privește afirmațiile dvs., vă rog să aveți în vedere următoarele aspecte:

Conform art. 44 (1) din Ordinul Ministrului Apelor și Protecției Mediului nr. 860/2002 cu privire la evaluarea impactului asupra mediului și la publicarea procedurilor de acord de mediu ("Ordinul nr. 860/2002") "În timpul 'ședinței de dezbatere publică titularul proiectului/.../ răspunde argumentat la propunerile justificate ale publicului pe care le-a primit în forma scrisă înaintea respectivei ședințe de audiere".

În același timp, art. 44 (3) din Ordinul nr. 860/2002 prevede că "În baza rezultatelor dezbaterii publice titularul proiectului pregătește o evaluare a propunerilor motivate ale publicului, continuând soluții de rezolvare a problemelor semnalate".

Având în vedere textul legal citat mai sus, deoarece afirmațiile dvs. nu identifică și nici nu semnalează probleme legate de proiectul inițiat de Roșia Montană Gold Corporation (RMGC), care este supus procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, titularul de proiect nu poate și nu are capacitatea de a oferi un răspuns în acest sens.

Cu toate acestea, am dori să facem următoarele comentarii:

Departa de a dori să împiedice alte persoane în exercitarea drepturilor lor, RMGC s-a implicat într-un amplu proces de consultare publică conform legilor românești și europene, ca parte a procesului de evaluare a impactului asupra mediului (EIM). RMGC a organizat 14 ședințe de consultări publice în România și două în Ungaria. Aceasta nu este o campanie de relații publice, ci o parte integrantă a unui proces de consultare publică, premergător aprobării proiectului. RMGC susține acest proces și crede că este unul foarte important pentru o societate democratică.

Consultările publice vor continua atât pe durata etapei operaționale a Proiectului Roșia Montană (RMP), cât și a celei de închidere și reabilitare a minei. Vă asigurăm că proiectul ca fi derulat în deplină conformitate cu legile române și europene și cu cele mai bune practici internaționale în domeniu, aducând multe beneficii economice, sociale, de mediu și culturale zonei Roșia Montană și României.

În ceea ce privește inițierea, promovarea și dezvoltarea proiectului propus de către RMGC, acesta poate fi derulate numai în conformitate cu prevederile legale relevante. Procedura de evaluare a impactului asupra mediului este una transparentă. Aceasta prevede că autoritatea competentă de mediu și titularul proiectului au obligația de a informa persoanele interesate, inclusiv Comisia de Analiză Tehnică și publicul, cu privire la derularea etapelor obligatorii în procesul de avizare.

Orice persoană interesată poate monitoriza conformarea proiectului cu procedurile legale obligatorii, poate aprecia metoda de evaluare și poate prezenta obiecțiuni, în condițiile legii. În plus, vă rugăm să țineți cont de faptul că RMGC va lua toate măsurile necesare pentru îndeplinirea corectă și promptă a tuturor obligațiilor stipulate în prevederile legale relevante, în ceea ce privește promovarea, construirea și implementarea Proiectului Roșia Montană.

Propunerea

Formuleaza urmatoarele comentarii, observatii si intrebari:

1. Referitor la numarul locurilor de munca pe care le va oferi proiectul, considera ca este o mare gogorita. In cele 33 de volume ale EIA se vorbeste de 500 – 600 de locuri de munca, dar pe site-ul lui Gabriel Resources se gaseste informatia ca RMGC a comandat in 2003, la Independent Mining Consultance Incorporated, un studiu in care se mentioneaza doar 217 locuri de munca pe perioada celor 17 ani de viata ai minei: 29 de posturi de personal salariat si 187 posturi pentru muncitori, atat.

Pentru 217 locuri de munca trebuie dati afara 2000 de oameni din 900 de case?! Ce eficienta si ce umanitate are acest proiect?

2. Se compara acest proiect cu Rio Narcea si cu mina Marta din Noua Zeelanda dar, in niciun proiect din toata lumea, mina nu are un patrimoniu arheologic cum este cel la Rosia Montana. In California e pustiu, in Noua Zeelanda e pustiu, la Rio Narcea se exploateaza din 1998, 500000 de tone minereu anual. Adica un pic mai mult decat s-a exploatat pana in mai la Rosia Montana. Doar 500.000, deci de 26 de ori mai putin decat vrea proiectul, in schimb minereul acolo are intre 3 si 5 grame. Iar din 2004 au trecut la exploatarea in subteran. Iar in Anglia, Irlanda, de unde sunt domnii, nici nu se exploateaza aurul. Iar la mina Marta din Noua Zeelanda s-a exploatat aurul din 1850 (ce urme arheologice si importanta istorica este acolo) iar mina are intre 3 si 5 grame aur la tona minereu exploatarea fiind de 10 ori mai mica decat colosul ce se propune in mijlocul Europei. Deci nici o comparatie nu este in favoarea acestui proiect.

3. In privinta riscurilor, exemplifica prin rapoartele anuale ale lui Gabriel din 2003, 2004, 2005. In 2003 sunt trei pagini de riscuri pe care Gabriel le recunoaste pentru proiect, in 2004 sunt 6 pagini de riscuri, iar in 2005 sunt 5 pagini de riscuri. In raportul anual pe 2005 se fac mentiunile: "Nu avem bani sa incepem exploatarea" si "Nu avem resursele financiare sa construim mina la Rosia Montana" (paginile 22 si 32). "Nereusita in obtinerea finantarii suplimentare ar putea avea ca rezultat intarzierea sau amanarea indefinita a dezvoltarii pe mai departe a proiectului nostru, cu pierderea posibila a proprietatilor", spune raportul. Citeaza, in continuare din raportul anual pe 2005, pg. 24 : "in functie de pretul aurului sau a altor minerale produse, putem stabili ca nu este practic sa incepem sau sa continuam productia comerciala".

Isi poate permite Guvernul Romaniei sa probeze un proiect care maine zice ca nu-l mai vrea?

Petentul se referă la un document din 2003; estimările finale ale impactului economic al proiectului se regăsesc în Studiul de Fezabilitate Actualizat [1] și în raportul studiului de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM), ambele finalizate în 2006. Datele sunt următoarele:

Proiectul Roșia Montană (RMP) va crea în medie 1.200 locuri de muncă pe o perioadă de 2 ani dedicată construcțiilor. Ne așteptăm ca majoritatea acestor locuri să fie ocupate cu forță de muncă locală, din zona de impact a proiectului.

Pe parcursul celor 16 ani de exploatare, RMP va propune 634 de locuri de muncă (directe, inclusiv pentru asigurarea serviciilor de curățenie, securitate, transport și altele). Prognostăm că cele mai multe dintre aceste locuri să fie ocupate cu forță de muncă locală, din zona de impact a proiectului.[2]

Soluția de
rezolvare

RMP nu este elaborat împotriva voinței comunității și a fost dezvoltat până în momentul de față cu sprijinul acesteia. Dezvoltarea noii mine se rezumă la o zonă ce cuprinde doar 4 dintre cele 16 localități ale comunei Roșia Montană. În consecință, pentru marea majoritate, proprietățile detinute de localnicii din zona Roșia Montană nu vor fi afectate de proiect.

Planul de achiziție al proprietăților conceput de companie este elaborat în concordanță cu directivele Băncii Mondiale și are la bază consimțământul vânzătorului și cumpărătorului de a încheia tranzacția, oferind oportunități individuale de dezvoltare și diverse programe de sprijin. În acest sens, Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) a acordat pachete compensatorii corespunzătoare locuitorilor afectați din zona de impact a proiectului, în concordanță cu politicile Băncii Mondiale în domeniu, conform detaliilor furnizate în cadrul Planului de Acțiune pentru Strămutare și Relocare (RRAP) elaborat de RMGC, care poate fi găsit pe pagina de Internet oficială a companiei www.povesteaadevarata.ro.

Dintre proprietățile necesare proiectului care nu au fost achiziționate încă de companie, 98% au fost evaluate la cererea proprietarilor – un pas ce arată că există interes pentru vânzarea proprietăților către companie. Statisticile indică faptul că există foarte puțini proprietari care nu ar fi dispuși să își vândă locuințele.

Din acest număr redus, o parte dintre proprietari locuiesc în zone ce nu vor fi necesare pentru faza de construcție și începutul perioadei de exploatare a minei. Pentru viitorul apropiat însă, deținătorii acestor proprietăți, nu reprezintă neapărat un impediment pentru dezvoltarea minei, putând continua să trăiască cum doresc. În ceea ce privește numărul și mai redus de case situate în zonele în care va avea loc faza de construcție și începutul perioadei de exploatare, compania va căuta soluții pentru re-proiectarea planului minei pentru a permite acelor proprietari să-și păstreze intacte proprietățile.

Pentru mai multe informații, vă rugăm consultați anexa 4 – Roșia Montană Dezvoltarea Durabilă și proiectul Roșia Montană.

Referințe:

[1] Studiu de Fezabilitate Actualizat pentru Roșia Montană, rezumat disponibil la www.gabrielresources.com

[2] Proiect Roșia Montană, Raport asupra Studiului EIM, Rezumat fără caracter tehnic, vol.19, pag. 7. Dacă se includ locurile de muncă suplimentare generate pentru asigurarea serviciilor de curățenie, securitate, transport și altele, numărul locurilor de muncă directe este de 634.

*

Proiectul Roșia Montană și Proiectul Marta au două lucruri în comun: carierele sunt amplasate în apropierea zonelor rezidențiale, iar tehnologiile utilizate sunt similare. Dacă acest lucru funcționează în Noua Zeelandă, nu vedem de ce nu ar funcționa și în România.

În ceea ce privește Rio Narcea (care nu este un proiect, ci, mai degrabă, denumirea companiei miniere canadiene), situația este oarecum diferită. Acea companie desfășoară proiecte miniere în Portugalia, Spania și Mauritania, în scopul de a exploata zăcăminte conținând aur, nichel, cupru și platină. Comparățiile făcute în cadrul Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) se referă la activitățile desfășurate de această companie în Spania, proiectele miniere aurifere desfășurate în El Valle în apropiere de Belmonte de Miranda, în Carles în apropiere de Salas, și în Salave în apropierea oceanului. Toate aceste zăcăminte se află în provincia Oviedo, Asturias în nord-vestul Spaniei, o regiune binecunoscută pentru exploatarea miniere antice care se desfășurau la zăcămintele aurifere aluvionare și la zăcămintele aurifere primare.

Toate aceste amplasamente sunt tratate în teza de doctorat a dlui Claude Domergue (harta 6, pagina 568). M. Domergue, Profesor Emerit al UTAH (Departamentul de Istorie și Arheologie al Universității Le Mirail, Toulouse, Franța) este unul dintre fondatorii arheologiei miniere ca disciplină în Europa. De fapt, aceste locații miniere au fost numai evaluate și inventariate, dar nu s-au efectuat acolo săpături arheologice. Se presupune că amplasamentele sunt de vârstă romană. Această presupunere se bazează pe analogia făcută cu alte amplasamente miniere cercetate în sectorul nord-vestic al Spaniei. Această presupunere este susținută și de descoperirea unor concașoare antice de minereu și a unor locații romane în apropierea acestora.

Este evident că fiecare proiect derulat de Compania Rio Narcea a constat din continuarea operațiunilor pe amplasamente miniere deja excavate în perioada antică. Operațiunile miniere antice au lăsat în urma vestigiile ce au fost inventariate și prezentate în cea mai bună condiție a lor, cel puțin în teza de doctorat a lui Claude Domergue. Se pare că nu au fost efectuate săpături arheologice de conservare în niciunul dintre aceste amplasamente miniere. De aceea, este dificil să spunem dacă vestigiile antice și distribuția lor în spațiu au fost afectate de operațiunile miniere moderne.

Este evident că există o diferență semnificativă între situația amplasamentelor miniere exploatare de Compania Rio Narcea, unde cercetările arheologice au fost foarte puține și situația amplasamentelor de la Roșia Montană, unde începând din anul 2000 s-au efectuat cercetări arheologice extinse. Nu se cunoaște dimensiunea patrimoniului arheologic și importanța vestigiilor arheologice existente în cadrul amplasamentelor din Rio Narcea, Spania, din lipsa unui program efectiv de cercetări arheologice. Cu toate

acestea, la Roșia Montană s-au efectuat cercetări arheologice atât la suprafață, cât și în subteran, dovedindu-se, pe cât posibil, vestigiile miniere și importanța lor. În timp ce compania Rio Narcea a promis reabilitarea amplasamentului minier și evidențierea vestigiilor miniere antice, fără a specifica detalii, la Roșia Montană situația este cu totul diferită. Urmare a cercetărilor efectuate de o echipă de arheologi francezi, germani și români, s-a descoperit un important patrimoniu arheologic de suprafață și subteran, de vârstă antică, din evul mediu, din perioada modernă și din cea contemporană. Mai mult, monitorizarea arheologică a permis reconstituirea vechilor mine din Cărnic, deoarece 2000 ani de exploatare continuă în cadrul acelorași amplasamente, deschise inițial în antichitate, au distrus o parte a vechilor vestigii miniere, și pot fi astăzi recunoscute numai de "ochiul unui expert". Roșia Montană Gold Corporation SA (RMGC) s-a angajat pe deplin în fața autorităților competente să conserve o parte a acestor vestigii miniere *in situ*, să reproducă copii fidele (la scară 1:1) ale altor tipuri de lucrări miniere extrem de deteriorate, ce nu mai pot fi salvate, precum și ale altor tipuri de lucrări ce vor fi afectate de începutul primelor operațiuni miniere. Acest patrimoniu minier va fi pus în evidență complet, în siguranță, în conformitate cu reglementările naționale și europene, într-un nou muzeu al mineritului. Publicul va avea ocazia nu numai să vadă măturii legate de mineritul antic (lucrări miniere, instalații, unelte, tipuri de minereu), ci și măturii legate de desfășurarea activităților miniere din timpul secolului al 20-lea (precum transportorul cu bandă, concasoare, vagonete de mină și mori cu bile).

Datorită Programului Național de Cercetare Alburnus Maior, finanțat în întregime de RMGC, în cadrul căruia au fost efectuate săpături arheologice de cercetare, putem spune acum că vechea mină de la Roșia Montană este mare și că importanța ei poate fi susținută prin dovezi. Înainte de începerea acestui vast program de cercetare arheologică, datele privind patrimoniul minier de la Roșia Montană erau fragmentate și limitate. Chiar înainte de aprobarea proiectului, RMGC a început deja să-și îndeplinească angajamentele proprii: a fost deja lansat programul de conservare a unor lucrări miniere, inclusiv instalații vechi pentru drenarea apei din mină (precum roțile hidraulice din perimetrul minier Păru-Carpeni); a fost lansat și programul de redeschidere a perimetrului minier Coș (galeria Cătălina Monulești).

RMGC s-a conformat și continuă să se conformeze legislației naționale și internaționale cu privire la patrimoniul cultural și la conservarea vestigiilor. De-abia de curând au fost cunoscute dimensiunile vestigiilor și ale patrimoniului, după ce s-au efectuat timp de șase ani cercetări științifice de către cele mai cunoscute instituții naționale în domeniu. Cercetarea efectuată de RMGC în domeniul arheologiei miniere a fost întreprinsă de o echipă de specialiști renumiți în Europa.

*

Informațiile utilizate de către petent provin dintr-o secțiune în care sunt prezentați factorii de risc și care era destinată investitorilor și investitorilor potențiali ai companiei. Comisia Bursei de Valori din Ontario impune companiilor listate pe Bursa de acțiuni din Toronto să întocmească o listă în care să fie prezentate riscurile potențiale. Respectiva listă are rolul de a preveni posibilitatea acționării în judecată cu rea-credință a Gabriel Resources, sau a oricărei alte companii publice, care ar fi fundamentată pe faptul că riscurile potențiale nu au fost făcute publice. Printre acești factori de risc se pot include și instabilitatea politică, evoluția legislativă, economică și politică neprevăzută, grevele, războaiele, revoluțiile, terorismul, calamitățile naturale. Aceste riscuri sunt nesigure, întâmplătoare și pot apărea ulterior, reprezentând doar o posibilitate analizată din punct de vedere teoretic de către un investitor care dorește să se afle în legalitate, și în nici un caz o confirmare a existenței lor.

Este adevărat că în anul 2005 compania SC Roșia Montană Gold Corporation SA (RMGC) nu deținea resursele financiare necesare inițierii operațiunilor de exploatare a minei. Costurile de capital estimate a fi necesare pentru dezvoltarea integrală a proiectului Roșia Montană – inclusiv dobânzile, finanțarea și costurile companiei – sunt de aproximativ 750 de milioane USD. Compania anticipează că va finanța aceste costuri cu o cotă de aproximativ 20% din resurse proprii (150 milioane USD), iar 80% vor fi obținuți din împrumuturi, acestea pot fi împrumuturi cu dobânzi preferențiale, medii sau mari. Compania a obținut deja capitalul de 150 milioane USD și este în curs de a finaliza negocierile pentru capitalul ce va fi obținut din împrumuturi. După înaintarea EIM, experți reprezentanți a mai multe bănci internaționale din sectorul privat, precum și instituții de garantare a creditelor au ajuns la concluzia că EIM se conformează Principiilor Equator, menite să promoveze împrumuturile responsabile acordate de către instituțiile financiare proiectelor care prezintă riscuri sociale și de mediu, ceea ce ar trebui să ușureze semnificativ obținerea creditelor de către companie. Anticipăm faptul că exploatarea va începe în anul 2009, conform planului, în condițiile în care aprobarea Proiectul va fi obținută în vara anului 2007.

În ceea ce privește afirmațiile referitoare la profitabilitatea proiectului, acestea au fost corecte în momentul emiterii lor și rămân corecte, în vederea conformării cu reglementările care guvernează tranzacțiile bursiere și garanțiile bancare. Cu toate acestea, este necesară redarea contextului pentru respectivele declarații: realitatea este că proiectul va fi profitabil chiar și în cazul în care prețurile aurului și argintului scad de la nivelul lor actual. Costul total estimat pentru producerea aurului, pe durata întregului proiect, este de 237 USD / uncie. Luând în calcul un preț al aurului de 600 USD / uncie și un preț al argintului de 10.50 / uncie, profitul total al tuturor acționarilor Proiectului Roșia Montană este de 1.572 milioane USD, cu o rată internă de profit de 26%. Astfel, prețul aurului ar trebui să scadă cu două treimi – o situație extrem de improbabilă – pentru ca proiectul să devină neprofitabil. În aceste circumstanțe, aproape orice alt proiect minier din lume ar deveni, neprofitabil.

Statul Român, partenerul nostru în această companie mixtă, ar trebui să aibă totală încredere că Gabriel Resources și RMGC vor avea resursele financiare, manageriale și tehnice pentru a demara și finaliza Proiectul de la faza de construcție și până la faza de post-închidere și că toate activitățile lor se vor desfășura în conformitate cu legislația română și cu cea europeană, precum și cu cele mai bune practici internaționale.

Propunerea

Formuleaza urmatoarele comentarii, observatii si intrebari:

1. Apare o suprapunere a limitelor proiectului peste licenta de exploatare: pe zona Bunta cateva zeci de hectare nu sunt acoperite de licenta miniera. Legea minelor este foarte clara: proiectul se poate dezvolta strict in perimetrul acordat prin licenta. Deci trebuie facuta aceasta rectificare cat mai repede pentru a continua procedurile de analiza a acestui proiect.

2. La partea de analiza a alternativelor, considera ca s-a evitat, voit, analiza unei alternative interesante – care ar putea pune proiectul intr-o lumina noua – si anume recuperarea gravitacionala. S-a pomenit procedeul fara a fi analizat asa cum cer procedurile. Intrebarile sunt:

Cat, cum, cu ce costuri, cu ce investitii? Daca se poate recupera? Daca in urma cu vreo 10 ani, cand unciua de aur era 275 de dolari, nu parea fezabila aceasta alternativa acum, cand unciua de aur a sarit bine de 600, vreo 80, 90 spre 100 de tone de aur recuperate prin aceasta metoda ar impaca multe din contradictiile vis-a-vis de acest proiect.

3. Pe versantul stang al Vaii Cornei, pe Bunta, exista cateva izvoare care apar preponderent in primavara, dupa topirea zapezilor, ele aparand simultan si in zona Vaii Buciumului. Diferenta de altitudine este de vreo 7-8 m, in favoarea celor de pe Bunta, deci mai inalte decat cele de pe Valea Buciumului. Exista pericolul migratiei apelor incarcate cu metale grele din viitorul iaz de decantare din Valea Cornei inspre Valea Buciumului. Se impune de la sine o solutie de impermeabilizare a cuvetei, ceea ce nu se regaseste nicaieri in studiul de impact sau in memoriul tehnic.

4. Numarul de foraje geotehnice este total insuficient pentru a putea defini precis configuratia subsolului din zona Cornei. Chiar daca barajul este suficient de bine proiectat si cercetat astfel incat el in sine confera deplina siguranta, restul sistemului iazului de decantare este precar. Orice manager prudent si responsabil sau orice management prudent si responsabil ar adopta o solutie de impermeabilizare a cuvetei Vaii Cornei pentru a evita posibile neplaceri in viitor.

5. Apar incompatibilitati intre elaboratorii diverselor studii si pozitia pe care o detineau in momentul respectiv. Este vorba de raportul de risc intocmit sub indrumarea domnului Florea Gabriel, fost director general in MMGA, care nu are ce cauta timp de trei ani ca elaborator / indrumator, intrucat intra in contradictie cu statutul de fost functionar public, chiar daca acum e la Banca Mondiala.

6. In cazul monumentelor Piatra Corbului si Piatra Despicata nu se pot realiza relocalarile fara un aviz din partea Academiei Romane.

Precizăm că activitățile miniere realizate de titularul RMGC în temeiul licențelor deținute sunt și vor fi realizate “în cadrul unor perimetre autorizate în acest scop de autoritatea competentă” (potrivit prevederilor art. 4(3) din Legea Minelor nr. 85/2003).

Soluția de
rezolvare

În acest sens, precizăm că RMGC este titular atât al Licenței de concesiune pentru exploatare în perimetrul Roșia Montană nr. 47/1999 (“Licența Roșia Montană”), aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 458/10.06.1999, cât și al Licenței de concesiune pentru explorare în perimetrul Complexul Bucium nr. 218/1999 (“Licența Bucium”), aprobată prin Ordinul ANRM nr. 60/17.05.1999 în perimetrul căreia se găsesc resurse similare celor care constituie obiectul Licenței Roșia Montană și căreia îi aparține zona Bunta. Menționăm că, potrivit prevederilor art. 17(1), 18(2) lit. a) și 20 din Legea Minelor nr. 85/2003, titularul RMGC are dreptul legal de a obține direct licența de exploatare pentru perimetrul Bucium.

Subliniem totodată că, potrivit dispozițiilor legale, autorizarea activităților miniere este de competența Agenției Naționale pentru Resurse Minerale, fiind o etapă ulterioară emiterii acordului de mediu pentru Proiectul Roșia Montană, care face în acest moment obiectul procedurii de evaluare a impactului asupra mediului.

*

Recuperarea gravitațională ar fi o opțiune excelentă într-un filon nou din care aurul se extrage ușor. Din păcate, nu este o alternativă realistă în cazul Roșia Montană, conform prezentării din Capitolul 5 din

Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) care descrie activitatea de testare depusă pentru optimizarea proiectului uzinei de prelucrare.

Capitolul 5 din Raportul EIM (*Evaluarea Alternativelor*) explică cum se aplică o tehnologie de extracție a minereului în funcție de zăcămintul ce urmează a fi exploatat. Pentru minereurile de aur în care particulele de aur sunt fizic libere în rocă, acestea pot fi recuperate prin mijloace fizice, inclusiv prin recuperare gravitațională. În extrema cealaltă, este cazul în care particulele de aur sunt încorporate în totalitate în cadrul altor minerale și trebuie extrase și recuperate prin mijloace chimice (cum ar fi prin leșiere). La Roșia Montană, minerii din vechime lucrau aurul din filoane care conțineau o mare proporție de aur brut și liber ce putea fi extras relativ ușor prin gravitație. Acest filon de aur brut a fost exploatat masiv, iar zăcămintul rămas este parțial liber și parțial încapsulat în alte minerale, fiind și mult mai mărunț. Ca urmare, pentru a evita pierderi mari de aur în procesul de recuperare, se propune leșierea cu cianuri pentru eliberarea particulelor de aur și pentru asigurarea unei recuperări maxime a resursei de aur.

Au fost luat în considerare un număr de opțiuni pentru recuperarea aurului încă din etapa conceperii studiului, a studiului de pre-fezabilitate și de fezabilitate, plus a optimizării și proiectării de bază, etape în care s-a avut în vedere inclusiv o variație a acestora în vederea obținerii eficienței maxime în recuperarea aurului. Acestea sunt prezentate și în secțiunea asupra alternativelor, din EIM.

Este adevărat că de la finele anilor 1990, prețul aurului a crescut de la US\$275/oz la US\$500/oz (aplicându-se o medie pe parcursul a 3 ani în privința prețului aurului, conform elementelor legal impuse unei analize economice). Dar, costurile de capital inițiale ale proiectului au depășit nivelul triplării, de la US\$192 milioane la US\$638 milioane, iar costurile operațiunilor au depășit și ele nivelul triplării, de la US\$119 milioane la US\$378 milioane, negând orice speranță de beneficiu din creșterea prețului aurului. Este totuși necesar un nivel sporit de recuperare a aurului pentru ca proiectul să fie fezabil.

*

Văile adiacente nu sunt amenințate de infiltrația în apele subterane. Studiul privind condițiile inițiale hidrogeologice – având la bază rezultatele monitorizării nivelului apei cu ajutorul piezometrelor montate la baza văii Corna, precum și cele pe versanții văii Corna – indică faptul că, izoliniile apei subterane se află deasupra nivelului de 840 m, care este înălțimea maximă a taluzului TMF. Datele piezometrice indică faptul că, curgerea apelor subterane este dinspre cumpăna apelor aflată pe creasta versanților înspre baza văii. Nu există nicio dovadă că, curgerea apelor subterane traversează culmile, către văile adiacente, nici că vor apărea astfel de condiții pe durata construcției TMF care să determine curgerea printre culmi.

Proiectarea bazinului TMF include un strat de impermeabilizare din sol cu permeabilitate redusă, compactată după cum este necesar, pentru a se obține o permeabilitate declarată de 1×10^{-6} cm/sec – în conformitate cu Directiva UE privind folosirea Celor mai Bune Tehnici Disponibile (BAT), așa cum sunt acestea definite de Directiva UE 96/61/EC (IPPC) – un perete de fundație în fundația barajului inițial pentru controlul exfiltrațiilor, un nucleu cu permeabilitate redusă pentru barajul inițial, pentru controlul exfiltrațiilor și un baraj și un iaz de colectare a exfiltrațiilor sub talpa barajului iazului de decantare, pentru colectarea și retenția oricăror exfiltrații care se extinde dincolo de axul barajului.

*

Hidrogeologia zonei Proiectului a fost evaluată prin programe complexe de forare efectuate pe amplasament între 2000 și 2003 (pentru susținerea studiilor EIM – Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului). Acestea au inclus foraje de-a lungul axului barajului TMF (iazului de decantare a sterilelor) de pe Valea Corna și al barajului secundar de retenție și al jomului. În plus, a inclus foraje și puțuri de testare în bazinul TMF pentru caracterizarea solurilor din apropierea suprafeței. Din martie 2007, se desfășoară studii de cercetare detaliată a continuității, grosimii și permeabilității solurilor din apropierea suprafeței, din bazin (pentru susținerea studiilor de proiectare de detaliu). Acestea se concentrează în special asupra stabilirii cerințelor de realizare a stratului de impermeabilizare din sol cu permeabilitate redusă pentru bazinul TMF din Valea Corna.

În plus, evaluarea hidrogeologică a indicat faptul că apa subterană este relativ puțin adâncă, oglindind topografia de la suprafață până pe culmi. Acest lucru indică o geologie a zonei cu permeabilitate redusă și asigură un sistem natural de retenție. Pentru ca instalația să fie și mai solidă și să ofere o redundanță

suplimentară, proiectarea include recompactarea stratului coluvial pentru obținerea unei permeabilități de 1×10^{-6} cm/sec sau mai puțin, valoare conformă cu Cele mai Bune Tehnici Disponibile (BAT) din UE, așa cum sunt definite în Directiva UE (96/61/CE). Astfel se va reduce probabilitatea exfiltrațiilor din TMF.

Pentru cercetarea geotehnică, au fost testate toate amplasamentele obiectivelor, la un nivel corespunzător prin foraje cu carotaj continuu prin monitorizare geofizică și realizarea de puțuri pentru prelevarea de probe de roci, precum și probe de sol pentru teste geotehnice. Această activitate se desfășoară în cadrul studiului de fezabilitate și proiectare, rezultatele fiind utilizate pentru proiectarea obiectivelor. Aceste rezultate au fost utilizate pentru EIM, dar nu toate detaliile privind foraje, monitorizări și teste sunt raportate în EIM, întrucât acestea nu fac obiectul EIM. În total, au fost realizate 259 de foraje geotehnice totalizând 10.731,22 metri de carote precum și 232 de puțuri de testare geotehnică. Pe lângă acestea, au fost executate alte 886 de foraje pentru testarea diverselor aspecte ale proiectului, inclusiv a parametrilor și a datelor geotehnice totalizând 127.195,74 metri și au fost cartate și testate geotehnic lucrări subterane pe o lungime de aproximativ 70.000 metri. Detalii cu privire la aceste lucrări sunt incluse în studiul de fezabilitate.

*

Față de comentariul dumneavoastră învederăm următoarele:

Raportul de securitate întocmit în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 95/2003 privind controlul activităților care prezintă pericole de accidente majore în care sunt implicate substanțe periculoase a fost elaborat de o echipă condusă de Prof. Alexandru Ozunu din cadrul S.C. Ocon Ecorisc S.R.L., societate cu care titularul de proiect a încheiat un contract pentru realizarea raportului de securitate.

Subliniem faptul că titularul de proiect nu a avut nici un fel de raporturi contractuale cu dl. Florea Gabrian, așa încât, față de prevederile legale aplicabile, nu ne aflăm în situația existenței unei incompatibilități.

*

În ceea ce privește Piatra Corbului și Piatra Despică, acestea sunt încadrate conform Legii 5/2000 din 6 martie 2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate, (Publicat în Monitorul Oficial nr. 152 din 12 aprilie 2000) la secțiunea Zone naturale protejate de interes național și monumente ale naturii, punctele 2.8 (Piatra Despică) și 2.83 (Piatra Corbului).

În același timp, ca rezultat al cercetărilor arheologice efectuate la Roșia Montană prin Programul Național de Cercetare Alburnus Maior, finanțat în conformitate cu prevederile legale de către RMGC, zona Piatra Corbului a fost clasată monument istoric, respectiv Galeriile romane din masivul Cărnic, zona "Piatra Corbului" (cod LMI AB-I-s-A-20329), conform Monitorul Oficial Nr. 646 bis, din data de 16.07.2004, jud. Alba, poziția 146.

În proiectul propus de către RMGC, Piatra Corbului nu este afectată, fiind situată în afara viitoarei cariere Cărnic. Vor fi luate toate măsurile tehnice de minimizare a impactului pe parcursul fazelor operative ale exploatării în apropierea acestei zone, astfel încât integritatea acesteia să nu aibă de suferit.

Referitor la Piatra Despică, precizăm că aceasta este un bloc de andezit cu o greutate de aproximativ două tone. În anul 2002, Comisia pentru Ocrotirea Monumentelor Naturii a Academiei Române, ca urmare a documentației înaintate de către S.C. Agraro Consult S.R.L., a avizat mutarea acesteia pe un alt amplasament, care nu va fi afectat de viitoarele exploatări. În consecință, cu mijloace tehnice absolut normale în ceea ce privește gabaritul, sub coordonare și supraveghere de specialitate, Piatra Despică va fi mutată într-un amplasament avizat de către Academia Română și Ministerul Culturii și Cultelor.

Propunerea

Face urmatoarele observatii si comentarii::

1. Zona bazinului Campeni/Abrud este o zona decimata de poluare, de alcoolism si boli, iar natura are foarte mult de suferit. Visinul, salamandra si alte animale sensibile la poluarea mediului au disparut. Considera ca locuitorii Rosiei Montane se vand prea ieftin.
2. In principiu este de acord cu proiectul, dar considera ca trebuie respectate doua conditii:
  - sa nu se foloseasca cianura si
  - sa se faca distribuirea echitabila a profiturilor firmei intre toti oamenii din zona bazinului, pentru ca astfel si restul tarii isi va avea beneficiul ei.
3. Compania ar trebui sa se implice, printr-un angajament legal, inclus in toate documentele, in stimularea vietii culturale, educative, sportive si de sanatate din zona Apusenilor, prin donarea unei parti din beneficii.
4. Societatile multinationalele nu sunt societati de caritate, ci firme care fac profit, nu conteaza cum daca legislatia le permite. Daca aceasta companie are posibilitatea sa faca bani si guvernul si legislatia le permite atunci o vor face cu poluarea intregului bazin al Muntilor Apuseni.
5. Referitor la afirmatia ca in Australia se foloseste cianura, vorbitorul afirma ca traieste de 25 de ani in Australia si in aceasta tara nu exista asa ceva, iar Australia este a doua mare prodcatoare de aur din lume. Considera ca, daca tehnicienii romani se implica si aproba acest proiect cu folosirea cianurii, inseamana ca se dezic de bunele maniere ale unor tehnicieni si ingineri.
6. Considera ca dezbaterile publice sunt o farsa organizata de RMGC cu oamenii lor si s-au organizat in zile de lucru, cand oamenii sunt la munca campului.

Soluția de
rezolvare

SC Roșia Montană Gold Corporation SA (RMGC) nu poate face comentarii asupra celor spuse de petiționar, însă poate face trimitere la studiile de condiții inițiale din raportul studiului de Evaluare a impactului asupra mediului (EIM).

Aceste studii arată importanța aprobării Proiectului Roșia Montană (RMP). Condițiile din zonă reprezintă o piedică serioasă în calea dezvoltării pe altă cale decât cea propusă de RMP. Reabilitarea zonei este foarte costisitoare, cu siguranță depășind posibilitățile comunității locale. RMP va genera, indirect, 6000 de locuri de muncă și va înlătura o parte din obstacolele din calea unei dezvoltări durabile, cum ar fi poluarea și degradarea terenurilor. Proiectul va servi, astfel, drept catalist pentru dezvoltarea economică a regiunii și va sprijini comunitățile locale în dezvoltarea altor activități economice decât cea minieră, fiind esențial pentru Planul de Dezvoltare Durabilă a Comunității din EIM (Planul L).

Nu suntem de acord că localnicii din Roșia Montană "se vând prea ieftin". Ei vor avea statut preferențial la ocuparea locurilor de muncă din cadrul proiectului. Cheltuielile totale legate de proiect vor fi de 3,7 miliarde USD. Din această sumă, 2,5 miliarde USD vor fi cheltuiți în România; astfel, 68% dintre plăți vor fi făcute fie direct către statul român, (1 miliard USD), fie către furnizorii români de bunuri și servicii (1,5 miliarde USD). În plus, trebuie menționat faptul că programul de achiziție de terenuri al RMGC a fost planificat conform liniilor directoare ale Băncii Mondiale, fiind bazat pe un model "vânzare voluntară, achiziționare voluntară", care ofeă oportunități de dezvoltare individuală și diverse programe de asistență. Din această perspectivă, RMGC a oferit pachete compensatorii corecte locuitorilor din zona afectată, în deplină conformitate cu politicile Băncii Mondiale în acest domeniu, așa cum se detaliază și în Planul de acțiune pentru strămutare și relocare (Resettlement and Relocation Action Plan - RRAP) al RMGC, care poate fi consultat pe pagina de internet a RMGC.

*

Atât tehnologia de recuperare a metalelor utilizând leșierea cu cianură prin procedeul CIL, precum și utilizarea circuitului de denocivizare a cianurii bazată pe procedeul SO₂/Aer, sunt considerate cele mai bune tehnologii disponibile, fiind folosite pe scară largă în întreaga lume. Conținutul de cianuri, ce va ajunge în iazul de decantare, va fi sub conținutul minim admis prin reglementările existente la nivel European.

Utilizarea cianurii în cadrul proiectului Roșia Montană este rezultatul unor teste de procesare în care s-au avut în vedere mai multe tehnologii de procesare (vezi capitolul 5 – Alternative). Datorită condițiilor de zăcămint (mineralizație diseminată, concentrații reduse de substanță minerală utilă) în urma unei analize multi criteriale, cianurația a fost considerată ca singura tehnologie fezabilă care implică riscuri acceptabile și un impact potențial care poate fi ușor controlat, datorită nivelului tehnologic atins de industria minieră.

*

Proiectul va aduce beneficii nu doar pentru cei din zona Roșia Montană, care vor reprezenta probabil cea mai mare parte din forța de muncă, ci și pentru toată țara. La un preț al aurului de 600 USD/uncie și al argintului de 10,50 USD/uncie, estimările actuale cu privire la beneficiile financiare ale Statului Român sunt următoarele:

Impozite, taxe și partea din profit a statului român (inclusiv cele platite până în prezent)	TOTAL (milioane USD)
-	
Impozite salarii	177
Impozit pe profit (16%)	284
Redevență minieră (2%)	101
Impozite pe proprietate (Roșia Montană)	12
Impozite pe terenuri (Roșia Montană)	21
Taxe forestiere	13
Taxe agricole	1
Taxe înregistrare terenuri	3
Taxe vamale și accize	113
Alte taxe și impozite	1
Dividende (Ministerul Economiei și Comerțului)	306
Total	1,032

Cheltuielile totale ale proiectului vor fi de 3.703 milioane USD. Această cifră include investițiile făcute de SC Roșia Montană Gold Corporation SA (RMGC) în capitalul inițial, în capitalul de susținere a activităților companiei și în cheltuielile de exploatare, precum și în cota-parte din profit a statului, impozitele pe profit, redevențe și alte impozite, cum ar fi impozitele pe salarii. Din această sumă de 3.703 milioane USD, 2.523 milioane USD vor fi cheltuite în România; deci, 68% din sumele cheltuite se vor îndrepta fie către statul român, fie către furnizorii de bunuri și prestatorii de servicii din România.

*

Compania se angajează să promoveze oportunități de dezvoltare pe termen lung, ca parte din planul de dezvoltare durabilă. Se speră că, sub auspiciile Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare al (PNUD), vor fi create câteva grupuri de lucru, dintre care unul se va ocupa de explorarea oportunităților de dezvoltare. Aceste grupuri de lucru vor include reprezentanți ai guvernului, ai comunității și ai Roșia Montană Gold Corporation (RMGC). Grupurile de lucru vor fi deschise la sugestii și contribuții din partea tuturor celor interesați. Pentru mai multe informații și pentru a vă manifesta interesul în legătură cu grupul de lucru, vă rugăm contactați compania.

Mai important decât o politică de donații, dorim să consolidăm capacitatea comunității astfel încât să identifice căi prin care să stimuleze proiectele în care este interesată, fie că sunt culturale, educaționale sau sunt legate de sport și divertisment.

În ceea ce privește inițiativele din domeniul sănătății, prin raportul la studiul de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM), RMGC se angajează să aibă inițiative menite să îmbunătățească serviciile de sănătate din comunitățile din Roșia Montană, Abrud și Câmpeni, inclusiv următoarele:

- construirea unui dispensar și a unei clinici private la Piatra Albă (a se vedea RRAP), accesibile întregii comunități, prin asigurări de sănătate;

- modernizarea unei aripi a spitalului din Abrud, accesibil întregii comunități prin sistemul național de asigurări de sănătate;
- îmbunătățirea sistemului medical de urgență în regiune;
- construirea unei noi școli, a unui centru civic și rezidențial la Piatra Albă. Acest program este descris în detaliu în RRAP;
- campanii de sănătate de conștientizare (în parteneriat cu autoritățile locale și ONG-uri) cu referire la: sănătatea reproducerii, nutriție și stil de viață, etc.
- parteneriate cu organizații de învățământ și ONG-uri referitoare la îmbunătățirea unităților de învățământ din regiune și accesul la acestea; de exemplu: ONG-urile și autoritățile locale au colaborat pentru înființarea unui parteneriat educațional cu sediul la CERT (Centrul de Resurse pentru TINERi Apuseni - www.certapuseni.ro).

Pentru mai multe informații, vă rugăm consultați anexa 4 – Roșia Montană Dezvoltarea Durabilă și proiectul Roșia Montană.

*

SC Roșia Montană Gold Corporation SA (RMGC) va derula operațiunile miniere în deplină conformitate cu legislația românească și cea europeană, inclusiv legislația de mediu, și conform celor mai bune practici internaționale.

Este de asemenea important să menționăm că Proiectul Roșia Montană (RMP) acoperă o suprafață de 16 kilometri pătrați, în timp ce Munții Apuseni acoperă o suprafață de 21,000 kilometri pătrați. Impactul proiectului a fost micșorat și mai mult de reducerea dimensiunilor a trei dintre cele patru cariere propuse, în urma consultărilor publice cu părțile interesate. Mai concret, la Roșia Montană, sistemul iazului de decantare (Tailings Management Facility - TMF) va fi construit la cele mai înalte standarde internaționale. Va fi un obiectiv fără riscuri de mediu, pentru depozitarea permanentă a sterilului neutralizat rezultat din procesarea minereului. Echipamente sofisticate vor fi folosite pentru monitorizarea geotehnică și hidrografică. Datorită faptului că neutralizarea sterilului va avea loc înainte de depozitarea deșeurilor în iazul de decantare, acestea vor conține niveluri foarte scăzute de cianuri (5-7 părți per milion sau ppm sau mg/l), care sunt sub limita legală de 10 ppm adoptată recent de Uniunea Europeană în Directiva privind deșeurile miniere. Astfel, în timp, apele care în prezent sunt poluate, cum ar fi râul Arieș, vor deveni mai puțin poluate.

*

Cianura este folosită în majoritatea exploatărilor miniere din Australia, fie pentru leșierea întregului minereu aurifer, fie pentru leșierea concentratelor cu conținut ridicat de aur sau pentru producerea de concentrate. Nu numai minele aurifere, dar și exploatățile miniere polimetalice utilizează cianura ca depresant în procesul de flotație, în vederea recuperării mineralelor cu conținut de sulfuri. Un număr redus de producători de aur aluvial nu folosesc cianura, însă producția acestora este nesemnificativă. În Australia există doi furnizori-producători de cianură: AGR (Australian Gold Reagents), în partea de vest a Australiei și Orica, în partea de est. AGR produce aproximativ 45.000 tone de cianură de sodiu pe an, în majoritate sub formă lichidă, transportată în cisterne. Orica produce aproximativ 60.000 tone cianură de sodiu pe an, în majoritate sub formă solidă, transportul efectuându-se în pachete de o tonă sau în containere ISO (așa cum se propune și în cazul proiectului Roșia Montană).

Întreaga producție de cianură din Australia este utilizată în industria minieră. 60.000 tone pe an sunt folosite în exploatățile aurifere, restul producției fiind folosită în alte aplicații miniere. Proiectul Boddington, în curs de proiectare, va utiliza alte 10.000 tone de cianură pe an. Prin urmare, industria producătoare de cianură din Australia își propune să se extindă, pentru a putea face față cererii în continuă creștere. Includem, de asemenea, o listă cu minele de aur din Australia care utilizează cianura (Anexa 3.3).

*

Programarea consultărilor publice s-a făcut în strictă conformitate cu prevederile legale.

Față de cele reclamate de dvs., menționăm că modalitatea de consultare a publicului în cadrul procedurii de evaluare a impactului asupra mediului este stabilită în cuprinsul Ordinului ministrului apelor și protecției

mediului nr. 860/2002 privind procedura de evaluare a impactului asupra mediului și de emitere a acordului de mediu ("Ordinul nr. 860/2002").

Articolul. 39, alin. (1) din Ordinul nr. 860/2002 prevede „după efectuarea evaluării impactului asupra mediului și realizarea raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului, autoritatea competentă pentru protecția mediului și titularul proiectului aduc la cunoștința publicului, [...], cu cel puțin 30 de zile lucrătoare înainte de data prevăzută pentru ședința de dezbatere publică, următoarele informații: (i) locul și data dezbaterii publice, (ii) locul și data la care este disponibil spre consultare raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului și (iii) adresa autorității publice pentru protecția mediului la care se transmit propunerile justificate ale publicului privind raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului”.

Dezbaterile publice au fost planificate împreună cu Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor, în zile lucrătoare, dar în afara orelor de program, pentru a permite publicului interesat să participe, în conformitate cu prevederile Ordinului nr. 860/2002:

„Art. 27. - (1) În termen de 5 zile de la primirea raportului privind studiul de evaluare a impactului asupra mediului și, după caz, a raportului de securitate **autoritățile publice pentru protecția mediului stabilesc, de comun acord cu titularul proiectului, oportunitățile de participare a publicului la luarea deciziilor legate de proiect, pe care le anunță prin mass-media.**

(2) Sub îndrumarea autorității publice competente titularul de proiect organizează dezbaterile publice în cadrul căreia prezintă raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului, conform prevederilor art. 39-44.”

„Art. 41. - Ședința de dezbatere publică are loc în prezența reprezentanților autorității publice competente pentru protecția mediului, în modul cel mai convenabil pentru public, pe teritoriul unde urmează să se implementeze proiectul și în afara orelor de program.”

Modalitatea practică de desfășurare a ședințelor de dezbatere publică a fost stabilită de Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor, conform atribuțiilor pe care autoritatea pentru protecția mediului le are în această materie în baza prevederilor Ordinului nr. 860/2002 și a legislației relevante în domeniul protecției mediului.

Totodată, atragem atenția asupra faptului că fiecare ședință de dezbatere publică a fost declarată închisă numai după ce fiecare participant interesat a putut să își facă public punctul de vedere asupra proiectului sau comentariile pe marginea raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului.

Număr crt.

391

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Face urmatoarele comentarii si observatii:

1. In momentul in care se distrug 4 sate din Rosia Montana, nu se poate afirma ca se salveaza Rosia Montana.
2. Mentioneaza ca reprezentantii companiei dezinformeaza cand afirma ca de la Rosia Montana a fost stramutat un mort, cand de fapt au fost 5 si subliniaza ca deshumarile se fac la 7 ani.
3. Compania sustine ca are 10 variante daca lumea nu pleaca de la Rosia Montana si din Corna, ceea ce este o mare minciuna pentru ca, de fapt, exista doar doua variante:
  - sa se realizeze proiectul la Rosia Montana sau
  - RMGC sa plece din Rosia Montana.
4. Daca se va realiza acest proiect, in Rosia Montana nu va mai exista niciun om, nu va mai exista viata. Cand se vor face puscari masive, de doua – trei ori pe saptamana, la cantitatea de productie prevazuta in proiect, Rosia Montana va fi rasa de pe fata pamantului si nu vor mai necesare nici cele 9 milioane de US\$ pentru casele de patrimoniu si biserici.
5. Doreste sa stie daca Guvernul a verificat bonitatea companiei si daca Legea Minelor prevede ca statul roman sa angajeze o firma neutra sa faca prospectiunile geologice in paralel cu RMGC, pentru a verifica daca rezervele prezentate de companie exista sau nu (considera ca se ridica un mare semn de intrebare deoarece la ROSIAMIN rezervele existente erau de 30 de milioane – 30 de tone de aur, iar RMGC sustine ca sunt 300 de milioane de to, 320-350 de to de aur).

Soluția de
rezolvare

Este important să amintim că, precum observă petentul, Proiectul Roșia Montană (RMP) afectează numai patru din cele 16 sate ce formează Roșia Montană. Dar este perfect normal ca SC Roșia Montană Gold Corporation SA (RMGC) să sugereze că RMP va salva Roșia Montană. În locul șomajului de 70% și a poluării actuale rezultate din practicile de minerit defectuoase din trecut, RMP se va baza pe moștenirea și tradiția mineritului la Roșia Montană pentru a servi drept catalizator al dezvoltării economice, al reabilitării mediului și al conservării moștenirii culturale de la Roșia Montană.

În general, Roșia Montană va fi mai degrabă dezvoltată decât distrusă. O zonă a satului Roșia Montană a fost desemnată drept zonă protejată, propunerea incluzând renovarea și restaurarea centrului istoric al Roșiei Montane și construirea a două noi amplasamente de strămutare: unul în zona Piatra Albă (situată la aproximativ 6 km de centrul istoric), celălalt la Dealul Furcilor, un cartier în vecinătatea capitalei județului, Alba Iulia. Amplasamentul de la Piatra Albă va avea noul centru civic al comunei, care poate fi numit cel mai modern din România. Pe lângă locuințele individuale, se vor construi un sediu nou și modern pentru Primărie, centru comunitar și cultural, o secție de poliție, un dispensar, o școală și alte clădiri. Acest amplasament nou și modern va păstra caracterul și tradiția satelor de munte din Munții Apuseni, dar va beneficia de toate avantajele și utilitățile construcțiilor din secolul al XXI-lea. Școala va fi singura clădire care va fi construită în stil architectural modern. Trebuie menționat faptul că programul de achiziție de terenuri al RMGC a fost planificat conform liniilor directe ale Băncii Mondiale, fiind bazat pe un model "vânzare voluntară, achiziționare voluntară", care oferă oportunități de dezvoltare individuală și diverse programe de asistență. Din această perspectivă, RMGC a oferit pachete compensatorii corecte locuitorilor din zona afectată, în deplină conformitate cu politicile Băncii Mondiale în acest domeniu, descrise și în Planul de Acțiune pentru Strămutare și Relocare (Resettlement and Relocation Action Plan - RRAP) al RMGC, care poate fi consultat pe pagina de internet a RMGC.

Aceste eforturi, precum și multele beneficii economice ale RMP, dovedesc de ce noi avem convingerea că este bine să afirmăm că proiectul va salva Roșia Montană și o va orienta pe o cale diferită spre un viitor mai bun.

*

Lăsând la o parte orice neînțelegere cu privire la numărul de morminte strămutate până în prezent, facem precizarea că toate mormintele strămutate ca urmare a proiectului Roșia Montană vor fi tratate cu respect

și considerație, în conformitate cu prevederile legislației românești. În ceea ce privește posibilitatea efectuării de reînhumări mai devreme de 7 ani de la înmormântare, acest lucru este prevăzut în mod expres la articolul 22 din Ordinul 261/1981 și articolul 151 din Ordinul nr. 536/1997. Pentru a răspunde însă cât mai corect la afirmația dumneavoastră vă comunicăm că până la această dată, numărul mormintelor strămutate se ridică la 20.

În ceea ce privește mormintele afectate de proiect, cea mai mare parte din cele 1.905 morminte existente în Roșia Montană nu vor fi afectate, deoarece compania și-a proiectat activitatea de exploatare minieră în așa fel încât, în măsura în care este posibil, să nu se modifice amplasamentul cimitirelor existente. Totuși, este necesară strămutarea a 410 morminte.

Reînhumările se vor face la cererea familiilor și pe cheltuiala companiei RMGC, în deplină conformitate cu legislația românească cu privire la reînhumări [1], compania angajându-se să acționeze cu respect și considerație. Mormintele abandonate vor fi, de asemenea, strămutate, cu tot respectul și considerația din partea societății, în noul cimitir de la Piatra Albă.

Referințe:

[1] în cazul strămutării mormintelor și cimitirelor se aplică următoarele legi:

- (i) Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, publicată în Monitorul oficial Partea I, nr. 11/8.01.2007;
- (ii) Legea nr.98/1994 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele legale de igienă și sănătate publică, publicată în Monitorul Oficial, Partea 1, nr. 317/16.11.1994, completată și modificată ulterior (Legea nr. 98/1994);
- (iii) Ordinul nr.536 din 23 iunie 1997 pentru aprobarea normelor de igienă și recomandările privind mediul de viață al populației, publicate în Monitorul Oficial, Partea 1, nr. 317/16.11.1994, modificat și completat ulterior ("Ordinul 536/1997");
- (iv) Hotărârea Guvernului nr.955/2004 pentru aprobarea reglementărilor-cadru de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 71/2002 privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat de interes local, publicată în Monitorul Oficial , Partea 1, nr. 660/22.07.2004;
- (v) Ordinul nr. 261/1982 pentru aprobarea regulamentului tip privind administrarea cimitirelor și crematoriilor localităților, publicat în Monitorul Oficial nr.67/11/03.1983;
- (vi) Regulamentul pentru organizarea și funcționarea cimitirelor parohiale și mănăstirești din cuprinsul eparhiilor Bisericii Ortodoxe Române, aprobat prin Decizia Departamentului Cultelor nr. 16.285/31.12.1981.

*

Sunt posibile alte alternative la propunerea RMGC, dar nu sunt atractive din punct de vedere economic sau de durată. Capitolul 5 (*Analiza alternativelor*) din Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) examinează potențialul de dezvoltare a altor industrii în vederea susținerii creșterii economice în regiune. Prin această analiză se concluzionează că niciuna dintre aceste activități nu are potențialul necesar susținerii creșterii economice în măsura în care este prevăzută prin Proiectul Roșia Montană.

Capitolul 5 precizează și alternativele proiectului privind amplasarea, tehnologia și etapizarea, inclusiv opțiunea "non-proiect". Locul zăcămintului de minereu este stabilit de geologie, dar societatea a examinat amplasări alternative pentru instalații importante și infrastructură, precum haldele de rocă săracă, iazul de decantare, uzina de prelucrare și drumurile de acces. Raportul EIM prezintă opțiunile pentru amplasarea acestora și evaluează impactul lor în legătură cu opțiunea aleasă pentru fiecare.

RMGC a luat în considerare opțiuni pentru stabilirea amplasării iazului de decantare încă din 2000, efectuându-se numeroase studii pentru asistarea selecției finale a locației preferate. În 2001, au fost identificate nouă alternative de amplasament, iar în 2002 un nou studiu a analizat aceste opțiuni pe lângă unele alternative noi, recomandând în final opt opțiuni ce urmau a fi luate în considerare. Capitolul 5 din Raportul EIM explică acest proces și prezintă un rezumat asupra opțiunilor principale. Unul dintre principalele motive care a stat la baza alegerii amplasamentului pentru iazul de decantare în Valea Corna constă în faptul că se minimizează amprenta generală a proiectului, deoarece acest amplasament este în apropierea minei propuse și a locației uzinei de procesare.

Oricum, este evident că flexibilitatea în adaptarea “amprenteii” proiectului rămâne în cazul apariției unor obstacole insurmontabile, ex.: cazul în care proprietatea asupra terenului nu poate fi modificată.

*

Ca parte a procesului de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) au fost realizate estimări preliminare cumulative pentru utilajele motorizate staționare și pentru sursele liniare (vehicule), în vederea obținerii unei imagini inițiale privind impactul cumulativ datorat zgomotului și vibrațiilor generate de surse ambientale sau aferente Proiectului Roșia Montană, și a elabora o strategie a activităților de monitorizare și măsurare, împreună cu selectarea celor mai bune tehnici disponibile și a celor mai bune practici de management pentru atenuarea suplimentară a impactului sonor și vibrațional potențial datorat activităților din cadrul Proiectului. Aceste estimări preliminare se aplică majorității activităților de construcție, precum și activităților de exploatare și de dezafectare/închidere a minei și uzinei de procesare. Aceste estimări sunt documentate sub forma unor tabele de date și hărți cu izoplete pentru principalele activități generatoare de zgomot în anumiți ani reprezentativi din ciclul de execuție a Proiectului; a se vedea **Tabelele 4.3.8** până la **4.3.16** **Planșele 4.3.1** până la **4.3.9**. Toate aceste detalii legate de metodologia de evaluare aplicată, datele de input ale modelului de dispersie, rezultatele modelării și măsurile de prevenire/minimizare/eliminare a impactului potențial pe toate etapele proiectului (construcție, operare, închidere) se găsesc în Capitolul 4 Secțiunea 4.3 Zgomot și Vibrații a raportului EIM.

Prin folosirea unor tehnologii moderne, măsuri și acțiuni adecvate, vibrațiile rezultate în urma exploziilor din cariere vor fi păstrate în anumite limite astfel încât să se asigure protecția construcțiilor și a celorlalte monumente istorice existente în zona și care sunt propuse spre conservare.

S.C. Ipromin S.A. a elaborat un studiu denumit “Studiu geomecanic pentru determinarea efectelor lucrărilor de derocare asupra construcțiilor din zona protejată” în vederea analizării efectelor tehnologiilor de excavare care se vor aplica în perimetrul minier Roșia Montană și în vederea identificării soluțiilor tehnologice prin care să se asigure protecția construcțiilor existente în zona protejată sau a altor construcții cu valoare de patrimoniu.

Pentru ca efectele produse de exploziile de derocare să nu determine degradarea sau deteriorarea construcțiilor din zona protejată, s-a adoptat condiția ca viteza maximă de oscilație măsurată lângă obiectivul de protejat să fie de maxim 0,2 cm/s.

Aceste viteze teoretic trebuie să asigure integritatea celor mai sensibile și mai deteriorate construcții de patrimoniu existente la Roșia Montană.

Deoarece în România nu există, la momentul realizării Raportului la studiul de impact asupra mediului, un normativ specific care să reglementeze protecția construcțiilor la efectul seismic al exploziilor de derocare, această valoare a fost adoptată prin consultarea normativelor de specialitate din țări cu tradiție în acest domeniu și corespunde exigențelor normativului DIN 4150/83 din Germania - cel mai exigent normativ european (tabelul nr 1).

Valori limită ale vitezei de oscilație (mm/s) conform DIN 4150/83.

Tabel nr. 1

Tip de clădire	Viteza (mm/s)		
	< 10 Hz	10-50 Hz	50-100 Hz
Sedii și clădiri de fabrici	20	20-40	40-50
Clădiri rezidențiale	5	5-15	15-20
Monumente istorice	3	3-8	8-10

Se observă că valoarea de 3 mm/s este viteza maximă admisă pentru protecția monumentelor istorice.

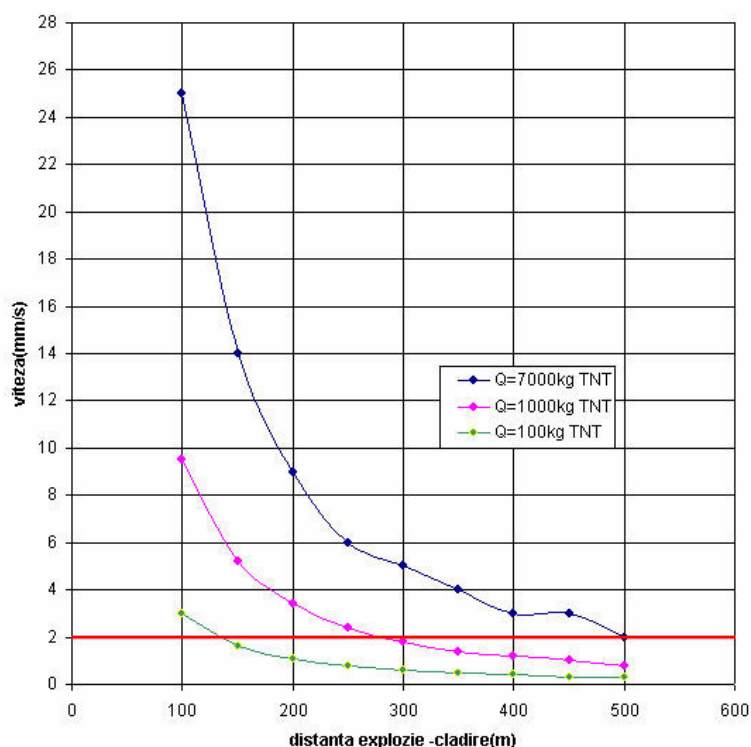
Folosind formulele furnizate de literatura de specialitate s-au determinat valorile vitezei de oscilație la distanța de 100 m, 200 m și 300 m de obiectivele ce trebuie protejate, în cazul pușcării a 6.860 kg pe

Se obțin următoarele mărimi ale vitezei de oscilație a particulei materiale (tabel nr. 2 și figura nr.1).

Tabel nr. 2

Felul pușcării	Distanța până la focarul exploziei				
	100 m	200 m	300 m	400 m	500 m
Instantanee	24,8	9,1	4,7	3,0	2,2
Cu microîntârziere $n\Delta t = 0,140$ s	17,6	6,5	3,3	2,2	1,6
Cu microîntârziere $n\Delta t = 0,600$ s	14,6	5,4	2,8	1,7	1,3

Figura 1. Grafic cu variația vitezei de oscilație față de distanță în funcție de încărcătura detonată pe repriza de pușcare.

Această tehnologie poate fi aplicată pe o suprafață reprezentând cca. 85% din suprafața carierelor.

La distanțe mai mici, pentru ca viteza de oscilație măsurată în apropierea construcției să fie de maxim 0,2 cm/s, respectiv efectul seismic să fie neglijabil, este necesară adoptarea unor variante tehnologice speciale ale tehnologiei de derocare, constând în reducerea diametrului găurii de sondă și a lungimii acesteia, reducerea cantității de exploziv detonat pe treapta de pușcare sau pe repriză, etc.

Această zonă are o extindere cca. 15% înglobând cantități de dislocat reduse de masă minieră. Zona II se extinde până la distanța de max. 300 m față de cea mai apropiată construcție la rândul său fiind împărțită în trei subzone de aplicare a variantelor tehnologice de derocare a masei miniere.

Fiecărei subzone îi corespunde o încărcătură maximă de exploziv/repriză.

Pentru cuantificarea efectelor exploziilor de derocare asupra construcțiilor din zona protejată și a altor construcții cu valoare de patrimoniu se va implementa un sistem de monitorizare constând într-o rețea fixă de seismografe digitale, cu trei componente amplasate la principalele obiective ce trebuie protejate și o rețea mobilă compusă din trei seismografe portabile amplasate pe un profil longitudinal între obiectivul

industriale în carierele de la Roșia Montană se va stabili și legea de variație a parametrilor dinamici ai oscilațiilor seismice (coeficientului de atenuare a efectului seismic).

Efectele secundare ale exploziilor din carieră, cum ar fi viteza de oscilație și suprapresiunea undei de șoc, pot fi controlate și diminuate printr-o serie de măsuri tehnice și organizatorice.

Suprapresiunea undei de șoc este influențată de mărimea încărcăturii de exploziv și de tehnica de pușcare (electrică sau nonelectrică, instantanee sau microîntârziere). Ea este periculoasă pentru om și pentru construcțiile cu grad avansat de uzură. Efectul suprapresiunii undei de șoc poate fi diminuat prin aceleași procedee ca în cazul distanței de aruncare (orientarea fronturilor de lucru și respectarea parametrilor geometrici de plasare a încărcăturii).

Unda seismică (oscilația particulei materiale) reprezintă efectul secundar cel mai important asupra solului și construcțiilor. El se evaluează prin mărimea vitezei, accelerației sau deplasarea particulei materiale. Pentru protecția construcțiilor cel mai utilizat parametru este viteza.

Viteza de oscilație a particulei materiale s-a adoptat ca parametru la delimitarea celor două zone mari din cariere, condiția impusă fiind ca la construcția cea mai apropiată de focarul exploziei viteza să fie de maxim 0,2 cm/s.

Această viteză este de natură să asigure protecția construcțiilor cu condiția ca lucrările de consolidare să fie executate. Această valoare a vitezei maxime (de 0,2 cm/s) a fost adoptată prin consultarea normativelor de specialitate din țări cu tradiție în acest domeniu și corespunde exigențelor normativului DIN 4150/83 din Germania.

Important de accentuat este că nu tehnologiile de dislocare cu explozivi reprezintă un real pericol pentru cele 42 construcții de patrimoniu, ci starea avansată de uzură a acestora, care în lipsa unei intervenții, va conduce inevitabil la pierderea lor.

În concluzie, tehnologiile speciale utilizate (pe zone) nu vor produce efecte negative asupra construcțiilor din comuna Roșia Montană.

Atunci când aprinderea secvențială este temporizată adecvat, sunt detonate simultan numai mici cantități de explozibil. Utilizarea secvențelor de pușcare controlate cu sistemul de temporizare NONEL permite producerea unor explozii mici multiple, care acționează însă ca o singură încărcătură, fără generarea unei deplasări de material în afara zonei pușcate mai mare decât aria de acțiune a fiecărei explozii individuale.

Temporizările de ordinul milisecundelor acționează eficient deoarece deplasările rocii în afara ariei de influență a unei singure găuri este de aproximativ 3 milisecunde pe metru. Ca exemplu, dacă două rânduri de găuri de pușcare sunt perforate la un interval de 8 metri, al doilea șir de găuri va exploda la aproximativ 24 milisecunde după detonarea primului șir. Astfel momentul detonării celui de-al doilea șir de găuri poate fi stabilit astfel încât să maximizeze eficiența de rupere a rocii.

Atunci când pușcările miniere sunt executate coresponsător, un observator extern va putea vedea ridicarea și coborârea terenului în mod asemănător cu frontul unei unde, ca și cum cineva ar transmite o oscilație lină într-un covor așezat pe podea. Pe măsură ce unda se deplasează, serii de explozii multiple de intensități mici vor propaga unda de sfărâmare a rocilor.

O descriere detaliată a tehnologiei de derocare propuse este prezentată în anexa 7.1 Tehnologii de pușcare propuse în etapa de exploatare a proiectului Roșia Montană.

*

Compania RMGC a desfășurat cel mai extins și mai detaliat program de explorare care s-a realizat vreodată la un proiect minier din România, și putem spune că acest zăcământ se cunoaște în cel mai mic detaliu.

Atât resursele cât și rezervele au fost confirmate independent în concordanță cu Legea Minelor (85/2003) din România, codurile UE (Codul de raportare a mineralelor, 2002) și legile internaționale (NI 43-101). Aceste rezultate au fost verificate și auditate independent așa cum este cerut de toate aceste legi.

Astfel, în urma activității de explorare întreprinse de compania RMGC în perioada 1997 – 2006, a fost pusă în evidență o rezervă de 215 milioane t de minereu cu un conținut mediu de 1,46 g/t aur și 6,9 g/t argint și un conținut total de 314,11 t Au și 1480,36 t Ag *in situ*. Calculul de rezerve se bazează pe un program foarte elaborat de cercetare în urma căruia s-au prelevat 191.320 de probe din foraje, rețele subterane și de la suprafață.

Fiecare metru probat a fost analizat pentru aur și argint. Baza de date, care conține peste 400.000 de analize, a fost verificată de experți independenți, atât din România cât și din străinătate. Dintre companiile românești amintim Ipromin SA care a efectuat trei studii de fezabilitate pentru proiectul Roșia Montană. Aceste studii de fezabilitate includ și calcule de resurse și rezerve și, practic, atât ei cât și auditorii externi au confirmat rezultatele pe care RMGC SA le-a pus în evidență.

Legea Minelor nu are nici o prevedere legată de obligația unui program de cercetare geologică dezvoltat în paralel cu programul RMGC, însă toate studiile de evaluare a resurselor au fost efectuate de experți calificați, independenți. De asemenea normele de aplicare a legii prevăd obligativitatea unor analize de control intern și extern pentru conținuturile de aur și argint, analize care s-au efectuat atât în țară cât și în străinătate la două laboratoare independente din Australia și Canada; aceste analize de control extern au confirmat acuratețea rezultatelor analizelor efectuate la laboratorul de la Gura Roșiei.

În ceea ce privește rezerva calculată de Roșiamin de 30 milioane tone, aceasta este rezerva calculată la nivelul anului 1984, iar după această dată Roșiamin nu a mai efectuat programe de cercetare pentru creșterea rezervei exploatabile. RMGC a crescut rezerva exploatabilă la cca. 215 milioane de tone, ca urmare a programului de cercetare desfășurat în perioada 1997 – 2006.

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

1. Compania RMGC a venit la Roșia Montana pentru bani, nu pentru ca ii pasa de oameni. Cati bani va castiga compania din aceasta afacere? Cati bani va castiga primaria din Roșia Montana din aceasta afacere? Doreste sume exacte, nu aprecieri ca nu se poate calcula.
2. In cazul unui accident ecologic de dimensiuni grave cate rauri vor fi poluate? Cate specii de pasari si de pesti vor fi afectate? Doreste cifre si sume.
3. Este Gabriel Resources firma "off shore"? – da sau nu.
4. Care este motivul pentru care dezbaterea publica de la Bucuresti nu a fost organizata duminica si a fost luni, cand toata lumea e la serviciu?
5. Cate procente din oamenii care sustin foarte mult compania, apreciaza reprezentantii companiei ca au citit studiul de impact?

Compania va câștiga 1,258 miliarde USD. Consiliul Local din Roșia Montană va avea beneficii financiare directe de 35 milioane USD, din impozite pe teren și proprietate. Beneficiile financiare directe pentru statul român, la nivel local, județean și național, sunt estimate la 1,032 miliarde USD. Venitul mediu pe familie în zona Roșia Montană va crește și el, ca rezultat direct al disponibilității unor noi locuri de muncă în zonă.

*

Apreciem faptul că există o preocupare pentru potențialele efecte asupra bazinelor din aval și am colaborat intensiv cu specialiști independenți în vederea evaluării exhaustive a acestor posibilități. Aceste evaluări, inclusiv studiul finalizat de curând de Universitatea din Reading cu privire la posibilele scenarii catastrofale, au dus la concluzia că Proiectul Roșia Montană nu va avea un impact semnificativ asupra bazinelor râurilor din aval și nici un impact transfrontalier. O copie completă a studiului efectuat de Universitatea din Reading poate fi găsită în documentele de referință incluse ca anexe la acest raport.

Soluția de
rezolvare

Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) (Capitolul 10 Impacturi transfrontaliere) evaluează proiectul propus cu privire la potențialul pentru impacturi semnificative transfrontaliere și asupra bazinelor hidrografice din aval care ar putea, de exemplu, să afecteze bazinele de recepție ale râurilor Mureș și Tisa pe teritoriul Ungariei. Capitolul concluzionează că în condiții normale de operare, nu ar exista un impact semnificativ asupra condiției bazinelor hidrografice din aval/impact transfrontalier.

Chestiunea referitoare la o scăpare accidentală posibilă pe scara mare a sterilului din iaz în sistemul hidrografic a fost recunoscută ca fiind importantă, iar întâlnirile publice au transmis îngrijorarea părților implicate cu privire la acest aspect. Drept urmare, au fost elaborate lucrări suplimentare pentru a furniza detalii în plus față de cele furnizate de Raportul EIM privind impacturile asupra calității apei în aval de proiect și pe teritoriul Ungariei. Aceste lucrări includ modelarea calității apei pentru un domeniu larg de scenarii de accidente posibile și condiții de debit.

Modelul utilizat este modelul INCA, elaborat în ultimii 10 ani pentru a simula atât sisteme terestre cât și sisteme acvatice în cadrul programului de cercetare EUROLIMPACS EU (www.eurolimpacs.ucl.ac.uk). Modelul a fost utilizat pentru a analiza impactul generat de viitoarele activități de exploatare, precum și pentru activități de colectare și tratare a poluării generate de activitățile miniere din trecut la Roșia Montană.

Modelul creat pentru Roșia Montană simulează opt metale (cadmiu, plumb, zinc, mercur, arsenic, cupru, crom, mangan) precum și Cianuri, Nitrat, Amoniac și oxigen dizolvat. Simulările din modelul menționat au fost aplicate în cazul captărilor din amonte de Roșia Montană cât și întregul bazin Abruș-Arieș-Mureș până la granița cu Ungaria până la confluența cu râul Tisa. Modelul ia în considerare diluția, procesele de amestecare și cele fizico-chimice ce afectează metalele, amoniacul și cianura în bazinul hidrografic și

prezintă estimări de concentrații în punctele cheie de-a lungul râului, inclusiv la granița cu Ungaria și în Tisa după confluența cu râul Mureș.

Datorită diluției și dispersiei în bazinul hidrografic cât și conformării cu tehnologia UE BAT (Cele Mai Bune Tehnici Disponibile) adoptate pentru proiect (de exemplu, utilizarea procesului de distrugere a cianurii pentru efluentul de steril care reduce concentrația de cianură în efluentul depozitat în iazul de decantare, la sub 6mg/l) chiar și în cazul unei deversări neprogramate la scară largă de material steril (de exemplu în urma ruperii barajului) în rețeaua hidrografică, nu ar avea ca rezultat poluarea transfrontalieră. Modelul a arătat că în cel mai grav scenariu de rupere a barajului, toate limitele legale impuse pentru concentrațiile de cianură și metale grele în apa râului vor fi respectate înainte de a trece în Ungaria. Modelul INCA a fost de asemenea utilizat pentru a evalua influența benefică a colectării și epurării apelor de mină existente și a demonstrat îmbunătățirea substanțială a calității apei în bazinul hidrografic în condiții normale de funcționare.

Pentru mai multe informații, o fișă de informare ce prezintă modelul INCA este prezentată sub titlul Programul de Modelare a Râului Mureș din Anexa 5 iar raportul complet de modelare este prezentat ca Anexa 5.1.

Afectarea florei și faunei la care se face referire se va manifesta, însă, doar la nivel local, impactul neducând însă la dispariția niciunei specii. Proiectul minier a fost conceput încă de la început pentru a îndeplini condițiile și normativele impuse de legislația românească și europeană în domeniul protecției mediului. Astfel, chiar dacă în perimetrul ce urmează a fi impactat se găsesc specii listate în Directiva Habitate, acestea nu intră în criteriile desemnării acestei zone ca una de importanță conservativă ridicată, fapt rezultat și din respingerea propunerii de SCI (site-uri de importanță comunitară) depusă pentru această zonă.

Impactul proiectului propus asupra mediului este semnificativ, cu atât mai mult cu cât acesta urmează a se suprapune impactului pre-existent. Însă investițiile presupuse de reconstrucția/reabilitarea ecologică a zonei Roșia Montană în scopul rezolvării problemelor complexe de mediu actuale, este posibilă doar în urma implementării unor proiecte economice în măsură să genereze și să garanteze asumarea unor acțiuni directe și responsabile, ca și componentă a principiilor ce stau la baza conceptelor de dezvoltare durabilă. Doar în prezența unui sistem economic solid sunt abordabile procese și tehnologii economice curate, în total respect față de mediu, care să rezolve inclusiv efecte anterioare ale sumei activităților antropice.

Documentele de fundamentare a proiectului constituie o justificare obiectivă a implementării acestuia dată fiind asumarea responsabilității de mediu extrem de complexe din zona Roșia Montană.

*

Nu. Gabriel Resources Ltd este o companie de exploatare a resurselor miniere cu sediul în Canada, cotate public la Bursa de Valori din Toronto. Documentele prezentate de Gabriel Resources autorităților de reglementare în domeniul garanțiilor precum și toate informațiile cu privire la companie sunt disponibile pe SEDAR, sistemul de depunere electronică a documentelor pentru societăți comerciale din Canada precum și pe pagina web oficială a Gabriel Resources www.gabrielresources.com.

*

Dezbaterea publică organizată la București, ca toate dezbaterile publice, a fost planificată în deplină conformitate cu legislația română.

Față de cele reclamate de dvs., menționăm că modalitatea de consultare a publicului în cadrul procedurii de evaluare a impactului asupra mediului este stabilită în cuprinsul Ordinului ministrului apelor și protecției mediului nr. 860/2002 privind procedura de evaluare a impactului asupra mediului și de emitere a acordului de mediu ("Ordinul nr. 860/2002").

Articolul 39, alin. (1) din Ordinul nr. 860/2002 prevede „după efectuarea evaluării impactului asupra mediului și realizarea raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului, autoritatea competentă pentru protecția mediului și titularul proiectului aduc la cunoștința publicului, [...], cu cel puțin 30 de zile lucrătoare înainte de data prevăzută pentru ședința de dezbatere publică, următoarele informații: (i) locul și data

dezbaterei publice, (ii) locul și data la care este disponibil spre consultare raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului și (iii) adresa autorității publice pentru protecția mediului la care se transmit propunerile justificate ale publicului privind raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului”.

„Art. 41. - Ședința de dezbatere publică are loc în prezența reprezentanților autorității publice competente pentru protecția mediului, **în modul cel mai convenabil pentru public, pe teritoriul unde urmează să se implementeze proiectul și în afara orelor de program.**”

Modalitatea practică de desfășurare a ședințelor de dezbatere publică a fost stabilită de Ministerul Apelor și Protecției Mediului, conform atribuțiilor pe care autoritatea pentru protecția mediului le are în această materie în baza prevederilor Ordinului nr. 860/2002 și a legislației relevante în domeniul protecției mediului. Așadar, dezbaterile publice au fost planificate împreună cu Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor, în zile lucrătoare, dar în afara orelor de program, conform legii, pentru a permite publicului interesat să participe.

*

SC Roșia Montană Gold Corporation SA (RMGC) a înființat 45 de centre de informare în care sunt disponibile exemplare ale Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM), tipărind, totodată, 5.000 de exemplare ale raportului EIM. Mai mult, compania s-a implicat într-un proces extins de consultare publică. Înainte de prezentarea raportului EIM, în urma consultărilor cu factorii implicați, RMGC a modificat diverse părți din propunerea de proiect, reducând dimensiunea unor cariere propuse și susținând activitățile de dezvoltare durabilă. De asemenea, s-a angajat mai ferm să păstreze patrimoniul cultural, inclusiv prin reducerea impactului asupra bisericilor locale. Având în vedere reacțiile față de propunerea noastră, exprimate în timpul activităților extinse de consultare publică, credem că majoritatea localnicilor din Roșia Montană sprijină proiectul.

Propunerea

1. Cati bani va castiga primaria din Rosia Montana din aceasta afacere?
2. Este Gabriel Resources firma "off shore" sau nu?
3. Face urmatoarele comentarii cu referire la situurile arheologice de la Rosia Montana, care sunt foarte importante si recunoscute ca atare atat de Academia Romana cat si de specialisti din strainatate:
  - Galerile romane si medievale sunt unice in Europa si in lume si vor fi pierdute. In afara de pierderea acestor elemente din patrimoniul national, Romania va pierde si potentialul turistic al acestora. RMGC sustine ca va contribui la dezvoltarea turismului in zona Rosiei Montane si propune ca, in locul galeriilor vechi de 2000 de ani, incomplet cunoscute, sa fie realizate replici ale catorva dintre ele si variante 3D, virtuale, pe o serie de web-site-uri. Aceste lucruri (citeaza din EIA) reprezinta un produs educational valoros si o cale care va permite buna intelegere, cunoastere si vizualizare a tehnicilor miniere romane specifice (a citat din vol. 14, 4.9, pagina 8). Intreaba cum anume vor fi atrasi turistii sa viziteze niste copii, niste kitsch-uri cu pretentii de patrimoniu cultural si cu ce obraz vor fi invitati in Romania sa se cazeze in vecinatatea lacului de cianura, intr-un peisaj dezolant, ca sa vada noile atractii ale secolului: barajul de peste 100 m, craterele si ruinele? Si cum vor servi replicile lucrarilor miniere acea intelegere a tehnicilor romane specifice? Turistii nu vor intelege decat cum se fac minele romane in sec. XXI. In contextul distrugerii vestigiilor autentice, ce vor invata elevii, ca lucrurile autentice sunt dispensabile daca o cere interesul material?
4. Cum ramane cu cele 41 de case de patrimoniu, calificate ca monumente istorice, care sunt raspandite printre cele 4 cariere? Ce garantii ofera compania ca aceste case vor rezista la vibratiile produse de trafic si explozii?
5. Cum va fi respectata legea 422/2001 care prevede ca un monument trebuie sa aiba in jurul lui o zona de protectie de 200m? Sau nu va fi respectata?
6. Considera ca acest proiect nu este profitabil pentru statul roman, deoarece costurile sunt uriase comparativ cu cele 2% pe care le va primi.
7. Cine va fi responsabil in caz de dezastru ecologic? Cine va da banii pentru reecologizare? Cine va plati daunele, atat comunitatilor din tara, cat si daunele produse in alte tari?
8. Mentioneaza ca Academia, Biserica Ortodoxa si Catolica, Biserica Reformata, statul Ungar, se opun acestui proiect, ceea ce ar trebui sa dea de gandit.

Se estimează că, pe durata de desfășurare a proiectului, Consiliul Local din Roșia Montană va primi 35 milioane USD din impozite pe proprietate și teren. De asemenea, Consiliul Local va câștiga un nou sat la Piatra Albă, cu noi clădiri publice și civice, estimate la o valoare de 11 milioane USD, toate construite pe cheltuiala RMGC. Consiliul Local va beneficia și de alte modernizări ale infrastructurii de drumuri și sisteme de energie electrică.

*

Soluția de
rezolvare

Nu. Gabriel Resources Ltd este o companie de exploatare a resurselor miniere cu sediul în Canada, cotate public la Bursa de Valori din Toronto. Documentele prezentate de Gabriel Resources autorităților de reglementare în domeniul garanțiilor precum și toate informațiile cu privire la companie sunt disponibile pe SEDAR, sistemul de depunere electronică a documentelor pentru societăți comerciale din Canada precum și pe pagina web oficială a Gabriel Resources www.gabrielresources.com.

*

Galeriile romane de la Roșia Montană sunt importante, dar, așa cum arată o serie de studii științifice, nu sunt unice. Cu siguranță, datorită Programului Național de cercetare „Alburnus Maior” finanțat de către RMGC conform prevederilor legale, galeriile de la Roșia Montană sunt cel mai bine cunoscute din România la ora actuală. Până în anul 1999 galeriile romane de la Roșia Montană nu au fost studiate de către specialiști în domeniul arheologiei miniere, deși existența lor era cunoscută de mai bine de 150 de ani. Practic acest tip de vestigii arheologice erau înainte de anul 2000 o necunoscută din perspectiva unei

abordări științifice, referirile legate de acestea fiind de cele mai multe ori empirice.

Cercetările arheologice la Roșia Montană au demarat în anul 2000 și, în prezent, după cercetări ample desfășurate în ultimii 7 ani, sunt bine cunoscute natura, caracteristicile și distribuția acestei categorii aparte de patrimoniu – galeriile miniere istorice din zona Roșia Montană. Cercetările arheologice în subteran și studiile complexe de specialitate efectuate în perioada 2000-2006, au permis conturarea unei imagini cuprinzătoare asupra acestor vestigii, precum și adoptarea unor măsuri specifice în ceea ce privește protejerea acestora.

Punctul de vedere al specialiștilor privind situl arheologic de la Roșia Montană este exprimat în mod sintetic în *Studiul de condiții inițiale asupra patrimoniului cultural din cadrul Raportului la studiul de evaluare al impactului asupra mediului, Secțiunea 5.5.2. Contextul mineritului aurifer roman*, fiind discutate în acest cadru aspectele legate de caracteristicile de unicat ale acestuia. Există, pe teritoriul României, o serie de situri (47) cu caracteristici similare, foarte puțin sau deloc investigate. Dintre acestea, 14 (Ruda-Brad, Stănița, Bucium – zona Vulcoi Corabia, cele de la Băița – Fizeș, cele din zona Certej – Săcărâmb, cele din zona Baia de Criș, precum și cele din zona Haneș – Almașul Mare) au oferit deja date certe asupra unui potențial arheologic comparabil într-o anumită măsură celui al anticului Alburnus Maior, respectiv conținând dovezi legate de exploatarea aurifere, structuri de habitat și elemente de infrastructură asociată. Aceasta nu minimalizează semnificația arheologică și istorică a Roșiei Montane, dar abordarea unilaterală și hiperbolizarea nejustificată nu face decât să umbrească reala valoare științifică a sitului care rezidă tocmai din posibilitatea de raportare la exemplul oferit de cercetarea realizată aici.

Începând cu 1999, echipa de cercetători de la Universitatea din Toulouse, specializată în arheologie minieră, asigură studiul științific al vestigiilor miniere din cadrul sitului Roșia Montană. Cei 7 km de galerii, datate în epoca romană, reprezintă suma tuturor lucrărilor de acest tip identificate și cartate, în toate masivele în care s-a efectuat cercetarea și nu un tot unitar. Astfel, conform concluziei echipei care a efectuat cercetarea, marea majoritate a lucrărilor vechi au fost revizitate și parțial reexploatare de minierii care s-au succedat de-a lungul secolelor. Din această cauză, cea mai mare parte a lucrărilor datate în epocă romană sunt parțial desfigurată de reluările moderne executate cu exploziv începând cu secolul al XVII-lea, perioadă ce marchează introducerea pușcării cu exploziv în minele europene. Studiul acestor structuri a însemnat, așadar, cunoașterea lor mai bună și a determinat, în aceeași măsură, luarea unor decizii pertinente în ceea ce privește conservarea și punerea lor în valoare a următoarelor zone cu lucrări miniere vechi:

- galeria Cătălina Monulești – galerie situată în Centrul Istoric al satului Roșia Montană, unde în trecut au fost descoperite cel mai însemnat lot de tăblițe cerate și un sistem antic de drenare a apelor de mină;
- sectorul minier Păru Carpeni – situat în zona de sud-est a masivului Orlea unde a fost descoperit un sistem de camere suprapuse echipat cu instalații romane de lemn (roți, canale, etc.) pentru drenarea apelor;
- zona Piatra Corbului – situată în partea de sud-vest a masivului Cârnic, aici fiind păstrate urme ale exploatărilor cu foc și apă din perioada antică și medievală;
- zona masivului Văidoaia – în partea de nord-vest a satului Roșia Montană, unde se păsterează zone de exploatare de suprafață datând din epoca antică.

În ceea ce privește tronsoanele de galerii vechi din partea de sud a masivului Cârnic, după studierea lor integrală și ținând cont de dificultatea accesului în acest perimetru, de gradul de conservare a acestor vestigii, de natura și de distribuția acestora, cât și de faptul că astfel de lucrări mai sunt cunoscute și în alte zone din cele menționate mai sus, s-a constatat că acestea sunt foarte dificil de amenajat pentru public. S-au întâmpinat greutăți considerabile în ceea ce privește asigurarea condițiilor de siguranță și de întreținere pe termen lung a accesului în aceste galerii, în primul rând pentru specialiști și cu atât mai dificilă și lipsită de fezabilitate apare această opțiune în eventualitatea amenajării accesului publicului. Ca o alternativă s-a avut în vedere și elaborarea unui studiu de specialitate prin care s-au făcut estimări financiare legate de conservarea integrală și punerea în circuit turistic a galeriilor situate în Masivul Cârnic. Astfel trebuie precizat că investițiile necesare pentru amenajarea și întreținerea unui circuit public de vizitare în acest masiv se ridică la un nivel nejustificabil economic (vezi în anexă broșura informativă intitulată *Evaluarea costurilor lucrărilor de amenajare a rețelelor miniere istorice din masivul Cârnic* elaborată în colaborare de către firmele britanice Gifford, Geo-Design și Forkers Ltd.). Ca o măsură de minimizare a acestui impact, pe lângă cercetarea deplină și publicarea rezultatelor acestei cercetări, specialiștii au considerat că este necesară realizarea unui model grafic tridimensional al acestor structuri, cât și a unor replici la scara de 1:1

a acestora în cadrul viitorului muzeu al mineritului care va fi construit în curând la Roșia Montană.

Cu privire la porțiunile de lucrări miniere romane identificate în cadrul masivului Cărnic și pentru care nu se are în vedere conservarea *in situ* – ca de exemplu în cazul celor de la Piatra Corbului – se preconizează, pe lângă realizarea de replici la scară naturală a acestor tipuri de vestigii în cadrul viitorului muzeu al mineritului ce va fi construit în anii viitori la Roșia Montană, și realizarea unui model grafic tridimensional digital al acestora. A fost nevoie de cca. 3 ani (2004-2006) de măsurători topografice de detaliu, de prelucrare grafică computerizată, de proiectare grafică digitală și de alte astfel de lucrări speciale pentru realizarea acestui model tridimensional al unor vestigii miniere antice din masivul Cărnic. Acest model urmează să aibă numeroase posibilități de utilizare în scopuri științifice, educaționale și demonstrative, atât legat de perspectiva de dezvoltare muzeală și turistică din zona centului istoric Roșia Montană, cât și prin intermediul site-ului web dedicat promovării valorilor de patrimoniu arheologic de la Roșia Montană și al editării de CD-ROM-uri interactive cuprinzând acest model digital.

În ceea ce privește realizarea de replici ale unor structuri miniere, există astfel de cazuri în diverse țări europene, unde astfel de restituiri au fost realizate. Pentru a aminti doar două situații, pot fi menționate **reconstruirea minei romane de la Rio Tinto** (în cadrul muzeului minier de la Rio Tinto, Huelva, Spania, care înfățișează o istorie de 5.000 de ani a mineritului în Peninsula Iberică; acest sit constituie, poate, una dintre cele mai apropiate analogii pentru patrimoniul arheologic minier de la Roșia Montană, inclusiv prin descoperirea aici, la sfârșitul secolului al XIX-lea, a unui sistem de drenare a apelor de mină datând din epoca romană similar celor două cunoscute deja la Roșia Montană în sectoarele miniere Păru Carpeni și Cătălina Monulești) sau **reconstituirea minei de plumb de la Killhope**, Țara Galilor, Marea Britanie.

Considerăm de asemenea, că este utilă citarea unor opinii formulate - în urma vizitei din iulie 2004 în galeriile de la Roșia Montană - de către dl. Eddie O'Hara MP (Raportor General pentru Patrimoniu Cultural) și dl. Christopher Grayson (Secretar Șef pentru Cultură, Știință și Învățământ), ambii oficiali ai Adunării Parlamentare a Consiliului Europei. [...] *“Criticii si-au manifestat îngrijorarea privind procedura (descărcarea de sarcină arheologică a suprafeței) și etica conservării fapt care implică distrugerea programată a galeriilor romane. Această îngrijorare nu pare a fi pe deplin justificată. Galeria reexploatare, din zonele aferente carierelor principale Cărnic și Cetate, nu par să conțină niciun fel de vestigii arheologice interesante. Accesul turiștilor (în condițiile actuale, n. n.), în cea mai mare parte a galeriilor, ar fi imposibil. Cu toate acestea, trebuie impuse condiții clare pentru continuarea săpăturilor arheologice și monitorizarea a ceea ce se găsește. [...] Cercetările nu implică în mod obligatoriu necesitatea ca orice descoperire să fie și conservată, iar ideea academicienilor, privind o conservare in situ totală, nu este, probabil, adecvată întotdeauna, ținând cont de realitățile arheologiei de salvare și ale lumii comerciale. Cel puțin astfel stau lucrurile în cazul conservării in situ a galeriilor romane de la Roșia Montană. Există peste 5 km de astfel de lucrări miniere, aparent cu o varietate limitată și cu puține vestigii care au supraviețuit. Majoritatea sunt inaccesibile, de fapt chiar periculoase pentru turism. Propunerile alternative, cum ar fi desemnarea unei întregi zone ca peisaj cultural ce trebuie dezvoltat pentru scopuri turistice, nu are suport viabil.”*

În concluzie, referitor la întrebarea formulată, dumneavoastră vă putem răspunde că nu este în nici un caz vorba de pierderea galeriilor romane de la Roșia Montană și a potențialului turistic reprezentat de acestea fără efectuarea în prealabil a unor studii complexe și luarea unor măsuri adecvate sau de diminuarea. Ne aflăm însă în fața unui relativ paradox, anume că în lipsa cercetării, datorită stării lor de conservare și a naturii acestui tip de vestigii, existența fizică a galeriilor romane ar fi amenințată. Cercetarea de acest tip – cunoscută sub denumirea de cercetare arheologică preventivă/de salvare - se face însă, peste tot în lume, în conexiune cu interesul economic pentru anumite zone, iar costurile acesteia, ca și costurile de punere în valoare și întreținere a zonelor păstrate sunt asigurate de cei care fac investiția, realizându-se un parteneriat public-privat în sensul protejării patrimoniului cultural, conform prevederilor Convenției europene de la Malta (1992) cu privire la protejarea patrimoniului arheologic [1].

Pentru informații de sinteză asupra istoricului cercetărilor și al principalelor descoperiri legate de galeriile istorice de la Roșia Montană, precum și pentru a cunoaște concluziile specialiștilor în această chestiune, dar și evaluările făcute pentru realizarea unui traseu turistic dedicat structurilor miniere istorice din masivul Cărnic, sau opiniile formulate în anul 2004 de către Edward O'Hara, raportor pe probleme de patrimoniu al Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, vă rugăm să consultați anexa intitulată „Informații cu privire la patrimoniul cultural al Roșiei Montane și gestionarea acestuia”, cât și textul raportului O'Hara. Informații de detaliu asupra problematicei complexe a studiului lucrărilor miniere vechi de la Roșia Montană, a rezultatelor acestor cercetări și a perspectivelor de punere a lor în valoare sunt

disponibile în Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului pentru proiectul Roșia Montană, vol. 6 – Studiu de condiții inițiale, p. 26, 32-53, 79-105.

Referințe:

[1] Textul convenției este disponibil la adresa web:

<http://conventions.coe.int/Treaty/Commun/QueVoulezVous.asp?NT=143&CM=8&DF=7/6/2006&CL=ENG>

*

În ceea ce privește impactul asupra caselor monument istoric, trebuie precizat faptul că în martie 2006 a fost efectuat un studiu de specialitate referitor la starea de conservare a fiecărui imobil monument istoric în parte. Acest studiu a fost efectuat de către IPROMIN și Universitatea Tehnică de Construcții București, instituții cu largă expertiză în domeniul proiectării miniere și a siguranței construcțiilor. Acest studiu propune măsurile de urgență în ceea ce privește consolidarea tuturor acestor imobile. De asemenea, aceleași instituții, mai sus amintite, au efectuat un studiu experimental pentru măsurarea vibrațiilor propagate de activitățile de pușcare în zona protejată a centrului istoric și în zona acestui grup de case monument istoric din afara zonei protejate. Măsurătorile s-au făcut prin simularea unei explozii majore de 3000 kg explozibil, detonat în condiții normale, fără trepte de întârziere sau aplicarea altor tehnologii de ultimă generație, utilizate la ora actuală în minierul modern. În baza acestui studiu, au putut fi elaborate măsuri de atenuare a impactului potențial produs de cele patru cariere, mai exact efectul pușcărilor în ceea ce privește monumentele istorice.

În conformitate cu Lista Monumentelor Istorice publicată de Ministerul Culturii și Cultelor în Monitorul Oficial Nr. 646 bis, din data de 16.07.2004, în prezent, sunt clasate ca monument istoric 41 de imobile de pe cuprinsul localității Roșia Montană, respectiv două biserici și 39 de case (cod L.M.I. 2004: AB-II-s-B-00269, și apoi de la AB-II-m-B-00271 la AB-II-m-B-00311). Aceste clădiri monument istoric nu sunt răspândite între cele patru cariere ci sunt grupate astfel: 35 dintre acestea sunt situate în cuprinsul Zonei Protejate Centru Istoric Roșia Montană, iar 6 sunt grupate în zona actualului centru administrativ al comunei, în cuprinsul viitoarei zone de dezvoltare industrială. Nici unul dintre aceste monumente istorice nu va fi afectat de implementarea proiectului minier.

În momentul de față compania RMGC deține 14 clădiri cu statut de monument istoric. Acestea au fost achiziționate urmând procedurile legale prevăzute de către Legea 422/2001, la momentul achiziției imobilele aflându-se în diferite stări de conservare, acest lucru fiind consemnat atât în contractele de vânzare-cumpărare, cât și în diferite imagini realizate de la achiziționarea acestora și până astăzi.

În baza prevederilor legale, RMGC a inițiat din anul 2001 procesul de elaborare a acestor documentații de urbanism specifice – Planul de Urbanism General și Planul de Urbanism Zonal. Ele au fost elaborate de firme românești autorizate și au urmat procedura legală de aprobare. Avizul pentru instituirea Zonei Protejate Centru Istoric Roșia Montană a fost emis de Ministerul Culturii și Cultelor în cursul anului 2002 (avizele nr. 61/14.02.2002 și nr. 178/20.06.2002) ca parte a procedurii de autorizare a documentațiilor de urbanism. În baza acestor avize, Ministerul Culturii și Cultelor a solicitat elaborarea Planului de Urbanism Zonal pentru zona Centrală Istorică. Treizeci și cinci (35) din cele 41 de imobile monument istoric, sunt localizate în cuprinsul Zonei Protejate Centru Istoric Roșia Montană, dintre care, o biserică catolică. Conform recomandărilor Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, suprafața acestei zone a fost mărită semnificativ. Această zonă va fi restaurată și conservată în ansamblul ei, urmând să fie deschis un muzeu al minierului, care să cuprindă mai multe secțiuni – expoziția în aer ce va cuprinde toate gospodăriile tradițional-istorice și elemente de patrimoniu industrial, o expoziție asupra istoriei minierului pe aceste meleaguri, un circuit muzeal subteran organizat în jurul galeriei istorice Cătălina Monulești – galeria în care au fost descoperite cele mai multe tăblițe cerate. Nu este însă în intenția companiei să determine muzeificarea acestei zone, ci, se preconizează ca toate casele, inclusiv imobilele monument istoric restaurate, să fie locuite în continuare de către localnici, iar acolo unde aceștia vor opta pentru relocare, respectivele case vor fi locuite de către persoane ce vor lucra în cadrul Proiectului Minier Roșia Montană. Menționăm doar faptul că în prezent sunt în curs de derulare proiectele de restaurare a 11 case monument istoric proprietate RMGC.

Compania dorește să protejeze și să promoveze toate aceste lucruri, iar pentru asta vor fi luate măsuri speciale atât în cuprinsul zonei protejate Centru Istoric Roșia Montană (restaurare-consolidare-conservare), cât și în perimetrul industrial (utilizarea de tehnici speciale de pușcare, crearea de zone tampon între cele 2 perimetre, monitorizarea continuă a vibrațiilor și adaptarea pușcărilor în funcție de

viteza de propagare a undelor, etc.).

Compania și-a asumat public – în cadrul Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului - un amplu program de reabilitare și restaurare a monumentelor istorice și a Zonei Protejate Centru Istoric Roșia Montană, astfel că nu se urmărește cheltuirea unor fonduri semnificative în această direcție, fără să fie luate toate măsurile tehnice și de siguranță care se impun pentru ca viitoarea exploatare minieră să nu afecteze aceste structuri.

Pentru mai multe detalii legate de aceste studii și simulări efectuate de către Universitatea Tehnică și IPROMIN pe tema măsurilor specifice de atenuare a impactului pușcărilor asupra clădirilor monument istoric vă rugăm să consultați materialul de specialitate anexat. De asemenea vă rugăm să consultați anexa intitulată „Informații cu privire la patrimoniul cultural al Roșiei Montane și gestionarea acestuia” pentru detalii privind măsurile preconizate în ceea ce privește reabilitarea și restaurarea monumentelor istorice din zona Roșia Montană.

*

Legea la care face referire petentul este și va fi respectată deplin. În conformitate cu Lista Monumentelor Istorice publicată de Ministerul Culturii și Cultelor în Monitorul Oficial Nr. 646 bis, din data de 16.07.2004, în prezent, sunt clasate ca monument istoric 41 de imobile de pe cuprinsul localității Roșia Montană, respectiv două biserici și 39 de case (cod L.M.I. 2004: AB-II-s-B-00269, și apoi de la de la AB-II-m-B-00271 la AB-II-m-B-00311).

Conform Legii 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a III-a zone protejate („Legea 5/2000”), art. 10. - (1), Legii 422/2001 Art. 59, completată prin Legea 259/2006, **până la instituirea prin studii de specialitate a zonei de protecție a fiecărui monument istoric**, se consideră zonă de protecție suprafața delimitată cu o rază de 100 m în localități urbane, 200 m în localități rurale și 500 m în afara localităților, măsurată de la limita exterioară, de jur-împrejurul monumentului istoric.

Conform prevederilor Legii 5/2000 (art. 5, paragrafele 2-3), autoritățile administrației publice locale, cu sprijinul autorităților publice centrale cu atribuții în domeniu, aveau obligația de a delimita, în baza unor studii de specialitate, în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a Legii 5/2000, zonele de protecție a valorilor de patrimoniu cultural, prevăzute în anexa nr. III a respectivului act normativ. În vederea instituirii zonelor protejate, autoritățile administrației publice locale trebuie să întocmească documentațiile de urbanism și regulamentele aferente, elaborate și aprobate potrivit legii, care trebuie să cuprindă măsurile necesare de protecție și conservare a valorilor de patrimoniu cultural național din zonă. Prin urmare, până la instituirea prin studii de specialitate a zonelor de protecție a monumentelor istorice, în cazul de față, clădirile - monument istoric de la Roșia Montană beneficiază de limita de protecție de 200 metri. În mod practic, prin elaborarea Planului de Urbanism Zonal pentru Zonal Protejată Centrul Istoric Roșia Montană și a Planului de Urbanism Zonal pentru Zona Industrială Roșia Montană vor fi prevăzute limitele de protecție necesare specifice acestor monumente istorice de la Roșia Montană.

În baza prevederilor legale, RMGC a inițiat din anul 2001 – prin contractarea de firme autorizate – procesul de elaborare a acestor documentații de urbanism specifice – Planul de Urbanism General și Planurile de Urbanism Zonale. Ele au fost elaborate de firme românești autorizate și au urmat procedura legală de aprobare. Avizul pentru instituirea Zonei Protejate Centru Istoric Roșia Montană a fost emis de Ministerul Culturii și Cultelor în cursul anului 2002 (avizele nr. 61/14.02.2002 și nr. 178/20.06.2002) ca parte a procedurii de autorizare a documentațiilor de urbanism. În baza acestor avize, Ministerul Culturii și Cultelor a solicitat elaborarea Planului de Urbanism Zonal pentru Zona Centrului Istoric Roșia Montană. Acest document este în curs de elaborare.

Măsuri specifice privind monumentele istorice și siturile arheologice din cuprinsul zonei de dezvoltare industrială sunt descrise în Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (vol. 32-33), respectiv Plan M – Plan de Management al Patrimoniului Cultural, partea I – Plan de Management pentru patrimoniul arheologic din zona Roșia Montană, p. 75-76 și partea II-a – Plan de Management pentru monumente istorice și zonele protejate din Roșia Montană, p. 74-91 și, de asemenea, vor exista o serie de prevederi de specialitate determinate de reglementările cuprinse în Planul de Urbanism Zonal pentru zona de dezvoltare industrială Roșia Montană (documentație de specialitate care urmează în prezent procedura

de autorizare reglementată de evaluarea strategică de mediu (SEA) pentru planuri și programe).

În concluzie, studiile de urbanism și studiile de specialitate pentru delimitarea zonelor protejate din cadrul comunei Roșia Montană, sunt în curs de elaborare – în conformitate cu prevederile legale – de către instituțiile și comisiile cu atribuții în această zonă de interes. Trebuie subliniat că niciuna dintre casele monument istoric din cuprinsul proiectului propus de către RMGC nu va fi afectată în mod negativ, ci, toate cele 41 de clădiri monument istoric vor fi incluse într-un amplu program de reabilitare și restaurare (vezi Raport la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (vol. 33), respectiv Plan M – Plan de Management al Patrimoniului Cultural, partea II-a – Plan de Management pentru monumente istorice și zonele protejate din Roșia Montană, p.74-91). Acest program este absolut necesar, dacă se dorește ca aceste case – indiferent de punerea în practică sau nu a proiectului minier – să nu dispară în totalitate, datorită stării avansate de degradare în care se află în prezent.

Amintim faptul că zona protejată a Roșiei Montane va avea o suprafață de peste 130 ha și va cuprinde valorile de arhitectură din cadrul acestei localități (restaurate și puse în valoare), organizate sub forma unui muzeu al mineritului cu expoziții de geologie, arheologie, etnografie (cu o secție în aer liber), patrimoniu industrial și o importantă componentă subterană localizată în jurul galeriei Cătălina Monulești. În această parte a localității compania va urmări să promoveze dezvoltarea turismului tradițional (pensiuni, mici localuri). În zona estică și sud-estică a centrului vechi se află tăurile istorice: Tăul Mare, Tăul Brazi și Tăul Anghel. În această zonă se poate dezvolta un turism modern, de agrement.

Astfel, credem că RMGC și-a îndeplinit până în prezent obligațiile legale care îi revin ca proprietar de clădiri monument istoric. Prin însușirea și asumarea datelor și concluziilor din *Planul de management pentru monumentele istorice și zonele protejate din Roșia Montană* din cadrul Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului, RMGC își propune să continue această abordare responsabilă și să asigure fondurile necesare pentru restaurarea și conservarea clădirilor monument istoric și a centrului istoric din Roșia Montană. Toate intervențiile asupra acestor clădiri se vor face în conformitate cu prevederile legale în vigoare și pornind de la concluziile enunțate în studiul de specialitate efectuat de către Universitatea Tehnică de Construcții București - Centrul Național de Inginerie Seismică și Vibrații în perioada 2005-2006 asupra clădirilor de patrimoniu din Roșia Montană.

Compania dorește să protejeze și să promoveze toate aceste lucruri, iar pentru asta vor fi luate măsuri speciale atât în cuprinsul zonei protejate Centru Istoric Roșia Montană (restaurare-consolidare-conservare), cât și în perimetrul industrial (utilizarea de tehnici speciale de pușcare, crearea de zone tampon între cele 2 perimetre, monitorizarea continuă a vibrațiilor și adaptarea pușcărilor în funcție de viteza de propagare a undelor, etc.). Deja s-au început proiectele de restaurare pentru 11 case monument istoric din zona protejată.

Pentru mai multe detalii legate de aceste studii și simulări efectuate de către Universitatea Tehnică și IMPROMIN pe tema măsurilor specifice de atenuare a impactului pușcărilor asupra clădirilor monument istoric vă rugăm să consultați materialul de specialitate anexat.

*

Potentul se referă numai la o mică parte din beneficiile financiare directe ale Statului Român. Beneficiul redevenței, la care se referă potentul, reprezintă numai 10% din beneficiile financiare directe ale Statului Român. Pe lângă redevențe, Statul Român are beneficii financiare directe prin cota sa de profituri obținute de RMGC, precum și prin impozite pe profit, accize și impozite pe salarii plătite de RMGC. Participația Statului Român de 19% este deplină și nu implică niciun cost în sarcina guvernului. În total, beneficiile financiare directe ale Statului Român sunt estimate la 1.032 milioane USD, conform tabelului de mai jos. În plus, de-a lungul derulării proiectului, RMGC va achiziționa bunuri și servicii românești în valoare de 1,5 miliarde USD.

Presupunând un preț al aurului de 600 USD/uncie și al argintului de 10,50 USD/uncie, beneficiile financiare ale Statului Român sunt următoarele:

Impozite, taxe și partea din profit a statului român (inclusiv cele plătite până în prezent)	TOTAL (milioane USD)
Impozite salarii	177
Impozit pe profit (16%)	284
Redevență minieră (2%)	101
Impozite pe proprietate (Roșia Montană)	12
Impozite pe terenuri (Roșia Montană)	21
Taxe forestiere	13
Taxe agricole	1
Taxe înregistrare terenuri	3
Taxe vamale și accize	113
Alte taxe și impozite	1
Dividende (Ministerul Economiei și Comerțului)	306
Total	1,032

*

Detaliile cu privire la garanția financiară pentru refacerea mediului (GFRM) oferită de Roșia Montană Gold Corporation ("RMGC") sunt prezentate în capitolul din Evaluarea Impactului asupra Mediului intitulat "Planuri ale sistemului de management de mediu și social" (Anexa 1 din subcapitolul "Planul de închidere și reabilitare a minei").

Constituirea unei garanții financiare pentru refacerea mediului este obligatorie în România pentru a se asigura că operatorul minier dispune de fonduri adecvate pentru refacerea mediului. GFRM este reglementată de Legea Minelor (nr. 85/2003) și de Instrucțiunile și Normele de aplicare a Legii Minelor emise de Agenția Națională pentru Resurse Minerale (nr. 1208/2003). Există, de asemenea, două directive ale Uniunii Europene care au efect asupra GFRM: Directiva privind deșeurile miniere („DSM”) și Directiva privind răspunderea de mediu („DRM”).

Directiva privind deșeurile miniere are scopul de a asigura că există acoperire pentru 1) toate obligațiile ce derivă din autorizația acordată pentru eliminarea deșeurilor rezultate ca urmare a activităților miniere și 2) toate costurile aferente reabilitării terenurilor afectate de depozitul de deșeuri. Directiva privind răspunderea de mediu reglementează activitățile de remediere și măsurile care urmează a fi luate de autoritățile de mediu în cazul în care activitățile miniere produc daune mediului, în scopul asigurării că operatorul minier dispune de suficiente resurse financiare pentru acțiunile de refacere ecologică. Deși aceste directive nu au fost încă transpuse în legislația românească, termenele pentru implementarea mecanismelor de aplicare sunt 30 aprilie 2007 (DRM) și 1 mai 2008 (DSM) - deci, înainte de începerea exploatarei la Roșia Montană.

RMGC a inițiat deja procesul de conformare cu aceste directive, iar în momentul în care normele de punere în aplicare vor fi adoptate de guvernul român, RMGC va fi în deplină conformitate.

RMGC a angajat pe unul dintre cei mai renumiți brokeri de asigurări din lume, care este bine reprezentat în România și are o lungă și remarcabilă experiență în realizarea de evaluări de risc pentru proiecte miniere. Brokerul va colabora cu cei mai buni specialiști în asigurări de bunuri și asigurări pentru cazurile de avarii accidentale ale utilajelor, pentru a efectua analize de risc și evaluări ale strategiei de prevenire a pierderilor pe parcursul activităților de construcție și exploatare de la Roșia Montană, în vederea minimizării pericolelor. Brokerul va stabili suma asigurată și va colabora cu cele mai bine cotate societăți de asigurare pentru a pune la punct acest program pentru RMGC, pentru toate fazele proiectului, de la construcție, exploatare și apoi închidere.

RMGC se angajează să adopte cele mai înalte standarde cu privire la securitatea și sănătatea în muncă pentru personalul său și furnizorii de servicii. Faptul că RMGC utilizează cele mai bune tehnici disponibile (BAT-uri) asigură realizarea acestui obiectiv. Nici o firmă nu câștigă din pierdere, iar în acest scop vom avea în vedere implementarea de soluții tehnice pentru reducerea riscului, deoarece acestea sunt mult superioare soluțiilor de asigurare împotriva riscului. Se poate elimina până la 75% din riscul de pierdere în

fazele de proiectare și de construcție a unui proiect.

Totuși, recunoaștem că în cazul unui proiect atât de mare ca și cel de la Roșia Montană, este nevoie de încheierea unor polițe de asigurare cuprinzătoare (astfel de polițe reprezintă, totodată, o cerință obligatorie pentru obținerea de finanțări de la instituțiile de creditare). Asigurarea acoperă în principal bunurile, răspunderea și chestiuni speciale (de exemplu pornire întârziată, transport, bunuri în proprietatea terților). Astfel, în cazul unor pretenții legitime asupra societății, acestea vor fi achitate de asigurator.

Toți asiguratorii și polițele de asigurare încheiate în cadrul activităților miniere de la Roșia Montană vor respecta în totalitate reglementările românești cu privire la asigurări.

*

SC Roșia Montană Gold Corporation SA (RMGC) a luat în considerare punctele de vedere ale acestor instituții respectate. Propunerea de proiect depusă la Ministerul Mediului și Gospodării Apelor (MMGA) are în vedere preocupările acestor instituții.

Cea mai recentă luare de poziție din partea Academiei Române în legătură cu Proiectul Roșia Montană a fost făcută publică la 27 februarie 2006, cu aproape trei luni înainte ca RMGC să prezinte Ministerul Mediului și Gospodării Apelor Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului. În urma consultărilor cu factorii interesați, inclusiv cu membri ai Academiei, înainte de prezentarea raportului EIM, RMGC a modificat proiectul pentru a încorpora opiniile acestora, inclusiv acelea menționate de petent. Aceste modificări includ reducerea dimensiunii mai multor cariere propuse precum și susținerea activităților de dezvoltare durabilă și un angajament mai ferm de a conserva patrimoniul cultural, inclusiv diminuarea impactului asupra bisericilor locale. Astfel, poziția la care se face referire nu reflectă modificările aduse proiectului și nu este o analiză a EIM depusă la MMGA.

Am fi bucuroși să ne întâlnim cu Academia pentru a răspunde oricăror întrebări referitoare la proiect.

Pe baza comentariilor Sfântului Sinod și ale liderilor spirituali ai altor culte, datând din 2003, Proiectul Roșia Montană a fost modificat pentru a se diminua impactul asupra bisericilor din comunitate. Ca urmare, numai două biserici și două case de rugăciune dintre cele 10 lăcașe de cult din zona de influență a proiectului Roșia Montană trebuie strămutate sau reconstruite conform planului de dezvoltare a minei. Strămutarea va avea loc ținând seama de dorințele membrilor parohiei, pe cheltuiala societății RMGC. Construirea de biserici reprezintă un element central al procesului de creare a unei noi comunități în Piatra Albă, cu fonduri acordate de RMGC.

Faptul că 98% dintre locuitorii zonei industriale a satului au programat evaluarea proprietăților lor dovedește că aceștia se gândesc să accepte oferta RMGC de achiziționare a locuințelor lor. Avem convingerea că, întrucât comunitatea își manifestă sprijinul acordat RMP, bisericile vor acționa conform dorințelor congregațiilor lor. Bisericile au urmat comunitățile umane oferindu-le serviciu religios și sprijin.

Guvernul Ungariei a avut, de asemenea, posibilitatea de a-și exprima punctele de vedere. Iar după încheierea procesului de consultări publice din România au fost organizate două întâlniri publice în Ungaria, la Budapesta și Szeged. Un comitet ad-hoc al experților europeni (GIEI), printre membrii acestuia numărându-se și doi experți maghiari, a analizat studiul EIM al companiei noastre și a conchis că proiectul este bine întocmit, ținându-se cont de recomandările și sugestiile lor.

O copie a raportului GIEI și răspunsul nostru sunt incluse ca document de referință în Anexă.

Număr crt.

394

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Sustine proiectul

RMGC apreciază sprijinul petentului. Noi suntem de părere că locuitorii din Roșia Montană ar trebui să fie foarte optimiști în legătură cu avantajele pe care proiectul le va crea comunității - în special remedierea daunelor aduse anterior mediului și crearea unor oportunități economice extrem de necesare.

În termeni ai reabilitării mediului înconjurător, Roșia Montană este deja profund afectată de poluare datorită practicilor poluante de exploatare minieră din trecut. Acest lucru este clar demonstrat de studiile asupra condițiilor inițiale care sunt incluse în EIM.

Proiectul Roșia Montană, așa cum este el propus din EIM, va duce la atenuarea poluării în zona Roșia Montană deoarece se vor utiliza cele mai performante tehnici disponibile (BAT). Proiectul se va conforma în totalitate cu toate reglementările europene și românești, precum și cu cele mai performante practici internaționale. EIM detaliază de asemenea procedurile de închidere a minei, care includ o reabilitare majoră a mediului înconjurător.

Soluția de
rezolvare

În ceea ce privește crearea unor noi oportunități economice pentru locuitorii din zonă, RMGC are în prezent aproape 500 de angajați, dintre care peste 80% locuiesc în Roșia Montană, Abrud și Câmpeni. RMP va angaja în medie 1200 persoane pe parcursul perioadei de construcție de 2 ani și 634 persoane, inclusiv personalul care lucrează pe bază de contract în securitate, transport și curățenie, pe parcursul celor 16 ani de exploatare. Scopul este folosirea cu prioritate a forței de muncă disponibile pe plan local. Sunt în curs de desfășurare programe de instruire pentru a sprijini membrii comunităților locale din jurul zonei RMP în calificarea pentru diferite posturi și meserii, atât pe timpul fazei de construcție, cât și de exploatare. Dacă specializările necesare nu sunt disponibile pe plan local, se vor face oferte de angajare către locuitorii de pe o rază de 100km în jurul RMP, acordându-se prioritate locuitorilor din județul Alba. Pe baza evaluărilor noastre preliminare, ne așteptăm ca majoritatea locurilor de muncă atât pe durata construcției, cât și a activității de exploatare, să fie ocupate de forță de muncă din comunitatea locală.

RMGC a stabilit deja un protocol cu autoritățile locale pentru a se asigura că locuitorii din comunitățile locale vor fi preferați pentru aceste posturi.

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

1. Cum are compania curajul sa construiasca un baraj de aproximativ 40 de ori mai mare decat cel de la Baia Mare, cand toata lumea stie ce s-a intamplat acolo? Si Cernobil a fost considerata cea mai buna centrala nucleara de la vremea respectiva, dar totusi a explodat.
2. De ce doreste compania sa distruga aproximativ 7 km de galerii romane care se afla la Rosia Montana, avand in vedere ca in alte tari, poate cativa cm de vestigii arheologice sunt pastrate cu sfintenie prin legi, iar in Romania se pun bombe in ele astfel incat sa fie transformate in tarana?
3. Ce se va intampla cu oamenii care nu vor sa plece de la Rosia Montana daca, totusi, se va obtine acordul de mediu pentru acest proiect? Compania a spus ca daca exista astfel de oameni, nu se va continua proiectul sau se va face alt proiect. O sa se faca o stramutare fortata?

Soluția de
rezolvare

Iazul de decantare a sterilului (IDS) din cadrul proiectului Roșia Montană acoperă o suprafață de 363 ha. Aceasta nu înseamnă de 40 de ori mai mare decât iazul din Baia Mare care are 93 ha. Iazul de decantare a sterilului (IDS) din cadrul proiectului Roșia Montană este proiectat riguros, ținând seama de toate normele UE, românești și internaționale pentru a reduce riscul de accidente. Criteriile de proiectare asigură capacitatea de înmagazinare a volumelor de apă rezultate ca urmare a unor precipitații abundente și prevenirea fenomenului de cedare a barajului datorită deversării peste baraj. Dimensiunea barajului nu este probabil atât de importantă ca și tehnologia, proiectul, exploatarea și monitorizarea care vor fi responsabilitatea RMGC. Studiul EIM prezintă modul în care barajul va fi construit din anrocamente, materiale de drenaj și filtrare și un nucleu cu permeabilitate redusă pentru controlul exfiltrațiilor. Iazul a fost proiectat de MWH, una dintre cele mai renumite firme de proiectare a barajelor din lume. În plus, planurile la nivel de studiu de fezabilitate au fost analizate și avizate de experți atestați în iazuri din România și de Comisia Națională pentru Siguranța Barajelor Mari. Înainte de exploatare, barajul trebuie autorizat pentru funcționare de către Comisia Națională pentru Siguranța Barajelor (CONSIB).

Este important de menționat că barajul propus va fi realizat conform unui proiect tehnic total diferit față de barajul de la Baia Mare. În mod concret, iazul a fost proiectat pentru a asigura înmagazinarea a debitelor de apă rezultate în urma a două fenomene de precipitații maxime probabile. Acest fenomen este denumit în general viitura maximă probabilă. Criteriul de proiectare pentru iazul de decantare a sterilelor include o capacitate de înmagazinare a două fenomene de viituri maxime probabile, reprezentând un volum de precipitații mai mare decât a fost vreodată înregistrat în zonă.

Graficul de construcție în etape a îndiguirii și cuvetei iazului va fi realizat astfel încât să se asigure că iazul are capacitatea de a reține scurgeri dintr-un fenomen meteorologic de tipul precipitației maxime probabile pe toată durata de viață a proiectului. În plus, se va construi un descărcător de siguranță pentru cazul puțin probabil de apariție a unui alt fenomen după cel de-al doilea fenomen de precipitații maxime probabile. Descărcătorul de siguranță va fi construit pentru fiecare supraînălțare a barajului și va fi destinat evacuării excesului de apă. Înainte de finalul lunilor de vară este construit din motive de securitate pentru a se asigura evacuarea corespunzătoare a apei în cazul unui eveniment meteorologic puțin probabil, evitându-se astfel revărsarea peste baraj care ar putea cauza cedarea acestuia. Prin urmare, normele de proiectare a iazului de decantare a sterilelor depășesc în mod semnificativ cerințele legale privind siguranța în funcționare. Aceasta pentru a se asigura că riscurile asociate utilizării văii Corna pentru depozitare de steril sunt mult sub ceea ce este considerat ca sigur în viața de zi cu zi.

De asemenea, s-a realizat un studiu suplimentar privind condițiile seismice, iar astfel cum se precizează în studiul de evaluare a impactului asupra mediului, iazul de decantare a sterilelor este proiectat să reziste la cutremurul maxim credibil (CMC). CMC reprezintă cel mai puternic cutremur care poate să se manifeste în zona amplasamentului iazului, conform datelor înregistrate de-a lungul timpului.

*

Referitor la întrebarea formulată răspundem că nu este în nici un caz vorba de distrugerea necondiționată

a galeriilor romane de la Roșia Montană fără efectuarea în prealabil a unor studii complexe și luarea unor măsuri adecvate. Ne aflăm însă în fața unui relativ paradox, anume că, în lipsa cercetării, datorită stării lor de conservare și a naturii acestui tip de vestigii, existența fizică a galeriilor romane ar fi amenințată iar, pe de altă parte, orice cercetare arheologică presupune, mai mult sau mai puțin distrugerea iremediabilă a unui context arheologic pentru salvarea informației. Cercetarea de acest tip – cunoscută sub denumirea de cercetare arheologică preventivă / de salvare - se face însă, peste tot în lume, în conexiune cu interesul economic pentru anumite zone, iar costurile acesteia ca și costurile de punere în valoare și întreținere a zonelor păstrate sunt asigurate de cei care fac investiția, realizându-se un parteneriat public–privat în sensul protejării patrimoniului cultural, conform prevederilor Convenției europene de la Malta (1992) cu privire la protejarea patrimoniului arheologic [1].

Până în anul 1999 galeriile romane de la Roșia Montană nu au fost studiate de către specialiști în domeniul arheologiei miniere, deși existența lor era cunoscută de mai bine de 150 de ani. Practic acest tip de vestigii arheologice erau înainte de anul 2000 o necunoscută din perspectiva unei abordări științifice, referirile legate de acestea fiind de cele mai multe ori empirice.

Cercetările de arheologie minieră efectuate - începând din anul 1999 și până în prezent - de către o echipă specializată pluridisciplinară de la Universitatea Toulouse Le Mirail (Franța) coordonată de către dr. Beatrice Cauuet au avut în vedere realizarea – în premieră în România – a unui studiu de detaliu asupra acestui tip de vestigii arheologice, respectiv galeriile miniere vechi, de epocă antică și nu numai. Pricipalele concluzii ale studiilor și cercetărilor de arheologie minieră desfășurate din 1999 și până în prezent, sunt:

- în cadrul sitului Roșia Montană au fost puși în evidență aproximativ 7 km de lucrări miniere antice, acestea nefiind structuri continue, ci tronsoane și porțiuni de lucrări miniere răspândite în aproape toate perimetrele miniere din cadrul zăcământului;
- în cadrul zonelor protejate, conturate actualmente în perimetrul proiectului minier Roșia Montană, respectiv Cătălina Monulești, Lety - Coș, Piatra Corbului și Păru Carpeni, au fost puse în evidență majoritatea tipurilor de lucrări miniere care există și în celelalte sectoare miniere care vor fi afectate totuși, după cercetarea lor, de către proiectul minier, respectiv în zona masivului Cârnic;
- studiile de arheologie minieră din masivele Cetate și Cârnic au arătat că lucrările miniere antice sunt deja afectate, fiind desfigurate în proporții variabile de lucrările miniere realizate în epocile ulterioare, în special de cele executate începând cu secolul al XVIII-lea și până în 2006;
- impactul antropoc din mediul subteran (reexploatare minieră), dar și cel natural (surpări, inundări, curgeri de noroi, prăbușiri) au determinat ca, în prezent, lucrările miniere antice să se găsească în diferite stadii de conservare;
- este necesară continuarea investigațiilor de arheologie minieră în zona masivelor Orlea și Țarina în perioada viitoare;
- este necesară continuarea lucrărilor de cercetare și conservare în zonele Păru-Carpeni (aici a fost descoperit un sistem roman de drenare a apelor de mină, descoperire unicat în Europa în acest moment, după cele similare din peninsula Iberică din anii '30 ai secolului trecut) și Cătălina Monulești.

Studierea acestor structuri a însemnat, așadar, mai buna lor cunoaștere și a determinat, în aceeași măsură, luarea unor decizii pertinente și bine fundamentate în ceea ce privește conservarea și punerea lor în valoare. În baza rezultatelor cercetărilor efectuate până acum (respectiv finalizate pentru masivele Cetate, Cârnic, Jig și în curs de desfășurare în masivul Orlea) s-a luat decizia conservării și punerii în valoare a următoarelor zone cu lucrări miniere vechi:

- în masivul Cârnic – exploatare antice de suprafață și subteran din zona Piatra Corbului, din zona de sud-vest a masivului;
- în masivele Lety – Coș – galeria Cătălina Monulești, inclusiv un sistem roman de drenare a apelor de mină;
- în masivul Văidoaia - vestigiile exploatărilor antice de suprafață din zona central sudică a masivului;
- în masivul Orlea – sectorul minier Păru-Carpeni, inclusiv un sistem roman de drenare a apelor de mină și porțiunile de exploatare minieră antică drenate de acesta.

Trebuie, de asemenea, spus că galeria Cătălina Monulești va fi organizată ca muzeu subteran, galeriile antice și medievale fiind conservate *in situ*. Suplimentar, aici vor fi reconstruite, în scara 1:1 sub formă de

reconstituiri fidele, acele porțiuni de galerii a căror tipologie nu a fost surprinsă în original în acest sector, urmând o practică general acceptată și recunoscută în multe cazuri în Europa.

Informații de detaliu asupra problematicei complexe a studiului lucrărilor miniere vechi de la Roșia Montană și a rezultatelor acestor cercetări sunt disponibile în Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului pentru proiectul Roșia Montană, vol. 6 – Studiu de condiții inițiale, p. 26, 32-53, 79-105.

În cadrul viitorului Muzeu al Mineritului de la Roșia Montană se vor păstra *in situ*, atât lucrări miniere antice (galerii, șantiere de exploatare, etc.) săpate cu dalta și ciocanul, dar și cu focul, din perimetrele miniere Cătălina Monulești, Coș, Piatra Corbului și Păru Carpeni, cât și instalații miniere antice, cum sunt roțile hidraulice de drenaj din sectorul Păru Carpeni. În acest sens, deja au fost delimitate și sunt considerate ca și zone protejate, sectoarele miniere Lety – Coș (galeria Cătălina Monulești având deja statut de monument istoric în Lista Monumentelor Istorice 2004), Piatra Corbului (având deja statut de monument istoric în Lista Monumentelor Istorice 2004) și Păru-Carpeni (perimetru încă în curs de cercetare), astfel încât, aceste sectoare miniere nu vor fi afectate de viitoarele lucrări ale proiectului minier Roșia Montană. Lucrările miniere antice, dar și cele moderne și recente din zonele sus menționate, vor fi amenajate astfel încât să se asigure în continuare condiții optime desfășurării cercetărilor de specialitate, precum și accesul publicului larg în condiții de siguranță în zonele în care specialiștii vor decide că acest lucru este posibil.

Pentru informații de sinteză asupra istoricului cercetărilor și al principalelor descoperiri legate de galeriile istorice de la Roșia Montană, precum și pentru a cunoaște concluziile specialiștilor în această chestiune, vă rugăm să consultați anexa intitulată „Informații cu privire la patrimoniul cultural al Roșiei Montane și gestionarea acestuia”.

Referințe:

[1] Textul convenției este disponibil la adresa web:

<http://conventions.coe.int/Treaty/Commun/QueVoulezVous.asp?NT=143&CM=8&DF=7/6/2006&CL=ENG>

*

În vederea realizării lucrărilor de construcție și de exploatare în cadrul Proiectului, este nevoie să se achiziționeze teren în 4 din cele 16 sate din comuna Roșia Montană. Prin urmare, regimul proprietăților, în cea mai mare parte a comunei, va rămâne neschimbat.

În scopul cumpărării proprietăților necesare pentru dezvoltarea proiectului, compania a elaborat un program de achiziții, în conformitate cu recomandările privind strămutarea și relocarea populației, elaborate de Banca Mondială. Abordarea RMGC, în această privință, se bazează pe principiul vânzării-cumpărării liber consimțite. În acest scop, RMGC a prevăzut pachete de compensare corecte pentru localnicii afectați de proiect, în deplin acord cu politicile Băncii Mondiale în domeniu.

Astfel, 98% din proprietarii terenurilor necesare proiectului, care încă nu au fost achiziționate, au solicitat evaluarea proprietăților deținute, ceea ce indică că se gândesc în mod serios să vândă. Această cifră indică faptul că numărul proprietăților deținute de persoane care se împotrivesc ideii de a vinde, este redus. Cu privire la această ultimă situație, unele din aceste proprietăți sunt situate în zone care nu sunt necesare în faza de construcție și în etapa inițială de exploatare. Prin urmare, pentru perioada imediat următoare, nu există motiv ca acești proprietari să constituie impedimente în calea dezvoltării proiectului minier, ei fiind liberi să trăiască așa cum doresc.

În privința numărului și mai mic de case situate în zonele destinate lucrărilor de construcție și de exploatare inițială, compania va căuta soluții pentru modificarea planului de dezvoltare a minei, astfel încât casele și terenurile celor care doresc să-și păstreze proprietățile să nu fie afectate.

În cele din urmă, este posibil ca unii proprietari să încerce să oprească proiectul refuzând să își vândă terenurile. Dacă se va întâmpla astfel, este de competența autorităților române să facă uz de instrumentele legale pe care le au la dispoziție în vederea expropriării proprietăților. Autoritățile vor decide astfel dacă exploatarea resurselor minerale din România, la cele mai înalte standarde europene și internaționale, în cadrul unui proiect care va genera beneficii de 2,5 miliarde USD, majoritatea într-o zonă desemnată “zonă defavorizată” reprezintă sau nu, un obiectiv de interes național strategic.

Este de remarcat faptul că articolul 6 din Legea Minelor nr. 85/2003 prevede în mod expres exproprierea ca una din modalitățile legale prin care titularul licenței poate dobândi dreptul de folosință asupra terenurilor necesare efectuării activităților miniere din perimetrul de exploatare. De asemenea, art. 1 din Legea nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, prevede că “exproprierea de imobile, [...], se poate face numai pentru cauză de utilitate publică” iar art. 6 din aceeași lege menționează că “sunt de utilitate publică: prospecțiuni și explorări geologice; extracția și prelucrarea substanțelor minerale utile”.

În concluzie, exproprierea, în schimbul unei compensații corecte, oferite anticipat, realizată în conformitate cu prevederile legale și constituționale, reprezintă una din modalitățile de dobândire a dreptului de folosință asupra terenurilor necesare dezvoltării unui proiect minier, fiind prevăzută în mod expres de art. 6 din Legea Minelor nr. 85/2003 și de art. 6 din Legea nr. 33/1994.

Număr crt.

396

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

1. Dorește sa reitereze mesajul pe care Sfintul Sinod l-a transmis tuturor celor preocupati de proiectul Roșia Montana în 2003 și anume ca, din punctul de vedere al Bisericii Ortodoxe Romane, stramutarea bisericilor și cimitirelor este inacceptabila. Potrivit comunicatului pe care Sfintul Sinod îl sustine în cadrul acestei dezbateri publice, stramutarea bisericilor și cimitirelor constituie o impietate, este inacceptabila și, din acest motiv, Biserica Ortodoxa Romana se pronunța împotriva realizării proiectului RMGC.
2. Solicita reprezentanților companiei să nu ironizeze public credința celor peste 20 milioane de romani.

Contrar afirmațiilor celor care se opun proiectului, nimeni nu dorește distrugerea bisericilor sau a cimitirelor.

În ceea ce privește mormintele, marea majoritate a celor 1.905 morminte existente în Roșia Montană nu vor fi afectate de proiectul minier, deoarece compania și-a proiectat activitatea de exploatare minieră în așa fel încât, în măsura în care este posibil, să nu se modifice amplasamentul cimitirelor existente. Criticile aduse de Sfântul Sinod în 2003 sunt anterioare procesului de re-proiectare a activităților miniere, în urma căruia s-a redus numărul de biserici și morminte care trebuie strămutate, ceea ce explică susținerea locală de care se bucură proiectul Roșia Montană din partea comunităților religioase din Roșia Montană. Totuși, 410 morminte vor trebui strămutate.

Reînhumările se vor face la cererea familiilor și pe cheltuiala companiei RMGC, în deplină conformitate cu legislația românească cu privire la reînhumări [1], compania angajându-se să acționeze cu respect și considerație. Mormintele abandonate vor fi, de asemenea, strămutate, cu tot respectul și considerația din partea societății, în noul cimitir de la Piatra Albă.

Două biserici și două case de rugăciune dintre cele 10 lăcașe de cult din zona de influență a proiectului Roșia Montană trebuie strămutate sau reconstruite conform planului de dezvoltare a minei. Strămutarea va avea loc ținând seama de dorințele membrilor parohiei, pe cheltuiala societății RMGC. Construirea de biserici reprezintă un element central al procesului de creare a unei noi comunități în Piatra Albă, cu fonduri acordate de RMGC.

Soluția de
rezolvare

Proiectul Roșia Montană oferă generațiilor viitoare șansa de a continua să trăiască într-o localitate al cărei viitor este, în momentul de față, în pericol, ținând seama de rata actuală a șomajului - 70 %, care se va ridica la peste 90 % dacă proiectul de exploatare auriferă propus de RMGC nu va fi aprobat. În cazul în care comunitatea din Roșia Montană se va destrăma, mormintele și bisericile existente vor fi, fără îndoială, părăsite, așa cum s-a întâmplat în alte sate abandonate din România. Proiectul Roșia Montană va menține satul în viață și va crea oportunități economice în regiune.

Referințe:

[1] în cazul strămutării mormintelor și cimitirelor se aplică următoarele legi:

- (i) Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, publicată în Monitorul Oficial Partea I, nr. 11/8.01.2007;
- (ii) Legea nr.98/1994 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele legale de igienă și sănătate publică, publicată în Monitorul Oficial, Partea 1, nr. 317/16.11.1994, completată și modificată ulterior (Legea nr. 98/1994);
- (iii) Ordinul nr.536 din 23 iunie 1997 pentru aprobarea normelor de igienă și recomandările privind mediul de viață al populației, publicate în Monitorul Oficial, Partea 1, nr. 317/16.11.1994, modificat și completat ulterior ("Ordinul 536/1997");
- (iv) Hotărârea Guvernului nr.955/2004 pentru aprobarea reglementărilor-cadru de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 71/2002 privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat de interes local, publicată în Monitorul Oficial , Partea 1, nr. 660/22.07.2004;
- (v) Ordinul nr. 261/1982 pentru aprobarea regulamentului tip privind administrarea cimitirelor și

- (vi) crematoriilor localităților, publicat în Monitorul Oficial nr.67/11/03.1983;
Regulamentul pentru organizarea și funcționarea cimitirelor parohiale și mănăstirești din cuprinsul eparhiilor Bisericii Ortodoxe Române, aprobat prin Decizia Departamentului Cultelor nr. 16.285/31.12.1981.
-

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

1. Reclama faptul ca nu i se permite sa ia cuvantul in mod democratic si ca este perturbat.
2. Referitor la turism, face precizarea ca in zona se face deja turism: pe Valea Ariesului, la Girda, la Albac, la Arieseni, dar si in zone miniere: la Straja, Petrosani, la mai putin de 10 ani de la inchiderea minelor. De ce nu se poate face turism si la Rosia Montana?
3. In privinta cianurii, subliniaza ca aceasta este un toxic cumulativ, care se acumuleaza in tesaturile umane, in special in cele grase. Care este LD50 pentru cianura?
4. Compania a facut prezentari foarte frumoase despre alte exploatari miniere din vestul Europei si din Noua Zeelanda, dar acolo au avut loc si foarte multe accidente. De ce nu se spune nimic despre acestea? Chiar in Italia a fost un accident care a dus la devastarea a doua orase si s-a datorat ruperii barajului unui iaz de decantare.
5. Conform legii statului roman titularul de proiect este obligat sa depuna o garantie de mediu. Care este situatia acesteia la ora actuala: a fost depus-o, nu a fost, compania intentioneaza sa o depuna, cand o sa o depuna?
6. Ma intereseaza care este transferul de caldura in conducta care aduce apa tehnologica la uzina, care este diferenta de inaltime intre punctul de captare a apei si maximul conductei respective?
7. Cum a fost calculat numarul Reynolds, in regim laminar sau in regim turbulent, pentru toata instalatia?
8. Cum a fost facuta toata dimensionarea si daca, in caz de seceta sau inghet al raului Aries, vor exista probleme, inclusiv cu colmatarea filtrelor?
8. De ce tip sunt filtrele, care este diametrul porilor si care este pierderea de presiune intre cele doua fete?

Regulile de detaliu de desfășurare a consultărilor publice sunt stabilite de președintele ședinței, reprezentând Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor (MMGA), și acesta a hotărât ca înscrierile la cuvânt să se facă în ordinea înscrierii pe listele întocmite de reprezentanții MMGA și că nu este permis un dialog între publicul participant la dezbateri și titularul de proiect.

Conform legislației aplicabile, Ordinul ministrului apelor și protecției mediului nr. 860/2002 privind procedura de evaluare a impactului asupra mediului și de emiteră a acordului de mediu, ședința se desfășoară în prezența reprezentanților MMGA, care au stabilit și regulile de desfășurare a acestor consultări:

„Art. 41. - Ședința de dezbateri publică are loc în prezența reprezentanților autorității publice competente pentru protecția mediului, în modul cel mai convenabil pentru public, pe teritoriul unde urmează să se implementeze proiectul și în afara orelor de program.”

„Art. 44. - (1) În timpul ședinței de dezbateri publică titularul proiectului descrie proiectul propus și evaluarea făcută în studiul de impact asupra mediului, răspunde întrebărilor publicului și răspunde argumentat la propunerile justificate ale publicului, pe care le-a primit în formă scrisă înaintea respectivei ședințe de audiere.”

Soluția de
rezolvare

*

Turismul poate fi o opțiune pentru Roșia Montană – totuși, dezvoltarea potențialului pentru Roșia Montană se poate realiza cel mai bine în paralel cu operațiunile miniere active. Capitolul 5 din Raportul asupra Studiului de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM) identifică și evaluează alternativele proiectului, inclusiv turismul. Important este că EIM concluzionează că proiectul nu exclude dezvoltarea altor ramuri industriale. Dimpotrivă, proiectul minier ar elimina unele dintre impedimentele semnificative deja existente în calea creării altor ramuri industriale, cum ar fi poluarea, căile necorespunzătoare de acces și alte probleme care au apărut din lipsa unor investiții din interior. Așa cum se descrie în Volumul 14, 4.8 Mediul social și economic, și Volumul 31, Planul de dezvoltare durabilă a comunității, în prezent există unele activități turistice în Roșia Montană. Totuși, industria turistică nu este în prezent un motor economic puternic.

Datorită faptului că Proiectul Roșia Montană (RMP) afectează numai 4 din cele 16 localități ale comunei

Roșia Montană, aceasta ar putea să-și dezvolte, în continuare, potențialul turistic. Există inițiative de acest fel, cum ar fi „Modelul de dezvoltare a turismului și contribuția sa la dezvoltarea durabilă din Zlatna, Bucium, Roșia Montană și Baia de Arieș ca alternativă la activitățile miniere mono-industriale”, întocmit de Institutul Național pentru Cercetare și Dezvoltare în Turism (INCDT) și publicat în aprilie 2006, chiar când raportul asupra studiului EIM era depus la Ministerul Mediului și Gospodării Apelor.

Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) a dispus, de asemenea, realizarea unui studiu, care stabilește modalitatea de promovare a potențialului turistic și modalitatea de abordare a aspectelor legate de turism printr-un proiect integrat: „Din experiență, putem afirma că turismul va fi însă posibil și profitabil numai atunci când va exista ceva de oferit turiștilor sub aspectul unui mediu curat, a unei infrastructuri adecvate (drumuri de calitate, cazare, restaurante, apă curentă, canalizare corespunzătoare, instalații de eliminare a deșeurilor etc.) puncte de atracție (muzee, alte obiective de vizitat, precum monumentele istorice etc.). Un proiect minier precum cel propus de RMGC va oferi, prin impozite și dezvoltarea industriei serviciilor, fondurile necesare pentru îmbunătățirea infrastructurii. Prin proiectul Roșia Montană și planurile sale de gestionare a patrimoniului, vor fi investite de către companie 25 milioane de USD pentru protecția patrimoniului cultural de o manieră propice dezvoltării turismului. Printr-un program de instruire vor fi asigurate deprinderile necesare dezvoltării activităților turistice, iar Roșia Montană Micro Credit va susține financiar persoanele care doresc să deschidă pensiuni, restaurante etc., toate acestea fiind necesare pentru a atrage turiști. La încheierea proiectului, va exista un sat nou, plus centrul vechi, restaurat, al comunei Roșia Montană, cu un muzeu, hoteluri, restaurante și infrastructură modernizată, plus galerii de mină restaurate (ex. cea de la Cătălina Monulești) și monumente conservate precum cel de la Tăul Găuri – care, toate, vor reprezenta atracții turistice. În plus, se înțelege că guvernul va acționa la nivel local pentru a încuraja creșterea economică” (vezi Roșia Montană Propunere Inițială pentru Turism, Raportul Gifford 13658.R01).

Pentru mai multe informații, vă rugăm consultați anexa 4 – Roșia Montană Dezvoltarea Durabilă și proiectul Roșia Montană.

*

Cianura nu este un toxic cumulativ și nu se cumulează în organismul uman.

În cazul cianurilor efectele toxice precum și unele aspecte legate de absorbție, metabolism, distribuție și excreție, într-un cuvânt comportarea lor în organismul uman, diferă în funcție de diferitele tipuri de cianuri existente. Cianurile sunt substanțe chimice care împiedică utilizarea oxigenului la nivel celular și au praguri de acțiune relativ scăzută prin prisma efectelor acute pe care le pot produce și care conduc la deces în anumite condiții de expunere.

Cianurile se caracterizează în primul rând ca fiind toxice cu acțiune acută și mai puțin cu acțiune cronică (exceptând unele situații de expuneri ocupaționale și nu comunitare).

Există mai multe normative privind LD50 astfel: LD50 pentru acidul cianhidric în stare gazoasă este de 100-300 părți per milion. Inhalarea acidului cianhidric la această concentrație conduce la deces în 10-60 minute, decesul survenind mai repede în cazul în care concentrația crește. Inhalarea aerului cu un conținut de 2.000 părți per milion de acid cianhidric conduce la deces într-un minut [1]. LD50 în cazul ingestiei este de 50-200 mg sau 1-3 mg per kilogram greutate corporală calculat ca acid cianhidric. În cazul expunerii cutanate, LD50 este 100 mg (ca acid cianhidric) per kilogram greutate corporală [1].

În același timp, în ciuda efectelor toxice acute pe care le cauzează, nu înseamnă că prezența cianurilor în factorii de mediu conduce implicit la cauzarea unor efecte asupra organismului uman. Pentru ca aceste efecte să apară, este nevoie de o anumită concentrație, este nevoie ca acea concentrație să ajungă în organismul uman, etc. Acesta este motivul pentru care la nivel mondial există acele concentrații maxime admisibile (CMA), care spre exemplu stabilesc un CMA al cianurilor libere de 10microg/l în apa potabilă și respectiv al celor totale de 50 microg/l în apa potabilă.

La concentrațiile prognozate pentru cazul de față nu s-au evidențiat efecte semnificative pe sănătate [2].

Referințe:

[1] 2006 International Cyanide Management Institute, 1200 G Street, NW, Suite 800, Washington, DC

20005, USA

[2] Capitolul 6.6, *Rezultate și discuții*, pag. 133-138, vol. 5, *Condiții de referință pentru sănătate*

*

Din păcate, în industria minieră au loc accidente la fel ca în orice altă industrie. Dar industria a învățat din aceste evenimente tragice cum să îmbunătățească toate aspectele legate de siguranța mineritului.

Comentariul se referă la accidentul din 1985 de la Stava. Ca urmare a aceluși accident, dar și a multor alora (cum ar fi cel de la Seveso din 1976, sau cel de la Baia Mare, din 2000), au fost adoptate reglementări foarte stricte în industrie, pentru protecția mediului înconjurător, cum ar fi directivele europene Seveso și Seveso II, precum și Codul Internațional de Management al Cianurilor, care reglementează utilizarea acestor substanțe în industrie și Directiva nr. 2006/21/EEC privind Deșeurile Miniere. De asemenea, trebuie menționat faptul că Directiva privind Deșeurile Miniere nu a fost, până în acest moment, transpusă în legislația din România.

Proiectul Roșia Montană este conform cu legislația românească și europeană, precum și cu Codul Internațional de Management al Cianurilor, semnat de Gabriel Resources/RMGC. Proiectele miniere din Spania și Noua Zeelandă care au fost prezentate în timpul consultărilor publice au arătat, alături de alte exemple din Europa și din întreaga lume, că o operațiune minieră se poate derula în siguranță.

Iazul de decantare va fi construit la cele mai înalte standarde internaționale. Va fi o construcție fără riscuri de mediu, pentru depozitarea permanentă a sterilului neutralizat rezultat din procesarea minereului. Pentru monitorizarea geotehnică și a nivelului apei vor fi folosite echipamente sofisticate. Datorită faptului că neutralizarea va avea loc înainte de depozitarea sterilului în iazul de decantare, acesta va conține niveluri foarte scăzute de cianură (5-7 părți la milion sau ppm sau mg/l), care sunt sub limita legală de 10 ppm adoptată recent de Uniunea Europeană prin Directiva privind Deșeurile Miniere.

*

Roșia Montană Gold Corporation ("RMGC") intenționează să constituie o Garanție financiară pentru refacerea mediului ("GFRM") care este obligatorie pentru obținerea autorizației de funcționare a minei. Înainte ca valoarea GFRM să poată fi finalizată, trebuie ca studiul de evaluare a impactului asupra mediului depus de RMGC să fie aprobat de autoritățile române.

Constituirea unei garanții financiare pentru refacerea mediului este obligatorie în România pentru a se asigura că operatorul minier dispune de fonduri adecvate pentru refacerea mediului. GFRM este reglementată de Legea Minelor (nr. 85/2003) și de Instrucțiunile și Normele de aplicare a Legii Minelor emise de Agenția Națională pentru Resurse Minerale (nr. 1208/2003). Există, de asemenea, două directive ale Uniunii Europene care au efect asupra GFRM: Directiva privind deșeurile miniere („DSM”) și Directiva privind răspunderea de mediu („DRM”).

Directiva privind deșeurile miniere are scopul de a asigura că există acoperire pentru 1) toate obligațiile ce derivă din autorizația acordată pentru eliminarea deșeurilor rezultate ca urmare a activităților miniere și 2) toate costurile aferente reabilitării terenurilor afectate de depozitul de deșeuri. Directiva privind răspunderea de mediu reglementează activitățile de remediere și măsurile care urmează a fi luate de autoritățile de mediu în cazul în care activitățile miniere produc daune mediului, în scopul asigurării că operatorul minier dispune de suficiente resurse financiare pentru acțiunile de refacere ecologică. Deși aceste directive nu au fost încă transpuse în legislația românească, termenele pentru implementarea mecanismelor de aplicare sunt 30 aprilie 2007 (DRM) și 1 mai 2008 (DSM) - deci, înainte de începerea exploatarea la Roșia Montană.

RMGC a inițiat deja procesul de conformare cu aceste directive, iar în momentul în care normele de punere în aplicare vor fi adoptate de guvernul român, RMGC va fi în deplină conformitate.

Conform legislației din România, există două GFRM separate și diferite.

Prima garanție, care se actualizează anual, se axează pe acoperirea costurilor preconizate pentru refacerea ecologică aferente funcționării obiectivului minier în anul următor. Aceste costuri sunt nu mai puțin de

1,5% pe an din costurile totale, reflectând lucrările anuale angajate.

Cea de-a doua garanție, de asemenea actualizată anual, definește costurile estimative ale închiderii minei de la Roșia Montană. Valoarea din GFRM destinată acoperirii costului de refacere finală a mediului se determină ca o cotă anuală din valoarea lucrărilor de refacere a mediului prevăzute în programul de monitorizare pentru elementele de mediu post-închidere. Acest program face parte din Programul tehnic pentru închiderea minei, un document ce trebuie aprobat de Agenția Națională pentru Resurse Minerale ("ANRM").

Toate GFRM vor respecta regulile detaliate elaborate de Banca Mondială și Consiliul Internațional pentru Minerit și Metale.

*

În conducta de transport apă proaspătă temperatura minimă a apei la captare: $t = +4^{\circ}\text{C}$
Diferența de temperatură (creștere) între captare și punctul cel mai îndepărtat din instalație este de $5-6^{\circ}\text{C}$
Diferența de înălțime dintre punctul de captare a apei și maximul conductei respective este de 310m.

*

Numărul Reynolds a fost calculat în regim de curgere turbulent, după cum urmează:

Pentru debitul mediu ($Q_{\text{med}} = 224 \text{ mc/h}$), diametrul nominal al conductei $D_n = 250 \text{ mm}$ și vâscozitatea cinematică la 4°C : $Re = 199\,425$ (regim de curgere turbulent)

Pentru debitul maxim ($Q_{\text{max}} = 350 \text{ mc/h}$): $Re = 319\,081$ (regim de curgere turbulent)

*

Raportul EIM examinează posibilele efecte ale Proiectului asupra râului Arieș, concluzia fiind că nu vor exista efecte negative în ceea ce privește debitul și biodiversitatea râului, datorate captării de apă din Arieș. Autoritățile competente au confirmat faptul că proiectul nu va modifica condițiile inițiale ale râului.

Necesarul de apă pentru proiectul Roșia Montană este prezentat în secțiunea 3, Capitolul 4.1 (volumul 11) din raportul EIM. Necesarul de apă este, în medie, de 1.482 metri cubi/oră (Tabelul 4.1-10), din care 1.184 metri cubi/oră (80%) reprezintă apa recirculată din iazul de decantare. Cererea de apă brută (207 metri cubi/oră) constituie 14 % din total.

Captarea de apă din râul Arieș va fi realizată în conformitate cu prevederile incluse în acordul de mediu. Parametrii de proiectare, incluși în secțiunea 3.2.1, capitolul 4.1, prevăd captarea a 350 metri cubi de apă pe oră, în condițiile în care debitul râului Arieș este, în medie, de 45.300 metri cubi/oră, iar cel mai mic debit înregistrat până în prezent este de 2.860 metri cubi/oră. În medie, necesarul de apă brută pentru proiect reprezintă mai puțin de 1% din debitul râului Arieș. Cu excepția unor perioade de secetă extremă, va exista întotdeauna un volum de apă suficient pentru menținerea unui debit salubru și pentru a face față nevoilor tuturor utilizatorilor. În cazul unor perioade de secetă sau de îngheț extreme, volumul de apă captat va fi redus, sau se va asigura o stocare suplimentară a apei.

Se consideră că nu vor exista probleme legate de colmatarea filtrelor datorate înghețului râului Arieș, sau alte probleme cauzate de temperaturile scăzute. Proiectarea sistemului de apă a ținut seama de toate aceste considerații, având în vedere că râul Arieș continuă să curgă și în cele mai reci perioade.

*

O scurta caracterizare a filtrelor este prezentată în cele ce urmează:

- Drenuri sub albie din țeava din oțel $D_n 500\text{mm}$ cu șlițuri $1,5 \times 150 \text{ mm}$ pe jumătatea superioară;
- Filtru în jurul drenului din pietriș cu granulația maximă 5 mm;
- Înălțimea minimă a apei deasupra drenului $H = 1,0 \text{ m}$.

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

1. In studiul de impact se mentioneaza ca exfiltratiile sunt retinute in bazinul de retentie, dar ce se intampla cu exfiltratiile laterale, care nu au cum sa fie retinute in bazinul de retentie? In partea de baza a bazinului, care nu este etanseizat sunt exfiltratii in sol.

2. Ce vor face localnicii care nu pot trai din minerit si care s-au ocupat de agricultura? Lipseste din EIA descrierea impactului generat de schimbarea destinatiilor terenurilor agricole.

3. Suprafata zonei stramutate, Piatra Alba, nu este suficienta pentru a reface toate culturile agricole ale fermierilor. Aceasta constituie un aspect negativ si de durata, deoarece nu toata populatia poate fi angajata in minerit, iar o parte din localnici trebuie sa continue muncile agricole. Schimbarea folosintei terenurilor se refera doar la partea de infrastructura dar sunt probleme de ordin social. Oamenii sunt constienti de toate riscurile, si-au vindut casele si s-au mutat departe deoarece zona Rosia Montana nu prezinta un potential economic atat de mare cum sustine compania.

4. In cazul contaminarii solului, se contamineaza implicit si apa potabila si rezervele nutritionale. Impactul asupra sanatatii este vizibil si acest impact modifica si comportamentul social al oamenilor.

5. Nu este de acord cu faptul ca timpul pentru luarea de cuvânt este limitat la 5 minute, intrucat la o problema de o asemenea importanta nu este suficient.

6. Compania sustine ca pretul aurului poate sa scada foarte mult si ca profitul companiei poate sa ajunga la 0. Este un risc mentionat chiar de RMGC. Doreste sa stie cine se va ocupa, atunci, de ecologizarea minei? Ce se va intampla in cazul in care se intra in faliment? Se va ocupa statul roman, care nu a reusit sa curete nici mina veche de la Rosia Poieni?

Orice exfiltrație care apare pe versanții barajului TMF (exfiltrații laterale) vor fi colectate și reținute în barajul secundar de retenție și în jompul aferent. Raportul privind condițiile inițiale hidrogeologice – care are la bază măsurători reale de teren a apei subterane între anii 2000 și 2005 – indică faptul că izoliniile apei subterane sunt orientate spre baza văii Corna. Se estimează că această direcție de curgere a apei subterane se va menține pe durata exploatării și închiderii TMF, datorită permeabilității barajului, care va menține o cotă scăzută a apei subterane înspre taluzul barajului. Astfel, orice scurgere de pe versanți se va îndrepta către baza văii, unde poate fi colectată în jompul secundar de retenție. Mai mult, nivelul apei din jompul barajului secundar de retenție va fi menținut foarte scăzut. Astfel se va crea un punct de nivel scăzut în cadrul pânzei freatice, o cuvă hidraulică ce va acționa ca și punct de colectare pentru apa subterană din TMF și de pe versanții văii Corna. Din moment ce baza jompului barajului secundar de retenție va fi un jomp hidraulic, (aflux de apă subterană), această zonă nu necesită un strat de protecție cu permeabilitate redusă pentru prevenirea scurgerii exfiltrațiilor.

*

Soluția de
rezolvare

Deoarece proiectul minier afectează doar 4 din cele 16 sate din comuna Roșia Montană, activitățile agricole vor rămâne, în cea mai mare parte, neschimbate. Totuși, în cazul în care cineva dorește să se mute în Piatra Albă, facem precizarea că, în afara celor 58 de hectare destinate zonei locuite, sunt prevăzute alte 60 de hectare pentru activități agricole. Mai mult, în spiritul tradiției locale, fiecare bucată de teren destinată locuirii include o mică parcelă agricolă.

Agricultura din Roșia Montană a fost dintotdeauna o agricultură de subsistență, fiind practică în special în zona Vârtop și pe suprafețe reduse în Corna.

În ceea ce privește impactul asupra agriculturii, generat de Proiectul Roșia Montană, acesta este descris în Raportul EIM, capitolul 4 Impactul potențial, subcapitolul 4.8, Mediul economic și social.

*

Desigur, este adevărat că nu toți localnicii vor munci în mină, nici nu ar fi de dorit așa ceva. Cât despre cei care se ocupă cu agricultura, activitatea lor nu va fi, aproape deloc, afectată, deoarece proiectul minier

vizează doar 4 din cele 16 sate din Roșia Montană. De asemenea, proiectul noii așezări de la Piatra Albă prevede o suprafață de 60 de hectare pentru activități agricole, în afară de cele 58 de hectare destinate zonei locuite. Mai mult, în spiritul tradiției locului, terenul alocat fiecărei gospodării include și o mică parcelă agricolă.

Agricultura din Roșia Montană a fost dintotdeauna o agricultură de subsistență, fiind practică în special în zona Vârtoș și pe suprafețe reduse în Corna.

În ceea ce privește impactul asupra agriculturii, generat de Proiectul Roșia Montană, acesta este descris în Raportul EIM, capitolul 4 Impactul potențial, subcapitolul 4.8, Mediul economic și social.

Având în vedere situația economică dificilă înregistrată în prezent la Roșia Montană, proiectul minier propus va avea un impact enorm asupra regiunii, generând beneficii de 2,5 miliarde USD în economia românească, de-a lungul întregii durate de viață a proiectului.

*

Evaluarea riscurilor în apariția anumitor afecțiuni asociate calității factorilor de mediu, inclusiv datorate poluării solului, apei de profunzime și apei potabile din zonă la momentul actual a fost luat în calcul în Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului, pentru acele substanțe periculoase care au fost investigate. În același timp, materialul descrie în amănunt prognoza privind starea de sănătate a populației din zona investigată pentru afecțiuni specifice asociate poluării solului și apei, la diferite intervale de timp, specifice în funcționarea obiectivului după demararea proiectului minier [1].

Cu alte cuvinte, evaluarea de risc asupra stării de sănătate asociate calității solului și apei s-a realizat pe baza datelor de sănătate și a datelor de mediu cu indicatori concreți, respectiv, distribuția spațială și temporală a concentrațiilor substanțelor periculoase identificate și investigate ca urmare a funcționării exploatarei miniere. Aceste date concrete privind calitatea factorilor de mediu stau la baza evaluării stării de sănătate.

Referință:

[1] Capitolul 6, *Evaluarea riscului*, pag. 65-138, vol. 5, *Condiții de referință pentru sănătate*.

*

Regulile de desfășurare a consultărilor publice trebuie să țină cont de numărul mare de persoane care doresc să ia cuvântul, în cadrul unor dezbateri care pot dura și 12 ore, fiind necesară stabilirea unor limite de timp pentru a permite unui număr cât mai mare de persoane să își exprime punctul de vedere. Nu au fost impuse restricții în ceea ce privește lungimea întrebărilor depuse în scris.

Față de cele reclamate de dvs., menționăm că modalitatea de consultare a publicului în cadrul procedurii de evaluare a impactului asupra mediului este stabilită în cuprinsul Ordinului ministrului apelor și protecției mediului nr. 860/2002 privind procedura de evaluare a impactului asupra mediului și de emitere a acordului de mediu ("Ordinul nr. 860/2002").

Articolul 39, alin. (1) din Ordinul nr. 860/2002 prevede „după efectuarea evaluării impactului asupra mediului și realizarea raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului, autoritatea competentă pentru protecția mediului și titularul proiectului aduc la cunoștința publicului, [...], cu cel puțin 30 de zile lucrătoare înainte de data prevăzută pentru ședința de dezbatere publică, următoarele informații: (i) locul și data dezbaterii publice, (ii) locul și data la care este disponibil spre consultare raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului și (iii) adresa autorității publice pentru protecția mediului la care se transmit propunerile justificate ale publicului privind raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului.”

Conform art. 41 din Ordinul nr. 860/2002, ședința de dezbatere publică are loc în prezența reprezentanților autorității publice competente pentru protecția mediului, pe teritoriul unde urmează să se implementeze proiectul și în afara orelor de program.

Modalitatea practică de desfășurare a ședințelor de dezbatere publică a fost stabilită de Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor (MMGA), conform atribuțiilor pe care autoritatea pentru protecția

mediului le are în această materie în baza prevederilor Ordinului nr. 860/2002 și a legislației relevante în domeniul protecției mediului.

Regulile de detaliu de desfășurare a consultărilor publice sunt stabilite de președinte, reprezentând MMGA, și acesta a hotărât că înscrierile la cuvânt se fac în ordinea înscrierii pe listele întocmite de reprezentanții MMGA, luările de cuvânt sunt limitate la 5 minute și că nu este permis un dialog între publicul participant la dezbateri și titularul de proiect. Totodată, atragem atenția asupra faptului că fiecare ședință de dezbateri publică a fost declarată închisă numai după ce fiecare participant interesat a putut să își facă public punctul de vedere asupra proiectului, sau comentariile pe marginea raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului.

*

Indiferent de situația financiară a RMGC, guvernul român nu va avea nici o obligație financiară pentru reabilitarea proiectului Roșia Montană.

Roșia Montană Gold Corporation ("RMGC") a investit mult timp, energie și resurse în evaluarea viabilității proiectului minier din valea Roșia Montană. În urma acestei evaluări, RMGC a ajuns la concluzia că Roșia Montană reprezintă o oportunitate de dezvoltare pe termen lung – opinie confirmată de o serie de instituții de creditare, care au analizat în detaliu documentația tehnică a proiectului și rentabilitatea acestuia. Suntem absolut convinși că proiectul se va derula până la finalul celor 16 ani de funcționare preconizați, indiferent de fluctuațiile prețului de piață al aurului.

RMGC ține seama de faptul că activitatea minieră, deși modifică permanent o parte din topografia de suprafață, implică doar o folosință temporară a terenului. Astfel, după realizarea obiectivului minier, pe tot parcursul funcționării acestuia, activitățile de închidere – cum ar fi refacerea ecologică a terenurilor și a apelor și asigurarea siguranței și a stabilității zonei învecinate – vor fi integrate în planurile de funcționare și închidere ale RMGC.

Constituirea unei garanții financiare pentru refacerea mediului este obligatorie în România pentru a se asigura că operatorul minier dispune de fonduri adecvate pentru refacerea mediului. GFRM este reglementată de Legea Minelor (nr. 85/2003) și de Instrucțiunile și Normele de aplicare a Legii Minelor emise de Agenția Națională pentru Resurse Minerale (nr. 1208/2003). Există, de asemenea, două directive ale Uniunii Europene care au efect asupra GFRM: Directiva privind deșeurile miniere („DSM”) și Directiva privind răspunderea de mediu („DRM”).

Directiva privind deșeurile miniere are scopul de a asigura că există acoperire pentru 1) toate obligațiile ce derivă din autorizația acordată pentru eliminarea deșeurilor rezultate ca urmare a activităților miniere și 2) toate costurile aferente reabilitării terenurilor afectate de depozitul de deșeuri. Directiva privind răspunderea de mediu reglementează activitățile de remediere și măsurile care urmează a fi luate de autoritățile de mediu în cazul în care activitățile miniere produc daune mediului, în scopul asigurării că operatorul minier dispune de suficiente resurse financiare pentru acțiunile de refacere ecologică. Deși aceste directive nu au fost încă transpuse în legislația românească, termenele pentru implementarea mecanismelor de aplicare sunt 30 aprilie 2007 (DRM) și 1 mai 2008 (DSM) - deci, înainte de începerea exploatarea la Roșia Montană.

RMGC a inițiat deja procesul de conformare cu aceste directive, iar în momentul în care normele de punere în aplicare vor fi adoptate de guvernul român, RMGC va fi în deplină conformitate.

Conform legislației din România, există două GFRM separate și diferite.

Prima garanție, care se actualizează anual, se axează pe acoperirea costurilor preconizate pentru refacerea ecologică aferente funcționării obiectivului minier în anul următor. Aceste costuri sunt nu mai puțin de 1,5% pe an din costurile totale, reflectând lucrările anuale angajate.

Cea de-a doua garanție, de asemenea actualizată anual, definește costurile estimative ale închiderii minei de la Roșia Montană. Valoarea din GFRM destinată acoperirii costului de refacere finală a mediului se determină ca o cotă anuală din valoarea lucrărilor de refacere a mediului prevăzute în programul de monitorizare pentru elementele de mediu post-inchidere. Acest program face parte din Programul tehnic

pentru închiderea minei, un document ce trebuie aprobat de Agenția Națională pentru Resurse Minerale ("ANRM").

Toate GFRM vor respecta regulile detaliate elaborate de Banca Mondială și Consiliul Internațional pentru Minerit și Metale.

Costurile actuale de închidere a proiectului Roșia Montană se ridică la 76 milioane USD, calculate pe baza funcționării minei timp de 16 ani. Actualizările anuale vor fi stabilite de experți independenți, în colaborare cu ANRM, în calitate de autoritate guvernamentală competentă în domeniul activităților miniere. Actualizările asigură că în cazul puțin probabil de închidere prematură a proiectului, în orice moment, GFRM reflectă întotdeauna costurile aferente refacerii ecologice. (Aceste actualizări anuale vor avea ca rezultat o valoare estimativă care depășește costul actual de închidere de 76 milioane USD, din cauză că în activitatea obișnuită a minei sunt incluse anumite activități de refacere ecologică).

Actualizările anuale cuprind următoarele patru elemente variabile:

- Modificări aduse proiectului care afectează obiectivele de refacere ecologică;
- Modificări ale cadrului legislativ din România inclusiv punerea în aplicare a directivelor UE;
- Tehnologii noi care îmbunătățesc metodele și practicile de refacere ecologică;
- Modificări ale prețurilor unor produse și servicii esențiale pentru refacerea ecologică.

Odată finalizate aceste actualizări, noile costuri estimate pentru lucrările de închidere vor fi incluse în situațiile financiare ale companiei RMGC și vor fi făcute publice.

Sunt disponibile mai multe instrumente financiare care să asigure că RMGC este capabilă să acopere toate costurile de închidere. Aceste instrumente, păstrate în conturi protejate la dispoziția statului român cuprind:

- Depozite în numerar;
  - Fonduri fiduciare;
  - Scrisori de credit;
  - Garanții;
  - Polițe de asigurare;
-

Propunerea

Face urmatoarele observatii si comentarii:

1. Ar fi preferat sa fie o discutie interactiva, nu un monolog de o parte si de cealalta. Si considera ca RMGC nu da dovada de seriozitate deoarece raspunde doar la unele intrebari.
2. Doreste sa i se raspunda la intrebarea: cu cine s-a negociat procentul revenit statului roman si procentul revenit companiei?
3. Compania a spus ca este interesata de oameni, dar nu s-a vorbit decat de investitie, de exploatarea aurului si de aur. Daca RMGC doreste sa investeasca in zona, de ce nu se implica in turismul ecologic? Mentioneaza ca s-a facut un documentar, Noul Eldorado, despre incercarea unor tineri de a face turism ecologic pe malul unuia dintre lacurile din zona, dar au esuat din cauza primariei din Rosia Montana.

Dezbaterile din cadrul consultărilor publice trebuie să respecte prevederile legale din România, nu preferințele uneia dintre părți. Conform legii, toate întrebările vor primi un răspuns scris, ca în cazul de față.

Regulile de detaliu de desfășurare a consultărilor publice sunt stabilite de președinte, reprezentând Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor (MMGA), și acesta a hotărât că înscrierile la cuvânt se fac în ordinea înscrierii pe listele întocmite de reprezentanții MMGA, luările de cuvânt sunt limitate la 5 minute și că nu este permis un dialog între publicul participant la dezbateri și titularul de proiect. În măsura timpului disponibil, noi am încercat să răspundem la cât mai multe întrebări în timpul consultărilor publice, urmând să răspundem în scris tuturor întrebărilor publicului.

Conform legislației în vigoare, respectiv Ordinul ministrului apelor și protecției mediului nr. 860/2002 privind procedura de evaluare a impactului asupra mediului și de emitere a acordului de mediu:

„Art. 41. - Ședința de dezbateri publică are loc în prezența reprezentanților autorității publice competente pentru protecția mediului, în modul cel mai convenabil pentru public, pe teritoriul unde urmează să se implementeze proiectul și în afara orelor de program.”;

„Art. 44. - (1) În timpul ședinței de dezbateri publică titularul proiectului descrie proiectul propus și evaluarea făcută în studiul de impact asupra mediului, răspunde întrebărilor publicului și răspunde argumentat la propunerile justificate ale publicului, pe care le-a primit în formă scrisă înaintea respectivei ședințe de audiere.”

Soluția de
rezolvare

*

Asocierea dintre Gabriel Resources și Regia Autonomă a Cuprului Deva (în prezent, CNCAF Minvest SA) a fost stabilită în temeiul Legii nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 98/08.08.1990, cu modificările și completările ulterioare. Art. 35 al acestei legi prevedea posibilitatea regiilor autonome de a se asocia cu terțe persoane juridice, române sau straine, în scopul creării de noi societăți comerciale.

Societatea Roșia Montană Gold Corporation SA a fost înființată în anul 1997 în conformitate cu prevederile legale în vigoare la acea dată, constituirea acesteia făcându-se cu respectarea tuturor condițiilor impuse de Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale și Legea nr. 26/1990 privind registrul comerțului în ceea ce privește înființarea societăților comerciale pe acțiuni cu capital mixt.

Precizăm că Actul Constitutiv al Roșia Montană Gold Corporation SA, care reprezintă rezultatul acordului de voință cu privire la termenii și condițiile în care se desfășoară asocierea dintre statul român și investitor reprezintă un document la care accesul publicului este permis, fiind inclus în categoria documentelor care, potrivit Legii nr. 26/1990 privind registrul comerțului, sunt publicate în Monitorul Oficial al României și de pe care Oficiul Registrului Comerțului este obligat să elibereze, pe cheltuiala persoanei care a făcut cererea, copii certificate.

În ceea ce privește acordul cu privire la crearea societății mixte împreună cu Gabriel Resources Ltd, acesta a fost exprimat de către Ministerul Industriei și Comerțului, condițiile impuse pentru crearea societății mixte fiind următoarele: (i) asigurarea locurilor de muncă la nivelul existent în momentul încheierii contractului privind crearea societății mixte; (ii) cheltuielile ocazionate de realizarea fazei de explorare să fie suportate integral de Gabriel; (iii) obținerea avizului Agenției Naționale pentru Resurse Minerale de către Regia Autonomă a Cuprului Deva și (iv) respectarea tuturor prevederilor legale în vigoare privind constituirea societăților mixte cu parteneri străini. Aceste condiții au fost pe deplin respectate la data constituirii societății și pe parcursul derulării activității acesteia.

Totodată, menționăm că stabilirea cotelor de participare ale acționarilor la beneficiile și la pierderile Roșia Montană Gold Corporation SA s-a făcut în funcție de cota lor de contribuție la capitalul social al societății. Procentul actual de 80% pentru Gabriel Resources Ltd și de 19,31% pentru CNCAF Minvest SA a rezultat în urma aportului inițial și a contribuțiilor ulterioare ale acționarilor la capitalul societății, Gabriel Resources Ltd. avansând toate cheltuielile și costurile aferente activităților de dezvoltare-exploatare și autorizare a Proiectului Minier Roșia Montană.

Prevederile Actului Constitutiv al Roșia Montană Gold Corporation SA cu privire la condițiile de majoritate și cvorum necesare pentru luarea deciziilor în cadrul Adunării Generale a Acționarilor și participarea la beneficiile și la pierderile societății sunt preluate din Legea nr. 31/1990, neexistând nicio derogare sub acest aspect.

*

Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) este titularul licenței de concesiune de exploatare nr. 47/1999 în perimetrul Roșia Montană, conform aprobării prin Hotărârea de Guvern nr. 458/1999. În acest sens, RMGC este certificată și atestată din punct de vedere al competenței tehnice în vederea derulării de activități miniere., nu este un dezvoltator de turism.

Este adevărat că turismul poate fi o sursă de venituri și dezvoltare durabilă pentru Roșia Montană și regiune. Există, totuși, o mare diferență între a propune turismul ca alternativă sau substitut pentru un proiect industrial major – și dezvoltarea de-a lungul timpului, susținută de investiții în infrastructură, generate de un proiect industrial complex.

Prima opțiune – pentru Roșia Montană, „turismul fără dezvoltarea minei” – nu este viabilă în sine și, cu siguranță, nu în comparație cu un plan de dezvoltare de-a lungul timpului, cu ajutorul investiției în infrastructură.

Sub auspiciile Programului de Dezvoltare al Națiunilor Unite (PDNU) programul Agenda Locală 21, vor fi create câteva grupuri de lucru, dintre care unul se va ocupa de explorarea oportunităților de dezvoltare, inclusiv de ecoturism. Aceste grupuri de lucru vor include reprezentanți ai guvernului, ai comunității și ai RMGC și vor fi deschise la sugestii și contribuții din partea tuturor celor interesați.

Deoarece proiectul Roșia Montana (RMP) afectează doar 4 dintre cele 16 localități ale comunei Roșia Montană, activități turistice pot fi dezvoltate în zona care nu este afectată de RMP.

Referitor la zonele afectate de RMP, menționăm că există prevederi legale ce restricționează dezvoltarea altor proiecte decât cele care vizează exploatarea și procesarea resurselor naturale din zonele în care acestea sunt identificate. În acest sens, menționăm următoarele prevederi legale:

(i) art. 41 (2) din Legea Minelor nr. 85/2003 „*consiliile județene și consiliile locale vor modifica și/sau vor actualiza planurile de amenajare a teritoriului și planurile urbanistice generale existente, pentru a permite executarea tuturor operațiunilor necesare desfășurării activităților miniere concesionate*”;

(ii) art. 6 (1) din Hotărârea de Guvern 525/1996 pentru aprobarea Regulamentului General de Urbanism (“Hotărârea de Guvern 525/1996”) “*autorizarea executării construcțiilor definitive, altele decât cele industriale, necesare exploatarea și prelucrării resurselor în zone delimitate conform legii, care conțin resurse identificate ale subsolului, este interzisă.*”

Pentru mai multe informații, vă rugăm consultați anexa 4 – Roșia Montană Dezvoltarea Durabilă și proiectul Roșia Montană.

Număr crt.

400

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

1. Aduce in discutie conceptul de dezvoltare durabila care este foarte important in Uniunea Europeana si se implementeaza si in Romania si subliniaza ca nu se poate construi astazi prin distrugerea a ceea ce a creat natura timp de miliarde de ani.
2. Aminteste despre pozitiile oficiale ale Academiei Romane si Bisericii Ortodoxe Romane, care nu sunt de acord cu proiectul.
3. In privinta beneficiilor economice ale statului roman, estimate la 40-50 de milioane anual, face precizarea ca informatiile de pe internet spun ca intregul cost al proiectului este de 1,6 miliarde de dolari, din care statului roman ii revin 500 de milioane, ceea ce contrazice ceea ce a sustinut compania in timpul dezbaterii publice, cum ca statului roman i-ar reveni un miliard. Sunt cifre pe care compania inca nu le detine dar totusi le afirma.
4. Nu exista garantia ca la terminarea lucrarilor si la incheierea exploatarii firma investitoare va asigura costurile de refacere a mediului. Experienta altor tari arata ca asemenea costuri sunt urise si nu sunt acoperite de garantiile financiare depuse de firmele in cauza. Tendinta mondiala actuala este de a preveni poluarea mediului si nu de a-l reface ulterior prin folosirea, in procesele tehnologice, a unor substante si materiale benigne pentru om si mediu.
5. Proiectul incalca o serie de conventii si alte elemente ale legislatiei europene. In Germania un asemenea proiect este de neconceput, iar in Bulgaria si Armenia un astfel de proiect nu a fost aprobat.
6. Considera ca presa este de partea RMGC, cea ce n-ar trebui sa se intample, pentru ca presa trebuie sa fie obiectiva.

Suntem absolut de acord.

Dezvoltarea durabilă se bazează pe premiza că dezvoltarea satisface nevoile prezentului, fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi. Până la urmă, mineritul poate fi judecat doar în contextul dezvoltării durabile, prin ceea ce rămâne după ce mina se închide.

Soluția de
rezolvare

Premiza de la care pornește prezentarea contextului dezvoltării durabile, este faptul că Proiectul Roșia Montana (RMP) va fi un catalizator pentru dezvoltarea economică locală și regională. Este binecunoscut că pentru orice tip de dezvoltare industrială majoră efectele vor fi atât pozitive, cât și negative. RMGC se angajează ca atât individual precum și prin participarea la parteneriate să garanteze faptul că impactul pozitiv va fi amplificat. RMGC va avea ca prioritate o abordare participatorie (implicarea publicului interesat în luarea deciziilor) acolo unde este posibilă și va căuta îndrumare din partea autorităților locale și regionale și din partea comunității atunci când se vor lua decizii cu referire la probleme ce pot afecta dezvoltarea zonei. Efectele negative vor fi atenuate prin măsurile care au fost descrise în raportul studiului de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM).

Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) este de acord că, pentru a îndeplini angajamentele cu privire la procesul de dezvoltare durabilă, trebuie să acopere cele trei elemente de rezistență ale procesului de dezvoltare durabilă: social, economic și de mediu. Aceste elemente sunt prezentate mai jos ca 5 domenii interdependente, care constituie cheia dezvoltării durabile.

În sprijinul celor afirmate mai sus, RMGC a stabilit o Politică pentru dezvoltare durabilă [1], ce va fi prezentată în cadrul acestei anexe. Componentele de susținere a acestei politici sunt de asemenea prezentate, ele fiind un set de inițiative desfășurate la nivelul autorităților, comunității și a companiei ca părți integrante ale Parteneriatelor și programelor de dezvoltare durabilă Roșia Montană.

Cele cinci domenii cheie ale dezvoltării durabile

Capitalul financiar

Include: impactul asupra dezvoltării economice, administrării fiscale, taxelor și impozitelor, dat de:

- o medie de 1200 de locuri de muncă pe perioada construcției, pe parcursul a doi ani, majoritatea

- fiind ocupate cu forță de muncă locală;
- 634 de locuri de muncă pe perioada exploatarei (prin angajare directă, incluzând și contractele pentru servicii de curățenie, pază, transport, etc., pe parcursul a 16 ani, cele mai multe fiind ocupate cu forță de muncă locală;
- aproximativ 6000 locuri de muncă generate indirect pentru o perioadă de 20 de ani, la nivel local și regional [2];
- 1 miliard USD, reprezentând: partea cuvenită statului din profitul realizat, impozitele pe profit, redevențe și alte taxe și impozite către autoritățile locale, regionale și naționale din România;
- 1,5 miliarde USD, reprezentând valoarea bunurilor și serviciilor procurate din România: 400 milioane USD pe perioada construcției (2 ani) și 1,1 miliarde USD pe perioada activității de producție (16 ani);

Pentru diversificarea și dezvoltarea oportunităților economice oferite de către Proiectul Roșia Montană, RMGC cooperează, de asemenea, pe plan local, cu părțile interesate pentru demararea propriilor activități comerciale:

- înființarea în zonă a unei instituții de micro-creditate, care să permită, în condiții avantajoase, accesul la finanțare;
- crearea unui centru de afaceri și incubatoare de afaceri pentru a oferi sprijin, instruire (antreprenorială, planuri de afaceri, management administrativ și fiscal, etc.), consultanță juridică, financiară și administrativă, pentru a promova dezvoltarea mediului de afaceri local și regional. Acest lucru este necesar atât pentru furnizarea de bunuri și servicii Proiectului Roșia Montană, cât și pentru a încuraja spiritul întreprinzător al localnicilor, în ideea pregătirii pentru nevoile de dezvoltare durabilă de după finalizarea RMP.

Capitalul material

Infrastructura – incluzând clădirile, alimentarea cu energie, transportul, alimentarea cu apă și gestionarea deșeurilor:

- Creșterile de venit pentru agențiile guvernamentale, de ordinul a 1 miliard USD pentru mai mult de 20 de ani (perioada de construcție - activitate de producție - închidere) vor însemna fonduri suplimentare pe care autoritățile le pot aloca pentru îmbunătățirea infrastructurii din comunitate;
- De asemenea, RMGC va construi noua localitate Piatra Albă și cartierul Dealul Furcilor din Alba Iulia pentru strămutarea populației. Piatra Albă va include un nou centru civic, zone comerciale și rezidențiale. La finalizarea RMP, acestea vor fi transferate autorităților locale. Planul de Acțiune pentru Strămutare și Relocare (RRAP) conține toate detaliile acestor inițiative.

Capitalul uman

Include: sănătate și educație:

- construirea unui dispensar și a unei clinici private la Piatra Albă (a se vedea RRAP), accesibile întregii comunități, prin asigurări de sănătate;
- modernizarea unei aripi a spitalului din Abrud, accesibil întregii comunități prin sistemul național de asigurări de sănătate;
- îmbunătățirea sistemului medical de urgență în regiune;
- construirea unei noi școli, a unui centru civic și rezidențial la Piatra Albă. Acest program este descris în detaliu în RRAP;
- campanii de sănătate de conștientizare (în parteneriat cu autoritățile locale și ONG-uri) cu referire la: sănătatea reproducerii, nutriție și stil de viață, etc.
- parteneriate cu organizații de învățământ și ONG-uri referitoare la îmbunătățirea unităților de învățământ din regiune și accesul la acestea; de exemplu: ONG-urile și autoritățile locale au colaborat pentru înființarea unui parteneriat educațional cu sediul la CERT (Centrul de Resurse pentru TINERi Apuseni - www.certapuseni.ro).

Capitalul social

Include: pregătire profesională, întărirea relațiilor din cadrul comunității, a rețelelor sociale și capacitatea instituțiilor de a le sprijini, conservarea patrimoniului cultural:

- eforturi pentru dezvoltarea și promovarea patrimoniului cultural din Roșia Montană atât pentru localnici, cât și în scopuri turistice – RMGC este partener în cadrul Parteneriatului pentru patrimoniul cultural Roșia Montană (info@rmchp.ro);
- oportunități de educație pentru adulți și de îmbunătățire a abilităților acestora, prin programe de instruire, fonduri și burse școlare, cu scopul de a crește șansele de angajare, atât direct, la RMGC, cât și indirect – RMGC este partener în Programul de pregătire profesională și meserii Roșia Montană;
- programe de asistență pentru persoane și grupuri vulnerabile, și consolidarea rețelei sociale, în special în Roșia Montană – RMGC este partener în Programul vecin bun Roșia Montană care este sub conducerea ONG-ului local ProRoșia (info@rmgnp.ro);
- RMGC sprijină parteneriatul aflat sub conducerea ONG-urilor care lucrează cu tinerii din zonă, pentru îmbunătățirea și sporirea potențialului comunității (www.certapusen.ro).

Capitalul natural

Include: peisaj, biodiversitate, calitatea apei, ecosisteme:

- măsurile incluse în planurile de management ale RMP și în Procedurile standard de operare pentru prevenirea accidentelor și managementul urgențelor (SOP) vor avea ca rezultat atenuarea impactului asupra mediului și îmbunătățirea condițiilor de mediu, așa cum este prevăzut în EIM;
- îmbunătățirea condițiilor de mediu va crește calitatea vieții în Roșia Montană;
- instruire și asistență pentru integrarea aspectelor legate de calitatea mediului în planurile de afaceri;
- campanii de conștientizare cu privire la asigurarea măsurilor de protecție a mediului în cadrul activităților economice;
- impunerea unor standarde de mediu odată cu acordarea împrumuturilor prin micro-finanțare, incluzând monitorizarea măsurilor de protecție a mediului;
- Codul de Conduită în Afaceri prin care se solicită furnizorilor RMP să respecte standardele RMGC cu privire la asigurarea măsurilor de protecție a mediului.

Viziunea RMGC asupra beneficiilor sociale și economice ale RMP este prezentată în Planul de dezvoltare durabilă a comunității și în EIM Capitolul 4.8 – Mediul social și economic.

Pentru a-și îndeplini angajamentele, RMGC este conștientă de faptul că trebuie să colaboreze cu comunitatea, autoritățile și societatea civilă în problemele direct legate de dezvoltarea zonei.

Această abordare permite comunității să dețină, să orienteze și să controleze toate chestiunile de dezvoltare relevante, în mod integrat și prin participarea tuturor părților interesate.

În spiritul acestui angajament, RMGC a efectuat deja un program extins de consultări, constând în 1262 întâlniri individuale și interviuri, și în distribuirea de chestionare prin care s-au obținut peste 500 răspunsuri, în 18 întâlniri cu grupuri centrale și 65 de dezbateri publice, pe lângă discuțiile cu autoritățile guvernamentale, cu organizațiile neguvernamentale și potențialii acționari implicați. Observațiile publicului interesat au fost folosite pentru pregătirea Planurilor de Management ale EIM aferente Proiectului Roșia Montană precum și la elaborarea anexei la EIM.

Sprijinul dat dezvoltării durabile a zonei va fi derulat în cadrul parteneriatelor, conform îndrumărilor diverselor organizații cum este Programul pentru dezvoltare al Națiunilor Unite (PDNU). De exemplu, măsurile de atenuare a efectelor negative și de amplificare a beneficiilor socio-economice vor fi derulate sub îndrumarea Centrului de cercetare socio-economică Roșia Montană (info@rmserc.ro), care, la rândul său, are ca partener autoritățile locale. Acest lucru va permite o evaluare transparentă a eficienței sprijinului dat procesului de dezvoltare durabilă și va pune la dispoziție un forum pentru implementarea îmbunătățirilor necesare.

Alte parteneriate ce sprijină procesul de dezvoltare durabilă sunt prezentate mai jos în această anexă, în capitolul intitulat Parteneriate și programe de dezvoltare durabilă a comunității Roșia Montană. (www.rmsdpps.ro)

Dincolo de beneficiile imediate directe și cele indirecte, prezența Proiectului Roșia Montană ca investiție majoră, va îmbunătăți climatul economic al zonei, care la rândul său va încuraja și va promova dezvoltarea

activităților economice care nu sunt legate de minerit. Se așteaptă ca această creștere calitativă a climatului investițional și economic să conducă la oportunități de afaceri care să se dezvolte în paralel cu RMP, chiar dacă se depășește cu mult sfera activităților direct legate de exploatarea minieră. Diversificarea dezvoltării economice este un beneficiu important al investițiilor generate pentru realizarea RMP.

Pentru mai multe informații, vă rugăm consultați anexa 4 – Roșia Montană Dezvoltarea Durabilă și proiectul Roșia Montană.

Referințe:

[1] Aceasta este o versiune îmbunătățită a politicii ce a fost deja prezentată în planurile de management prezentate în documentația EIM – politica a fost îmbunătățită ca urmare a comentariilor și observațiilor primite în urma consultărilor publice.

[2] Economisții au argumentat faptul că efectul multiplicator al RMP este de ordinul a 1 loc de muncă direct la 30 de locuri de muncă permanente indirecte timp de peste douăzeci de ani - metodologia utilizată poate fi consultată prin cerere directă depusă la RMGC. Cu toate acestea, aici se folosește un raport mai conservator de 1 : 10 – Direct : Indirect, pentru a respecta efectele multiplicatoare acceptate la nivel internațional pentru marile proiecte de exploatare minieră din regiunile sărace, după cum se menționează în Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare (UNCTAD 2006) Politici în domeniul mărfurilor pentru dezvoltare: un nou cadru pentru lupta împotriva sărăciei. TD/B/COM.1/75, Geneva, Elveția. Din experiență știm că acestea sunt cifrele des folosite și în Canada.

*

Este important să avem în vedere modificările aduse planurilor SC Roșia Montană Gold Corporation SA (RMGC), care țin cont de opiniile Academiei Române cât și ale Bisericii Ortodoxe Române.

Cea mai recentă luare de poziție din partea Academiei Române în legătură cu Proiectul Roșia Montană a fost făcută publică la 27 februarie 2006, cu aproape trei luni înainte ca RMGC să prezinte Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor (MMGA) Raportul la Studiul de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM). În urma consultărilor cu factorii interesați, inclusiv cu membri ai Academiei, înainte de prezentarea raportului EIM, RMGC a modificat proiectul pentru a incorpora opiniile acestora, inclusiv acelea menționate de petent. Aceste modificări includ reducerea dimensiunii mai multor cariere propuse precum și susținerea activităților de dezvoltare durabilă și un angajament mai ferm de a conserva patrimonial cultural, inclusiv diminuarea impactului asupra bisericilor locale. Astfel, poziția la care se face referire nu reflectă modificările aduse proiectului și nu este o analiză a raportului EIM depus la MMGA.

Am fi bucuroși să ne întâlnim cu Academia pentru a răspunde oricăror întrebări referitoare la proiect.

Pe baza comentariilor Sfântului Sinod și ale liderilor spirituali ai altor culte, datând din 2003, Proiectul Roșia Montană a fost modificat pentru a se diminua impactul asupra bisericilor din comunitate. Ca urmare, numai două biserici și două case de rugăciune dintre cele 10 lăcașe de cult din zona de influență a proiectului Roșia Montană trebuie strămutate sau reconstruite conform planului de dezvoltare a minei. Strămutarea va avea loc ținând seama de dorințele membrilor parohiei, pe cheltuiala societății RMGC. Construirea de biserici reprezintă un element central al procesului de creare a unei noi comunități în Piatra Albă, cu fonduri acordate de RMGC.

Faptul că 98% dintre locuitorii zonei industriale a satului au programat evaluarea proprietăților lor dovedește că aceștia se gândesc să accepte oferta RMGC de achiziționare a locuințelor lor. Avem convingerea că, întrucât comunitatea își manifestă sprijinul acordat RMP, bisericile vor acționa conform dorințelor congregațiilor lor. Bisericile au urmat comunitățile umane oferindu-le serviciu religios și sprijin.

*

Estimările actuale pentru beneficiile financiare ale statului român sunt următoarele, la un preț al aurului de 600 USD/uncie și al argintului de 10,50 USD/uncie:

Impozite, taxe și partea din profit a statului român (inclusiv cele plătite până în prezent)	TOTAL (milioane USD)
Impozite salarii	177
Impozit pe profit (16%)	284
Redevență minieră (2%)	101
Impozite pe proprietate (Roșia Montană)	12
Impozite pe terenuri (Roșia Montană)	21
Taxe forestiere	13
Taxe agricole	1
Taxe înregistrare terenuri	3
Taxe vamale și accize	113
Alte taxe și impozite	1
Dividende (Ministerul Economiei și Comerțului)	306
Total	1,032

*

RMGC se angajează să prevină poluarea mediului, să reabiliteze poluarea existentă și să asigure că impactul minei asupra mediului din zona Roșia Montană este cât mai mic cu putință. De asemenea, RMGC va depune, în conformitate cu legislația din România, o Garanție financiară pentru refacerea mediului ("GFRM").

În ceea ce privește prevenirea poluării, RMGC exclude (sau cel puțin reduce la minim) utilizarea și eliberarea de substanțe periculoase, cât de mult permite procesul tehnologic și în conformitate cu cele mai bune practici. Studiul EIM indică clar în Secțiunea 2 (Procese tehnologice) modul în care se aplică cele mai bune tehnici disponibile (BAT-uri) pentru proiectarea și implementarea proiectului, inclusiv măsurile pentru închidere și reabilitare. Totuși, utilizarea anumitor substanțe periculoase, cum ar fi cianura, este necesară. Manipularea, utilizarea și descărcarea acestor substanțe corespunde celor mai bune practici internaționale.

În ceea ce privește reabilitarea mediului, zona Roșia Montană este puternic poluată, iar RMGC va îmbunătăți de fapt - mai degrabă decât să înrăutățească - starea factorilor de mediu. În special, funcționarea stației de epurare a apelor a RMGC, precum și eliminarea lucrărilor miniere vechi, nereabilitate, va îmbunătăți considerabil calitatea apelor din zonă prin reducerea acidității acestora.

Costurile estimate de RMGC pentru închidere, care au fost calculate de un colectiv de experți independenți cu experiență internațională și vor fi evaluate de experți terți, se bazează pe ipoteza că proiectul poate fi realizat conform planului, fără întreruperi, faliment, etc. Aceste costuri reprezintă calcule și estimări rezultate din proiectul tehnic pe baza angajamentelor actuale din planul de închidere și sunt sintetizate în Planul de închidere și reabilitare a minei din cadrul studiului EIM (Planul J din studiul EIM). Anexa 1 din Planul J va fi actualizată folosind o abordare mai de detaliu, cu analiza fiecărui an în parte și calcularea valorii garanției financiare care trebuie rezervată an de an pentru refacerea ecologică a obiectivului minier înainte ca RMGC să fie eliberată de toate obligațiile sale legale. În plus, estimările actuale presupun aplicarea celor mai bune practici internaționale, celor mai bune tehnici disponibile (BAT) și respectarea tuturor legilor și reglementărilor românești și europene.

Lucrările de închidere și refacere ecologică la Roșia Montană cuprind următoarele activități:

- Acoperirea cu covor vegetal a haldelor de steril, în măsura în care acestea nu sunt folosite ca rambleu în cariere;
- Rambleierea carierelor, cu excepția carierei Cetate care va fi inundată și transformată într-un lac;
- Acoperirea cu covor vegetal a iazului de sterile și a suprafețelor barajelor;
- Demontarea instalațiilor de producție scoase din uz și refacerea ecologică a suprafețelor dezafectate;
- Epurarea apelor prin sisteme semi-pasive (cu sisteme de epurare clasice ca sisteme de rezervă) până când nivelul indicatorilor tuturor efluenților se încadrează în limitele admise și nu mai necesită continuarea procesului de epurare;
- Întreținerea vegetației, combaterea fenomenului de eroziune și monitorizarea întregului

amplasament până când RMGC demonstrează că toate obiectivele de refacere au fost realizate în mod durabil.

Deși aspectele legate de închidere și refacere ecologică sunt numeroase, RMGC are încredere în costurile estimate deoarece costul cel mai mare – cel aferent lucrărilor de terasamente necesare remodelării peisajului - poate fi estimat la un nivel ridicat de siguranță. Dimensiunea suprafețelor care trebuie remodelate și refăcute se poate determina utilizând documentația tehnică a proiectului. De asemenea, există numeroase studii și experimente științifice care permit specialiștilor să determine grosimea stratului de sol vegetal necesar unei bune refaceri ecologice. Înmulțind dimensiunea suprafețelor cu grosimea necesară a stratului de sol vegetal și cu prețul unitar (rezultat, de asemenea, din studierea lucrărilor de terasamente de la alte amplasamente similare), se poate estima costul potențial al acestui element major al activității de refacere. Lucrările de terasamente, care vor însuma aproximativ 65 milioane USD, reprezintă 87% din costurile de închidere și refacere ecologică.

De asemenea, la actualizarea estimării garanției financiare pentru refacerea mediului (GFRM) se va prezenta necesitatea unor soluții tehnologice suplimentare, ceea ce conduce la o majorare a sumelor alocate refacerii iazului de decantare a sterilelor, în special în cazul în care acesta este închis prematur și fără aplicarea unui regim optimizat de depozitare a sterilelor. Cifrele exacte depind de detaliile privind strategia de închidere a iazului de decantare a sterilelor, care poate fi stabilită definitiv numai pe parcursul funcționării.

Referitor la îngrijorarea interpelatorului cu privire la suportarea costurilor de reabilitare de către RMGC, legea românească impune constituirea unei GFRM pentru a se asigura că operatorul minier dispune de fonduri adecvate pentru refacerea mediului. GFRM este reglementată de Legea Minelor (nr. 85/2003) și de Instrucțiunile și Normele de aplicare a Legii Minelor emise de Agenția Națională pentru Resurse Minerale (nr. 1208/2003). Există, de asemenea, două directive ale Uniunii Europene care au efect asupra GFRM: Directiva privind deșeurile miniere („DSM”) și Directiva privind răspunderea de mediu („DRM”).

Directiva privind deșeurile miniere are scopul de a asigura că există acoperire pentru 1) toate obligațiile ce derivă din autorizația acordată pentru eliminarea deșeurilor rezultate ca urmare a activităților miniere și 2) toate costurile aferente reabilitării terenurilor afectate de depozitul de deșeuri. Directiva privind răspunderea de mediu reglementează activitățile de remediere și măsurile care urmează a fi luate de autoritățile de mediu în cazul în care activitățile miniere produc daune mediului, în scopul asigurării că operatorul minier dispune de suficiente resurse financiare pentru acțiunile de refacere ecologică. Deși aceste directive nu au fost încă transpuse în legislația românească, termenele pentru implementarea mecanismelor de aplicare sunt 30 aprilie 2007 (DRM) și 1 mai 2008 (DSM) - deci, înainte de începerea exploatării la Roșia Montană.

RMGC a inițiat deja procesul de conformare cu aceste directive, iar în momentul în care normele de punere în aplicare vor fi adoptate de guvernul român, RMGC va fi în deplină conformitate.

Conform legislației din România, există două GFRM separate și diferite.

Prima garanție, care se actualizează anual, se axează pe acoperirea costurilor preconizate pentru refacerea ecologică aferente funcționării obiectivului minier în anul următor. Aceste costuri sunt nu mai puțin de 1,5% pe an din costurile totale, reflectând lucrările anuale angajate.

Cea de-a doua garanție, de asemenea actualizată anual, definește costurile estimative ale închiderii minei de la Roșia Montană. Valoarea din GFRM destinată acoperirii costului de refacere finală a mediului se determină ca o cotă anuală din valoarea lucrărilor de refacere a mediului prevăzute în programul de monitorizare pentru elementele de mediu post-închidere. Acest program face parte din Programul tehnic pentru închiderea minei, un document ce trebuie aprobat de Agenția Națională pentru Resurse Minerale („ANRM”).

Toate GFRM vor respecta regulile detaliate elaborate de Banca Mondială și Consiliul Internațional pentru Minerit și Metale.

Costurile actuale de închidere a proiectului Roșia Montană se ridică la 76 milioane USD, calculate pe baza funcționării minei timp de 16 ani. Actualizările anuale vor fi stabilite de experți independenți, în

colaborare cu ANRM, în calitate de autoritate guvernamentală competentă în domeniul activităților miniere. Actualizările asigură că în cazul puțin probabil de închidere prematură a proiectului, în orice moment, GFRM reflectă întotdeauna costurile aferente refacerii ecologice. (Aceste actualizări anuale vor avea ca rezultat o valoare estimativă care depășește costul actual de închidere de 76 milioane USD, din cauză că în activitatea obișnuită a minei sunt incluse anumite activități de refacere ecologică).

Actualizările anuale cuprind următoarele patru elemente variabile:

- Modificări aduse proiectului care afectează obiectivele de refacere ecologică;
- Modificări ale cadrului legislativ din România inclusiv punerea în aplicare a directivelor UE;
- Tehnologii noi care îmbunătățesc metodele și practicile de refacere ecologică;
- Modificări ale prețurilor unor produse și servicii esențiale pentru refacerea ecologică.

Odată finalizate aceste actualizări, noile costuri estimate pentru lucrările de închidere vor fi incluse în situațiile financiare ale companiei RMGC și vor fi făcute publice.

Sunt disponibile mai multe instrumente financiare care să asigure că RMGC este capabilă să acopere toate costurile de închidere. Aceste instrumente, păstrate în conturi protejate la dispoziția statului român cuprind:

- Depozite în numerar;
- Fonduri fiduciare;
- Scrisori de credit;
- Garanții;
- Polițe de asigurare.

În condițiile acestei garanții, autoritățile române nu vor avea nici o răspundere financiară cu privire la reabilitarea proiectului Roșia Montană.

*

Considerăm că, în lipsa unor specificații precise a dispozițiilor actelor normative pretinse a fi încălcate, titularul de proiect nu poate furniza un răspuns aplicat acestei afirmații cu caracter generic.

În conformitate cu dispozițiile art. 44(3) din Ordinul nr. 860/2002 privind Procedura de evaluare a impactului asupra mediului și de emitere a acordului de mediu ("Ordinul nr. 860/2002"), RMGC pregătește "o evaluare a propunerilor motivate ale publicului, conținând soluții de rezolvare a problemelor semnalate, pe care o înaintează autorității publice competente pentru protecția mediului, conform formularului prezentat în anexa nr. IV.2."

Cu toate că, afirmația dumneavoastră nu este fundamentată și/sau susținută în vreun fel, singura autoritate competentă să analizeze astfel de nerespectări ale legislației europene transpuse în România este autoritatea de mediu. În acest sens, menționăm prevederile art. 45 din Ordinul nr. 860/2002 privind Procedura de evaluare a impactului asupra mediului și de emitere a acordului de mediu ("Ordinul nr. 860/2002") "după examinarea raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului, a concluziilor părților implicate în evaluare, a posibilităților de a pune în aplicare proiectul și a evaluării motivate a propunerilor publicului, autoritatea publică competentă pentru protecția mediului ia decizia privind emiterea acordului de mediu/acordului integrat de mediu sau respingerea motivată a proiectului pe amplasamentul respectiv".

Vă rugăm să aveți în vedere faptul că, solicitarea dumneavoastră trebuie adresată autorității competente nu societății Roșia Montană Gold Corporation SA, care nu are calitatea să se pronunțe în numele și pe seama unei instituții publice sau a unei entități de drept public și/sau privat.

În ceea ce privește a doua afirmație, referitor la respingerea unui asemenea proiect în alte țări, vă rugăm să aveți în vedere dispozițiile art. 2, (31) din OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări prin Legea nr. 265/2006, definește "evaluarea impactului asupra mediului" ca fiind "*un proces menit să identifice, să descrie și să stabilească, în funcție de fiecare caz și în conformitate cu legislația în vigoare, efectele directe, sinergice, cumulative, principale și secundare ale unui proiect asupra sănătății oamenilor și a mediului*".

Fiecare proiect supus evaluării impactului asupra mediului prezintă caracteristici care îi sunt proprii și de

aceea evaluarea se face pentru fiecare caz în parte. Încă din etapa de încadrare a proiectului în procedura de evaluare a impactului asupra mediului, potrivit art. 6 alin. (5) din HG nr. 918/2002 [1], *“autoritatea competentă pentru protecția mediului decide asupra necesității efectuării evaluării asupra mediului prin examinarea, caz cu caz, a oricărui proiect [...]”*.

Suplimentar, față de cele afirmate mai sus, vă rugăm să aveți în vedere că procedura evaluării impactului asupra mediului, în proiectele miniere din Bulgaria și Armenia e în curs de desfășurare și până la adoptarea unei decizii de admitere sau de respingere, după caz, de către autoritățile competente din statele respective nu putem dezavua alte informații.

Referință:

[1] - Precizăm faptul că, HG nr. 918/2002 a fost abrogată prin HG nr. 1213/2006 privind stabilirea procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului pentru anumite proiecte publice și private, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 802 din 25/09/2006 (“HG nr. 1213/2006”).

Cu toate acestea, având în vedere prevederile art. 29 din HG nr. 1213/2006 în care se specifică faptul că “Proiectele transmise unei autorități competente pentru protecția mediului în vederea obținerii acordului de mediu și supuse evaluării impactului asupra mediului, înainte de intrarea în vigoare a prezentei hotărâri, se supun procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și de emitere a acordului de mediu aflate în vigoare la momentul depunerii solicitării” menționăm că în privința proiectului RMGC sunt încă incidente dispozițiile HG nr. 918/2002.

*

Nu ne exprimăm nicio opinie asupra sprijinului acordat sau nu Proiectului de mijloacele de comunicare în masă, deoarece în toate societățile democratice mass-media trebuie să joace un rol important în comunicare: acela de a facilita discursul public, de a informa publicul, de a reprezenta opinia publică și de a acționa ca un câine de pază pentru structurile puterii care asigură bunăstarea populației. Obiectivul nostru constă, pur și simplu, în prezentarea către public a unor imagini cuprinzătoare ale proiectului, în vederea cunoașterii mai bune a unui proiect care este atât de important pentru dezvoltarea economică a României. RMGC consideră că, în cadrul unei societăți democratice, aceasta este o parte importantă și normală a dezbaterii.

În cadrul procesului de aprobare a Proiectului, RMGC a inițiat un amplu proces de consultări publice în conformitate cu legislația românească și europeană. Compania a organizat 14 întruniri publice în România și două în Ungaria, având în vedere interesul ridicat al publicului de acolo. Aceasta nu este o campanie de relații publice, ci mai degrabă o parte integrantă a procesului serios de consultare publică înainte de aprobarea proiectului. RMGC susține acest proces și consideră că este important într-o societate democratică.

Număr crt.

401

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Face urmatorul comentariu:

Dac reprezentantii companiei sustin ca le vor oferi locuitorilor din zona mancare pe masa, un adapost si asa mai departe, daca totul este atat de frumos, de ce nu pune RMGC, inaintea numelui Gabriel, si titlul de arhanghel?

Soluția de
rezolvare

La fel ca orice alt domeniu industrial de valorificare a resurselor, extracția aurului poate fi făcută în mod responsabil sau cu nepăsare, servind interesele pe termen scurt ale unui grup de persoane, sau interesele pe termen lung ale tuturor. În cadrul conceptului de dezvoltare modernă a afacerilor, RMGC și Gabriel au înțeles rolul dezvoltării durabile, angajându-se – din proprie inițiativă – să efectueze o curățire și reabilitare responsabilă a zonei pentru sănătate mediului.

Eforturile depuse de noi nu sunt nici extraordinare, nici imposibile, iar noi dorim să arătăm comunității o altă modalitate de minerit, în cadrul căreia Gabriel și conducerea sa încearcă să își desfășoare activitatea conform celor mai înalte standarde de etică în afaceri. Vom derula Proiectul în deplină conformitate cu legislația românească și europeană și cu cele mai bune practici internaționale.

Obiectivul nostru este să lăsăm Roșia Montană în condiții mai bune la sfârșitul Proiectului decât cele actuale. Considerăm că Proiectul va servi drept catalizator pentru dezvoltare economică în regiune și va aduce multe beneficii economice, de mediu, sociale și culturale în această zonă și în România. Pe parcursul derulării proiectului, Gabriel va coopera îndeaproape cu statul român, care este celălalt acționar principal al RMGC.

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

1. Zona Abrudului va fi poluata si defavorizata din cauza distantei mici dintre Abrud si iazul de decantare. Cine va fi responsabil pentru aceste 2 probleme si cand vor fi rezolvate?
2. Compania chiar crede ca va putea reecologiza perfect zonele afectate de actiunile pe care le vor intreprinde?

Iazul de decantare a sterilelor este situat la o distanță de aproximativ 2 km deasupra orașului Abrud, prin urmare criteriile de proiectare ale iazului au fost stabilite având în vedere consecințele unei cedări a barajului. Barajul propus pentru iazul de decantare a sterilelor și barajul secundar de la iazul de captare sunt proiectate în mod riguros cu depășirea condițiilor impuse de reglementările românești și internaționale, cu capacitate de înmagazinare a volumelor de apă rezultate ca urmare a unor precipitații abundente și cu prevenirea fenomenului de cedare a barajului datorită deversării peste baraj și a scurgerilor de cianură, precum și a poluării apelor de suprafață sau subterane aferente.

În mod concret, iazul a fost proiectat pentru două fenomene de precipitații maxime probabile și a viiturilor maxime probabile aferente. Criteriul de proiectare pentru iazul de decantare a sterilelor include o capacitate de înmagazinare a două fenomene de viituri maxime probabile, reprezentând un volum de precipitații mai mare decât a fost vreodată înregistrat în zonă. Graficul de construcție în etape a îndiguirii și cuvetei iazului va fi realizat astfel încât să se asigure că iazul are capacitatea de a reține scurgeri dintr-un fenomen meteorologic de tipul precipitației maxime probabile pe toată durata de viață a proiectului. Iazul de decantare a sterilelor de la Roșia Montană este prin urmare proiectat să înmagazineze un volum total de precipitații de peste patru ori mai mare decât volumul impus de prevederile legale în vigoare în România. În plus, se va construi un descărcător de siguranță pentru cazul puțin probabil de apariție a unui alt fenomen după cel de-al doilea fenomen de precipitații maxime probabile. Descărcătorul este realizat numai din motive de siguranță pentru a asigura evacuarea corespunzătoare a volumelor de apă în cazul acestui fenomen improbabil, în vederea evitării deversării peste baraj care ar putea cauza ruperea acestuia.

Soluția de
rezolvare

Prin urmare, normele de proiectare a iazului de decantare a sterilelor depășesc în mod semnificativ cerințele legale privind siguranța în funcționare. Aceasta pentru a se asigura că riscurile asociate utilizării văii Corna pentru depozitare de steril sunt mult sub ceea ce este considerat ca sigur în viața de zi cu zi.

De asemenea, s-a realizat un studiu suplimentar privind condițiile seismice, iar astfel cum se precizează în studiul de evaluare a impactului asupra mediului, iazul de decantare a sterilelor este proiectat să reziste la cutremurul maxim credibil (CMC). CMC reprezintă cel mai puternic cutremur care poate să se manifeste în zona amplasamentului iazului, conform datelor înregistrate de-a lungul timpului.

În plus, capitolul 7 din raportul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) cuprinde o evaluare a cazurilor de risc analizate și prezintă mai multe scenarii de cedare a barajului. În mod specific, scenariile de cedare a barajului au fost analizate pentru situația de cedare a barajului de amorțire și pentru configurația finală a barajului. Rezultatele modelării cazurilor de cedare a barajului arată mărimea suprafeței acoperită de scurgerea de steril. Pe baza celor două cazuri analizate, sterilul nu va ajunge dincolo de confluența pârâului Corna cu râul Abrud.

Cu toate acestea, proiectul recunoaște necesitatea implementării unui Plan de intervenție în caz de avarie/accident pentru cazul foarte improbabil de cedare a barajului. Acest plan a fost depus împreună cu documentația EIM, ca Planul I, volumul 28.

Pentru o analiză tehnică mai detaliată, vă rugăm să vedeți capitolul 7, secțiunea 6.4.3.1 din cadrul EIM intitulată "Scenarii de cedare potențială a iazului de decantare a sterilelor".

*

vând în vedere situația mediului în Roșia Montană - zona este puternic poluată de activitățile miniere

anterioare - refacerea stării actuale nu este de dorit. Din contră, desfășurarea unei activități miniere moderne va îmbunătăți calitatea factorilor de mediu. Spre exemplu, odată cu punerea în funcțiune a Proiectului Roșia Montană, sistemul de epurare a apelor realizat de RMGC va stopa poluarea existentă.

Chiar și fără alte măsuri, această stație de epurare va reduce considerabil cantitatea de metale și ape acide evacuate în emisar și provenite din surse de poluare istorice. Mai mult, Proiectul Roșia Montană va elimina sursele istorice de poluare - în special lucrările miniere subterane situate sub carierele propuse, care constituie o sursă majoră de scurgeri de ape acide.

Pentru finalul duratei de viață a minei, Planul de închidere și refacere a minei (Planul J din studiul EIM) stabilește o serie de măsuri care să asigure că activitatea minieră afectează cât mai puțin posibil peisajului din zona Roșia Montană. Aceste măsuri cuprind:

- Acoperirea cu covor vegetal a haldelor de steril, în măsura în care acestea nu sunt folosite ca rambleu în cariere;
- Rambleierea carierelor, cu excepția carierei Cetate care va fi inundată și transformată într-un lac;
- Acoperirea cu covor vegetal a iazului de sterile și a suprafețelor barajelor;
- Demontarea instalațiilor de producție scoase din uz și refacerea ecologică a suprafețelor dezafectate;
- Epurarea apelor prin sisteme semi-pasive (cu sisteme de epurare clasice ca sisteme de rezervă) până când nivelul indicatorilor tuturor efluenților se încadrează în limitele admise și nu mai necesită continuarea procesului de epurare;
- Întreținerea vegetației, combaterea fenomenului de eroziune și monitorizarea întregului amplasament până când RMGC demonstrează că toate obiectivele de refacere au fost realizate în mod durabil.

Nivelul de refacere ecologică a obiectivului minier va îndeplini sau depăși cerințele stabilite de Directiva UE privind deșeurile miniere care impune firmei RMGC să "refacă terenul la o stare satisfăcătoare, cu acordarea unei atenții speciale calității solului, speciilor sălbatice, habitatelor naturale, rețelelor hidrografice, peisajului și folosințelor avantajoase corespunzătoare".

Exploatarea minieră nu va crea un "peisaj selenar". În realitate, după finalizarea lucrărilor de închidere și refacere ecologică, cele 584 hectare (din totalul de 1646 hectare cuprinse în PUZ) care compun zonele dintre carierele miniere și instalațiile de procesare a minereului, precum și zona tampon, nu vor prezenta urme vizibile ale proiectului minier. Lucrările de infrastructură (drumuri, stații de epurare a apelor uzate, etc.) vor rămâne în folosința comunității. În cazul celor 1062 hectare rămase (vezi capitolul 4, secțiunea 4.7 Peisaj, tabelul 3.1 din raportul EIM), deși vor suferi modificări, acestea vor fi, la rândul lor, refăcute (reprofilate, tratate cu un sistem de acoperire cu sol fertil și înierbate) pentru a se integra, cât mai bine posibil, în peisajul înconjurător.

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Face urmatoarele comentarii si observatii:

1. Presupune ca s-ar angaja acum la RMGC. Peste maxim 20 de ani, cand s-ar inchide, o sa aiba in jur de 40 de ani. Ce calificare sau experienta o sa mai poata avea atunci, cine o sa il mai angajeze cu carte de munca pana la pensie? Cum ii ofera compania un viitor? Cum poate sustine RMGC ca ajuta tineretul?
2. Cati dintre angajatii companiei o sa fie din Rosia Montana?
3. Cat costa stramutarea, ce pret are un mormant pentru reprezentantii companiei? Daca cineva ar dori sa cumpere mormantul bunicilor celor de la companie, cat ar costa?
4. Pe parcursul dezbaterii publice compania a spus ca cianura este la fel de periculoasa ca si clorul din apa, deci reprezentantii RMGC pot fi invitati la pahar de apa cu cianura.

Se estimează că programele de instruire oferite prin Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) și partenerii săi, precum și experiența profesională dobândită pe perioada Proiectului Roșia Montană (RMP), vor avea ca rezultat o forță de muncă bine pregătită și calificată în mai multe domenii. Acest lucru ar pune oamenii într-o poziție competitivă pentru a lucra în cadrul altor companii de exploatare minieră. Aceste calificări sunt de asemenea transferabile și în sectorul ne-minier.

Prezența RMP ca investiție majoră va îmbunătăți climatul economic din zonă, încurajând și promovând dezvoltarea activităților care nu sunt legate de minerit. Se estimează că acest climat de investiții îmbunătățit, combinat cu o economie de piață funcțională, va duce la identificarea de noi oportunități de afaceri, care se pot dezvolta odată cu RMP.

Care sunt noile afaceri care se vor dezvolta depinde de cererea de pe piață, de viabilitatea și fezabilitatea afacerii pe piață și de inițiativa oamenilor din comunitate pentru dezvoltarea acestor afaceri. Pe durata de viață a minei, RMGC se angajează – prin Planul de dezvoltare durabilă a comunității – să deruleze o campanie proactivă pentru crearea unui mediu de afaceri permisiv, care să promoveze dezvoltarea durabilă la nivel local. Elementele acesteia vor include: disponibilitatea unei micro-finanțării ușor accesibile, un incubator de afaceri care să asigure consultanță de afaceri, programe de pregătire profesională și dezvoltare a abilităților și oportunități pentru educație. Obiectivul este acela de a crea – cu mult timp înainte de închiderea minei – o economie robustă, care să nu depindă de mină și să poată continua să existe și după închiderea acesteia.

Soluția de
rezolvare

Pentru mai multe informații, vă rugăm consultați anexa 4 – Roșia Montană Dezvoltarea Durabilă și proiectul Roșia Montană.

*

Deși numărul exact nu poate fi prevăzut, este posibil ca un mare procent dintre localnicii din Roșia Montană să găsească de lucru în cadrul Proiectului Roșia Montană (RMP), care și în prezent este cel mai mare angajator din sat. Privind în perspectivă, RMP va crea în medie 1.200 locuri de muncă pe o perioadă de 2 ani dedicată construcțiilor. Ne așteptăm ca majoritatea dintre acestea să fie ocupate cu forță de muncă locală, din zona de impact a proiectului.

Pe parcursul celor 16 ani de operațiuni, RMP va genera 634 locuri de muncă (directe, inclusiv pentru asigurarea serviciilor de curățenie, securitate, transport și altele). Prognostăm ca cele mai multe dintre acestea să fie ocupate cu forță de muncă locală, din zona de impact a proiectului.

Proiectul va propune, de asemenea, peste 6000 de oportunități indirecte de angajare, la nivel local și regional.[1]

Pentru mai multe informații, vă rugăm consultați anexa 4 – Roșia Montană Dezvoltarea Durabilă și proiectul Roșia Montană.

Referințe:

[1] Proiect Roșia Montană, raportul studiului de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM), Rezumat fără caracter tehnic, vol. 19, pag. 7 identifica un număr de 5500 de locuri de muncă indirecte. Dacă se includ locurile de muncă suplimentare generate pentru asigurarea serviciilor de curățenie, securitate, transport și altele, numărul locurilor de muncă directe se ridică la 634, iar al celor indirecte se ridică la 6000.

*

Nu încapă nici o îndoială, compania nu plătește mormintele. Desigur, există un cost, în înțelesul mai larg al cuvântului, pentru fiecare mormânt strămutat, și trebuie să existe motive bine întemeiate pentru ca strămutarea să aibă loc.

Contrar afirmațiilor oponenților acestui proiect minier, nimeni nu dorește distrugerea bisericilor sau a cimitirelor.

În ceea ce privește mormintele, marea majoritate a celor 1.905 morminte existente la Roșia Montană nu vor fi afectate de proiectul minier, deoarece compania și-a proiectat activitatea de exploatare minieră în așa fel încât, în măsura în care este posibil, să nu se modifice amplasamentul cimitirelor existente. Totuși, vor fi strămutate 410 morminte. Acestea vor fi strămutate ținându-se cont de dorințele familiilor și pe cheltuiala companiei RMGC. Mormintele abandonate vor fi strămutate [1], cu tot respectul și considerația din partea companiei, în noul cimitir din Piatra Albă.

Referințe:

[1] în cazul strămutării mormintelor și cimitirelor se aplică următoarele legi:

- (i) Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, publicată în Monitorul Oficial Partea I, nr. 11/8.01.2007;
- (ii) Legea nr.98/1994 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele legale de igienă și sănătate publică, publicată în Monitorul Oficial, Partea 1, nr. 317/16.11.1994, completată și modificată ulterior (Legea nr. 98/1994);
- (iii) Ordinul nr.536 din 23 iunie 1997 pentru aprobarea normelor de igienă și recomandările privind mediul de viață al populației, publicate în Monitorul Oficial, Partea 1, nr. 317/16.11.1994, modificat și completat ulterior ("Ordinul 536/1997");
- (iv) Hotărârea Guvernului nr.955/2004 pentru aprobarea reglementărilor-cadru de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 71/2002 privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat de interes local, publicată în Monitorul Oficial , Partea 1, nr. 660/22.07.2004;
- (v) Ordinul nr. 261/1982 pentru aprobarea regulamentului tip privind administrarea cimitirelor și crematoriilor localităților, publicat în Monitorul Oficial nr.67/11/03.1983;
- (vi) Regulamentul pentru organizarea și funcționarea cimitirelor parohiale și mănăstirești din cuprinsul eparhiilor Bisericii Ortodoxe Române, aprobat prin Decizia Departamentului Cultelor nr. 16.285/31.12.1981.

*

În cursul consultării publice s-a făcut referire la faptul că apa din iazul de decantare construit în cadrul Proiectului Roșia Montană va respecta concentrația de cianură permisă conform noii Directive UE privind Deșeurile Miniere, după cum se arată mai jos.

Cianura este un compus toxic și trebuie manevrată și gestionată cu atenție. Totuși, în condiții atmosferice normale, se dezintegrează rapid în substanțe nepericuloase, spre deosebire de mercur, de exemplu. Proiectul Roșia Montană va utiliza cele mai bune tehnologii disponibile pentru extragerea aurului și managementul deșeurilor și va respecta Directiva Europeană privind managementul deșeurilor cu conținut de cianură.

Cianura este una dintre puținele substanțe care pot dizolva aurul. Este utilizată în sute de mine de aur din întreaga lume și în multe alte domenii industriale. La Roșia Montană, iazul de decantare va fi construit la cele mai înalte standarde internaționale. Va fi o construcție fără riscuri de mediu, pentru depozitarea

permanentă a sterilului neutralizat rezultat din procesarea minereului. Pentru monitorizarea geotehnică și a nivelului apei vor fi folosite echipamente sofisticate. Datorită faptului că neutralizarea va avea loc înainte de depozitarea sterilului în iazul de decantare, acesta va conține niveluri foarte scăzute de cianură (aproximativ 5-7 părți la milion sau ppm sau mg/l), care sunt sub limita legală de 10 ppm adoptată recent de Uniunea Europeană prin Directiva privind Deșeurile Miniere. În prezent, în UE, concentrația cianurii acceptată pentru deșeurile miniere este de 50 ppm, concentrație pe care Directiva o reduce la 10 ppm pentru minele noi. În iazul de decantare de la Roșia Montană concentrația va fi de aproximativ 5-7ppm.

RMGC a semnat și va respecta Codul Internațional de Management al Cianurilor, care impune aplicarea celor mai bune practici în domeniul managementului cianurilor. RMGC va obține cianurile de la un producător care, la rândul său, respectă acest Cod. Studiul EIM a evaluat și alternativele la cianură, din punct de vedere economic, din punct de vedere al aplicabilității în cadrul procesului și al mediului. Studiul a concluzionat că utilizarea cianurii în modul în care va fi utilizată în cadrul Proiectului Roșia Montană constituie cea mai bună tehnică disponibilă, conform definiției date de UE.

Număr crt.

404

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Doreste sa stie de ce, la majoritatea intrebarilor puse de public, compania raspunde cu propria propaganda?

Soluția de
rezolvare

RMGC consideră că eforturile sale de a prezenta răspunsuri cuprinzătoare, corecte și fundamentate științific la preocupările justificate ale comunității nu pot fi interpretate ca propagandă și că este extrem de important să prezinte publicului o astfel de imagine a proiectului, dată fiind importanța proiectului pentru dezvoltarea economică a României. RMGC consideră că aceasta este o parte importantă și normală a dezbaterii într-o societate democratică.

În cadrul procesului de aprobare a Proiectului, RMGC a inițiat un amplu proces de consultare publică în conformitate cu legislația românească și europeană. Compania a organizat 14 întruniri publice în România și două în Ungaria, având în vedere interesul ridicat al publicului de acolo. Aceasta nu este o campanie de relații publice, ci mai degrabă o parte integrantă a procesului serios de consultare publică înainte de aprobarea proiectului. RMGC sprijină acest proces și consideră că este important într-o societate democratică.

Exprimarea poziției noastre nu este propagandă, ci o prezentare a angajamentelor asumate față de Ministerul Mediului și Gospodării Apelor din România și față de comunitățile locale pentru o dezvoltare constructivă și durabilă a Proiectului.

Număr crt.

405

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Sustine proiectul

Soluția de
rezolvare

RMGC apreciază sprijinul petentului. Noi suntem de părere că locuitorii din Roșia Montană ar trebui să fie foarte optimiști în legătură cu avantajele pe care proiectul le va crea comunității - în special remedierea daunelor aduse anterior mediului și crearea unor oportunități economice extrem de necesare.

În termeni ai reabilitării mediului înconjurător, Roșia Montană este deja profund afectată de poluare datorită practicilor poluante de exploatare minieră din trecut. Acest lucru este clar demonstrat de studiile asupra condițiilor inițiale care sunt incluse în EIM.

Proiectul Roșia Montană, așa cum este el propus din EIM, va duce la atenuarea poluării în zona Roșia Montană deoarece se vor utiliza cele mai performante tehnici disponibile (BAT). Proiectul se va conforma în totalitate cu toate reglementările europene și românești, precum și cu cele mai performante practici internaționale. EIM detaliază de asemenea procedurile de închidere a minei, care includ o reabilitare majoră a mediului înconjurător.

În ceea ce privește crearea unor noi oportunități economice pentru locuitorii din zonă, RMGC are în prezent aproape 500 de angajați, dintre care peste 80% locuiesc în Roșia Montană, Abrud și Câmpeni. RMP va angaja în medie 1200 persoane pe parcursul perioadei de construcție de 2 ani și 634 persoane, inclusiv personalul care lucrează pe bază de contract în securitate, transport și curățenie, pe parcursul celor 16 ani de exploatare. Scopul este folosirea cu prioritate a forței de muncă disponibile pe plan local. Sunt în curs de desfășurare programe de instruire pentru a sprijini membrii comunităților locale din jurul zonei RMP în calificarea pentru diferite posturi și meserii, atât pe timpul fazei de construcție, cât și de exploatare. Dacă specializările necesare nu sunt disponibile pe plan local, se vor face oferte de angajare către locuitorii de pe o rază de 100km în jurul RMP, acordându-se prioritate locuitorilor din județul Alba. Pe baza evaluărilor noastre preliminare, ne așteptăm ca majoritatea locurilor de muncă atât pe durata construcției, cât și a activității de exploatare, să fie ocupate de forță de muncă din comunitatea locală.

RMGC a stabilit deja un protocol cu autoritățile locale pentru a se asigura că locuitorii din comunitățile locale vor fi preferați pentru aceste posturi.

Număr crt.

406

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Sustine proiectul

Soluția de
rezolvare

RMGC apreciază sprijinul petentului. Noi suntem de părere că locuitorii din Roșia Montană ar trebui să fie foarte optimiști în legătură cu avantajele pe care proiectul le va crea comunității - în special remedierea daunelor aduse anterior mediului și crearea unor oportunități economice extrem de necesare.

În termeni ai reabilitării mediului înconjurător, Roșia Montană este deja profund afectată de poluare datorită practicilor poluante de exploatare minieră din trecut. Acest lucru este clar demonstrat de studiile asupra condițiilor inițiale care sunt incluse în EIM.

Proiectul Roșia Montană, așa cum este el propus din EIM, va duce la atenuarea poluării în zona Roșia Montană deoarece se vor utiliza cele mai performante tehnici disponibile (BAT). Proiectul se va conforma în totalitate cu toate reglementările europene și românești, precum și cu cele mai performante practici internaționale. EIM detaliază de asemenea procedurile de închidere a minei, care includ o reabilitare majoră a mediului înconjurător.

În ceea ce privește crearea unor noi oportunități economice pentru locuitorii din zonă, RMGC are în prezent aproape 500 de angajați, dintre care peste 80% locuiesc în Roșia Montană, Abrud și Câmpeni. RMP va angaja în medie 1200 persoane pe parcursul perioadei de construcție de 2 ani și 634 persoane, inclusiv personalul care lucrează pe bază de contract în securitate, transport și curățenie, pe parcursul celor 16 ani de exploatare. Scopul este folosirea cu prioritate a forței de muncă disponibile pe plan local. Sunt în curs de desfășurare programe de instruire pentru a sprijini membrii comunităților locale din jurul zonei RMP în calificarea pentru diferite posturi și meserii, atât pe timpul fazei de construcție, cât și de exploatare. Dacă specializările necesare nu sunt disponibile pe plan local, se vor face oferte de angajare către locuitorii de pe o rază de 100km în jurul RMP, acordându-se prioritate locuitorilor din județul Alba. Pe baza evaluărilor noastre preliminare, ne așteptăm ca majoritatea locurilor de muncă atât pe durata construcției, cât și a activității de exploatare, să fie ocupate de forță de muncă din comunitatea locală.

RMGC a stabilit deja un protocol cu autoritățile locale pentru a se asigura că locuitorii din comunitățile locale vor fi preferați pentru aceste posturi.

Număr crt.

407

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

1. Considera ca aceasta nu este o dezbatere publica, mai degraba este o campanie publicitara, un circ.
2. Cum va asigura guvernul Romaniei dreptul constitutional la proprietate, dreptul la un mediu sanatos, daca locuitorii nu vor sa se mute din Rosia Montana?
3. Cum va sustine RMGC proiectul pana la sfarsit, din punct de vedere financiar?
4. De ce compania mituieste oamenii? Sustine ca in Abrud a fost chemat sa sustina Eurogold-ul, contra sumei de 1 milion de lei. Nu pot sa dau nume, dar chiar baieti pe care mi i-ati aratat dvs,mi-au aratat banii.
5. Reprezentantii RMGC sa precizeze de ce cred ei ca Uniunea Europeana nu este de acord cu proiectul?

Punctele de vedere subiective pot fi diferite, de aceea procesul consultărilor publice respectă legislația română.

Această dezbatere publică este organizată conform legislației în vigoare, respectiv Ordinul ministrului apelor și protecției mediului nr. 860/2002 pentru aprobarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și de emitere a acordului de mediu ("Ordinul nr. 860/2002"). Locațiile de desfășurare a dezbaterilor publice, precum și căile de acces la informația referitoare la studiul de impact asupra mediului a publicului interesat au fost stabilite în acord cu autoritățile de reglementare și la termenele stabilite.

Oamenii din Roșia Montană care au dorit să participe la dezbateri vin în timpul lor liber, deoarece sunt interesați de ce se discută despre proiectul acesta. Considerăm justificat interesul lor, deoarece este vorba despre localitatea și viitorul lor. Menționăm că transportul acestora a fost asigurat de către sindicate și ONG-urile locale.

Conform Ordinului nr. 860/2002, ședința este condusă de reprezentanți ai Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor, care au stabilit și regulile de desfășurare a acestor consultări. În acest sens, cităm următoarele prevederi ale Ordinului nr. 860/2002:

„Art. 41. - Ședința de dezbatere publică are loc în prezența reprezentanților autorității publice competente pentru protecția mediului, în modul cel mai convenabil pentru public, pe teritoriul unde urmează să se implementeze proiectul și în afara orelor de program.”;

Soluția de
rezolvare

„Art. 44. - (1) În timpul ședinței de dezbatere publică titularul proiectului descrie proiectul propus și evaluarea făcută în studiul de impact asupra mediului, răspunde întrebărilor publicului și răspunde argumentat la propunerile justificate ale publicului, pe care le-a primit în formă scrisă înaintea respectivei ședințe de audiere.”

*

Pentru a obține terenurile private necesare implementării Proiectului Roșia Montană, RMGC s-a bazat, mai întâi, pe "principiul vânzării și cumpărării liber consimțite". În acest scop, RMGC a elaborat oferte de compensare corectă (compensare cuvenită) pentru localnicii afectați de acest proiect. Aceste oferte sunt în deplin acord cu politica Băncii Mondiale în acest domeniu și sunt detaliate în Planul de Acțiune pentru Strămutare și Relocare, document prezentat de RMGC pentru proiectul Roșia Montană pe pagina web oficială a companiei.

Proiectarea și amplasarea instalațiilor din cadrul Proiectului sunt astfel realizate încât numărul celor afectați să fie cât mai mic posibil.

Construirea și exploatarea Proiectului Roșia Montană necesită achiziționarea de proprietăți în patru dintre cele 16 sate ale comunei Roșia Montană. Prin urmare, cei mai mulți proprietari din Roșia Montană nu vor fi afectați de proiect. De fapt, numărul caselor pe care compania trebuie să le achiziționeze pentru construirea și exploatarea proiectului pe durata de viață a minei – 379 de gospodării – este cu mult mai mic decât numărul de 1000 de gospodării la care opozații proiectului fac referire în mod frecvent.

Pentru achiziția proprietăților necesare, compania a elaborat un program de achiziție de proprietăți conform liniilor directoare privind Planul de Acțiune pentru Strămutare și Relocare elaborate de Banca Mondială.

Dat fiind faptul că proiectul minier se desfășoară pe etape, nu este necesară achiziția tuturor proprietăților de la început. Prin urmare, compania s-a concentrat asupra proprietăților necesare a fi achiziționate pentru construirea și exploatarea minei în primii cinci ani. Până în prezent, au fost achiziționate peste 50% din proprietățile necesare pentru construirea proiectului și exploatarea minei în primii cinci ani.

Dintre proprietățile necesare, 98% au fost puse la dispoziție de proprietarii acestora pentru a fi evaluate – un pas care indică interesul în vânzarea proprietății către companie. Numărul mare de evaluări de proprietăți efectuate indică faptul că foarte puține proprietăți sunt deținute de persoane care este posibil să nu dorească să vândă.

Dintre acestea, unele locuiesc în zone care nu sunt necesare pentru construirea și exploatarea minei în etapa inițială.

Din numărul și mai mic al caselor situate în zonele în care se va desfășura construirea și exploatarea minei, compania va căuta alternative de proiectare a minei, astfel încât acești proprietari să își poată păstra proprietățile fără să fie afectați de mină.

Bineînțeles, la sfârșitul acestor eforturi se poate dovedi că un număr foarte mic de proprietari – poate câteva familii – vor refuza să își vândă proprietățile. În acel moment, decizia aparține autorităților de stat din România, dacă se vor folosi sau nu de instrumentele legale de expropriere disponibile. Decizia va arăta dacă un număr mic de persoane, poate câteva persoane, trebuie să aibă întâietate (printr-o putere de veto dată de împrejurări) asupra majorității rezidenților locali și asupra intereselor naționale ale României constând în beneficiile aduse de 600 de locuri de muncă directe și 6.000 de locuri de muncă indirecte generate de proiect, precum și în infuzia de investiții de 2,5 miliarde USD efectuate într-o regiune rurală care a fost desemnată "Zonă dezavantajată" și care în prezent cunoaște doar condiții extreme de sărăcie.

În ceea ce privește prevederile legale, art.1 din Legea nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauza de utilitate publică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 139/02.06.1994, stipulează că exproprierea de imobile, [...] se poate face numai pentru cauză de utilitate publică. De asemenea, art. 6 din aceeași lege menționează că "sunt de utilitate publică lucrările privind: prospecțiunile și explorările geologice, extracția și prelucrarea substanțelor minerale utile..."

În concluzie, exproprierea, realizată conform prevederilor legale și constituționale, reprezintă astfel una din modalitățile de obținere a dreptului de utilizare a terenurilor necesare derulării unui proiect minier, această modalitate fiind stipulată în mod expres la art. 6 din Legea Minelor nr. 85/2003 și art. 6 din Legea nr. 33/1994.

*

Gabriel Resources Ltd. este singura responsabilă cu obținerea capitalului necesar pentru finalizarea proiectului și este pe deplin capabilă să realizeze acest lucru. Capitalul estimativ necesar pentru dezvoltarea integrală a proiectului Roșia Montana – inclusiv dobânzile, finanțarea și costurile de regie – este de aproximativ 750 milioane USD. Compania anticipează finanțarea acestor costuri cu aproximativ 20% reprezentând capital propriu (150 milioane USD) și 80% credite, care ar putea include credite cu dobânzi preferențiale, medii sau mari. Compania a obținut deja cele 150 milioane USD reprezentând capital propriu și este în stadiul final al negocierilor în ceea ce privește creditele. După prezentarea raportului EIM, experții tehnici, reprezentanți ai unor bănci internaționale din sectorul privat și instituții de garantare a creditelor, au conchis că EIM se conformează Principiilor Equator, menite să promoveze împrumuturile responsabile acordate de instituțiile financiare proiectelor care ridică probleme de mediu și sociale. Prin urmare, compania se așteaptă să finalizeze aspectele legate de finanțare în paralel cu aprobarea EIM.

*

Atât RMGC, cât și Gabriel Resources s-au angajat ferm să respecte legile și reglementările din toate

jurisdicțiile sub care funcționează. În îndeplinirea atribuțiilor de serviciu și conform politicii de afaceri a companiei, toți directorii, funcționarii, angajații, contractorii și consultanții au obligația de a se conforma legilor, regulilor și reglementărilor în vigoare în locul în care Gabriel își desfășoară activitățile comerciale și de a obține certificate anuale în acest sens. Directorul Executiv al Gabriel este responsabil cu obținerea tuturor certificatelor anuale înainte de sau la sfârșitul primului trimestru fiscal din fiecare an, și cu furnizarea unei confirmări scrise Comitetului Director prin care se atestă că aceste certificate au fost obținute și în care se prezintă pe scurt rezultatele acestora.

Nicio persoană care lucrează pentru Gabriel, indiferent de funcția deținută, nu este și nu va fi autorizată sau obligată să comită vreun act ilegal sau lipsit de etică, și nici nu i se va permite să emită instrucțiuni către alți angajați ca să acționeze în acest sens. În scopul asigurării unei respectări stricte a celor de mai sus, fiecare angajat va obține un certificat anual în acest sens, în conformitate cu politica Companiei

*

Sugerăm, cu respect, că informațiile petentului sunt incorecte. Un comitet al Parlamentului European a avut în vedere o decizie de respingere a Proiectului, dar aceasta nu a fost adoptată, ca parte a răspunsului oficial al Parlamentului la raportul cu privire la pregătirile României în vederea aderării la UE. În orice caz, studiul de evaluare a impactului asupra mediului nu era elaborat la data respectivă, deci comitetul nu deținea informații despre proiect în forma în care acesta a fost prezentat spre aprobare. În acest context, trebuie reamintit faptul că înainte de prezentarea raportului EIM, în urma consultărilor cu factorii implicați, RMGC a modificat diverse părți din propunerea de proiect, reducând dimensiunea unor cariere propuse și susținând activitățile de dezvoltare durabilă. De asemenea, s-a angajat mai ferm să păstreze patrimoniul cultural, inclusiv prin reducerea impactului asupra bisericilor locale.

Ulterior, Comisia Europeană a declarat că decizia cu privire la Proiect este numai de competența României.

În plus, menționăm că, în conformitate cu legislația românească în domeniu (art. 45 din Ordinul nr. 860/2002), numai autoritatea română competentă pentru protecția mediului are dreptul să emită sau să respingă acordul de mediu pentru proiect, Comisia Europeană neavând nicio competență în această chestiune.

Număr crt.

408

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Sustine proiectul

Soluția de
rezolvare

RMGC apreciază sprijinul petentului. Noi suntem de părere că locuitorii din Roșia Montană ar trebui să fie foarte optimiști în legătură cu avantajele pe care proiectul le va crea comunității - în special remedierea daunelor aduse anterior mediului și crearea unor oportunități economice extrem de necesare.

În termeni ai reabilitării mediului înconjurător, Roșia Montană este deja profund afectată de poluare datorită practicilor poluante de exploatare minieră din trecut. Acest lucru este clar demonstrat de studiile asupra condițiilor inițiale care sunt incluse în EIM.

Proiectul Roșia Montană, așa cum este el propus din EIM, va duce la atenuarea poluării în zona Roșia Montană deoarece se vor utiliza cele mai performante tehnici disponibile (BAT). Proiectul se va conforma în totalitate cu toate reglementările europene și românești, precum și cu cele mai performante practici internaționale. EIM detaliază de asemenea procedurile de închidere a minei, care includ o reabilitare majoră a mediului înconjurător.

În ceea ce privește crearea unor noi oportunități economice pentru locuitorii din zonă, RMGC are în prezent aproape 500 de angajați, dintre care peste 80% locuiesc în Roșia Montană, Abrud și Câmpeni.

RMP va angaja în medie 1200 persoane pe parcursul perioadei de construcție de 2 ani și 634 persoane, inclusiv personalul care lucrează pe bază de contract în securitate, transport și curățenie, pe parcursul celor 16 ani de exploatare. Scopul este folosirea cu prioritate a forței de muncă disponibile pe plan local. Sunt în curs de desfășurare programe de instruire pentru a sprijini membrii comunităților locale din jurul zonei RMP în calificarea pentru diferite posturi și meserii, atât pe timpul fazei de construcție, cât și de exploatare. Dacă specializările necesare nu sunt disponibile pe plan local, se vor face oferte de angajare către locuitorii de pe o rază de 100km în jurul RMP, acordându-se prioritate locuitorilor din județul Alba. Pe baza evaluărilor noastre preliminare, ne așteptăm ca majoritatea locurilor de muncă atât pe durata construcției, cât și a activității de exploatare, să fie ocupate de forță de muncă din comunitatea locală.

RMGC a stabilit deja un protocol cu autoritățile locale pentru a se asigura că locuitorii din comunitățile locale vor fi preferați pentru aceste posturi.

Număr crt.

409

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Sustine proiectul

Soluția de
rezolvare

RMGC apreciază sprijinul petentului. Noi suntem de părere că locuitorii din Roșia Montană ar trebui să fie foarte optimiști în legătură cu avantajele pe care proiectul le va crea comunității - în special remedierea daunelor aduse anterior mediului și crearea unor oportunități economice extrem de necesare.

În termeni ai reabilitării mediului înconjurător, Roșia Montană este deja profund afectată de poluare datorită practicilor poluante de exploatare minieră din trecut. Acest lucru este clar demonstrat de studiile asupra condițiilor inițiale care sunt incluse în EIM.

Proiectul Roșia Montană, așa cum este el propus din EIM, va duce la atenuarea poluării în zona Roșia Montană deoarece se vor utiliza cele mai performante tehnici disponibile (BAT). Proiectul se va conforma în totalitate cu toate reglementările europene și românești, precum și cu cele mai performante practici internaționale. EIM detaliază de asemenea procedurile de închidere a minei, care includ o reabilitare majoră a mediului înconjurător.

În ceea ce privește crearea unor noi oportunități economice pentru locuitorii din zonă, RMGC are în prezent aproape 500 de angajați, dintre care peste 80% locuiesc în Roșia Montană, Abrud și Câmpeni. RMP va angaja în medie 1200 persoane pe parcursul perioadei de construcție de 2 ani și 634 persoane, inclusiv personalul care lucrează pe bază de contract în securitate, transport și curățenie, pe parcursul celor 16 ani de exploatare. Scopul este folosirea cu prioritate a forței de muncă disponibile pe plan local. Sunt în curs de desfășurare programe de instruire pentru a sprijini membrii comunităților locale din jurul zonei RMP în calificarea pentru diferite posturi și meserii, atât pe timpul fazei de construcție, cât și de exploatare. Dacă specializările necesare nu sunt disponibile pe plan local, se vor face oferte de angajare către locuitorii de pe o rază de 100km în jurul RMP, acordându-se prioritate locuitorilor din județul Alba.

Pe baza evaluărilor noastre preliminare, ne așteptăm ca majoritatea locurilor de muncă atât pe durata construcției, cât și a activității de exploatare, să fie ocupate de forță de muncă din comunitatea locală.

RMGC a stabilit deja un protocol cu autoritățile locale pentru a se asigura că locuitorii din comunitățile locale vor fi preferați pentru aceste posturi.

Număr crt.

410

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Sustine proiectul si face mentiunea ca trebuie sa existe un un parteneriat civilizat, de monitorizare si, in cazul in care nu se vor respecta standardele conform proiectului, sa fie luate masurile care se impun.

Suntem de acord că există o bază pentru realizarea unui parteneriat real între companie și comunitate.

Chiar de la început, RMGC și-a exprimat clar dorința de a colabora cu persoanele ce vor fi direct afectate de proiect. RMGC a organizat un amplu proces de consultări publice în conformitate cu legislația românească și europeană, în cadrul procesului EIM, care a cuprins 14 întruniri publice desfășurate în România. RMGC sprijină acest proces și consideră că este important într-o societate democratică.

Regiunea va beneficia de pe urma parteneriatului. În prezent, RMGC are aproape 500 de angajați, dintre care peste 80% locuiesc în Roșia Montană, Abrud și Câmpeni. Pentru Proiectul Roșia Montană vor fi angajate, în medie, 1.200 de persoane pe perioada de doi ani de construcție. Sunt în curs de desfășurare programe de instruire, menite să ofere asistență membrilor comunităților locale din zonele învecinate Proiectul Roșia Montană (RMP) pentru a se califica în vederea ocupării locurilor de muncă, atât în perioada de construcție, cât și în perioada ulterioară de exploatare. În cazul în care calificările necesare nu sunt disponibile pe plan local, se vor face oferte de angajare localnicilor din zonă, pe o rază de 100 km în jurul RMP, cu preponderență celor din Județul Alba. Pe baza evaluărilor noastre preliminare, este de așteptat ca majoritatea locurilor de muncă, atât în timpul construcției cât și al operațiunilor de exploatare, să fie ocupate de membrii comunității locale. RMGC a încheiat deja un protocol cu autoritățile locale pentru a se asigura că membrii comunității locale au prioritate la ocuparea acestor posturi. Toate acestea demonstrează oportunitățile semnificative oferite populației din Câmpeni și din întreaga regiune.

Soluția de
rezolvare

Va beneficia întreaga națiune de pe urma acestui proiect. Statul român deține o cotă-parte de 19,3%. Această participare este completă, aducând statului român un profit de 306 milioane USD. Beneficiile directe în numerar pentru statul român, obținute inclusiv prin plata impozitelor pe profit, a redevențelor și a altor impozite, cum este impozitul pe salarii, se ridică la 1,032 miliarde USD.

Acest Proiect, spre deosebire de vechile practici de minerit folosite la Roșia Montană, se va derula în conformitate cu cele mai bune practici de minerit internaționale. Pentru prima dată, se vor aduce în România cele mai bune tehnici disponibile (BAT). În privința patrimoniului cultural existent în sat, este important să amintim că proiectul afectează numai patru din cele 16 sate care formează comuna Roșia Montană. O zonă a satului Roșia Montană a fost desemnată drept zonă protejată, propunerea incluzând renovarea și restaurarea centrului istoric al Roșiei Montane și construirea a două noi amplasamente de strămutare: unul în zona Piatra Albă (situată la aproximativ 6 km de centrul istoric), celălalt la Dealul Furcilor, un cartier în vecinătatea capitalei județului, Alba Iulia. Amplasamentul de la Piatra Albă va avea noul centru civic al comunei, care poate fi numit cel mai modern din România. Pe lângă locuințele individuale, se vor construi un sediu nou și modern pentru Primărie, centru comunitar și cultural, o secție de poliție, un dispensar, o școală și alte clădiri. Acest amplasament nou și modern va păstra caracterul și tradiția satelor de munte din Munții Apuseni, dar va beneficia de toate avantajele și utilitățile construcțiilor din secolul al XXI-lea. Școala va fi singura clădire care va fi construită în stil arhitectural modern. Trebuie menționat faptul că programul de achiziție de terenuri al RMGC a fost planificat conform liniilor directe ale Băncii Mondiale, fiind bazat pe un model "vânzare voluntară, achiziționare voluntară", care oferă oportunități de dezvoltare individuală și diverse programe de asistență. Din această perspectivă, RMGC a oferit pachete compensatorii corecte locuitorilor din zona afectată, în deplină conformitate cu politicile Băncii Mondiale în acest domeniu, descrise și în Planul de Acțiune pentru Strămutare și Relocare (Resettlement and Relocation Action Plan - RRAP) al RMGC, care poate fi consultat pe pagina de internet a RMGC.

Număr crt.

411

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Sustine proiectul

Soluția de
rezolvare

RMGC apreciază sprijinul petentului. Noi suntem de părere că locuitorii din Roșia Montană ar trebui să fie foarte optimiști în legătură cu avantajele pe care proiectul le va crea comunității - în special remedierea daunelor aduse anterior mediului și crearea unor oportunități economice extrem de necesare.

În termeni ai reabilitării mediului înconjurător, Roșia Montană este deja profund afectată de poluare datorită practicilor poluante de exploatare minieră din trecut. Acest lucru este clar demonstrat de studiile asupra condițiilor inițiale care sunt incluse în EIM.

Proiectul Roșia Montană, așa cum este el propus din EIM, va duce la atenuarea poluării în zona Roșia Montană deoarece se vor utiliza cele mai performante tehnici disponibile (BAT). Proiectul se va conforma în totalitate cu toate reglementările europene și românești, precum și cu cele mai performante practici internaționale. EIM detaliază de asemenea procedurile de închidere a minei, care includ o reabilitare majoră a mediului înconjurător.

În ceea ce privește crearea unor noi oportunități economice pentru locuitorii din zonă, RMGC are în prezent aproape 500 de angajați, dintre care peste 80% locuiesc în Roșia Montană, Abrud și Câmpeni. RMP va angaja în medie 1200 persoane pe parcursul perioadei de construcție de 2 ani și 634 persoane, inclusiv personalul care lucrează pe bază de contract în securitate, transport și curățenie, pe parcursul celor 16 ani de exploatare. Scopul este folosirea cu prioritate a forței de muncă disponibile pe plan local. Sunt în curs de desfășurare programe de instruire pentru a sprijini membrii comunităților locale din jurul zonei RMP în calificarea pentru diferite posturi și meserii, atât pe timpul fazei de construcție, cât și de exploatare. Dacă specializările necesare nu sunt disponibile pe plan local, se vor face oferte de angajare către locuitorii de pe o rază de 100km în jurul RMP, acordându-se prioritate locuitorilor din județul Alba. Pe baza evaluărilor noastre preliminare, ne așteptăm ca majoritatea locurilor de muncă atât pe durata construcției, cât și a activității de exploatare, să fie ocupate de forță de muncă din comunitatea locală.

RMGC a stabilit deja un protocol cu autoritățile locale pentru a se asigura că locuitorii din comunitățile locale vor fi preferați pentru aceste posturi.

Număr crt.

412

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Sustine proiectul

Soluția de
rezolvare

RMGC apreciază sprijinul petentului. Noi suntem de părere că locuitorii din Roșia Montană ar trebui să fie foarte optimiști în legătură cu avantajele pe care proiectul le va crea comunității - în special remedierea daunelor aduse anterior mediului și crearea unor oportunități economice extrem de necesare.

În termeni ai reabilitării mediului înconjurător, Roșia Montană este deja profund afectată de poluare datorită practicilor poluante de exploatare minieră din trecut. Acest lucru este clar demonstrat de studiile asupra condițiilor inițiale care sunt incluse în EIM.

Proiectul Roșia Montană, așa cum este el propus din EIM, va duce la atenuarea poluării în zona Roșia Montană deoarece se vor utiliza cele mai performante tehnici disponibile (BAT). Proiectul se va conforma în totalitate cu toate reglementările europene și românești, precum și cu cele mai performante practici internaționale. EIM detaliază de asemenea procedurile de închidere a minei, care includ o reabilitare majoră a mediului înconjurător.

În ceea ce privește crearea unor noi oportunități economice pentru locuitorii din zonă, RMGC are în prezent aproape 500 de angajați, dintre care peste 80% locuiesc în Roșia Montană, Abrud și Câmpeni. RMP va angaja în medie 1200 persoane pe parcursul perioadei de construcție de 2 ani și 634 persoane, inclusiv personalul care lucrează pe bază de contract în securitate, transport și curățenie, pe parcursul celor 16 ani de exploatare. Scopul este folosirea cu prioritate a forței de muncă disponibile pe plan local. Sunt în curs de desfășurare programe de instruire pentru a sprijini membrii comunităților locale din jurul zonei RMP în calificarea pentru diferite posturi și meserii, atât pe timpul fazei de construcție, cât și de exploatare. Dacă specializările necesare nu sunt disponibile pe plan local, se vor face oferte de angajare către locuitorii de pe o rază de 100km în jurul RMP, acordându-se prioritate locuitorilor din județul Alba. Pe baza evaluărilor noastre preliminare, ne așteptăm ca majoritatea locurilor de muncă atât pe durata construcției, cât și a activității de exploatare, să fie ocupate de forță de muncă din comunitatea locală.

RMGC a stabilit deja un protocol cu autoritățile locale pentru a se asigura că locuitorii din comunitățile locale vor fi preferați pentru aceste posturi.

Număr crt.

413

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Doreste sa stie ce programe sau ce proiecte a derulat RMGC pana acum pentru tinerii din zona si ce oportunitati le ofera acestor tineri pe viitor.

Soluția de
rezolvare

În spiritul angajamentului social și al contribuției la dezvoltarea durabilă a zonei, Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) consideră că trebuie să se preocupe de nevoile viitoare ale oamenilor. Copiii și tinerii din localitate sunt un element important în eforturile pe care compania le depune în această zonă. Dorim să îmbunătățim participarea comunității la educație în zonă și încurajăm o serie de inițiative ale ONG-urilor pentru tineri, care au ca obiectiv dezvoltarea personală și profesională, iar tinerii pot beneficia de programele de pregătire profesională oferite de companie.

În ceea ce privește eforturile pe care le facem pentru ca tinerii să aibă o educație mai bună, parteneriatul nostru cu Ovidiu Rom, ONG-ul cu sediul la București, cunoscut pentru succesele înregistrate în îmbunătățirea educației copiilor dezavantajați din România, a început toamna trecută printr-un program pilot al Școlii de vară pentru 60 de copii din zonă. Menit să sporească oportunitățile educaționale și perspectivele copiilor pe viitor, programul va fi extins anul acesta pentru a include o mai mare parte din comunitate. Modelul de program utilizat de Ovidiu Rom stimulează interesul copiilor pentru învățatură și îi pregătește pentru integrarea reușită în comunitate. De asemenea, pregătește profesorii în metode didactice moderne și interactive și învață părinții cum să fie partenerii acestora în procesul de învățământ. De asemenea, ajută la implicarea autorităților locale în colaborarea pe probleme de educație și creează conștientizarea publicului față de importanța educației pentru toți copiii.

Parteneriatul pentru tineret Roșia Montană s-a înființat la sfârșitul anului 2006 în Abrud, și include o duzină de ONG-uri locale și naționale. Parteneriatul se vrea a fi o rampă de lansare pentru o serie de programe și parteneriate comunitare adresate tinerilor, care să revitalizeze un element esențial al societății din Roșia Montană, Abrud și Câmpeni și să inspire în mod clar, la nivel regional, liderii viitorului.

Două inițiative au prins deja formă în cadrul parteneriatului. Primul Centru de resurse pentru tineri din zona Roșia Montană, CERT Apuseni, a fost lansat în Abrud în luna februarie a acestui an. Lansat de filiala română, cu sediul în Cluj, a ONG-ului internațional pentru tineri, Youth Action for Peace (YAP), cu sprijinul oferit de Gabriel Roșia Montană, centrul oferă tinerilor computere și acces permanent la Internet, o bibliotecă și o sală de conferință complet dotată. Printre inițiativele planificate, CERT va organiza activități informaționale pe subiecte legate de programele și finanțarea deja existente din partea Uniunii Europene. Printre altele, vor fi oferite cursuri gratuite de limbi străine și informatică, seminarii de orientare profesională, tabere de voluntari, seminarii și conferințe și programe internaționale de schimburi de tineri.

Cel mai recent este programul „Tinerii pentru Roșia Montană”, care a început în martie. Acesta a fost gândit ca un program de instruire, care să identifice și să ajute tinerii lideri din comunitatea Roșia Montană și să-i ajute să creeze și să administreze programe pentru tineri, să-și însușească cunoștințe în domeniul afacerilor și să le creeze spirit civic. Pe o perioadă de maxim nouă luni, în 2007, profesorii specializați pe probleme de tineret, certificați de UE, de la Millennium Center Association din Arad, vor colabora cu tinerii promițători din zonă pentru dezvoltarea abilităților ca lideri, expunându-i la noi provocări care apar în spectrul economic, social și civic. Se estimează că ideile și entuziasmul generate de acest program vor inspira o nouă generație de lideri, care să continue acțiunile și să dezvolte inițiative în susținerea nevoilor comunităților lor.

Pentru mai multe informații, vă rugăm consultați anexa 4 – Roșia Montană Dezvoltarea Durabilă și proiectul Roșia Montană.

Număr crt.

414

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Face urmatoarele observatii si comentarii:

1. Din punct de vedere al economiei tarii, proiectul este un dezastru deoarece o companie din Canada vine sa exploateze aurul romanesc.
2. Compania nu respecta credinta ortodoxa a poporului roman. La Rosia Montana sunt biserici, morminte si nu este posibil sa se mute atatea cimitire si biserici, asa cum s-a facut cu cimitirul de la Giulesti, cum s-a facut cu lacul Ciurel.
3. Ce stie RMGC despre galeriile romane de la Rosia Montana?
4. Filmele de prezentare din timpul dezbatelor publice nu sunt adevarate, sunt doar scenarii.
5. Aceasta dezbatere este o batjocura, compania si-a adus oamenii sa sustina proiectul, ceea ce nu este normal.

Acesta este un proiect de importanță strategică națională, iar RMGC este cel mai important angajator din această regiune dezavantajată – de fapt, din întregul județ – și cel mai important contribuabil local. România va încasa aproximativ 1 miliard USD pentru cota-parte din proiect pe care o deține și un total de aproximativ 1,5 miliarde USD, dacă includem valoarea bunurilor și serviciilor achiziționate din România.

RMGC lucrează la acest proiect încă din 1998 și a investit peste 200 milioane USD până în prezent. La momentul începerii producției, compania va fi investit aproape 1 miliard USD. Mineritul este o industrie cu risc ridicat; este o regulă nescrisă în această industrie, conform căreia din 1000 de proiecte avute în vedere, 100 merită începerea forajelor, și numai unul devine o mină cu adevărat productivă. De fapt, în prezent nicio țară dezvoltată nu se implică direct în asumarea riscului aferent operațiunilor miniere; în schimb, capitalul privat își asumă riscul și va aduce în România cele mai bune tehnici disponibile. Aprobarea acestui proiect va dovedi lumii că România întâmpină favorabil acest tip de investiție străină în scopuri productive. Profiturile aduse de mină și locurile de muncă generate de dezvoltarea minei sunt beneficii palpabile pentru România. În total, pe parcursul exploatarei minei, economia din România va primi o infuzie în sumă de 2,5 miliarde USD.

*

Soluția de
rezolvare

Compania respectă credința ortodoxă, precum și orice altă confesiune religioasă care respectă prevederile legale. Compania nu ar accepta niciodată ca mormintele să fie strămutate altfel decât prin respectarea prevederilor legale și a practicilor religioase.

Nu este adevărat că legislația din România interzice strămutarea mormintelor. În multe zone din țară au fost efectuate astfel de strămutări. Legislația română stabilește metodele acceptate pentru exhumarea și reînhumarea rămășițelor pământești [1], iar compania s-a angajat să respecte întocmai aceste prevederi.

În ceea ce privește mormintele, marea majoritate a celor 1905 morminte existente la Roșia Montană nu vor fi afectate de proiectul minier, deoarece compania și-a proiectat activitatea de exploatare minieră în așa fel încât, în măsura în care este posibil, să nu se modifice amplasamentul cimitirelor existente. Totuși, vor trebui strămutate 410 morminte. Acestea vor fi strămutate ținându-se cont de dorințele familiilor și pe cheltuiala companiei RMGC. Mormintele abandonate vor fi strămutate, cu tot respectul și considerația din partea companiei, în noul cimitir din Piatra Albă.

Cei care se opun proiectului uită că la Roșia Montană mineritul și tradițiile creștine coexistă de mii de ani. Simbolul minier și imaginea Sfintei Varvara, considerată a fi protectoarea minerilor, mai apar încă pe crucile și casele din Roșia Montană.

Două biserici și două case de rugăciune dintre cele 10 lăcașe de cult din zona de influență a proiectului Roșia Montană trebuie strămutate sau reconstruite conform planului de dezvoltare a minei. Strămutarea va avea loc ținând seama de dorințele membrilor parohiei, pe cheltuiala societății RMGC. Construirea de

biserici reprezintă un element central al procesului de creare a unei noi comunități în Piatra Albă, cu fonduri acordate de RMGC.

Referințe:

[1] în cazul strămutării mormintelor și cimitirelor se aplică următoarele legi:

- (i) Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, publicată în Monitorul Oficial Partea I, nr. 11/8.01.2007;
- (ii) Legea nr.98/1994 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele legale de igienă și sănătate publică, publicată în Monitorul Oficial, Partea 1, nr. 317/16.11.1994, completată și modificată ulterior (Legea nr. 98/1994);
- (iii) Ordinul nr.536 din 23 iunie 1997 pentru aprobarea normelor de igienă și recomandările privind mediul de viață al populației, publicate în Monitorul Oficial, Partea 1, nr. 317/16.11.1994, modificat și completat ulterior ("Ordinul 536/1997");
- (iv) Hotărârea Guvernului nr.955/2004 pentru aprobarea reglementărilor-cadru de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 71/2002 privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat de interes local, publicată în Monitorul Oficial , Partea 1, nr. 660/22.07.2004;
- (v) Ordinul nr. 261/1982 pentru aprobarea regulamentului tip privind administrarea cimitirelor și crematoriilor localităților, publicat în Monitorul Oficial nr.67/11/03.1983;
- (vi) Regulamentul pentru organizarea și funcționarea cimitirelor parohiale și mănăstirești din cuprinsul eparhiilor Bisericii Ortodoxe Române, aprobat prin Decizia Departamentului Cultelor nr. 16.285/31.12.1981.

*

Compania deține în prezent aceleași informații ca și specialiștii sau publicul larg despre această categorie aparte de vestigii arheologice reprezentate de lucrările miniere istorice de la Roșia Montană. Acest lucru a fost posibil datorită cercetărilor arheologice preventive efectuate la Roșia Montană în ultimii 7 ani și datorită transparenței dovedite în comunicarea rezultatelor investigațiilor arheologilor.

Până în anul 1999 galeriile romane de la Roșia Montană nu au fost studiate de către specialiști în domeniul arheologiei miniere, deși existența lor era cunoscută de mai bine de 150 de ani. Practic acest tip de vestigii arheologice erau înainte de anul 2000 o necunoscută din perspectiva unei abordări științifice, referirile legate de acestea fiind de cele mai multe ori empirice.

Cercetările de arheologie minieră efectuate - începând din anul 1999 și până în prezent - de către o echipă specializată pluridisciplinară de la Universitatea Toulouse Le Mirail (Franța) coordonată de către dr. Beatrice Cauuet au avut în vedere realizarea – în premieră în România – a unui studiu de detaliu asupra acestui tip de vestigii arheologice, respectiv galeriile miniere vechi, de epocă antică și nu numai. Principalele concluzii ale studiilor și cercetărilor de arheologie minieră desfășurate din 1999 și până în prezent, sunt:

- în cadrul sitului Roșia Montană au fost puși în evidență aproximativ 7 km de lucrări miniere antice, acestea nefiind structuri continue, ci tronsoane și porțiuni de lucrări miniere răspândite în aproape toate perimetrele miniere din cadrul zăcămintului;
- în cadrul zonelor protejate conturate actualmente în perimetrul proiectului minier Roșia Montană, respectiv Cătălina Monulești, Lety - Coș, Piatra Corbului și Păru Carpeni, au fost puse în evidență majoritatea tipurilor de lucrări miniere care există și în celelalte sectoare miniere care vor fi afectate totuși, după cercetarea lor, de către proiectul minier, respectiv în zona masivului Cărnic;
- studiile de arheologie minieră din masivele Cetate și Cărnic au arătat că lucrările miniere antice sunt deja afectate, fiind desfigurate în proporții variabile de lucrările miniere realizate în epocile ulterioare, în special de cele executate începând cu secolul al XVIII-lea și până în 2006;
- impactul uman din mediul subteran (reexploatare minieră), dar și cel natural (surpări, inundări, curgeri de noroi, prăbușiri) au determinat ca, în prezent, lucrările miniere antice să se găsească în diferite stadii de conservare;
- este necesară continuarea investigațiilor de arheologie minieră în zona masivelor Orlea și Țarina în perioada viitoare;
- este necesară continuarea lucrărilor de cercetare și conservare în zonele Păru-Carpeni (aici a fost descoperit un sistem roman de drenare a apelor de mină, descoperire unicat în Europa în acest

moment, după cele similare din peninsula Iberică din anii '30 ai secolului trecut) și Cătălina Monulești.

Studierea acestor structuri a însemnat, așadar, cunoașterea lor mai bună și a determinat, în aceeași măsură, luarea unor decizii pertinente în ceea ce privește conservarea și punerea lor în valoare. În baza rezultatelor cercetărilor efectuate până acum (respectiv finalizate pentru masivele Cetate, Cărnăc, Jig și în curs de desfășurare în masivul Orlea), s-a luat decizia conservării și punerii în valoare a următoarelor zone cu lucrări miniere vechi:

- în masivul Cărnăc – exploatări antice de suprafață și subteran din zona Piatra Corbului, din zona de sud-vest a masivului;
- în masivele Lety – Coș – galeria Cătălina Monulești, inclusiv un sistem roman de drenare a apelor de mină;
- în masivul Văidoaia - vestigiile exploatărilor antice de suprafață din zona central sudică a masivului;
- în masivul Orlea – sectorul minier Păru-Carpeni, inclusiv un sistem roman de drenare a apelor de mină și porțiunile de exploatare minieră antică drenate de acesta.

Trebuie, de asemenea, spus că galeria Cătălina va fi organizată ca muzeu subteran in situ. În plus, aici vor fi reconstruite, în scara 1:1 sub formă de facsimile, galeriile a căror tipologie nu a fost surprinsă în original în Cătălina, așa cum s-a procedat în multe cazuri în Europa.

Informații de detaliu asupra problematicei complexe a studiului lucrărilor miniere vechi de la Roșia Montană și a rezultatelor acestor cercetări sunt disponibile în Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului pentru proiectul Roșia Montană, vol. 6 – Studiu de condiții inițiale, p. 26, 32-53, 79-105.

Cercetarea de acest tip – cunoscută sub denumirea de cercetare arheologică preventivă/de salvare - se face însă, peste tot în lume, în conexiune cu interesul economic pentru anumite zone, iar costurile acesteia, precum și costurile de punere în valoare și întreținere a zonelor păstrate, sunt asigurate de cei care fac investiția, realizându-se un parteneriat public–privat în sensul protejării patrimoniului cultural, conform prevederilor Convenției europene de la Malta (1992) cu privire la protejarea patrimoniului arheologic [1].

În cadrul viitorului Muzeu al Mineritului de la Roșia Montană se vor păstra *in situ*, atât lucrări miniere antice (galerii, șantiere de exploatare, etc.) săpate cu dalta și ciocanul, dar și cu focul, din perimetrele miniere Cătălina Monulești, Coș, Piatra Corbului și Păru Carpeni, cât și instalații miniere antice, cum sunt roțile hidraulice de drenaj din sectorul Păru Carpeni. În acest sens, deja au fost delimitate și sunt considerate ca și zone protejate, sectoarele miniere Lety – Coș (galeria Cătălina Monulești având deja statut de monument istoric în Lista Monumentelor Istorice 2004), Piatra Corbului (având deja statut de monument istoric în Lista Monumentelor Istorice 2004) și Păru-Carpeni (perimetru încă în curs de cercetare), astfel încât, aceste sectoare miniere nu vor fi afectate de viitoarele lucrări ale proiectului minier Roșia Montană. Lucrările miniere antice, dar și cele moderne și recente din zonele sus menționate, vor fi amenajate astfel încât să se asigure în continuare condiții optime desfășurării cercetărilor de specialitate, precum și accesul publicului larg în condiții de siguranță în zonele în care specialiștii vor decide că acest lucru este posibil.

Pentru informații de sinteză asupra istoricului cercetărilor și al principalelor descoperiri legate de galeriile istorice de la Roșia Montană, precum și pentru a cunoaște concluziile specialiștilor în această chestiune, vă rugăm să consultați anexa intitulată „Informații cu privire la patrimoniul cultural al Roșiei Montane și gestionarea acestuia”.

Referințe:

[1] Textul convenției este disponibil la adresa web:

<http://conventions.coe.int/Treaty/Commun/QueVoulezVous.asp?NT=143&CM=8&DF=7/6/2006&CL=ENG>.

*

Din păcate, situația din Roșia Montană prezentată de Companie în timpul consultărilor publice este reală. În cadrul procesului EIM, RMGC a elaborat mai multe studii privind condițiile inițiale, prezentate în EIM, în legătură cu sănătatea, zgomotul și vibrațiile, mediul acvatic (inclusiv calitatea apei, condițiile biologice și bacteriologice și sedimentele), patrimonial cultural, hidrogeologia, meteorologia, biodiversitatea, aerul și solul.

Raportul EIM indică faptul că, în prezent, condițiile de bază se caracterizează prin poluarea la scară largă a apei și prezența unor suprafețe extinse de teren abandonat pe care s-au desfășurat operațiuni miniere și a haldelor de steril. Această situație constituie un mare impediment în calea altei dezvoltări decât cea propusă în cadrul Proiectului. Reabilitarea zonei ar fi foarte costisitoare și, în mod sigur, ar depăși mijloacele de care dispune comunitatea locală. Cu toate acestea, raportul EIM menționează, de asemenea, faptul că Proiectul nu va împiedica dezvoltarea industriilor alternative în paralel cu Proiectul și ar îndepărta unele dintre obstacolele actuale din calea dezvoltării durabile, cum este poluarea generată de practicile miniere din trecut. Prin urmare, Proiectul ar sprijini inițiativele comunității de dezvoltare a altor industrii decât cea minieră, fapt care stă la baza Planului de dezvoltare durabilă a comunității anexat la Raportul EIM (Planul L).

*

Prezența persoanelor care sunt în favoarea proiectului este la fel de valabilă ca și prezența celor care se opun proiectului, în contextul consultărilor publice.

Această dezbatere publică este organizată conform legislației în vigoare, respectiv Ordinul ministrului apelor și protecției mediului nr. 860/2002 pentru aprobarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și de emitere a acordului de mediu („Ordinul nr, 860/2002”). Locațiile de desfășurare a dezbaterilor publice precum și căile de acces la informația referitoare la studiul de impact asupra mediului a publicului interesat au fost stabilite în acord cu autoritățile de reglementare și la termenele stabilite.

Oamenii din Roșia care au dorit să participe la dezbateri vin în timpul lor liber, deoarece sunt interesați de ce se discută despre proiectul acesta. Considerăm justificat interesul lor, deoarece este vorba despre localitatea și viitorul lor. Menționăm că transportul acestora a fost asigurat de către sindicate și ONG-urile locale.

Conform Ordinului nr. 860/2002, ședința este condusă de reprezentanți ai Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor, care au stabilit și regulile de desfășurare a acestor consultări. În acest sens, Ordinul nr. 860/2002 prevede următoarele:

„Art. 41. - Ședința de dezbatere publică are loc în prezența reprezentanților autorității publice competente pentru protecția mediului, în modul cel mai convenabil pentru public, pe teritoriul unde urmează să se implementeze proiectul și în afara orelor de program.”;

„Art. 44. - (1) În timpul ședinței de dezbatere publică titularul proiectului descrie proiectul propus și evaluarea făcută în studiul de impact asupra mediului, răspunde întrebărilor publicului și răspunde argumentat la propunerile justificate ale publicului, pe care le-a primit în formă scrisă înaintea respectivei ședințe de audiere.”

Număr crt.

415

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Sustine proiectul

Soluția de
rezolvare

RMGC apreciază sprijinul petentului. Noi suntem de părere că locuitorii din Roșia Montană ar trebui să fie foarte optimiști în legătură cu avantajele pe care proiectul le va crea comunității - în special remedierea daunelor aduse anterior mediului și crearea unor oportunități economice extrem de necesare.

În termeni ai reabilitării mediului înconjurător, Roșia Montană este deja profund afectată de poluare datorită practicilor poluante de exploatare minieră din trecut. Acest lucru este clar demonstrat de studiile asupra condițiilor inițiale care sunt incluse în EIM.

Proiectul Roșia Montană, așa cum este el propus din EIM, va duce la atenuarea poluării în zona Roșia Montană deoarece se vor utiliza cele mai performante tehnici disponibile (BAT). Proiectul se va conforma în totalitate cu toate reglementările europene și românești, precum și cu cele mai performante practici internaționale. EIM detaliază de asemenea procedurile de închidere a minei, care includ o reabilitare majoră a mediului înconjurător.

În ceea ce privește crearea unor noi oportunități economice pentru locuitorii din zonă, RMGC are în prezent aproape 500 de angajați, dintre care peste 80% locuiesc în Roșia Montană, Abrud și Câmpeni. RMP va angaja în medie 1200 persoane pe parcursul perioadei de construcție de 2 ani și 634 persoane, inclusiv personalul care lucrează pe bază de contract în securitate, transport și curățenie, pe parcursul celor 16 ani de exploatare. Scopul este folosirea cu prioritate a forței de muncă disponibile pe plan local. Sunt în curs de desfășurare programe de instruire pentru a sprijini membrii comunităților locale din jurul zonei RMP în calificarea pentru diferite posturi și meserii, atât pe timpul fazei de construcție, cât și de exploatare. Dacă specializările necesare nu sunt disponibile pe plan local, se vor face oferte de angajare către locuitorii de pe o rază de 100km în jurul RMP, acordându-se prioritate locuitorilor din județul Alba. Pe baza evaluărilor noastre preliminare, ne așteptăm ca majoritatea locurilor de muncă atât pe durata construcției, cât și a activității de exploatare, să fie ocupate de forță de muncă din comunitatea locală.

RMGC a stabilit deja un protocol cu autoritățile locale pentru a se asigura că locuitorii din comunitățile locale vor fi preferați pentru aceste posturi.

Număr crt.

416

Nr. de
identificare a
observațiilor
publiculuiBucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Face următoarele comentarii:
La sapaturile arheologice lucreaza doua institute ale Academiei Romane, din anul 2000: Institutul de arheologie din Bucuresti si Institutul de arheologie din Cluj. Ambele si-au desfasurat activitatea la cele mai inalte standarde, care nu au fost, nicaieri in Romania, la un asemenea nivel. Tehnologie aplicata a facut ca modelul de la Rosia Montana sa fie urmat si in legislatia romaneasca. Nu s-a distrus nici un monument arheologic. Reprezentantii Academiei si-au facut corect treaba si o vor face in continuare iar Gold Corporation nu va putea sa duca acest proiect la bun sfarsit fara controlul si executarea sapaturilor arheologice de catre reprezentantii institutiilor Academiei Romane. Populatia trebuie sa aiba incredere pentru ca Academia nu va permite distrugerea acestor monumente.

Investiția proiectată în perimetrul aurifer de la Roșia Montană a ridicat o serie de probleme privitoare la cercetarea patrimoniului istorico-arheologic din zonă, precum și la valorificarea acestuia din punct de vedere științific și muzeistic. Tocmai datorită complexității și dificultății determinate de acest demers, imposibil de surmontat prin contribuții individuale, Ministerul Culturii și Cultelor din România a luat decizia inițierii unui Program Național de Cercetare, denumit *Alburnus Maior* care și-a propus o serie de obiective specifice.

Astfel, toate cercetările arheologice cu caracter preventiv desfășurate la Roșia Montană începând cu anul 2001 și până în prezent au fost realizate în cadrul unui program complex de cercetare, fiind emise de către Ministerul Culturii și Cultelor, în conformitate cu prevederile legale, autorizații de săpătură arheologică preventivă. Cercetările arheologice au fost coordonate științific de către Muzeul Național de Istorie a României, la derularea acestora participând un număr de 21 de instituții de specialitate românești și 3 din străinătate. Cercetările derulate în fiecare campanie arheologică sunt autorizate de către Ministerul Culturii și Cultelor în baza planului anual de cercetare arheologică aprobat de către Comisia Națională de Arheologie.

Acest tip de cercetare se realizează prin mijloace specifice și metodologii adaptate realităților particulare ale sitului. În cazul Roșiei Montane, au constat în:

Soluția de
rezolvare

- Studii de arhivă;
- Perieghză și evaluare de teren; sondaje arheologice;
- Survol și interpretare aerofoto; imagine satelitară de mare rezoluție;
- Studii de arheologie minieră, topografie subterană și modelare 3D;
- Studii de geofizică;
- Cercetări arheologice ample în zonele cu potențial arheologic identificat – efectuarea de săpături arheologice propriu-zise;
- Studii interdisciplinare – sedimentologie, arheozoologie, palinologie comparată, arheo-metalurgie, geologie, mineralogie;
- Datare radiocarbon și dendrocronologică;
- Înregistrarea cercetărilor și a rezultatelor acestora într-o bază de date integrată;
- Topografie arheologică în format clasic și digital și elaborarea proiectului GIS; realizarea arhivei foto – clasică și digitală;
- Restaurarea artefactelor;
- Inventarierea și catalogarea digitală a artefactelor;
- Studii de specialitate pentru valorificarea rezultatelor cercetărilor - publicarea de volume științifice, expoziții, sit Web etc.

Dezvoltarea în suprafață a cercetărilor a survenit acolo unde realitățile arheologice identificate în teren au impus-o. Acolo unde specialiștii au considerat că este cazul, s-a recurs la conservarea și restaurarea *in situ* a obiectivului arheologic, ca în situația monumentului funerar circular de la *Hop-Găuri* (*Alburnus Maior II*, București 2004) sau respectiva zonă a fost declarată rezervație arheologică, precum în situația dealului

Carpeni (clasat în LMI 2004, cod AB-I-m-A-00065.03), respectiv a zonei protejate Piatra Corbului. Pe de altă parte, în cazul celorlalte descoperiri, cercetarea arheologică s-a făcut integral. În urma procesului complex de cercetare a fost întocmită de către arheologi o documentație cuprinzătoare, redactată în format standard, conținând propuneri cu privire la zona investigată, după consultarea căreia Comisia Națională de Arheologie a recomandat eliberarea certificatului de descărcare de sarcină arheologică, care a fost emis, în cazul cercetărilor din perioada 2001 – 2006, direct de către Ministerul Culturii și Cultelor sau de structurile sale deconcentrate, respectiv în cazul de față de către Direcția pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național a județului Alba.

Desfășurarea cercetărilor arheologice și a studiilor privind monumentele istorice de la Roșia Montană s-a efectuat, de asemenea, în conformitate cu legislația națională și internațională în vigoare. Începând cu anul 2007 se trece la punerea în practică a concluziilor cercetării, și anume la restaurarea propriu-zisă a monumentelor istorice.

Protocolul pentru descoperiri întâmplătoare este o componentă esențială a Planului de Management pentru Patrimoniul Cultural, care prezintă modul în care RMGC va asigura identificarea și gestionarea adecvată a vestigiilor arheologice ce pot fi descoperite de-a lungul perioadei de existență a Proiectului.

Luând în considerare natura amplasamentului, există posibilitatea ca, de-a lungul unor activități efectuate în diverse etape ale proiectului, să fie descoperite alte bunuri arheologice. Din acest considerent, va fi implementat un program de supraveghere arheologică, ce se va desfășura și în baza unui Protocol pentru descoperiri întâmplătoare. Acest protocol are ca scop prevenirea oricăror distrugerii accidentale ale resurselor arheologice, în eventualitatea în care acestea survin în cursul derulării etapelor proiectului, atât la suprafață, cât și în subteran.

“Protocolul privind descoperirile întâmplătoare” a fost preconizat ca un instrument de gestionare a problemelor referitoare la patrimoniul arheologic din zona Roșia Montană. Acesta este un document strategic care urmează să fie elaborat de specialiști independenți din domeniul arheologiei, urmând ca apoi acesta să fie asumat ca și politică operațională de către RMGC. Redactarea acestui document a fost inspirată atât de către prevederile legale în vigoare privind supravegherea arheologică, cât și de Standardele și procedurile arheologice elaborate de către MCC (institute prin OMCC 2392/06.09.2004), dar și de politica RMGC de dezvoltare durabilă care recunoaște importanța patrimoniului cultural al zonei Roșia Montană.

În ceea ce privește informațiile de detaliu cu privire la principalele obiective, caracteristici și rezultate ale Programului Național de Cercetare „Alburnus Maior” (2001-2006) vă rugăm să consultați anexa intitulată „Informații cu privire la patrimoniul cultural al Roșiei Montane și gestionarea acestuia”.

Propunerea

Formuleaza urmatoarele comentarii, observatii si intrebari:

1. Nu este de acord cu maniera in care a fost conceputa si organizata dezbaterea de la Bucuresti si doreste sa stie care este rolul exact al domnului Aston in toata aceasta poveste? Care este motivul pentru care dumnealui a monopolizat in cea mai mare discutia? De ce nu au luat cuvantul specialistii prezenti in sala cand s-au pus intrebari de specialitate?

2. Doreste sa stie daca se vor respecta prevederile legii 422 din 2001 privind zona de protectie a monumentelor istorice. Care este modalitatea in care va fi ea implementata exact. Solicita date concrete, nu propaganda.

3. In ceea ce priveste replica tridimensionala a galeriilor, poate fi aplicata in sistemul de invatamant, dar ce valoare are aceasta replica in lipsa originalului? Daca s-ar distruge o opera universala precum Gioconda a lui Da Vinci, ce valoare ar mai avea copiile ramase?

Întotdeauna pot exista păreri subiective cu privire la orice dezbatere publică. Acest lucru nu poate fi evitat. Acesta este și motivul pentru care regulile de desfășurare a consultărilor publice sunt stabilite în conformitate cu legislația română.

Ordinul ministrului apelor și protecției mediului nr. 860/2002 pentru aprobarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și de emiterie a acordului de mediu („Ordinul nr. 860/2002”), prevede că regulile de desfășurare a consultărilor publice sunt stabilite de către reprezentanții Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor, nu de titularul de proiect. Domnul John Aston este reprezentantul titularului de proiect în această dezbatere publică.

Conform Ordinului nr. 860/2002, ședința este condusă de reprezentanți ai Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor, care au stabilit și regulile de desfășurare a acestor consultări. În acest sens, Ordinul nr. 860/2002 prevede următoarele:

„Art. 41. - Ședința de dezbatere publică are loc în prezența reprezentanților autorității publice competente pentru protecția mediului, în modul cel mai convenabil pentru public, pe teritoriul unde urmează să se implementeze proiectul și în afara orelor de program.”;

„Art. 44. - (1) În timpul ședinței de dezbatere publică **titularul proiectului descrie proiectul propus și evaluarea făcută în studiul de impact asupra mediului, răspunde întrebărilor publicului și răspunde argumentat la propunerile justificate ale publicului**, pe care le-a primit în formă scrisă înaintea respectivei ședințe de audiere.”

Soluția de
rezolvare

*

Măsurile concrete pe care le are în vedere RMGC pentru a asigura protejarea și conservarea patrimoniului cultural sunt prezentate în cuprinsul secțiunii 4.9. – Condiții culturale și etnice, patrimoniu cultural din cadrul raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului.

Dintre acestea menționăm ca exemplu următoarele angajamente asumate de RMGC, care:

- (i) va depune toate diligențele necesare pentru a asigura faptul că dezvoltarea Proiectului nu va afecta situri, bunuri de patrimoniu mobil sau zone cu valoare de patrimoniu fără a fi efectuată o cercetare preliminară care să prevină orice pierdere ireversibilă;
- (ii) va suporta toate costurile legate de conservarea și depozitarea adecvată a bunurilor de patrimoniu arheologic mobil;
- (iii) va asigura conservarea monumentului funerar de la Tăul Găuri și va asigura fondurile necesare pentru restaurarea *in situ* a acestuia;
- (iv) va monitoriza și va finanța orice reparații care ar putea fi necesare în eventualitatea producerii unor daune și degradări induse de vibrații asupra oricărui monument istoric de-a lungul duratei de existență a minei;
- (v) va susține lucrările pentru restaurarea și asigurarea accesului public fie în galeria Cătălina

- Monulești, fie în galeriile romane din sectorul minier Păru Carpeni;
- (vi) va elabora și implementa un protocol special privind supravegherea arheologică în timpul decopertării solului vegetal și a lucrărilor de construcții.

*

Nu este vorba, în niciun caz, de distrugerea necondiționată a galeriilor romane de la Roșia Montană sau simpla înlocuire a acestora cu replici. Trebuie reamintit însă că ne aflăm însă în fața unui relativ paradox, anume că în lipsa cercetării, datorită stării lor de conservare și a naturii acestui tip de vestigii, existența fizică a galeriilor romane ar fi amenințată, dar în același timp cercetarea științifică a oricărui tip de structură arheologică presupune mai mult sau mai puțin distrugerea iremediabilă a unui context arheologic pentru salvarea informației și recuperarea inventarului arheologic.

Potrivit rezultatelor cercetărilor, recomandărilor și practicilor internaționale în domeniu decizia de a păstra cele mai importante vestigii arheologice miniere subterane din cadrul sitului Roșia Montană *in situ* și, în anumite cazuri, acolo unde din rațiuni legate de starea de conservare a vestigiilor și de cele legate de securitatea accesului publicului, sub forma unor replici fidele este soluția viabilă care servește cel mai bine punerii în valoare a patrimoniului de acest tip.

Până în anul 1999 galeriile romane de la Roșia Montană nu au fost studiate de către specialiști în domeniul arheologiei miniere, deși existența lor era cunoscută de mai bine de 150 de ani. Practic acest tip de vestigii arheologice erau înainte de anul 2000 o necunoscută din perspectiva unei abordări științifice, referirile legate de acestea fiind de cele mai multe ori empirice. Cercetările de arheologie minieră efectuate - începând din anul 1999 și până în prezent - de către o echipă specializată pluridisciplinară de la Universitatea Toulouse Le Mirail (Franța) coordonată de către dr. Beatrice Cauuet au avut în vedere realizarea unui studiu de detaliu asupra acestui tip de vestigii arheologice, respectiv galeriile miniere vechi, de epocă antică și nu numai.

Compararea structurilor miniere istorice de la Roșia Montană cu celebrul tablou "Gioconda" pictat de către Leonardo da Vinci, pe care petentul o face este mai mult decât forțată și lipsită de conținut real. În primul rând tabloul pictorului italian renescentist este o operă de artă, în vreme ce galeriile istorice reprezintă rezultatul unui proiect ingineresc aplicat repetitiv pentru a extrage minereu, caracteristicile celor două „opere” fiind în mod esențial diferite. Spre deosebire de pictura realizată de Leonardo da Vinci, care este păstrată într-un muzeu, în condiții optime de conservare, fiind așadar plasată într-un mediu cu parametri permanent controlați, rețelele miniere de la Roșia Montană, sunt constant afectate de factori de mediu, antropici și naturali care le "agresează" permanent, având practic o acțiune ireversibilă. Spre deosebire de pictura amintită, care în urma modului de păstrare și al monitorizării de specialitate la care este supusă constant, suferă degradări nule sau minore, galeriile miniere istorice și cele mai recente, atât în urma exploatării lor de-a lungul secolelor, cât și în urma studierii lor, se regăsesc într-o stare avansată de vulnerabilitate în fața factorilor agresivi de mediu din subteran.

În cazul în care nu se iau urgent măsuri, acest patrimoniu, va fi iremediabil pierdut. În această situație, demararea proiectului minier de la Roșia Montană poate contribui în mod semnificativ la conservarea *in situ* a unor lucrări miniere semnificative și ilustrative pentru situl antic *Alburnus Maior* și, de asemenea, prin replicile ce vor fi executate se va putea păstra memoria unor lucrări miniere deosebite care, fie se găsesc în stare avansată de degradare, fie vor continua să se degradeze în lipsa unor măsuri imediate de conservare, costurile acestora calculate de către specialiștii în domeniu ridicându-se la sume extrem de mari. Chiar dacă încetează orice activitate minieră la Roșia Montană, galeriile nu se vor păstra de la sine, fără probleme, încă două mii de ani. Exploatarea minieră intensivă și extensivă, atât în subteran cât și în carieră, prin utilizarea pușcării tradiționale cu exploziv a condus la generarea unui sistem dens de fisuri care este responsabil de inducerea unei instabilități mari a masivelor de roci în care sunt săpate lucrările miniere. Deoarece lucrările miniere antice au fost realizate, în marea majoritate a cazurilor, în zonele cele mai bogate ale zăcămintului, este firesc ca acestea să fi fost obiectul unor reexploatări miniere de proporții și practic cea mai mare parte a vestigiilor antice a dispărut astfel..

În acest sens, s-a avut în vedere și elaborarea unui studiu de specialitate prin care s-au făcut estimări financiare legate de conservarea integrală și punerea în circuit turistic a galeriilor situate în Masivul Cărnic.

Datele conținute în acest studiu sunt prevăzute în broșura informativă anexată, intitulată **Evaluarea**

costurilor lucrărilor de amenajare a rețelelor miniere istorice din masivul Cărnic, elaborată de către firma britanică Gifford în colaborare cu firmele Geo-Design și Forkers Ltd.

Cu privire la porțiunile de lucrări miniere romane identificate în cadrul masivului Cărnic și pentru care nu se poate lua în considerare conservarea *in situ* se preconizează, pe lângă realizarea de replici la scară naturală a acestor tipuri de vestigii în cadrul viitorului muzeu al mineritului ce va fi construit în anii viitori la Roșia Montană, și realizarea unui model grafic tridimensional digital al acestor tipuri de structuri miniere istorice. A fost nevoie de cca. 3 ani (2004-2006) de măsurători topografice de detaliu, de prelucrare grafică computerizată, de proiectare grafică digitală și de alte astfel de lucrări speciale pentru realizarea acestui model tridimensional al unor vestigii miniere antice din masivul Cărnic. Acest model urmează să aibă numeroase posibilități de utilizare în scopuri științifice, educaționale și demonstrative, atât legat de perspectiva de dezvoltare muzeală și turistică din zona centului istoric Roșia Montană, cât și prin intermediul site-ului web dedicat promovării valorilor de patrimoniu arheologic de la Roșia Montană și al editării de CD-ROM-uri interactive cuprinzând acest model digital.

În ceea ce privește realizarea de replici ale unor structuri miniere, există astfel de cazuri în diverse țări europene, respectiv, unde astfel de restituiri au fost realizate. Pentru a aminti doar două situații, pot fi menționate **reconstruirea minei romane de la Rio Tinto** (în cadrul muzeului minier de la Rio Tinto, Huelva, Spania care înfățișează o istorie de 5.000 de ani a mineritului în Peninsula Iberică; acest sit constituie poate una dintre cele mai apropiate analogii pentru patrimoniul arheologic minier de la Roșia Montană, inclusiv prin descoperirea, aici, la sfârșitul secolului al XIX-lea a unui sistem de drenare a apelor de mină datând din epoca romană similar celor două cunoscute deja la Roșia Montană în sectoarele miniere Păru Carpeni și Cătălina Monulești) sau **reconstituirea minei de plumb de la Killhope**, Țara Galilor, Marea Britanie.

Pentru informații de sinteză asupra istoricului cercetărilor și al principalelor descoperiri legate de galeriile istorice de la Roșia Montană, precum și pentru a cunoaște concluziile specialiștilor în această chestiune, dar și evaluările făcute pentru realizarea unui traseu turistic dedicat structurilor miniere istorice din masivul Cărnic sau opiniile formulate în anul 2004 de către Edward O'Hara, raportor pe probleme de patrimoniu al Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, vă rugăm să consultați broșurile anexate – Informații de sinteză referitoare la Patrimoniul Roșiei Montane. Informații de detaliu asupra problematicei complexe a studiului lucrărilor miniere vechi de la Roșia Montană, a rezultatelor acestor cercetări și a perspectivelor de punere a lor în valoare, sunt disponibile în Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului pentru proiectul Roșia Montană, vol. 6 – Studiu de condiții inițiale, p. 26, 32-53, 79-105.

Număr crt.

418

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Sustine proiectul

Soluția de
rezolvare

RMGC apreciază sprijinul petentului. Noi suntem de părere că locuitorii din Roșia Montană ar trebui să fie foarte optimiști în legătură cu avantajele pe care proiectul le va crea comunității - în special remedierea daunelor aduse anterior mediului și crearea unor oportunități economice extrem de necesare.

În termeni ai reabilitării mediului înconjurător, Roșia Montană este deja profund afectată de poluare datorită practicilor poluante de exploatare minieră din trecut. Acest lucru este clar demonstrat de studiile asupra condițiilor inițiale care sunt incluse în EIM.

Proiectul Roșia Montană, așa cum este el propus din EIM, va duce la atenuarea poluării în zona Roșia Montană deoarece se vor utiliza cele mai performante tehnici disponibile (BAT). Proiectul se va conforma în totalitate cu toate reglementările europene și românești, precum și cu cele mai performante practici internaționale. EIM detaliază de asemenea procedurile de închidere a minei, care includ o reabilitare majoră a mediului înconjurător.

În ceea ce privește crearea unor noi oportunități economice pentru locuitorii din zonă, RMGC are în prezent aproape 500 de angajați, dintre care peste 80% locuiesc în Roșia Montană, Abrud și Câmpeni. RMP va angaja în medie 1200 persoane pe parcursul perioadei de construcție de 2 ani și 634 persoane, inclusiv personalul care lucrează pe bază de contract în securitate, transport și curățenie, pe parcursul celor 16 ani de exploatare. Scopul este folosirea cu prioritate a forței de muncă disponibile pe plan local. Sunt în curs de desfășurare programe de instruire pentru a sprijini membrii comunităților locale din jurul zonei RMP în calificarea pentru diferite posturi și meserii, atât pe timpul fazei de construcție, cât și de exploatare. Dacă specializările necesare nu sunt disponibile pe plan local, se vor face oferte de angajare către locuitorii de pe o rază de 100km în jurul RMP, acordându-se prioritate locuitorilor din județul Alba. Pe baza evaluărilor noastre preliminare, ne așteptăm ca majoritatea locurilor de muncă atât pe durata construcției, cât și a activității de exploatare, să fie ocupate de forță de muncă din comunitatea locală.

RMGC a stabilit deja un protocol cu autoritățile locale pentru a se asigura că locuitorii din comunitățile locale vor fi preferați pentru aceste posturi.

Propunerea

1. De ce nu au fost retrocedate proprietatile de drept ale motilor?
2. Citeaza din volumul 27 alineatul 2.2, unde se specifica faptul ca in aceste zone va fi taiat un numar minim de copaci dupa o procedura standard de lucru, desi in cadrul dezbaterii publice s-a afirmat ca nu se vor taia copaci. Citeaza din volumul 5, Conditii de sanatate, pagina 91, unde se spune ca cianurile din sol au corelatii pozitive (este vorba de) in relatia cu cardiopatia ischemica si ca efectul cianurii din sol asupra hipertensiunii arteriale se reduce cu cresterea concentratiei poluantului. La fel si in cazul anemiilor cerebro-vasculare. Anemiile se amplifica nesemnificativ sau chiar se reduc in prezenta cianurilor din sol. La pagina 135 se spune ca concentratia cianurilor din sol pentru toate zonele nu a prezentat o corelatie semnificativa statistic pentru nici una din bolile investigate. Subliniaza ca nu exista niciun comentariu privitor la efectul sarurilor acidului cianhidric in concentratii mai ridicate.
3. In paragraful urmator, 6.6.7 – Predictii pentru localitatea Rosia Montana zona istorica – se spune ca in anii 9 si 14 ai exploatarei prevalenta bolilor scade, in cazul a 7 boli, printre care si a astmului etc, etc. Atrage atentia ca nu exista niciun cuvânt despre efectul permanent de inhalare al aerosolilor din lacul de cianura de sodiu si despre milioanele de metri cubi de zoaia cianurice ce vor zace pentru totdeauna in barajul 180 de metri al sinistrei cianocentrale.
4. La pag 132 alianatul 6.4.3.3, in cazul avariei barajului principal cota de 840 de metri, la efectele potentiale asupra asezarilor umane se specifica: ruperea barajului poate sa conduca la scurgerea unei cantitati de apa incarcata cu cianuri ceea ce creaza o inundatie.
5. Alt punct din EIA cu care vorbitorul nu este de acord este la punctul 6.4.3.4.: efectele potentiale asupra ecosistemelor terestre si acvatice, unde se spune ca aceasta unda de viitura poate avea efecte fizice asupra unor forme de..... Si considera ca asemenea fraze se gasesc in cel putin 20 de situatii din EIA.
6. Organizatia pe care o reprezinta vorbitorul considera ca acest proiect este imoral, anti-regional, anti-national, anti-european, anti-ecologic, coruptor si dezbinator.

Față de problematica abordată de dvs., precizăm faptul că RMGC nu este în măsură să se pronunțe asupra unor chestiuni care exced cadrul raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului.

În acest sens, vă rugăm să aveți în vedere următoarele aspecte:

- (i) activitatea de reglementare a unor situații sau raporturi de fapt este atributul exclusiv al statului;
- (ii) retrocedarea unor proprietăți se realizează exclusiv în temeiul unor prevederi legale în cuprinsul cărora se stabilesc atât aspectele de drept material, dar și de drept procesual ce trebuie avute în vedere;
- (iii) competența de soluționare a cererilor formulate de persoanele interesate este stabilită în mod imperativ de lege, ca fiind sarcina autorităților administrative sau, după caz, a instanțelor de judecată.

Soluția de
rezolvare

Cu toate acestea, având în vedere faptul că RMGC și-a manifestat și își manifestă disponibilitatea de a discuta orice aspecte relevante în legătură cu proiectul propus, inclusiv aspecte legate de problematica cuxelor, aducem următoarele precizări.

Potrivit art. 54 din Regulamentul pentru aplicarea art. 264 din Legea minelor de la 28 martie 1929 “cuxa conferă titularului său dreptul de a participa la averea indivizibilă asociației, ea este un efect (titlu) cu valoare nedefinită, cu caracter mobilier și își menține acest caracter și în cazul când toate cuxele asociației se găsesc în posesiunea unei singure persoane.”

Totodată, din dispozițiile art. 50 din Legea minelor de la 28 martie 1929, rezultă că asociația minieră pe bază de cuxe **avea doar un drept de explorare și exploatare** asupra terenurilor și **nu un drept de proprietate**, aceste **terenuri fiind deținute în baza unor contracte de concesiune**.

Față de natura dreptului conferit de titlul de cuxă – drept de exploatare și nu **drept de proprietate** – nu sunt aplicabile dispozițiile privind măsurile reparatorii prevăzute de Legea 10/2001 privind regimul juridic

al imobilelor preluate abuziv în perioada 6 martie 1954-22 decembrie 1989 („Legea 10/2001”) republicată și modificată. Potrivit art. 3 din Legea 10/2001, persoanele fizice au dreptul la despăgubire în cazul în care au deținut **în proprietate imobilele preluate abuziv** sau în situația în care **dreptul de proprietate** a aparținut unor persoane juridice la care persoanele fizice îndreptățite au deținut calitatea de asociați.

Prin urmare, în oricare din ipotezele prevăzute de Legea 10/2001, o condiție esențială pentru stabilirea dreptului la compensare, este aceea de a justifica un drept de proprietate, fie al persoanei fizice însăși, fie al persoanei juridice la care a fost asociat, asupra bunului preluat de către stat, condiție care nu este îndeplinită în persoana deținătorilor de cuxe.

În măsura în care vor exista reglementări specifice în acest sens, RMGC va lua toate măsurile necesare în vederea respectării dispozițiilor legale imperative.

*

Niciodată nu s-a făcut afirmația că nu se vor tăia arbori în aria de dezvoltare a proiectului.

Conform studiului realizat, se menționează că din totalul suprafețelor de vegetație forestieră însumând 433 de hectare, 255 de hectare urmează a fi defrișate în etape. Procesul se va desfășura în paralel cu replantarea unor suprafețe însumând 335 de hectare, la care se vor adăuga aproximativ 33 de hectare de coridoare ecologice de tip forestier, rezultând astfel un plus de habitate forestiere de aproximativ 85 +33 ha. Etapele de scoatere din circuitul forestier urmează o succesiune a dezvoltării proiectului în 4 etape distincte (anul 0, 7, 14, 16) cu suprafețe ce vor însuma cca 46 ha în anul 0, anul 7 cca 135 ha, anul 14, cca 48 ha și restul în anul 16. Amplasarea pe teren a suprafețelor ce urmează a fi scoase din fond forestier, precum și cele propuse la împădurire este redată în anexa nr. 7.

Citatele invocate nu sunt preluate exact din textul menționat și probabil s-au produs anumite neînțelegeri în interpretarea lui. De aceea vă oferim textul[1] la care se face referire, în acest mod sperând că se vor rezolva toate neclaritățile. În acest sens nu s-a făcut nici o afirmație în cadrul dezbaterilor publice care să contravină celor afirmate în Studiul de Impact asupra Mediului.

Referințe:

[1] Potrivit descrierii din Secțiunea 5.6. în zona de influență a proiectului și în vecinătatea acestuia există șase zone cu semnificație ecologică. Două dintre aceste zone sunt situate în totalitate în afara zonei de influență a proiectului, în timp ce celelalte patru vor fi, în măsură diferită, afectate. Aceste zone trebuie desemnate ca ZPM, iar activitățile aferente proiectului trebuie limitate în amplasamentele situate în perimetrul acestuia. Amplasarea celor șase ZPM este prezentată în Figura 3. În timpul fazei de construcție va fi probabil necesară o defrișare de copaci din aceste zone de protecție a mediului. În **aceste zone va fi tăiat un număr minim de copaci, iar pentru această acțiune se va elabora o Procedură standard de lucru**. Dacă se întâlnesc exemplare de floră rară care ar putea fi distruse datorită activităților de construcție, acestea vor fi relocalate în conformitate cu Procedura standard de lucru ce se va elabora în acest sens. (Citat preluat din Planul H de Management al biodiversității, Cap. 2.2.)

*

În volumul de *Condiții de referință pentru sănătate* s-a realizat și o asociere între prezența unor afecțiuni specifice și calitatea factorilor de mediu, la momentul actual, înainte de demararea proiectului minier. La pagina 91-94 unde se prezintă corelația dintre cianuri în sol și diferite afecțiuni (cardiopatie ischemică, hipertensiunea arterială, bolile cerebro-vasculare, anemiile, polineuropatiile și hepatopatiile), testul de semnificație statistică nu prezintă în nici unul din cazuri semnificație statistică (adică $p < 0.05$) [1]. Aceste rezultate se găsesc sub formă de sumar la pagina 135. Evaluarea de risc a fost elaborată luând în calcul date concrete, ținând cont de distribuția concentrațiilor cianurilor în factorii de mediu, așa cum acestea au reieșit din măsurătorile descrise în EIM. Este evident că alte scenarii de expunere pot să conducă la alte rezultate privind starea de sănătate a populației relaționată acestei expuneri.

În concluzie, evaluarea privind starea de sănătate a rezultat ca urmare a utilizării unor date concrete, așa cum acestea au fost măsurate și prognozate în EIM.

Referință:

[1] Capitolul 6, *Evaluarea riscului*, pag. 65-138, *Cianuri*, pag. 91-94, vol. 5, *Condiții de referință pentru sănătate*.

*

Într-adevăr, în evaluarea stării de sănătate există mai multe paragrafe unde se descrie prognoza privind frecvențele unor boli specifice printre care și astmul bronșic la două intervale de timp, 9 și respectiv 14 ani de la începerea activităților de exploatare minieră [1]. Menționăm încă o dată, că evaluarea de risc privind starea de sănătate a populației în relație cu prezența acestor substanțe periculoase în factorii de mediu se face numai și numai pe baza unor date concrete privind distribuția spațială a acestor concentrații în zonele locuite. Concentrațiile stabilite exact pe baza modelelor de dispersie au fost cele utilizate în realizarea evaluării de risc.

Referință:

[1] Capitolul 6, *Evaluarea riscului*, pag. 65-138, vol. 5, *Condiții de referință pentru sănătate*

*

Barajul propus pentru iazul de decantare a sterilelor și barajul secundar de la iazul de captare sunt proiectate în mod riguros cu depășirea condițiilor impuse de reglementările românești și internaționale, cu capacitate de înmagazinare a volumelor de apă rezultate ca urmare a unor precipitații abundente și cu prevenirea fenomenului de cedare a barajului datorită deversării peste baraj și a scurgerilor de cianură, precum și a poluării apelor de suprafață sau subterane aferente.

În mod concret, iazul a fost proiectat pentru două fenomene de precipitații maxime probabile și a viiturilor maxime probabile aferente. Criteriul de proiectare pentru iazul de decantare a sterilelor include o capacitate de înmagazinare a două fenomene de viituri maxime probabile, reprezentând un volum de precipitații mai mare decât a fost vreodată înregistrat în zonă. Graficul de construcție în etape a îndiguirii și cuvetei iazului va fi realizat astfel încât să se asigure că iazul are capacitatea de a reține scurgeri dintr-un fenomen meteorologic de tipul precipitației maxime probabile pe toată durata de viață a proiectului.

În plus, se va construi un descărcător de siguranță pentru cazul puțin probabil de apariție a unui alt fenomen după cel de-al doilea fenomen de precipitații maxime probabile. Descărcătorul este realizat numai din motive de siguranță pentru a asigura evacuarea corespunzătoare a volumelor de apă în cazul acestui fenomen improbabil, în vederea evitării deversării peste baraj care ar putea cauza ruperea acestuia. Prin urmare, normele de proiectare a iazului de decantare a sterilelor depășesc în mod semnificativ cerințele legale privind siguranța în funcționare. Aceasta pentru a se asigura că riscurile asociate utilizării văii Corna pentru depozitare de steril sunt mult sub ceea ce este considerat ca sigur în viața de zi cu zi.

Cianura este utilizată în sute de exploatare miniere aurifere și în multe ale industriei din lume. Iazul de decantare a sterilului (IDS) aparținând de proiectul Roșia Montană va fi construit la cele mai înalte standarde internaționale. Va fi o construcție sigură din punct de vedere al mediului pentru depozitarea permanentă a sterilelor denocivizate rezultate din procesarea minereurilor. Având în vedere că denocivizarea va avea loc înainte de depozitarea sterilelor în iazul de decantare, acestea vor conține concentrații foarte scăzute de cianură (5-7ppm), valoare sub limita admisă de 10 ppm adoptată recent în Directiva UE privind deșeurile miniere și mult sub valoarea de 50 ppm impusă de standardele internaționale.

Cianura utilizată în procesul tehnologic va fi manipulată cu multă atenție în conformitate cu recomandările UE și va fi depozitată în condiții de siguranță. Cianura se descompune rapid în compuși nepericuloși dacă este expusă la condiții atmosferice normale, respectiv dispare repede în mediu. Cianura utilizată în procesul tehnologic va fi supusă unui proces de distrugere, iar cianura reziduală depozitată împreună cu sterilele din iazul de decantare se va descompune rapid atingând valori mult sub limitele maxime admise pentru descărcarea în iazuri de decantare. Acest sistem de utilizare și eliminare a cianurii în exploatarea aurifere este considerat BAT (cea mai bună tehnică disponibilă) de către UE.

Secțiunea 7 din studiul EIM cuprinde o evaluare și o analiză a riscurilor și include mai multe scenarii de

rupere a barajului. Modelarea ruperii barajului a indicat că, în cazul extrem de puțin probabil în care porțiuni ale barajului cedează, scurgerea de steril nu ar trece dincolo de confluența dintre pârâul Corna și râul Abrud.

În cazul extrem de puțin probabil de apariției a unui accident, RMGC va implementa toate măsurile din Planul de intervenție în caz de avarie/accident inclus ca Planul I în studiul EIM.

Raportul EIM (capitolul 10 Impact transfrontalier) evaluează proiectul propus din punct de vedere al probabilității unui impact semnificativ asupra bazinului hidrografic și transfrontalier, produs în aval care ar putea, spre exemplu, afecta bazinele hidrografice ale râurilor Mureș și Tisa din Ungaria. Capitolul concluzionează că în regim de funcționare normală, nu ar exista nici un impact semnificativ asupra situației bazinelor hidrografice/transfrontaliere din aval.

Problema unei deversări accidentale de steril de mari proporții în rețeaua hidrografică a fost recunoscută ca fiind o problemă importantă în cadrul dezbaterilor publice unde factorii interesați și-au exprimat îngrijorarea în această privință. În consecință, s-a efectuat o nouă lucrare în scopul de a furniza detalii suplimentare celor prevăzute în raportul EIM privind impactul asupra calității apelor din aval de proiect și din Ungaria. Această lucrare cuprinde modelarea calității apelor în funcție de o gamă de scenarii operaționale și accidentale posibile și pentru regimuri de debite diferite.

Modelul utilizat este modelul INCA, dezvoltat în ultimii 10 ani în vederea simulării atât a sistemelor terestre cât și a celor acvatice în cadrul programului de cercetare EUROLIMPACS EU (www.eurolimpacs.ucl.ac.uk). Modelul a fost utilizat pentru evaluarea impactului generat de viitoarea activitate minieră și de operațiuni de colectare și epurare a poluării produse de activitățile miniere anterioare desfășurate la Roșia Montană.

Modelarea creată pentru Roșia Montană simulează opt metale (cadmiu, plumb, zinc, mercur, arsen, cupru, crom, mangan), precum și cianuri, nitrați, amoniac și oxigen dizolvat. Modelul a fost aplicat bazinelor superioare de la Roșia Montană, precum și pentru întreaga rețea hidrografică Abrud - Arieș – Mureș până la granița cu Ungaria și mai departe în râul Tisa. Modelul ia în calcul diluția, și procesele de amestec și fizico-chimice care afectează metalele, amoniacul și cianurile din rețeaua hidrografică și oferă estimări ale concentrațiilor în puncte cheie de-a lungul râului, inclusiv la granița cu Ungaria și în râul Tisa după confluența cu râul Mureș.

Datorită fenomenelor de diluție și dispersie care au loc în rețeaua hidrografică și a tehnologiei inițiale de tip BAT adoptate pentru proiect (spre exemplu, utilizarea de procese de distrugere a cianurii pentru efluentul cu steril, ceea ce reduce concentrația de cianură în efluentul înmagazinat în IDS la o valoare mai mică de 6 mg/l), chiar și o deversare accidentală de steril, de mari proporții, (spre exemplu, ca urmare a cedării barajului) în rețeaua hidrografică nu ar duce la poluare transfrontalieră. Modelul a arătat că și în cazul celui mai periculos scenariu de cedare a barajului, toate limitele admisibile pentru concentrațiile de cianură și de metale grele din apa râului ar fi respectate înainte ca acesta să treacă în Ungaria.

Modelul INCA a fost utilizat și la evaluarea impactului benefic al sistemului existent de colectare și epurare a apelor acide și a arătat că se obțin îmbunătățiri substanțiale ale calității apelor din rețeaua hidrografică în regim normal de funcționare.

Pentru mai multe informații se prezintă o fișă sintetică privind lucrarea de modelare INCA cu titlul: Programul de modelare al râului Mureș împreună cu studiul de modelare complet este prezentat în **Anexa 5.1**.

*

Proiectul Roșia Montană a fost construit în așa fel încât să fie prevenită deversarea apelor chiar și în condițiile apariției unor condiții meteo extreme.

S-au luat măsuri de prevenire și combatere a unor eventuale efecte negative generate de precipitații extreme. Un aspect care merită toată atenția în cadrul proiectului propus este cantitatea de apă care se scurge la suprafața solului ca urmare a unor inundații. Aceste măsuri sunt abordate în cele mai mici detalii în cadrul *subpunctului 2.4.3., p. 41-44, „Măsuri de prevenire, reducere și combatere a efectelor generate de viituri*

și ape mari”, din cadrul Capitolului 7 Riscuri.

Pe scurt, aceste măsuri includ:

- dezvoltarea unor structuri care vor afecta aproape tot bazinul de recepție al văilor Roșia și Corna și care nu vor permite, decât în foarte mică măsură, circulația apei pe amplasament (cariere, halde de steril, iazuri și alte tipuri de acumulări). Iazul Corna a fost proiectat pentru a reține în totalitate (fără a apărea deversări) apa scursă din două PMP-uri consecutive (450 mm/24 h + 450 mm/24 h). Conform estimărilor, PMP-ul („înălțimea teoretică maximă a precipitației care se poate acumula într-un timp dat, într-o locație sau pe un areal dintr-o regiune geografică specifică, într-un anumit moment al anului, fără a lua în considerare schimbările climatice pe termen lung”, WMO, 1986) a fost estimat la o perioadă medie de revenire de 1 la mai mult de 100 de milioane de ani [1];

- ca o măsură de protecție cu privire la volumul scurgerilor, proiectul prevede construcția unor structuri hidrotehnice de drenare (canale de deviere) în cadrul bazinelor de drenaj a văilor Roșia și Corna pentru a dirija scurgerile de apă rezultate în urma unor precipitații ce au avut loc în apropierea depozitelor de materiale miniere sterile. Ca o măsură suplimentară – și fără a lua în considerare existența canalelor de deviere – proiectul tehnic prezintă o gardă de înălțime mare pentru cazul în care fenomenele meteorologice cu precipitații extreme se combină cu condiții de vânt puternic formând astfel valuri.

Pentru a garanta o stabilitate sporită, barajul a fost prevăzut cu contraforturi având raportul Orizontal - Vertical (O:V) cu mult peste necesitățile existente, după cum este precizat mai jos.

Pentru asigurarea unei stabilități ridicate, barajul Corna (barajul principal), este realizat din anrocamente, prin metoda de construcție în ax, cu pante de (30:1V) pentru paramentul aval, în condițiile în care, uzual, pantele prevăzute pentru astfel de construcții hidrotehnice sunt cuprinse între 1,50:1V și 1,750:1V.

Pentru a evalua impacturile transfrontaliere potențiale a fost realizată o nouă simulare, mult mai precisă și mai realistă, bazată pe modelul INCA-Mine (Whitehead et al., 2006), ce ia în calcul dispersia, volatilizarea și descompunerea cianurilor în timpul deplasării unde poluante înspre aval.

Modelul utilizat este modelul INCA, dezvoltat în ultimii 10 ani în vederea simulării atât a sistemelor terestre cât și a celor acvatice în cadrul programului de cercetare EUROLIMPACS EU (www.eurolimpacs.ucl.ac.uk). Modelul a fost utilizat pentru evaluarea impactului generat de viitoarea activitate minieră și de operațiuni de colectare și epurare a poluării produse de activitățile miniere anterioare desfășurate la Roșia Montană.

Modelarea creată pentru Roșia Montană simulează opt metale (cadmiu, plumb, zinc, mercur, arsen, cupru, crom, mangan), precum și cianuri, nitrați, amoniac și oxigen dizolvat. Modelul a fost aplicat bazinelor superioare de la Roșia Montană, precum și pentru întreaga rețea hidrografică Abrud - Arieș – Mureș până la granița cu Ungaria și mai departe în râul Tisa. Modelul ia în calcul diluția și procesele de amestec și fizico-chimice care afectează metalele, amoniacul și cianurile din rețeaua hidrografică și oferă estimări ale concentrațiilor în puncte cheie de-a lungul râului, inclusiv la granița cu Ungaria și în râul Tisa după confluența cu râul Mureș.

Datorită fenomenelor de diluție și dispersie care au loc în rețeaua hidrografică și a tehnologiei inițiale de tip BAT adoptate pentru proiect (spre exemplu, utilizarea de procese de distrugere a cianurii pentru efluentul cu steril, ceea ce reduce concentrația de cianură în efluentul înmagazinat în IDS la o valoare mai mică de 6 mg/l), chiar și o deversare accidentală de steril, de mari proporții, (spre exemplu, ca urmare a ruperii barajului) în rețeaua hidrografică nu ar duce la poluare transfrontalieră. Modelul a arătat că și în cazul celui mai periculos scenariu de rupere a barajului, toate limitele admisibile pentru concentrațiile de cianură și de metale grele din apa râului ar fi respectate înainte ca acesta să treacă în Ungaria.

Modelul INCA a fost utilizat și la evaluarea impactului benefic al sistemului existent de colectare și epurare a apelor acide și a arătat că se obțin îmbunătățiri substanțiale ale calității apelor din rețeaua hidrografică în regim normal de funcționare.

Pentru mai multe informații se prezintă o fișă sintetică privind lucrarea de modelare INCA cu titlul: Programul de modelare a râului Mureș în Anexă. Împreună cu studiul de modelare complet este prezentată în Anexa 5.1.

Referințe:

[1] Fig. 4.1.8., p 18, Cap.4.1. Apa din cadrul Raportului la studiul EIM.

*

În ceea ce privește susținerile petentului, considerăm că Proiectul Roșia Montană (RMP) nu este nici imoral, nici antiregional, antinațional, antieuropean și nici antiecolologic.

Suntem conduși către această concluzie de faptul că RMP este o afacere legitimă, desfășurată cu respectarea strictă a tuturor prevederilor legale în domeniu, în vigoare atât în România, cât și în Uniunea Europeană. În plus, Proiectul, așa cum este propus de RMGC, va aduce multe beneficii populației din Roșia Montană și din întreaga regiune, inclusiv locuri de muncă și reabilitarea mediului.

Doar pentru a numi câteva dintre beneficiile aduse României, statul român va primi aproximativ 1.032 milioane USD din cota sa de participare la profit în cadrul Proiectului și din impozite pe profit, redevențe și alte impozite, precum impozitul pe salarii, impozite pe care le va plăti RMGC.

Proiectul va respecta în întregime legislația românească și europeană, inclusiv Directiva privind Deșeurile Miniere, precum și cele mai bune practici internaționale.

Număr crt.

420

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Face comentarii cu privire la capitolul biodiversitate.

1. In studiul de impact specialistii mentioneaza doar ghiocelul ca specie de plante din zona Rosia Montana. Doreste sa stie daca la Rosia Montana singura specie de planta protejata este ghiocelul?

2. Contesta competenta profesionala a dl.Sergiu Mihut care a participat la elaborarea capitolului biodiversitate din studiului de impact si argumenteaza prin referiri la utilizarea incorecta, de catre acesta, a unor fonduri europene din diverse proiecte derulate si la activitatea profesionala a dlui Mihut in cadrul Societatii Epiderologice Romane, Facultatii de Biologie din Cluj si grupului de lucru al Parcului M-tilor Apuseni.

3. Vorbitorul atrage atentia asupra faptului ca fara cunoasterea situatiei initiale privind biodiversitatea zonei impactate nu va exista baza stiintifica pentru monitorizarea patrimoniului natural in timpul exploatarei miniere, iar proiectul de repopulare – dupa inchiderea carierei – prin infiintarea unor coridoare ecologice este total irelevant fara un studiu prealabil, detaliat, axat pe cunoasterea compozitiei calitative si cantitative a comunitatilor de flora si fauna sortite distrugerii.

Subliniaza ca trebuie sa se tina cont de faptul ca, odata distruse, habitatele si speciile care s-au format aici in milioane de ani vor fi total anihilate in doar cativa ani si nu se va ajunge niciodata la stadiul initial, la biodiversitatea existenta la ora actuala, pe care echipa de intocmire a studiului de impact asupra mediului nu doreste sa o cunoasca si sa o prezinte publicului.

3. Apreciaza ca imaginile din cariera spaniola – prezentate in timpul dezbaterilor publice ca un exemplu pozitiv privind reamenajarile dupa exploatare – sunt jenante. Populatia nu doreste in zona o monocultura de lucerna si plantatie de fier beton, acolo unde conditiile naturale au format un mozaic de habitate foarte variat.

Dintre speciile de plante ce beneficiază de un anume statut de protecție au fost identificate speciile *Galanthus nivalis* (ghiocelul) și *Arnica Montana* (arnica). Aceste specii se colectează pe scara largă în România, făcând chiar obiectul unor activități comerciale. Conform anexei 4a OM 1198/2005 sunt considerate "specii de plante și de animale de interes comunitar a căror prelevare din natură și exploatare fac obiectul măsurilor de management".

*

În ceea ce privește atacurile personale lansate împotriva Dlui. Sergiu Mișuț, suntem în măsură să infirmăm toate acuzațiile aduse, petentul fiind somat să înceteze orice fel de acțiuni similare cauzatoare de prejudicii și fiind invitat să aducă dovezile necesare susținerii afirmațiilor.

Soluția de
rezolvare

Curriculum vitae și lista de lucrări publicate de Dl. Dr. Sergiu Mișuț poate fi consultată în anexa nr. 5 și poate fi accesată la: <http://www.studiidemediu.ro/despre.html>

*

Începem cu precizarea că fauna, respectiv flora Europei, a României în general, și ca urmare cea din zona Munților Apuseni, incluzând aici și Roșia Montană, s-a format ulterior fenomenelor legate de perioada glaciară, având deci o vârstă ce se raportează la mii sau zeci de mii de ani.

Starea actuală a biodiversității este rezultatul influenței antropice asupra ecosistemelor naturale, iar în ceea ce privește revenirea la starea actuală a habitatelor impactate, proiectul are soluții prin care starea anumitor componente din aria de impact să fie mult îmbunătățită. Habitatetele în care nu a fost exercitată influența externă, de natură umană, dacă sunt distruse, nu pot reveni la starea inițială; însă în Roșia Montană nu există habitate naturale.

Studiul aspectelor legate de biodiversitate este abordat în trei documente distincte: **Studiul de condiții inițiale** (ce cuprinde 69 de pagini), Capitolul 4.6. din *Raportul la Studiul de evaluare a impactului asupra*

mediului întocmit conform prevederilor OM 863/2002 (ce cuprinde 112 pagini, 4 anexe și 4 planșe), respectiv *Planul H de management al biodiversității* (ce cuprinde 31 de pagini).

Dată fiind utilitatea documentului analizat ca instrument tehnico-administrativ ce urmează a facilita și deservi procesului de luare a deciziilor nu s-a pus problema realizării unui studiu cu caracter științific exhaustiv, care să epuizeze până la cele mai mici detalii aspectele legate de biodiversitate.

Măsurile de diminuare a impactului prin realizarea unei rețele ecologice funcționale compensatorii reprezintă o abordare actuală, unanim acceptată care de altfel stă și la baza desemnării rețelei pan-europene Natura 2000.

Coridoarele ecologice din cadrul rețelelor sunt menite să diminueze impacturile majore de la nivelul unor teritorii vaste, să preia sarcina bio-ecocenotică și să asigure conservarea speciilor de interes în cadrul unor habitate cu o capacitate de suport crescută.

*

Imaginile care au fost prezentate în timpul dezbaterilor publice cu referire la exemple similare de minerit responsabil în Europa nu sunt parte integrantă a Raportului EIM, au un rol pur informativ de conștientizare și de prezentare a unor situații factice. Pentru prevenirea/minimizarea/eliminarea impactului potențial, ca rezultat al implementării proiectului, echipa de experți independenți a propus realizarea unei Rețele Ecologice Funcționale Compensatorii prin care se propune refacerea unor habitate naturale caracteristice zonei.

Număr crt.

421

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

1. Considera ca RMGC se joaca la bursa cu viitorul locuitorilor din Rosia Montana.
2. Doreste sa stie daca cei de la companie vor sterge Rosia Montana de pe harta, asa cum e ea acum?
3. Apreciaza ca locuitorii din Rosia Montana sunt saraci si prosti si RMGC i-a infometat pentru a fi sclavii companiei.

Viziunea RMGC este că mineritul responsabil va duce la beneficii pentru toate părțile interesate, inclusiv pentru populația locală din Roșia Montană. În acest sens, strângem capital la Bursa de Valori din Toronto pentru a sprijini finanțarea proiectului. Vorbind la modul general, Bursa de Valori reprezintă un sistem care oferă brokerilor și comercianților de pe piața bursieră posibilitatea de a comercializa acțiuni sau alte valori. Oferă de asemenea companiilor listate posibilitatea de a strânge capital pentru extindere prin vânzarea acțiunilor către publicul investitor și, în același timp, impune norme directive mai stricte societăților listate, așa cum este și Gabriel Resources.

*

Conform propunerii din EIM, proiectul Roșia Montană nu își propune nicio distrugere a localității Roșia Montană, ci dimpotrivă, oferă soluții viabile pentru îmbunătățirea condițiilor și reabilitarea întregii zone, creând premisele pentru o dezvoltare durabilă în viitor.

Soluția de
rezolvare

Este important să amintim faptul că proiectul afectează numai patru din cele 16 sate ce formează Roșia Montană. O zonă a satului Roșia Montană a fost desemnată drept zonă protejată, propunerea incluzând renovarea și restaurarea centrului istoric al Roșiei Montane și construirea a două noi amplasamente de strămutare: unul în zona Piatra Albă (situată la aproximativ 6 km de centrul istoric), celălalt la Dealul Furcilor, un cartier în vecinătatea capitalei județului, Alba Iulia. Amplasamentul de la Piatra Albă va avea noul centru civic al comunei, care poate fi numit cel mai modern din România. Pe lângă locuințele individuale, se vor construi un sediu nou și modern pentru Primărie, centru comunitar și cultural, o secție de poliție, un dispensar, o școală și alte clădiri. Acest amplasament nou și modern va păstra caracterul și tradiția satelor de munte din Munții Apuseni, dar va beneficia de toate avantajele și utilitățile construcțiilor din secolul al XXI-lea. Școala va fi singura clădire care va fi construită în stil arhitectural modern. Trebuie menționat faptul că programul de achiziție de terenuri al RMGC a fost planificat conform liniilor directe ale Băncii Mondiale, fiind bazat pe un model "vânzare voluntară, achiziționare voluntară", care oferă oportunități de dezvoltare individuală și diverse programe de asistență. Din această perspectivă, RMGC a oferit pachete compensatorii corecte locuitorilor din zona afectată, în deplină conformitate cu politicile Băncii Mondiale în acest domeniu, descrise și în Planul de Acțiune pentru Strămutare și Relocare (Resettlement and Relocation Action Plan - RRAP) al RMGC, care poate fi consultat pe pagina de internet a RMGC.

*

În ceea ce privește susținerile petentului, vă rugăm să aveți amabilitatea de a nota că RMGC respinge cu fermitate astfel de acuzații și, dimpotrivă, oferă soluții legale și viabile din punct de vedere economic pentru a ridica nivelul de trai al zonei și al locuitorilor acesteia.

Pentru susținerea afirmațiilor noastre, vă rugăm să notați că RMGC are deja angajate 500 persoane din regiune, iar numărul locurilor de muncă va crește în momentul construirii minei și al începerii operațiunilor. În plus, Proiectul va genera în mod indirect aproximativ 6000 locuri de muncă.

Și, mai presus de orice, RMGC își demonstrează înalta considerație față de membrii comunității din zonă și consideră ca prioritară consultarea acestora în vederea unei dezvoltări moderne și durabile a zonei, acolo unde RMGC este hotărâtă să pună în practică un proiect care va revigora economia locală și va acorda onoarea cuvenită patrimoniului cultural, concomitent cu stabilirea unor standarde la nivel internațional cu privire la responsabilitățile legate de mediu și societate.

Număr crt.

422

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Formuleaza urmatoarele observatii, comentarii si intrebari, cu referire la turism si garantiile de mediu:

1. Compania afirma ca, in momentul de fata, la Rosia Montana potentialul turistic este foarte scazut si ca singura solutie de obtinere a unui venit este mineritul. Tot reprezentantii companiei afirma ca, dupa terminarea proiectului, o sa fie ecologizata zona. Cum va fi posibila dezvoltarea turismului, dupa terminarea proiectului, din moment ce aproape toate atractiile turistice vor fi distruse? Pentru ce vor veni turistii? Ce sa vada acolo?

2. Care sunt garantiile de refacere a mediului, suma totala alocata pentru aceasta? Daca exista aceasta suma si daca da, unde este? In ce banca? Daca nu exista aceasta suma, cum o sa faca RMGC rost de ea?

3. Citeaza de la pagina 88 a studiului de impact, unde se spune ca cererea turistica, in special intr-un sat izolat precum Rosia Montana, este neglijabila. Intreaba cum se poate afirma asa ceva din moment ce in Rosia Montana sunt atatea atractii turistice?

În ceea ce privește patrimoniul antic al zonei, compania a luat măsuri pentru păstrarea aspectelor definitorii ale patrimoniului arheologic al comunei Roșia Montană. Siturile istorice nu vor fi afectate de proiectul minier, deoarece se află în afara zonei industriale. Cercetările efectuate în ultimii 6 ani au permis identificarea perimetrelor care includ bunuri de patrimoniu cultural. În prezent, aceste perimetre au fost clasificate ca zone protejate. Artefactele și monumentele istorice sunt supuse, în prezent, lucrărilor de cercetare și refacere. În curând, aceasta va deveni o sursă suplimentară de venituri pentru comunitatea locală.

Datorită faptului că Proiectul Roșia Montană (RMP) afectează numai 4 din cele 16 localități ale comunei Roșia Montană, dezvoltarea potențialului turistic al Roșiei Montane se poate face în paralel cu operațiunile miniere. Capitolul 5 din raportul studiului de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM) identifică și evaluează alternativele proiectului, inclusiv turismul. Important este că EIM concluzionează că proiectul nu exclude dezvoltarea altor ramuri industriale. Dimpotrivă, proiectul minier ar elimina unele dintre impedimentele semnificative deja existente în calea creării altor ramuri industriale, cum ar fi poluarea, căile de acces necorespunzătoare și alte probleme care au apărut din lipsa unor investiții din interior. Așa cum se descrie în Volumul 14, 4.8 Mediul social și economic, și Volumul 31, Planul de dezvoltare durabilă a comunității, în prezent există unele activități turistice în Roșia Montană. Totuși, industria turistică nu este în prezent un motor economic puternic.

Soluția de
rezolvare

Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) a dispus realizarea unui studiu care stabilește modalitatea de promovare a potențialului turistic și modalitatea de abordare a aspectelor legate de turism printr-un proiect integrat: „Din experiență, putem afirma că turismul va fi însă posibil și profitabil numai atunci când va exista ceva de oferit turiștilor sub aspectul unui mediu curat, a unei infrastructuri adecvate (drumuri de calitate, cazare, restaurante, apă curentă, canalizare corespunzătoare, instalații de eliminare a deșeurilor etc.) puncte de atracție (muzee, alte obiective de vizitat, precum monumentele istorice etc.). Un proiect minier precum cel propus de RMGC va oferi, prin impozite și dezvoltarea industriei serviciilor, fondurile necesare pentru îmbunătățirea infrastructurii. Prin proiectul Roșia Montană și planurile sale de gestionare a patrimoniului, vor fi investite de către companie 25 milioane de USD pentru protecția patrimoniului cultural de o manieră propice dezvoltării turismului. Printr-un program de instruire vor fi asigurate deprinderile necesare dezvoltării activităților turistice, iar Roșia Montană Micro Credit va susține financiar persoanele care doresc să deschidă pensiuni, restaurante etc., toate acestea fiind necesare pentru a atrage turiști. La încheierea proiectului, va exista un sat nou, plus centrul vechi, restaurat, al comunei Roșia Montană, cu un muzeu, hoteluri, restaurante și infrastructură modernizată, plus galerii de mină restaurate (ex. cea de la Cătălina Monulești) și monumente conservate precum cel de la Tăul Găuri – care, toate, vor reprezenta atracții turistice. În plus, se înțelege că guvernul va acționa la nivel local pentru a încuraja creșterea economică” (vezi Roșia Montană Propunere Inițială pentru Turism, Raportul Gifford 13658.R01).

Pentru mai multe informații, vă rugăm consultați anexa 4 – Roșia Montană Dezvoltarea Durabilă și proiectul Roșia Montană.

*

Costurile prevăzute pentru reabilitarea ecologică sunt de 76 milioane USD - o sumă care a fost calculată în corelare cu constituirea Garanției financiare pentru refacerea mediului („GFRM”). GFRM, care va fi definitivată după aprobarea studiului de Evaluare a Impactului asupra Mediului de către autoritățile române, va fi actualizată anual și va reflecta întotdeauna costurile aferente refacerii ecologice. Fondurile vor fi păstrate în conturi protejate la dispoziția statului român.

Informațiile cu privire la garanția financiară pentru refacerea mediului („GFRM”) sunt detaliate în capitolul din Evaluarea Impactului asupra Mediului intitulat "Planuri ale sistemului de management de mediu și social" (Anexa 1 din subcapitolul intitulat "Planul de închidere și reabilitare a minei").

Roșia Montană Gold Corporation („RMGC”) ține seama de faptul că activitatea minieră, deși modifică permanent o parte din topografia de suprafață, implică doar o folosință temporară a terenului. Astfel, după realizarea obiectivului minier, pe tot parcursul funcționării acestuia, activitățile de închidere – cum ar fi refacerea ecologică a terenurilor și a apelor și asigurarea siguranței și a stabilității zonei învecinate – vor fi integrate în planurile de funcționare și închidere ale RMGC.

Constituirea unei garanții financiare pentru refacerea mediului este obligatorie în România pentru a se asigura că operatorul minier dispune de fonduri adecvate pentru refacerea mediului. GFRM este reglementată de Legea Minelor (nr. 85/2003) și de Instrucțiunile și Normele de aplicare a Legii Minelor emise de Agenția Națională pentru Resurse Minerale (nr. 1208/2003). Există, de asemenea, două directive ale Uniunii Europene care au efect asupra GFRM: Directiva privind deșeurile miniere („DSM”) și Directiva privind răspunderea de mediu („DRM”).

Directiva privind deșeurile miniere are scopul de a asigura că există acoperire pentru 1) toate obligațiile ce derivă din autorizația acordată pentru eliminarea deșeurilor rezultate ca urmare a activităților miniere și 2) toate costurile aferente reabilitării terenurilor afectate de depozitul de deșeuri. Directiva privind răspunderea de mediu reglementează activitățile de remediere și măsurile care urmează a fi luate de autoritățile de mediu în cazul în care activitățile miniere produc daune mediului, în scopul asigurării că operatorul minier dispune de suficiente resurse financiare pentru acțiunile de refacere ecologică. Deși aceste directive nu au fost încă transpuse în legislația românească, termenele pentru implementarea mecanismelor de aplicare sunt 30 aprilie 2007 (DRM) și 1 mai 2008 (DSM) - deci, înainte de începerea exploatării la Roșia Montană.

RMGC a inițiat deja procesul de conformare cu aceste directive, iar în momentul în care normele de punere în aplicare vor fi adoptate de guvernul român, RMGC va fi în deplină conformitate.

Conform legislației din România, există două GFRM separate și diferite.

Prima garanție, care se actualizează anual, se axează pe acoperirea costurilor preconizate pentru refacerea ecologică aferente funcționării obiectivului minier în anul următor. Aceste costuri sunt nu mai puțin de 1,5% pe an din costurile totale, reflectând lucrările anuale angajate.

Cea de-a doua garanție, de asemenea actualizată anual, definește costurile estimative ale închiderii minei de la Roșia Montană. Valoarea din GFRM destinată acoperirii costului de refacere finală a mediului se determină ca o cotă anuală din valoarea lucrărilor de refacere a mediului prevăzute în programul de monitorizare pentru elementele de mediu post-închidere. Acest program face parte din Programul tehnic pentru închiderea minei, un document ce trebuie aprobat de Agenția Națională pentru Resurse Minerale ("ANRM").

Toate GFRM vor respecta regulile detaliate elaborate de Banca Mondială și Consiliul Internațional pentru Minerit și Metale.

Costurile actuale de închidere a proiectului Roșia Montană se ridică la 76 milioane USD, calculate pe baza

funcționării minei timp de 16 ani. Actualizările anuale vor fi stabilite de experți independenți, în colaborare cu ANRM, în calitate de autoritate guvernamentală competentă în domeniul activităților miniere. Actualizările asigură că în cazul puțin probabil de închidere prematură a proiectului, în orice moment, GFRM reflectă întotdeauna costurile aferente refacerii ecologice. (Aceste actualizări anuale vor avea ca rezultat o valoare estimativă care depășește costul actual de închidere de 76 milioane USD, din cauză că în activitatea obișnuită a minei sunt incluse anumite activități de refacere ecologică).

Actualizările anuale cuprind următoarele patru elemente variabile:

- Modificări aduse proiectului care afectează obiectivele de refacere ecologică;
- Modificări ale cadrului legislativ din România inclusiv punerea în aplicare a directivelor UE;
- Tehnologii noi care îmbunătățesc metodele și practicile de refacere ecologică;
- Modificări ale prețurilor unor produse și servicii esențiale pentru refacerea ecologică.

Odată finalizate aceste actualizări, noile costuri estimate pentru lucrările de închidere vor fi incluse în situațiile financiare ale companiei RMGC și vor fi făcute publice.

Sunt disponibile mai multe instrumente financiare care să asigure că RMGC este capabilă să acopere toate costurile de închidere. Aceste instrumente, păstrate în conturi protejate la dispoziția statului român cuprind:

- Depozite în numerar;
- Fonduri fiduciare;
- Scrisori de credit;
- Garanții;
- Polițe de asigurare.

În condițiile acestei garanții, autoritățile române nu vor avea nici o răspundere financiară cu privire la reabilitarea proiectului Roșia Montană.

*

Deși există numeroase atracții turistice, absența infrastructurii (drumuri, hoteluri, restaurante, pentru a enumera câteva dintre elementele de bază) și reclama insuficient făcută, aduc venituri neglijabile în zonă.

Informațiile despre industriile existente, precum agricultura și turismul, sunt incluse în raportul studiului de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM). Acestea au fost prezentate în special în vederea efectuării unei evaluări a potențialelor efecte ale proiectului propus.

Datorită faptului că Proiectul Roșia Montană (RMP) afectează numai 4 din cele 16 localități ale comunei Roșia Montană, aceasta ar putea să-și dezvolte, în continuare, potențialul turistic. Există inițiative de acest fel, cum ar fi „Modelul de dezvoltare a turismului și contribuția sa la dezvoltarea durabilă din Zlatna, Bucium, Roșia Montană și Baia de Arieș ca alternativă la activitățile miniere mono-industriale”, întocmit de Institutul Național pentru Cercetare și Dezvoltare în Turism (INCDT) și publicat în aprilie 2006, chiar când raportul la studiul EIM era depus la Ministerul Mediului și Gospodării Apelor.

Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) a dispus de asemenea realizarea unui studiu care stabilește modalitatea de promovare a potențialului turistic și modalitatea de abordare a aspectelor legate de turism printr-un proiect integrat:

„Din experiență, putem afirma că turismul va fi însă posibil și profitabil numai atunci când va exista ceva de oferit turiștilor sub aspectul unui mediu curat, a unei infrastructuri adecvate (drumuri de calitate, cazare, restaurante, apă curentă, canalizare corespunzătoare, instalații de eliminare a deșeurilor etc.) puncte de atracție (muzee, alte obiective de vizitat, precum monumentele istorice etc.). Un proiect minier precum cel propus de RMGC va oferi, prin impozite și dezvoltarea industriei serviciilor, fondurile necesare pentru îmbunătățirea infrastructurii. Prin proiectul Roșia Montană și planurile sale de gestionare a patrimoniului, vor fi investite de către companie 25 milioane de USD pentru protecția patrimoniului cultural de o manieră propice dezvoltării turismului. Printr-un program de instruire vor fi asigurate deprinderile necesare dezvoltării activităților turistice, iar Roșia Montană Micro Credit va susține financiar persoanele care doresc să deschidă pensiuni, restaurante etc., toate acestea fiind necesare pentru a atrage

turiști. La încheierea proiectului, va exista un sat nou, plus centrul vechi, restaurat, al comunei Roșia Montană, cu un muzeu, hoteluri, restaurante și infrastructură modernizată, plus galerii de mină restaurate (ex. cea de la Cătălina Monulești) și monumente conservate precum cel de la Tăul Găuri – care, toate, vor reprezenta atracții turistice. În plus, se înțelege că guvernul va acționa la nivel local pentru a încuraja creșterea economică” (vezi Roșia Montană Propunere Inițială pentru Turism, Raportul Gifford 13658.R01).

Pentru mai multe informații, vă rugăm consultați anexa 4 – Roșia Montană Dezvoltarea Durabilă și proiectul Roșia Montană.

Număr crt.

423

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Sustine proiectul

Soluția de
rezolvare

RMGC apreciază sprijinul petentului. Noi suntem de părere că locuitorii din Roșia Montană ar trebui să fie foarte optimiști în legătură cu avantajele pe care proiectul le va crea comunității - în special remedierea daunelor aduse anterior mediului și crearea unor oportunități economice extrem de necesare.

În termeni ai reabilitării mediului înconjurător, Roșia Montană este deja profund afectată de poluare datorită practicilor poluante de exploatare minieră din trecut. Acest lucru este clar demonstrat de studiile asupra condițiilor inițiale care sunt incluse în EIM.

Proiectul Roșia Montană, așa cum este el propus din EIM, va duce la atenuarea poluării în zona Roșia Montană deoarece se vor utiliza cele mai performante tehnici disponibile (BAT). Proiectul se va conforma în totalitate cu toate reglementările europene și românești, precum și cu cele mai performante practici internaționale. EIM detaliază de asemenea procedurile de închidere a minei, care includ o reabilitare majoră a mediului înconjurător.

În ceea ce privește crearea unor noi oportunități economice pentru locuitorii din zonă, RMGC are în prezent aproape 500 de angajați, dintre care peste 80% locuiesc în Roșia Montană, Abrud și Câmpeni. RMP va angaja în medie 1200 persoane pe parcursul perioadei de construcție de 2 ani și 634 persoane, inclusiv personalul care lucrează pe bază de contract în securitate, transport și curățenie, pe parcursul celor 16 ani de exploatare. Scopul este folosirea cu prioritate a forței de muncă disponibile pe plan local. Sunt în curs de desfășurare programe de instruire pentru a sprijini membrii comunităților locale din jurul zonei RMP în calificarea pentru diferite posturi și meserii, atât pe timpul fazei de construcție, cât și de exploatare. Dacă specializările necesare nu sunt disponibile pe plan local, se vor face oferte de angajare către locuitorii de pe o rază de 100km în jurul RMP, acordându-se prioritate locuitorilor din județul Alba. Pe baza evaluărilor noastre preliminare, ne așteptăm ca majoritatea locurilor de muncă atât pe durata construcției, cât și a activității de exploatare, să fie ocupate de forță de muncă din comunitatea locală.

RMGC a stabilit deja un protocol cu autoritățile locale pentru a se asigura că locuitorii din comunitățile locale vor fi preferați pentru aceste posturi.

Număr crt.

424

Nr. de
identificare a
observațiilor
publicului

Bucuresti,
21.08.2006

Propunerea

Formuleaza urmatoarele observatii, comentarii si intrebari:

1. Primul certificat de urbanism cu nr.68 din 26 august 2004 a fost suspendat iar al doilea, nr.78 din 26 aprilie 2006, primit de la Consiliul Judetean Alba, nu prevede nicaieri existenta barajului si a iazului de decantare. Se discuta un proiect care prevede existenta iazului de decantare, deci intreaiga procedura de autorizare ar trebui respinsa si suspendata.

2. Nu toate persoanele si institutiile care au compus evaluarea impactului asupra mediului sunt autorizate sa faca astfel de evaluare si nu sunt inscise in lista persoanelor fizice si juridice atestate sa elaboreze evaluarea impactului asupra mediului de catre Ministerul Mediului si Gospodarii Apelor.

3. Acordul de mediu in discutie se bazeaza pe licenta de exploatare care nu reflecta propunerea prezentului proiect. Rosia Montana Gold Corporation detine licenta cu nr.47 din '99 care a fost obtinuta prin transfer de la compania de stat MINVEST. Respectivul acord stipuleaza o capacitate de productie de 400.000 de tone pe an, in timp ce Rosia Montana Gold Corporation propune oficial, in proiect, 13 milioane de tone pe an.

4. In privinta garantiei financiare, Hotararea de Guvern 349 din 2005 spune ca operatorul trebuie, atunci cand cere autorizatia de mediu, sa faca dovada existentei unei garantii financiare pentru a asigura ca obligatiile si cerintele de securitate pentru protectia mediului si a sanatatii umane, stipulate in autorizatia de mediu, sunt indeplinite. Operatorul trebuie sa constituie un fond de monitorizare a factorilor de mediu pe perioada inchidere si post-inchidere. Monitorizarea trebuie sa dureze cel putin 30 de ani, iar acestui fond i se deschide un cont care trebuie alimentat anual precum se stipuleaza, se masoara in planul de monitorizare de inchidere si post-inchidere si face parte din documentatia necesara pentru obtinerea autorizatiei de mediu. Unde, in studiul de impact asupra mediului, a fost prezentata si detaliata o astfel de garantie?

Concluzia dumneavoastră privind respingerea cererii pentru emiterea acordului de mediu, fundamentată pe argumentul că în certificatul de urbanism nu se prevede existența iazului de decantare este eronată și nefundamentată atât din punct de vedere juridic cât și față de situația de fapt.

Pentru o mai clară înțelegere a prevederilor legale aplicabile și a evenimentelor derulate în cadrul proiectului minier din zona Roșia Montană, dorim să facem următoarele precizări:

Procedura de emitere a acordului de mediu în cazul proiectului Roșia Montană a demarat la data de 14 decembrie 2004 prin depunerea memoriului tehnic și a certificatului de urbanism nr. 68 din 26 august 2004 (certificat valabil la data respectivă). S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC) a solicitat și obținut de la Consiliul Județean Alba un nou certificat de urbanism - nr. 78 din 26.04.2006 - pentru întregul proiect minier Roșia Montană, valabil la data depunerii Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (15 mai 2006) și anterior începerii consultării publicului (iunie 2006).

Soluția de
rezolvare

Certificatul de urbanism nr. 78 din 26.04.2006 prevede la secțiunea 1. *Lucrări de construire*, poziția 10 - *„Uzina de procesare și construcții conexe”* - care include, la categoria construcții conexe, iazul de decantare a sterilelor fără de care uzina nu poate funcționa. Iazul de decantare este, de asemenea, prezent pe planurile de situație, părți integrante ale certificatului de urbanism, ștampilate spre neschimbare de către Consiliul Județean Alba.

Certificatul de urbanism este un document emis în scop informativ și este destinat numai a aduce la cunoștința solicitantului regimul juridic, economic și tehnic al terenurilor și clădirilor existente și de a stabili cerințele de urbanism și avizele necesare pentru obținerea autorizației de construire (inclusiv acordul de mediu), conform articolul 6 din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată și a art. 27 alin.2 din Normele de aplicare a legii 50/1991 - M. Of. 825 bis/13.09.2005.

Fiind un act de informare legea nu limitează numărul de certificate de urbanism care pot fi obținute de un

solicitant pentru aceeași parcelă (art. 30 din Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul).

*

Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) a fost elaborat și asumat de către experți autorizați conform legislației în vigoare. În considerarea dispozițiilor Anexei nr. 2, Partea a II-a din Ordinul Ministrului Apelor și Protecției Mediului nr. 863/2002 privind aprobarea ghidurilor metodologice aplicabile etapelor procedurii cadru de evaluare a impactului asupra mediului ("Ordinul nr. 863/2002"), RMGC a prezentat în cuprinsul Capitolului I *Informații Generale* și Capitolului IX *Rezumat fără caracter tehnic* din cadrul EIM organizațiile și persoanele certificate de către Ministerul Mediului și Gospodării Apelor (cu detalii de contact și numărul certificatului).

Studiile de condiții inițiale și planurile de management prezentate odată cu raportul au fost elaborate cu sprijinul unor consultanți de specialitate și, conform prevederilor legale, pentru acestea nu este necesară certificarea de către Ministerul Mediului și Gospodării Apelor pentru execuția acestui gen de studii, planuri și/sau rapoarte.

De asemenea, conform prevederilor art. 21 (4) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului ("OUG nr. 195/2005") și a dispozițiilor art. 5 (1) din Ordinul emis de Ministrul Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului nr. 978/2003 privind aprobarea Regulamentului de atestare a persoanelor fizice și juridice care elaborează studii de evaluare a impactului asupra mediului și bilanțuri de mediu ("Ordinul nr. 978/2003") responsabilitatea pentru corectitudinea informațiilor puse la dispoziția autorităților competente pentru protecția mediului și a publicului revine titularului proiectului, iar responsabilitatea pentru corectitudinea evaluării, revine experților care au efectuat evaluarea de mediu.

*

Licența de concesiune pentru exploatare în perimetrul Roșia Montană nr. 47/1999 ("Licența Roșia Montană") a fost încheiată în temeiul și conform procedurilor prevăzute de fosta Lege a Minelor nr. 61/1998 în vigoare la data acordării Licenței. Licența Roșia Montană a fost aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 458/10.06.1999 publicată în Monitorul Oficial al României Partea I nr. 285/21.06.1999.

Menționăm că Licența Roșia Montană are o durată de 20 de ani, cu posibilitatea prelungirii acesteia, potrivit Legii Minelor. În conformitate cu dispozițiile legale, obiectul Licenței Roșia Montană îl reprezintă exploatarea resurselor miniere din perimetrul Roșia Montană și nu activitatea desfășurată de CNCAF Minvest SA, companie afiliată la licență.

În urma activităților de explorare-dezvoltare desfășurate de RMGC, au fost identificate detaliat resursele și rezervele existente în perimetrul Roșia Montană. Proiectul minier propus de RMGC are în vedere exploatarea acestor resurse și rezerve descoperite în urma ansamblului de studii și activități pentru identificarea zăcămintelor, evaluarea cantitativă și calitativă a acestora, precum și prin determinarea condițiilor tehnice și economice de valorificare. Noua exploatare minieră este planificată și proiectată cu respectarea standardelor internaționale și va implica utilizarea celor mai bune tehnici disponibile în vederea operării sigure, a protejării mediului și a atenuării impactului.

În conformitate cu dispozițiile legale, RMGC urmează întreaga procedură de autorizare pentru noile exploatare miniere, dezbateră publică a Raportului la Studiul de Impact asupra Mediului fiind o etapă obligatorie în cadrul acestui proces de autorizare.

*

Informațiile cu privire la planul de închidere, costul programului și garanția financiară pentru refacerea mediului („GFRM”) sunt detaliate în Evaluarea Impactului asupra Mediului. Capitolul cu privire la închidere se regăsește în Planul J din volumul 29 și în Planul L din volumul 31 din cadrul EIM. Garanția financiară pentru refacerea mediului (GFRM) este prezentată în capitolul din Evaluarea Impactului asupra Mediului intitulat "Planuri ale sistemului de management de mediu și social" (Anexa 1 din subcapitolul "Planul de închidere și reabilitare a minei").

Cu privire la HG 349/2005, aceasta transpune Directiva 1999/35/CE referitoare la depozitele de deșeuri în legislația românească. Nu este aplicabilă deșeurilor extractive generate de proiectul Roșia Montană, care sunt avute în vedere în noua Directivă 2006/21/CE privind deșeurile miniere.

Roșia Montană Gold Corporation („RMGC”) ține seama de faptul că activitatea minieră, deși modifică permanent o parte din topografia de suprafață, implică doar o folosință temporară a terenului. Astfel, după realizarea obiectivului minier, pe tot parcursul funcționării acestuia, activitățile de închidere – cum ar fi refacerea ecologică a terenurilor și a apelor și asigurarea siguranței și a stabilității zonei învecinate – vor fi integrate în planurile de funcționare și închidere ale RMGC .

Constituirea unei garanții financiare pentru refacerea mediului este obligatorie în România pentru a se asigura că operatorul minier dispune de fonduri adecvate pentru refacerea mediului. GFRM este reglementată de Legea Minelor (nr. 85/2003) și de Instrucțiunile și Normele de aplicare a Legii Minelor emise de Agenția Națională pentru Resurse Minerale (nr. 1208/2003). Există, de asemenea, două directive ale Uniunii Europene care au efect asupra GFRM: Directiva privind deșeurile miniere („DSM”) și Directiva privind răspunderea de mediu („DRM”).

Directiva privind deșeurile miniere are scopul de a asigura că există acoperire pentru 1) toate obligațiile ce derivă din autorizația acordată pentru eliminarea deșeurilor rezultate ca urmare a activităților miniere și 2) toate costurile aferente reabilitării terenurilor afectate de depozitul de deșeuri. Directiva privind răspunderea de mediu reglementează activitățile de remediere și măsurile care urmează a fi luate de autoritățile de mediu în cazul în care activitățile miniere produc daune mediului, în scopul asigurării că operatorul minier dispune de suficiente resurse financiare pentru acțiunile de refacere ecologică. Deși aceste directive nu au fost încă transpuse în legislația românească, termenele pentru implementarea mecanismelor de aplicare sunt 30 aprilie 2007 (DRM) și 1 mai 2008 (DSM) - deci, înainte de începerea exploatarei la Roșia Montană.

RMGC a inițiat deja procesul de conformare cu aceste directive, iar în momentul în care normele de punere în aplicare vor fi adoptate de guvernul român, RMGC va fi în deplină conformitate.

Conform legislației din România, există două GFRM separate și diferite.

Prima garanție, care se actualizează anual, se axează pe acoperirea costurilor preconizate pentru refacerea ecologică aferente funcționării obiectivului minier în anul următor. Aceste costuri sunt nu mai puțin de 1,5% pe an din costurile totale, reflectând lucrările anuale angajate.

Cea de-a doua garanție, de asemenea actualizată anual, definește costurile estimative ale închiderii minei de la Roșia Montană. Valoarea din GFRM destinată acoperirii costului de refacere finală a mediului se determină ca o cotă anuală din valoarea lucrărilor de refacere a mediului prevăzute în programul de monitorizare pentru elementele de mediu post-închidere. Acest program face parte din Programul tehnic pentru închiderea minei, un document ce trebuie aprobat de Agenția Națională pentru Resurse Minerale („ANRM”).

Toate GFRM vor respecta regulile detaliate elaborate de Banca Mondială și Consiliul Internațional pentru Mănerit și Metale.

Costurile actuale de închidere a proiectului Roșia Montană se ridică la 76 milioane USD, calculate pe baza funcționării minei timp de 16 ani. Actualizările anuale vor fi stabilite de experți independenți, în colaborare cu ANRM, în calitate de autoritate guvernamentală competentă în domeniul activităților miniere. Actualizările asigură că în cazul puțin probabil de închidere prematură a proiectului, în orice moment, GFRM reflectă întotdeauna costurile aferente refacerii ecologice. (Aceste actualizări anuale vor avea ca rezultat o valoare estimativă care depășește costul actual de închidere de 76 milioane USD, din cauză că în activitatea obișnuită a minei sunt incluse anumite activități de refacere ecologică).

Actualizările anuale cuprind următoarele patru elemente variabile:

- Modificări aduse proiectului care afectează obiectivele de refacere ecologică;
- Modificări ale cadrului legislativ din România inclusiv punerea în aplicare a directivelor UE;
- Tehnologii noi care îmbunătățesc metodele și practicile de refacere ecologică;
- Modificări ale prețului unor produse și servicii esențiale pentru refacerea ecologică.

Odată finalizate aceste actualizări, noile costuri estimate pentru lucrările de închidere vor fi incluse în situațiile financiare ale companiei RMGC și vor fi făcute publice.

Sunt disponibile mai multe instrumente financiare care să asigure că RMGC este capabilă să acopere toate costurile de închidere. Aceste instrumente, păstrate în conturi protejate la dispoziția statului român cuprind:

- Depozite în numerar;
- Fonduri fiduciare;
- Scrisori de credit;
- Garanții;
- Polițe de asigurare.

În condițiile acestei garanții, autoritățile române nu vor avea nici o răspundere financiară cu privire la reabilitarea proiectului Roșia Montană.
